

~Nova Ido-Literaturo~

Narkotanti

da

Eduardo A. Rodi

**Editerio Krayono
A r j e n t i n i a**

2 0 0 7

Titulo:

Narkotanti

Autoro:

Eduardo A. RODI

Yaro:

2007

Editerio:

Editerio Krayono

Los claveles 6, B. E-24400 Ponferrada, Hispania.

krayono@yahoo.es

<http://es.geocities.com/krayono/publikaji.html>

Licenco:

Ta verko licencesas sub

Creative Commons License

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/deed.es>

Noto da la autoro:

«Omni darfes libere lektar, deskargar ed imprimar la texto, establisar ligili en altra pagini, o kopiar olu partale o totale (sempre mencionante la autoro e la editerio) ma me demandas ke olu ne esez publikigata en altra idiomi, nacionala od artificiala, en internet o sur papero.»

Narkotanti

Rezumo

La ocido di muliero en sua apartamento gardita da testi, astonas la polico kande omna motivi posibla por la ocido akuzas homi perfekte alibiizita, dum ke por ti qui povus kriminir trovesas nula motivo justifikanta la ocido.

Ma en ca verko, ta ocido esas apene pretexto por monstrar socio narkotanta, posibla irgaloke en Ocidentto, ube maladesi sociala moderna dormigas la koncio di la homi, e prejudiki omnatempa atingas mem la policisto inquestanta.

La titolo

La texto quan me invitas a ke vi lektez esis inspirata en la suba kansono skribita dal kompozisto e kantisto Eladia Blázquez quan me transskribas komplete en la Hispaniana, e de qua me ofras tradukuri en Ido.

Sin piel

(por Eladia Blázquez)

¡Ya sé!
Llegó la hora de archivar el corazón...
De hacer con la ilusión,
que no me va a servir
un lindo paquetito con una cinta azul,
guardarlo en el baúl
y no volverlo a abrir...
Es hora de matar los sueños,
es hora de inventar coraje
para iniciar un largo viaje
por un gris paisaje...
isin amor!

Voy a aprender a llorar sin sufrir,
sin detenerme a mirar una flor,
a encallecer lentamente
igual que la gente sin alma y sin voz!
Voy a entender que se puede morir,
y latir... al compás del reloj,
como una máquina fiel
igual que un robot...
isin piel!

Después de haber sentido
hasta el dolor... a los demás,
de darme sin medir,
de amar sin calcular,
llegó la indiferencia
metiéndose en mi piel
pacientemente cruel,
imatando mi verdad!
Saber que no me importa nada...
de alguna vibración pasada;
y caminar narcotizada
por un mundo helado...
isin amor!

Sen pelo

(da Eladia Blázquez)

Yen ke
Es tempo arkivagar la kordio
Igar la iluziono,
Qua ne utilitos pluse,
Ye bela paketeto kun rubando blua,
Gardar ol en la kofro
E ja ne apertar ol...
Es tempo mortigar la revi,
Es tempo inventar kurajo
Por komencar longa vojajo
Tra griza pejajo...
Sen amoro!

Me devos lernar plorar sen sufragar
Sen haltar por regardar floro
Me devos kalifar pokope
Same kam la homi sen anmo e sen voco
Me kompreneskos ke on povas mortar
E pulsar... ritme di horlojo
Quale mashino fidela
Same kam roboto
Sen pelo!

Pos komparar la ceteri
Til dolorar,
Donesar sen mezurar,
Amorar sen kalkular,
Venis la indeferenteso
Ed iris en mea pelo
Pacente kruedele,
Mortigante mea vereso!
Savar ke a me importas nulo...
Pri irga vibro pasinta;
E marchadar ye narkotanta
Tra mondo frostigata...
Sen amoro!

La Personi:

Me prizentas en ordino alfabetala konvencionala, la precipua personi aparanta en ica verko:

Bazalto, Ralf: Homocido profesionala.
Burgi, Cezar: Policisto di Santa Fido e spozo di Paula Flavi, la heroo di ca naraco.
Centuriono, Oswald: Reparisto di elevatori.
Chambelano, Arturo: Koronero policala.
Cibeli, Lulu: Inspektero di polico. Amiko di Quesada. Spozo di Manuele
Cibeli, Manuele: Inspektero di polico. Amiko di Quesada. Spozo di Lulu.
Flavi, Paula: Inspektero di polico. Heroo di ca naraco.
Genciano, Joakim: Vicino e pordisto di Edificio Universo.
Jardiniero, Kristian: Vicino di Edificio Universo. Spozo di Romina.
Jardiniero, Romina: Vicino di Edificio Universo. Spozo di Kristian.
Kampesho, Marcela: Employato en la kantino di Edificio Universo.
Kardelo, Robert: Vicino di Edificio Universo.
Kavaliero, Sandra: Netigisto che le Maryorano. Filio di Tonia.
Kavaliero, Tonia: Matro di Sandra.
Kiko: Arkivagisto di la Polico di Marblua.
Leoni, Alfred (Fred): Amorado di Agnes Romario.
Marjorano, Adela: Vicino di Edificio Universo. Spozo di Tulio.
Marjorano, Tulio: Vicino di Edificio Universo. Spozo di Adela.
Martino, Lukas: Policisto di Santa Fido.
Narvalo, Felix: Vicino di Edificio Universo.
Olibano, Irma: Vicino di Edificio Universo. Spozo di Mario e matro di Piero.
Olibano, Mario: Vicino di Edificio Universo. Spozo di Irma e patro di Piero.
Olibano, Piero: Filio di Irma e Mario Olibano.
Querko, Franko: Policisto di Santa Fido.
Quesada, Jorjo: Inspektero di la Polico di Santa Fido.

NOTO: Malgre ke ca verko esis tote skribita en Ido, la nomo Quesada esas Hispaniana, e devas esar pronuncata segun la reguli di ta linguo kom /ke'saða/.

Romario, Agnes: Vicino di Edificio Universo. Filio di Dora ed amorado di Fred.
Romario, Dora: Vicino di Edificio Universo. Matro di Agnes.
Savorio, Elias: Direktanto di Gimnastikeyo Kouros.
Seglaro, August: Lietnanto di la Polico di Santa Fido.
Talioro, Stela: Vicino di Edificio Universo. Onklo di Wilerme.
Terano, Konrad: Lietnanto di la Polico di Santa Fido.
Tundro, Frederik: Policisto di Santa Fido.
Urbano, Gloria: Advokato di Sandra Kavaliero.
Wilerme: Employato en Gimnastikeyo Kouros. Nevo di Stela.

Averti Prelektenda

Ti qui ja lektis mea antea skribajo "La sucedanto", povus forsan havar certena ekspektaji pri ica nova texto. A ti, me dicas ke anke "Narkotanti" esas fiktivajo detektivala, protagonizita da personi qui ja aparis en "La sucedanto" e da nova personi kreita por ca verko. Anke en "Narkotanti" esas krimino, inquesto policala e la pardeskovro e parexplico di omno.

Ma en "Narkotanti", me intencis agar kelko plusa. Se ja "La sucedanto" inkluzis atako milda e politikale korekta a rasismo, en "Narkotanti" vi trovos kritiko a certena traiti di la socio, precipue a traiti relatanta sexuo e religio.

To nule signifikas kondamnar religio ipsa, ma ya kritikar certena posturi fanatika di certena homi bigota cakoncerne, e samatempe, valorizar altra posturi plu respektoza di autentika kredanti.

Koncerne sexuo, altra temo mondale konfliktala, me volas certigar a la lekteri ke "Narkotanti" esas tre for esar texto pornografiala, o mem apene erotika. Ne pro ke me subprizus tala literaturo, ma simple pro ke to ne esas tala. Cetere, me ne mem savus quale skribar tala kozo.

Tamen, ya existas un o du temi diskutata en la prezenta verko, pri qui ne omna ldisto forsan volus lektar. Se ica verko esus lektota nur en mea lando, me konsiderus ica averti kom superflua. Ma quoniam me ne povas savar qui lektos "Narkotanti", me judikas ke esas mea obligo skribar ica preanunco. Certena parti di ca verko povus afektar homi qui ne kustumas lektar caspeca verki. Precipue, un paragrafo en la parto finala di "Narkotanti" esas aparte violentoza. E quankam me judikis ke ol esas necesa por la naraco, me taipis ol en plu grosa literi, por ke singlu decidez quon agar pri olu.

Altra traito en "Narkotanti", quan me judikis preanuncenda esas la vortaro uzata. Me esforcis ne pozar mea personi ed agi en ula loko reala e determinata. Tamen certena traci semblas sugestar ke la urbi Santa Fido e Marblua en qui eventas omna agi, esas ulaloke en to quon onu generale nomizas kom "la mondo occidentala". En ocidento, kande onu esas sub granda presado emocala, multi uzas vorti forta e despolita por expresar sua deskontenteso. Du de tala vorti ya aparas en mea texto, quin me pruntis de la vortaro "Parolacho" da Hans Staufbergen.

Altrateme, me deziras indikar ke la nomizo di mea personi en ica texto, ed anke en "La sucedanto", respondas a diversa senti e gusti personala, ultre altra motivi quin me ipsa forsan ne savus explikar. Ma me nulakaze intencis dicar opiniono o komento pri ldisto reala nuna od olima, per la nomi di mea personi. Esante triadeko de personi, esas preske neposibla ke nulu ek vi konocos ulu nomizita same kam un de li. O quale on dicas en la filmi, "irga similesa esas nura koincido".

Ante livar vi kun la texto, me nur pregas ke vi afable sendez via komenti (favoroza o desfavoroza) pri "Narkotanti" ad un del forumi di qui me esas membro che Yahoo: Idolisto, Ido Catal -Occitan, Idoitaliano, Idoangla, Idoespanyol, Linguolisto (por diskuti linguala). E se la komento inkluzas detali dil argumento o fino di la texto, quin futura lekteri di "Narkotanti" povus ne volar savar antcipe, lore voluntez sendar via komenti, kritiki e korektiguri a mea adreso elektronala: eduardodi@gmail.com . Juez "Narkotanti".

Eduardo A. Rodi

Narkotanti

Narkotanti

da
Eduardo A. Rodi

Editerio Krayono
A r j e n t i n i a

2 0 0 7

Narkotanti

UNESMA PARTO

1. "TIL DOLORAR"

El sideskis sur la lito, kisis sua akompananto e dicis:

–Me devas departar nun.

–Ja? Pro quo!?

–Tu savas pro quo.

–Pro quo? –insistis la amoranto.

–Pro ke il arivos heme, e me devas esar ibe ante il.

–Ka tu vere pensas ke il savas nulo?

–Ton me kredas, yes. Pro quo? Ka tu ne konkordas?

–Yes, yes. Me nur pensas ke me savus se men on trompus...

–Ho, ka vere? –Esis milda defio en elua voco. El ja stacabis e komencabis rimetar sua vesti.

La amoranto ne respondis al defio.

–Pro quo tu tacas? Pri quo tu pensas? –questionis la muliero.

–Livez il! –demandis la amoranto ankore de la lito.

–Me agos lo. Me ja dicis lo a tu.

–Kande?

–Kelkafoye me pensas ke tu esas puero. Tu volas audadar milfoye la sama kozi.

–Kande? –insistis la amoranto.

–En autuno.

–Ma ne mem komencis la somero! Livez il nun!

–Ha, ha. E de quo ni vivos? Ka ni amba vivos de tua ganaji?

–Tu ne bezonis memorigar lo –respondis la amoranto, kelke afektata.

La damo kompatis sua akompananto, e preske komplete vestizita, el sidis sur la lito por kisar lua labii.

–He, he! Ne profitez! –el dicis, kande la amoranto probis retenar el ibe. –Me vere mustas departar. –El ristaceskis. –Ka tu ne vestizos tu?

–Por quo me devus vestizar me? Men on ne vartas altraloke.

El apertis la pordo.

–Til la nexta foyo, Sukreto.

–Til la nexta foyo, Sukreto.

El desaparitis dop la pordo. La amoranto regardis el departanta, e rikusheskis sur la lito lor aceptar ke el ne retrovenos tadie.

Cavespere la damo sucesis, quale sempre, arivar en tempo justa a sua domo, por dinear kun sua spozo.

~

Kande Paula Flavi mariajesis, el ne mem konsideris chanjar sua nomo familiala a ta di lua nova spozo. On ne povas dicar ke la surnomo patralla signifika granda kozo por el. El ne kredis la honoro familiala, o tala valoro simila. Ma el ya esis Paula Flavi. Ton el esabis depos sua nasko, e lua mariajo nule chanjus lua identeso.

Cezar Burgi, lua spozo, ne nur savis lo, e ne esperis chanjar el. Il ya amoris el pluse pro to. Il ne volis muliero submisa kom spozo. Il ne volis to, pro sua propra komforto. Muliero submisa sempre vartas onua komandi. Ma anke, il ne volis to, pro ke, malgre omno, il ne esis plu sexuista kam irga averaja viro.

Tale, Paula e Cezar esis felica longatempo. Li mem festis sua duesma aniversario en junio. Pose, omno komencis chanjar kande Paula arivis a lia domo, ulavespere, dum la dii finala di ta printempo, adportante la granda *nuvelo¹.

–Me esis promocata.

–Quo?

–Me esis promocata –el repetis kun la voco di ta qua ne savas quon sentar.

–Ka vere?

¹ Per mea neologismo *nuvelo, me aludas A:news; F: nouvelle; G: Nachricht; H: noticia; I: notizia; R: новости. Nequale la vorto "novajo", *nuvelo aludas ulaspeca partikulara di "novajo". *Nuvelo esas novajo kun valoro informiva, ed intereso publika, adminime por certa fako di la socio, inter altra traiti karakteriziva.

Narkotanti

Cez tacias, vartante la joko. Ma olca ne venis. Paula, qua ja komencis komprenar quon el sentus depose, ratifikis:

–Me komencos ye la 21ma., kun la somero.

–Ma... ma tu ne volis to.

–Me savas lo, yes.

–Ka tu refuzos la promoco?

–Me ne darfas agar lo, Cez. Se me ne aceptas ol nun, me ne savas kande me recevov nova propozajo.

–E lore?

–Me devas aceptar...

Cezar staceskis, e dicante nulo plusa, il iris a lia dormochambro. Il ankore vartis la joko. Ma il ne pensis ke forsan ya to esis la joko. Lua spozo esos promocata. Nur el.

Ye la vespero di la duadekesma², Paula finis sua lasta dio en sua laboro printempala, enirante la dormochambro di la paro.

–Ka me ekswichez la lumi di la salono?

–Yes. Me ja restos kushanta –il respondis.

El desmetis sua vesti, e metis vicee sua lit-robo. Pose, el eniris la lito, kisis il e kusheskis por dormar.

Tamen, la vesto-chanjo di Paula inspiris Cezar, qua sentis su afektoza.

–Pau...

–Quo?

–Me amoras tu –il karezis lua vizajo.

–Hm? –El levis sua kapo, e kisis il. –Anke me amoras tu. –Pose el ripozis sua kapo sur la kuseno.

Tamen, il insistis. El esis tam polita e pacienta kam el savis:

–Cez, me bezonas dormar...

–Yes. Nun... tu ya bezonas dormar.

Paula risideskis.

–Quon signifikas “nun”?

–Quon tu kredas ke to signifikas!?

–Me ne savas...–mentiis el.

–La promoco!

–Kad itere!?

–Yes, itere!

–Quantafoye me devas dicar lo, Cez? Me ne demandis ol!

–Yes, ma... –Semblis quale se li esus matro e filio, ne gespozi.

–Ma quo?

–Nulo.

Li amba sidis nun sur la lito. Paula enwichis la litlumo.

–Audez, –el dicis –Seglaro ne...

–Me savas to! –interruptis il. –Tu ne bezonas dicar to a me.

–Nu, semblas ke yes.

–Tu eroras. Me tote fidas tu.

–Lore, quo esas la problemo?

Cezar tacias dum kelka sekundi ante fine admisar:

–Me ne savas.

Pose, il kusheskis por dormar. Paula regardis il tacante, e pos kelka instanti, anke el kusheskis. Ma tanokte, nulu ek li dormis.

2. “AMORAR SEN KALKULAR”

Adela Marjorano pensis lo plurfoye ante marchar ek la gimnastikeyo. El ne timis la nokto balde komenconta, o la danjero di la quarteri Transajana. La voyon quan el

² Pos la skribado di ca naraco, me deskovris ke certena landi konsideras ke la sezoni komencas ye la unesma dio di la monato korespondanta (marto, junio, septembro o decembro). En altra loki, on konsideras ke la sezoni komencas ye la duadek-e-unesma dio di la monato, segun principi astronomiala. Por skribar ca texto, me sequis ta principi.

N a r k o t a n t i

devis trairar, el konocis memore, nam el tramarchis ol dufoye, un por irar, e l'altra por retrovenar, ye singla lundio, merkurdio e venerdio, dum du yari e monati.

No, se Adela dubitis pri ekmarchar, to esis ne pro timo, ma pro ke extere, sur la strado ne klimatizita, la varmega somero duris regnar quale diktatoro.

Tamen pos mikra instanto di hezito, el aceptis sua fato. Malgre esir longatempe en la gimnastikeyo, el ne esis ankore fatigata. La disto a lua apartamento esis cirkume de du kilometri, ed el savis ke el havis la forco necesa por tramarchar ol. El timis ne mem la poka centi de metri alonge la 75 til la Avenuo 18. El konocis ibe omni. El sentis su protektata dal vicini. Nulo mala povus eventar ad el ibe.

–Bona dio, Sro. Marjorano. Ka vu audacos marchar anke hodie en ta vetero?

–Bona dio, Sro. Marjorano. Ka vu taliigis vua hararo? Yes! Ton me pensis.

–Bona dio, Sro. Marjor... Atencez la automobilo! –Ma la vehilo haltabis sen riskar la sekureso di Adela.

Tamen la sento di sekureso diminutis dum ke el marchis adche su, en quartero plu richa, en la Cisajo. Esis tre poka furti ibe, ma omni protektis mine l'uni l'altri. El ja vidabis ipse nepoka accidenti en la angulo di che su, en la 18 e la 49, ye pazi de sua hemo, ed el joyis ke el ne devis trairar ta angulo por arivar a sua domo.

~

Paula havis cavespere nur un sorgo. Dum trotar de che su a la 61 e la 2 e vicee, el questionis su quanta voyi diferanta existus por trairar ta disto. Por la devinajo el definis kom “diferanta” mem du voyi qui interdiferis per un sola strado. Ma nur valoris la voyi qui trairus la disto minima inter la du punti. Ne valoris marchar fore.

El trotis por durar en bona stando fizikala, nun kande lua nova laboro ne demandis la sama exerceo ed esforci quin la antea laboro postulis til tempi recenta. Ed el trotis por durar en bona stando mentala, agante ulo por quo el ne bezonus atenco aparte specala.

–Adio, pupeo!

Olim to igabus Paula iracar. El odiis lore savar ke dum ke viri, ecepte le richa, esas valorizata pro lia kapableso intelektala, mulieri “esas ulu” en la mondo, nur se li havas bona korpo. El revis ke el esus uladie agnoskata ne nur pro lua aspekto, ma el deskovrabis pokope ke preske nulu esis pronta konsiderar el kom ulo plusa. Erste kande el lernis rezignar pri to, el komencis aceptar laudi pri lua korpo, sen sentar su insultata.

Pose la problemo divenis explikar a Cez, ke to devus ne jenar il. Pri to el okupesis (sen granda suceso, omno dicesez) kande...

–Quon tu devas agar cavespere, mea amoro?

Dum ke Paula pensis apta komento por ta questiono, la viro forkuris, e livis el sen povar responder. Ma to ne esis eceptala. To esis ja kustumo por el, qua preferis obliviar to, e koncentrar su itere pri sua devinajo matematikala.

Pro ke Paula trotis ya por sua stando fizikala e mentala. Ma precipue, el trotis por obliviar.

3. “INDIFERENTESO EN MEA PELO”

Ja en Edificio Universo, Adela iris direte a la kantino. Kom saluto, o vice olu, el dicis a Marcela, la employato:

–Donez a me irgo kolda. Me durstegas.

–Esas varmega extere, ka no?

Erste koldeskinte sua guturo, elu respondis:

–La somero mistraktos ni til sua lasta dio.

–Mankas poko –komentis Marcela, esperoze. –Hodie ja esas... la 10ma. Mankas nur dekeun dii.

–Nur kondicione ke la vetero savas lektar la kalendaro...

–Quanta eleganteso e beleso! –klamis Joakim enirante la kantino.

–Nu, la beleso mustas esar ta di Marcela –komentis Adela.

–Ho, ne misjudikez vu, Adela –dicis la aludato.

–No. Me ja ne esas bela.

–Nu, ton opinionas vu. Or irgakaze, la eleganteso ya esas tote vua.

–Vi amba esas same eleganta e bela, siori –konkluzis Joakim.

Narkotanti

Joakim Genciano, vicino dil apartamento 1A, esis anke pordisto dum la jorno. Il okupesis ne nur pri qua eniris od ekiris, ma pri ke omno funcionez bone en la Edificio. Ma ye ta kloko, il esis nura vicino. E ye irga kloko, il esis ante omno, yuna experto pri mulieri: pri observar li, e rikonocar en li beleso ed eleganteso. Lua experteso ne limitesis a mulieri evanta duadek e kin o triadek yari, quale il. Ol aplikesis anke a ti kelke plu yuna, ed omni altra.

Parolante pri mulieri, il esis sempre justa. Marcela esis yuno atraktiva. Ed Adela, ne tante favorata dal naturo, e ja ne en sua “unesma yuneso”, lernabis qua vantajin el ankore havis, e savis uzar li suafavore. Nun, pos vizito al gimnastikeyo, e marcho de du kilometri en la harda vetero somerala, el ankore aspektis quale jus vekinta e balnita. E lua vesti, sorgoze selektita por saliar lua korpo matureskanta, duris efektigar sua magio.

La radiofonilo di Marcela kantis:

*Se vua vivo standas mal'
Pro vua chefo, vua vicini
Pro la fakturi, e vua filii
Obliviez omno per Dormigal.*

E pose, lektisto adjuntis:

–Prenez un dio for vua problemi. Juez hodie. E morge esos altra dio.

–Juez quo!? –questionis Joakim. –To nur dormigas!

–Ka vu ne juas dormar? –questionis Adela.

–Nu, yes... Ma... –il ne trovis la vorti.

Adela, vicee ya trovis li:

–Dormigal esas neharmiva helpo por ti qui ne povas dormar.

–E drogo legala por obliviar onua problemi. Pluse, nula drogo esas tote neharmiva.

–De tempo a tempo –komentis Marcela, –to ne esas mala.

–Ma kelki uzas ol singladie, e ja ne povas dormar sen olu, Marcela –respondis la yunulo, timante ke el desprizus il pro deskonkordar kun el. Ma lo ne esis elua intenco:

–Ho, to esas ya lia problemo. Me laboras tante, ke kande me fine arivas al lito, me dormeskas en kin minuti.

Deskonkordar kun ta belino, sen ke la mondo krulis ante il, kurajigis il developar sua konvinkaji, e montrar sua “kulturo”:

–Me lektis ke en la Cisajo, kinadek e kin de cent homi prenas o prenis ulatempes Dormigal. Me esas en la minoritato.

Nombri tedegis Adela, qua abandonis quik la diskuto. Adminime, el ja savis ke pri ulo, el esis en la majoritato. Pluse, kande lua atenco abandonis la diskuti pri Dormigal, ol quik koncentresis pri muliero qua venabis sidar an un de la tabli dil kantino.

–Ho! Onklo Stela! –el klamis.

Stela Taliro ne esis la onklo di Adela. El esis la vicino dil apartamento 1B. El esis sat “mikra”. No, ne basa, ma ya mikra. El okupis poka spaco, e se lua voco rauka ya esis audebla, to debesis precipue a yari sencesa di fumado, de qua el ne ja sucesabis liberesar. El ne esis muliero aparte gaya, precipue depos la maladeso e posa morto di Srlo. Taliro. Ma el developabis specala toleremeso por sua vicino Adela, olqua esis un de la granda misterii di la Edificio, mem por Stela ipsa.

La oldino salutis sua “nevo”, per levar sua glaso vers el, e per rideto esforcata ma sincera.

Se onu kalkulus quanta tempon Stela pasis en la kantino, onu pensus ke el esias alkoholiko. Ma la fakto esas ke un sola glasedo de biro povis durar sur lua tablo dum hori. Se onu mezurus lua stando en la loko ne per la horlojo, ma per la konto quan el pagis singlamonate, on komprenus ke el esis ibe ne ya por drinkar, ma por ne restar sola.

Romina Jardiniero esabis un nova fako di experteso por Joakim depos la instanto ipsa kande el trairis la solio di la Edificio unesmafoye, serchante nova domo. Ed el cesabis esar tala, tam balde kam (du metri dope) viro alta, kun longa hararo nigra, okuli samkolora e larja rideto identa a ta di Romina, sequis el aden la domo, ed el

Narkotanti

prizentis il dicante: "Il es Kristian," quo sequesis da la du vorti maledicata, quin nula muliero bela darfus dicar se la mondo esus perfekta: "mea spoza".

Kristian e Romina esis paro aparte prizata en la Edificio. Ne nur pro lia naturala gayeso e helpemeso, ma precipue pro ke li esis la paro yuna e bela di la domego.

Li okupis la apartamento 2A, ed omni vidis en li la trairi esperata en paro bone konstitucata, e felica pro to. Li ne esis la sola paro en la Edificio. E le altra, le Olibano e le Marjorano, esis plu olda e longe duranta, precipue le Olibano. Ma en la percepto generala, pro ula motivo deskonocata, ya le Jardiniero e ne le Olibano o le Marjorano esis la exemplo di stabileso e feliceso mariajala.

-Me ne memoras somero plu varma! -plendis Kristian.

-Ma yes! -deskonkordis Romina. -La somero prelasta esis plu mala.

-Ho, yes. -asentis lua spoza. -La somero prelasta.

-Tote, no -dicas lore Joakim. -La problemo tayare esis la sencesa falio dil elektro. Ma la temperaturo esis plu basa.

-Ho, yes. Vu esas justa -admis Romina.

-Yes -repetis Kristian.

-E pluse la vento... -Joakim, qua stacis vizaje a la pordo, tacis subite. Romina e Kristian jiris por regardar la motivo di la taco. Dro. Kardelo jus venabis.

Irgekande Dro. Robert Kardelo eniris la kantino, singlu tacis irgequon lu komentis lore, o chanjis ad altra temi. Robert evis forsan sisadek yari, forsan poko plusa. Lua hararo esis ja tote griza ma abundanta. Il aspektis viro solitara, to quon lua alteso eceptala e granda binoklo okupesis ulamaniere pri emfazar. Ne nun li parolis pri il, ma semblis ke existis en Edificio Universo du dimensiuni aparta, un por omni, ed un interdiktita por la mediko. Judikante per lua aspekto, onu povus pensar ke anke il venis de la strado, ma nulu vere jenesis questionar lo ad il. Il komandis biro, e sideskis an tablo, por drinkar e lektar sua jurnalos.

Del acepteyo audebis bramego surdiganta. Ula vicini kuris vidar quo eventas. Avan omni esis Adela, qua savis quo esis olua origino.

-Quo eventis, karo? -el questionis.

Viro alta, kun aspekto di generalo e voco timiganta stacis en un del elevatori. Il ne esis despolita o komandema. Il savis dicar "me pregas" e "danko". Ma il expresis su en maniero tala, ke poki audacis vere agar kontre lua deziri.

Il kapjiris, vidis Adela e la vicini, e dicis, plu represate:

-La elevatorio!

-Kad olu ne funcionas, Srlo. Marjorano? -questionis Joakim al virego.

-No -respondis Tulio Marjorano. -E to esas netolerebla. Esas homi olda hike. Li ne povas uzar la eskalero. Pensez pri le Olibano.

-Ma Tulio, esas du elevatori. -Adela esis perturbata.

-E quar etaji, e ok apartamenti, e plu kam dek rezidanti, ed un elevatorio!

-Me advokos quik la reparisto -promisis Joakim. Il ne deskompozabis la elevatorio. Ed il esis ye ta kloko un plusa vicino, ma la maniero parolar di Tulio sentigis kulpo.

-Oke.

-Ka me advokez itere la sama reparisto qua venis lastafoye? -Marjorano ne esis la employanto di Joakim. Ilca debis ad ilta nula expliko o konsulto pri sua laboro. Ma la yuno semble volis montrar a Marjorano ke il esis obediema, mem exter sua labortempo.

-Yes -respondis Marjorano, ed il grantis ad il rideto quale rejoy grantas apanajo.

Joakim Genciano hastis kurar adan sua telefonilo laborala. Erste kande il esis ja ibe, vartante ke on respondos ad il la telefono, il koncieskis ke il agis plu multo kam il devis. Ma esis ja tro tarda, e malgre su, il devis parfinar sua tasko.

Intertempe, an la elevatorio komencabis nova tempesto.

-Me iros pos kelka minuti, karo -promisis Adela.

-Ma me bezonas ke tu iros quik, Adela. Me hungregas. -Por plufortigar sua stando, il tenis apertita la pordo dil elevatorio funcionanta, tale ke irgu qua volus decensar, devus uzar la eskalero, o vartar.

-Lasez me finar ta bireto, oke?

-Tu prenas dek minuti por drinkar "bireto".

-Ho, Sro. Marjorano -dicas Marcela. -Me supozas ke vu ne...

N a r k o t a n t i

Marjorano regardis el polite, ma en tala maniero ke la yunino ne audacis finar sua frazo. Adela trovis la solvuro, por finar la disputo sen vinkanti o vinkati. El drinkis la ceterajo di sua biro per un gluto, donis la glaso vakua a Marcela, e lore dicitis:

–Oke, karo. Ni acensez. –ed el marchis aden la elevatorio.

Kande olca desaparitis, Stela esis apogata sur la parieto. El gestizis desaprobeme, e retrovenis a sua bireto.

Ed el esis probable justa, nam el regardabis la vizajo di desplezuro di Tulio Marjorano, ed el savis ke drinkar biro tante rapide donus ad Adela kapdoloro. La disputo ne finabis sen vinkanti o vinkati. Esis ya du vinkati.

~

En sua dormochambro, Adela dedikis su a selektar sua vesti por dinear, kande Tulio apertis la pordo.

–Ne enirez! –pregis Adela.

–Quale se me ne konokus memore tua korpo! –respondis Tulio dum enirar malgre omno. –E tu esas vestizita, irgakaze!

–Ma ne quale me volus. Me ne prizas videsar tale, e tu savas lo.

–Oke, oke! –Il marchis tra la sama pordo. –Ma men fatigas ke tu sempre agas a me to quon tu volas.

~

De sua koqueyo, Dora Romario audis la pordo di sua apartamento. Dora ne esis leda. El esis ledigita, se lo esus posibla. E ledigita da su ipsa. Lua selekto pri vesti, pri har-stilo o mem pri kondutado o lua extrema magreso semblis programo sorgoze pripensita por repulsesar. Onu ne povas pensar ke el esabus tre bela, se el decidabus lo. Ma adminime el povabus plubonigar sua aspekto kelke.

–Adube tu iras, Agnes?

–Al Parko, matro. Kun Fred.

–Memorez ke morgo, tu devas irar a la skolo.

–Yes, yes. –Dum poka instanti, vartante la elevatorio, Agnes odiis irgequa decidabis komencigar la yaro skolala ante la fino dil somero, e dil varmeso. Ma ye sua dekekin yari, el perdis multa tempo pri nulo.

Agnes havis la sama figuro genetikala kam sua matro, to quo esas eufemismala maniero por dicar ke anke el ne vinkabus en konkurso pri beleso. Ma el komencabis lernar quon agar pri olu. El ankore exajeris kelke, pri sua fardizo. Ma anke exajero esas ago.

El vartesis extere da sua amorato, da lua ankore novaja kisi, e karezi, dal expekto di kelko plusa, quon el ne ja experiencabis en sua korpo, ma pri quo, on ja parolabis ad el, ed el ja presentis. Ed el vartesis da ta amorvorti qui igis el sentar ke Fred esis la “viro di lua vivo”, mem kande Fred ne ja esis viro, ed el ankore ne esis muliero.

La elevatorio ne arivis ed el esis tro anxioza por probar sua fortuna pri la altra. Decensar du etaji pede esas ya nula esforcio por dekekinyaro, precipue por ta qua havas rendevuo kun amoro.

Del eskalero, el audis la pordo di sua apartamento, e Dora, qua volis restar dum un momento plusa en la vivo di sua filio klamis:

–Regardez bone ante trairar la avenuo!

Exakte lore, Agnes arivis ja al unesma etajo. Joakim, la mulieristo, esis en la koridoro, ed audis Dora. Il ridetis al adolecanto, elqua respondis joyoze:

–Bona nokto, Sro. Genciano. –Ed el ne vartis la respondo.

Joakim audis el klozar la pordo precipua ante ke il rieniris sua apartamento. Il ne serioze regardabis ta puero kom muliero. Ma esis stroko saveskar ke por el, qua ja diveneskis regardinda, il esis “Sro. Genciano”.

~

–Oke. Me devas departar, nun.

–Ka vere?

–Yes, matro. Me devas helpar Angela pri la bebeo.

–Ma Piero –insistis la oldino –tua spoza ne esas sola, nun.

–Irgakaze, matro. Me ne iras che me depos la matino.

–Lasez il livar, Irma –dicitis Mario Olibano, la patro di Piero.

–Oke –acceptis fine Irma. –Me netigos la vazaro.

Narkotanti

–Ka tu ja ekprenis la forjetaji? –questionis Mario.

–No. Me agos lo quik.

–Ne sorgez pri to, matro –respondis Piero. –Me agos lo ipse. Me devas decensar irgakaze.

Samatempe kam il apertis la pordo dil elevatorio, Adela apertis la pordo di sua apartamento. Anke elu portis sua saki di forjetaji. Lor vidar la viro, el hezitis, ma il invitis:

–Enirez, Adela. Me ne povas agar multo, per ica saki, ka yes?

–Me vartos la altra elevatorio.

–Me audis ke olu ne funkcias. He! Enirez!

El fine cedis. Il disipis nula tempo:

–Do, ka vu ja pensis pri mea propono?

–No, ne ja.

–Nu, la tempo pasas. –Li ekiris la elevatorio e marchis al strado.

–Anke vu ne esas parinocenta, Sro. Olibano.

–Viri esas sempre parinocenta, Sro. Marjorano, se ni povas pagar lo.

Il apertis la pordo por el e li ekiris.

Del altra latero di la Avenuo 18, Agnes e Fred ne povis audar la dialogo inter elua vicini, ma li ya vidis li ekirar. Fakte, ya el vidis li, pro ke il esis plu interesata pri kisar el, dum ke el devis sorgar ke lua matro ne videz li. El demandis:

–He, Fred, haltez. Haltez, me dicis!

–Quo eventas?

–Mea vicini. –El indikis la pordo.

–Semblas ke li diskutas. –Subite, il ridegis.

–Quo?

–Imaginez ke il ocidus el!

–Fred! Me ne prizas ke tu dicas to!

–Pardonez! –il dicis, ed il probis represar sua rido, ma il esis tentata, e malgre su, el tentesis anke.

Ma lia rido haltis subite, kande li regardis itere, e vidis ke Piero Olibano jadis sur la strado, ed Adela Marjorano rieniris la edificio.

La pareto tremeskis. Ma lore, Piero sideskis, e sen granda problemi, il staceskis, e foriris.

Pos du plusa minuti, Agnes e Fred ja okupesis pri sua hobia: kisar l'unu l'altru.

~

Irma ja repozis, ma ne dormis, kande Mario enkludikis la dormochambro. Ye lua okadek e un yari, la gambi ja ne respondis quale antee.

–Venez kushar apud me –el invitis.

Il agis lo, ma il dicis nulo.

–Ka tu standas bone? –El komencis kisar il.

–Yes, yes. Me standas bone. –El duris kisar il. –Nur fatigita. Me volas repozar.

Ed il kushis su ye sua latero di la lito. Il jiris kun la dorso vers Irma, e balde, il sive dormis, sive fingis dormar.

~

Robert lektis en sua lito, en la apartamento silencoza, kande il klare audis ke ulu esis trans la pordo di lua hemo, en la koridoro. Ilu stacis ma il ne lumizis la salono, por ne indikar ke il deskovrabis la intruzanto. Per la febla lumo ja enwichita di la dormochambro, il vidis kuverto sur la sulo. Il levis ol, e por ne lumizar ankore la salono il forportis ol a la dormochambro. Il apertis ol, e lektis quik la kurta mesajo quan ol kontenis. E pose il kuris al koridoro. Ma nulu esis ibe, malgre ke pasabis nur duadek sekundi. Robert rikushis su e lektis itere la letro ricevita.

~

Pokope, senlumeskis omna fenestri di Edificio Universo. Ma Agnes interesesis precipue pri la fenestro di sua apartamento. Ta senlumesko signifkis ke lua matro ja dormis.

–Pro quo tu sorgas tante? –questionis Fred –El savas ke tu es hike kun me. Ed el certe savas quon tu agas, se el havas bona imagino, o bona memoro.

Narkotanti

–Fred! –El frapis il en la brakio, ma il esis tentata ridar, ed itere el tentesis anke. Tamen subite el cesis ridar, e frapis il itere samaloke.

–Quon tu havas!?

–Ke tu mokas mea patro!

–Tua patro! Nu, to esas amuziva! De kande tu ne vidas tua “patro”?

–To ne importas. Il duras esar mea patro.

El komencis ploretar. Il embracis el e promisis:

–Me *jame³ abandonos tu –li embrasis e kisis amoroze l’unu l’altru.

Plurminute e plurkise plu tarde, Agnes murmuris:

–Regardez! –el indikis sua edificio.

–Quo? –Anke il regardis.

Lia atenco adreesis a la poka metri de la stradangulo di la 49 e la 20 a la chefa pordo dil edificio.

Kande la spektajo finis, Agnes e Fred interregardis amuzate, li tentesis itere ridar, ed icafoye nula frapo en la brakio e nula vicino sur la sulo haltigis lia ridego.

³ Ja de kelka tempo prizentesis en la forumi Idala la propozajo uzar la vorto *jame, vice la oficiala “nul(a)tempe”, por A: never, F: jamais, G: niemals; H: nunca; I: mai; R.: Kelka Idisti ja adoptis la modifiko, dum ke multi altra refuzas olu ankore, e preferas durar uzar la formo oficiala.

Tamen, en “Narkotanti”, me uzas amba vorti, quankam me ne uzas li interchanjeble. Me donas a singla vorto nuanco diferanta.

En Ido ja existas la du vorti oficiala “sempre” e “omnatempe”. Quankam ofte li esas interchanjebla, li ne havas exakte la sama signifikado. “Sempre” aludas irga e singla instanto. Olu prizentas tempo-lineo e dicas ke ulu eventas en singla punto di ta lineo.

Kontree, “omnatempe” (literale: “en omna tempi”) dividas la lineo aden mikra “tempi”, e dicas ke ulu eventis adminime unfoye en singla fragmento.

Exemple, onu povas dicar ke “La tero sempre jiras cirkum la suno”. To esas verajo verifikebla ye irga instanto en qua onu dezirus selektar. La tero cesas sua jirado ne mem dum un instanto.

Tamen, onu povus dicar ke “Omnatempe homi deziras esar amata”. En la tota historio di la homaro esas trovebla homi qui havas tala deziro. Tamen, esus nejusta dicar ke tala deziro eventas “sempre”. Exemple, kande onu dormas, o havas altra sorgi, onu ne sentas tala deziro. Homi deziras amasar en omna tempi, ma ne sempre.

“Omnatempe” dividas la historio aden mikra periodi, e determinas ke ulu verifikesas adminime unfoye en singla tala periodo. “Omnatempe” esas lineo puntizita (.....), dum ke “sempre” esas solida lineo sen interrupti (_____).

On darfus alegar ke tala difero esas apene teoriala, ma ke olu ne esas en la kapo di singla linguuzanto, lor selektar un de ta du vorti. Ma la difero ya existas, ed esas uzebla. Ya homi ne sempre uzas la posiblaĵi di la linguo, e lo esas acetebla e tolerenda. Ma la posiblaĵo duras stacar ibe, pronta por ke onu uzez olu, kaze di bezono.

Or, me propozas simila difero por “*jame” e “nulatempe”. Pro sua formo e pro la reguli di kompozado di nia linguo, “Nulatempe” signifikas “en nula tempo”, same kam “omnatempe” signifikas “en omna tempo”. Pro ke “omna” e “nula” havas signifikado opozanta, lore lia kompozajo devas esar interpretata kom interopozanta.

Do, la kontreajo di “omnatempe” esas “nulatempe”. Ma mankas vorto por esar la kontreajo di “sempre”. E yen ke me propozas por to la vorto “*jame”:

–Me *jame vidis ta filmo. (= Mea vido dil filmo tote ne existis)

–Me *nulatempe fumis. (= En nula tempo, en nula etapo di mea vivo, me fumis).

Juste onu povus alegar, ke ulu povas eventar “omnatempe” sen eventar “sempre”. Ma nulo povas eventar “nulatempe” sen eventar anke “*jame”. E vicee, nulo povas eventar “*jame” sen eventar anke “nulatempe”.

To esas justa, e tamen, lingui naturala semblas interesesar pri retenar por su la difero:

–A: never – not in any case

–F: jamais –en aucun cas

–G: niemals – auf keinem Fall

–H: nunca – en ningún momento

–I: mai – in nessun caso

Remarkinde, la duesma frazo en singla linguo funkcias kom reforzilo di la vorto originala. Li emfazas la fakto ke ulu eventis *jame, per konsiderar aparte singla instanto, e dicar ke anke en ta instanto, to ne eventis. Do, “nulatempe” esus (segun la exemplo di la lingui naturala) simpla emfazilo di “*jame”.

Narkotanti

~

Por Joakim Genciano esis nun ta mikrega tempo en la dio, en qua omno semblis perfekta. Pos ta instanto di plezuro absoluta, senmakula, kande il koncieskos pri la realajo, omno retrovenos a la stando normala. Ma nun, en ta poka sekundi di perfekta juo, Joakim savis to quo esas glorio e plezuro. Esis sis kloki e duimo, e Joakim jus vekabis.

Plurfoye dum la dio, il multe regretos laborar ye apene kelka metri de sua hemo, precipue kande tala fakto forprenos lua privateso, o kande onu iros che il pro aferi laborala. Il ne lernabis dicar "no", kande ulu demandis ulo exter lua labortempo. Ma nun esis por il la tempo juar. Il bezonis ne plu kam triadek minuti por vekar, dejunetar tranquila, dushar su, e fine, tre vagarozze, trairar ta metri qui separis la intimeso di sua hemo de la foleso di sua laboro.

Joakim fondis sua fiereso sur kozi simpla. Il juis havar laboro honesta, quan il ganabis per sua propra esorcio e merito. Il juis ke sua poka amiki esis certe bona homi, ed il juis ke il apartenis a la quaza duimo del Cisajani qui nulatempe en sua vivo prenabis Dormigal.

Hodie esis mardio. Onu povus pensar ke por pordisto, tala fakto esus tote neimportanta. Tamen to ne esis tale. Por Joakim tre importis qua semanodio esis. Singla semanodio havis por il sua saporo, sua esenco, qua igis ol tote diferanta de le altra. Kom exemplo, il pensis, mardio esas quo? Ho, yes. La dio kande venas maxim multa provizanti al kantino. Li uzas la acepteyo, ed ol restas sordidega. Mardie, il sempre mustas rinetigar omno! Anke mardie laboras la netigisto di le Marjorano, Sandra, tre bela yuno. E ye mardii venas la reparisto dil elevatorio. Joakim devis recevar il. E tre sorgar ke il furtez nulo del edificio.

Tre senhaste, Joakim iris de sua apartamento, en la unesma etajo a sua labortablo en la acepteyo dil edificio. Kom kaprico puerala, il uzis por to la elevatorio. Il esis ankore furioza kun Marjorano, pro quale il reprimandabis il. Li ne esis patro e filio! Il nultempe uzis la elevatorio, ma hodie, to esis lua maniero rebelar kontre la diktatoreso di ta kerlo.

Ma il ne sentis su plu bone pose. Ya il agabis rebele. Ma quon il ganabis de to? E quo eventabus se ulu bezonabus la elevatorio? Il esis responsanta pri omno quo eventis ibe. Edificio Universo esis lua rejio. E rejo qua agas stulte perdas sua kapo.

"No!," il pensis. "Me esas anke rezidanto en ta edificio. Me laboras de sep a dekekin kloki, ed mankas nun kin minuti por sep kloki. Me esas tote jurizita uzar la elevatorio." Fakte, il ne devabus mem telefonar al reparisto hiere, exter sua labortempo. Il devabus agar lo camatine. E li devabus vartar. Il odiis Tulio Marjorano!

Ante sep kloki, Joakim ja sidis en sua laboreyo. Unesmaplase, il enswichabis la ventizilo. Ma lua iraceto ne ja disipesabis dal aero sika e varma. Ol fakte kreskis kande il komprenis ke a nulu importis ke il sidas ibe tante frue. Ya tote nulu esis ibe ye ta kloko. Anke Marcela arivos plu tarde. Omna rezidanti esis ankore che su. Mem le maxim frue laboranta ne apareskos en la enireyo ante sep kloki e duimo. Quon esis agonta Joakim til ta kloko? La reparisto promisabis arivor ye sep kloki e duimo, ma lua experienco (o lua cinikeso) indikis a Joakim ke to eventus erste ye sep kloki e quaradek o quaradek e kin. E la dio apene komencabis. Por kalmeskar, Joakim ordinis ula paperi, e probis desaparigar sua pensaji perturbanta. Il enswichis sua radiofonilo, e trovis kelka muziko paciganta. Il rikalmeskis. Il preske dormeskis, ed en ta stando, il remarkis ke il pensis kustume troe. Nulo ankore eventabis, ed il ja esabis dum nur kelka minuti, furioza, kalma e nun... Nun, il standis sat konfuza. Ulo ek omno quon il pensabis dum ta poketa minuti depos la komenco dil dio, esabis kompleta absurdajo. Quo esis? Quo ek omno quo pasabis tra lua kapo esis tote nesencoza, e pro quo?

No, la nervozeso antea igis il ne dezirar nova sorgi. Il permisio la muziko forprenar lua pensaji, forlavar la sorgo pri ta absurdajo. E tale il fine obliivis omno.

La arivo di Marcela sempre igis il sentar su plu bone. Tamen, hodie, el nur obtenis de il polita respondo, ante ke il automate, quale per impero genetikala, pozis sua okuli en la sektori maxim admirinda di la anatomio di la yuno, por despozar li erste kande el desaparitis trans la parieti.

Narkotanti

Malgre la auguri di Joakim, Oswaldo Centuriono, la reparisto dil elevatorio, arivis exakte ye sep kloki e duimo. Joakim esis nun itere furioza, pro ne povas reprochar a Oswaldo ke il arivus tarde. Ma quo eventis a Joakim? Pro quo tanta furio? E kande finos la somero?

La reparisto probis esar polita kun il. Ilta esis yunulo naturale agreabla e sociema. Ma il quik komprenis ke to ne pervaloris tafoye. Li amba kontentesis per simple audar la bela muziko de la radiofonilo.

Ye sep kloki e quaradek minuti, Tulio Marjorano decensis, per la elevatorio funcionanta. E lo rivivigis la desprizo di Joakim, ma anke lua reverenco por il.

–Bona dio, Joakim. –La voco di Tulio semblis sempre memorigar ke sua pozedanto esis homo nekontestenda.

–Bona dio, Sro. Marjorano. Quale vu standas camatine?

–Me arivas tarde, quale sempre. –To esis ne plendo, ma simpla aserturo. Lua intono semblis expresar: “Yen quale to esas, e yen quale to sempre esos. Me nultempe sucesos arivar ulaloke frue.”

Tulio Marjorano marchis vers la strado. Ma pos kelka minuti, il riaparis, e lua rideto tote desaparabis. Vicee, il enumeris furioze singla vulgarajo quan il memoris. Joakim mem pensis efemere ke kelkin de ta vorti il ne konocis.

–Quo eventis, Sro. Marjorano? –questionis la pordisto.

–Mea automobilo ne startas!

–Ho, me regretas lo. Ka me povas helpar?

–No, danko. Me ne havas tempo por ol nun.

–Ka me povas demandar taxio?

–No, me ja demandis un. Danko irgakaze. –Tulio Marjorano reflektis dum instanto, e pose il adjuntis. –Ya esas ulo quon vu povus facar por me.

–Yes?

–Pos ok kloki, voluntez telefonar a mea spozo. Me oblivii ke oportas irar al merkato. Accidente me faligis la deterstvo e parvarsis ol. E hodie venas Sandra, la netigisto. Elca bezonos plusa deterstvo. Ka vu volus dicar lo a mea spozo? Til ok kloki, el dormas, e ye ta kloko, me komencas grava kunsido, quan me dubitas povas ekirar.

–Nedicinde, yes. –Por Joakim esis amuzanta pensar pri ta importanta aferisto, sucianta pri problemi hemala. Tamen il kompreneble selektis dicar nulo pri to.

–Danko. He, yen mea taxio. Ol venis quik. Forsan me arivos ne tro tarde...

Tulio Marjorano desaparabis dop la pordo. Joakim notis por su “8k10: Telefonar adche le Marjorano. Mankas deterstvo por Sandra.”

~

–Hola?

–Sro. Marjorano, yen Joakim.

–Ho, bona dio. Kad ulo eventis?

–Ho, no. Destimez. Ma vua spozo livis mesajo por vu. Il accidente parvarsis la deterstvo de la botelo. Ed il memoris ke hodie venas Sandra. Ma il havis hodie tre poka tempo.

–Do me devas komprar la deterstvo, ka no? Yes. Me vidas la botelo vakua.

–Me irus ipse –il dicis sincere. –Ma me strandas hike camatine.

–To ne importas. Ya me iros. Multa danko, Joakim.

–Nedankinda.

Ye ok kloki e quarimo, la humoro chanjabis complete por Joakim. Vidar ke omni komencabis irar aden la mondo donis ad il stranja sento di yusteso. Funde, omni devis laborar, ed il, adminime, darfis agar lo che su, apud ventizilo. Mem Adela Marjorano devabis ekirar, ed il esabis ipse la transdonanto di la informo por el. Damnita deterstvo kondamnis el aden la inferno. Joakim ne povis helpar el, nam Oswaldo esis ankore ibe, laborante. E la pordisto devis restar en sua laboreyo, por kontrolar il.

Joakim vere juis vidar dum ke plura vicini decensis sive per la sola elevatorio funcionanta, sive per la eskalero, aden la acepteyo, e la krudelega vetero extera.

Narkotanti

–Bona dio, Joakim. Vu aspektas joyoza camatine –salutis Romina, dum ke Kristian klozis la pordo dil elevatorio. Il ne parolis, ma il salutis la pordisto per timida rideto, e per montrar sua manuo.

–Ho, bon dio, Sri. Jardiniero. Nu, yes. Hodie semblas bona dio, omno konsiderita.

E pose decensis Adela Marjorano. Kom mulieristo, Joakim ne povis evitar remarkar ke mem por irar al merkato, ta damo bezonis *gerar sua maxim eleganta vesti. To ne esis vesti chera od aparte luxoza. Li esis simpla. La eleganteso di Adela konsequis de lua simpleso por vestizar su.

–Multa danko pro vua mesajo, Joakim.

–Nedankinda, sioro⁴. To esas mea laboro.

–Yes, irgakaze. Do, kad il esas itere hike? –El parolis pri Oswaldo, la reparisto, qua duris laborar en la elevatorio.

–Yes. Regretinde, nia elevatori esas kelkete olda –probis explikar Joakim, respondizante questiono ne fakte pozita. Il semble obliivis ke el esis ibe, kande il koaktesis telefonar a la reparisto. Ed il ne remarkis ke el emfazabis la vorto “il”. Il explikis ankore, pro ke Joakim prizis explikar:

–Li ruptesas sempre plu ofte. Ma il finos balde, ka no? –La questiono esis por Oswaldo.

–Yes, yes. Balde.

–Nu, to ne importas. Ni ankore havas un elevatorio... Do, me retrovenos pos kelka minuti. Me supozas ke me arivos ante la netigisto, ma en kazo kontrea, voluntez dicar ad el, ke el darfas irar al apartamento. El pozedas klefo aden ol.

–Yes, sioro.

–Til balde.

–Til balde.

Ed Adela Marjorano ekiris la edificio.

Dora ed Agnes Romario decensis per la elevatorio. Dora semblis genetikale predeterminita paroladar. Joakim kredis ke tala paroladon el bezonis por ne pensar. El parolis sencese por ne memorar ke lua spozo lasabis el kun lia filio lore preadolecanta, e nun dekekinyara. Ambe matro e filio nultempe komentis la fakto. La filio fakte apene komentis irgo. Ma edificio esas quala mikra urbeto, ube omni savas omno savinda pri omni. Do tam balde kam la patro di Agnes montris su lastafoye en la edificio, la vicinaro komprenis lo eventinta, ma li tacite konkordis ne itere mencionar il.

Dora reprochis nun a sua filio:

–Nu, pro quo tu ne povas hastar? Skolo esas tua obligo, ka tu audas? Tua sola obligo! Ma omno quon tu savas agar esas restar kun tua amoratacho til on ne savas qua kloko di la nokto. E matine esas nula maniero vekigar tu. He, hastez nun!

⁴ *Esas frequa en Idia la kustumo Esperantatra aludar od adresar homini per vorti kontenanta la sufijo –in–, dum ke homuli esas aludata od adresata maxim ofte per vorti sen la korespondanta sufijo –ul–. Praktike, to signifikas ke la formo bazala esas konsiderata kom maskulala, dum ke la formo feminala devas adjuntar la sufiko... to quon Ido reformis kompare ad Esperanto ye multa tempo ante nun.*

Me esforcis en “Narkotanti” pluse kam en mea omnadiala agado kom Idisto, uzar la sufiji –in– ed –ul– en la maniero quan me konsideras kom justa: nur en kazo di bezono, por diferigar la maskulo de la femino, e lore, ambe e same por la du genri. Exemple, Marcela Kampesho e Joakim Genciano ne havas familiani samnoma mencionata en ca texto. Do, kuntekste di ca verko, “Sro. Kampesho” o “Sro. Genciano” devus suficar por aludar nedubiteble Marcela o Joakim, e nulu altra o plusa.

*Kontree, ya aparas du homi advokebla kom “Sro. Jardiniero”: Kristian e Romina. Irgekande “Sro. Jardiniero” povus ne suficar por savar quan de li on aludas, skribesas “Srno. Jardiniero” por Romina, ma **anke** “Srlo. Jardiniero” por Kristian. Tamen, se la kunteksto permisas deduktar qua aludesas, lore “Sro. Jardiniero” ya suficas.*

Anke suficas ta formo preske singlafoye ke ulu esas direte adresata da irgu prezenta en la sama loko. On supozas ke la adresanto regardas la adresato, por evitar ambigueso. Do esus kontrelogika e mem superflua, uzar la sufijo. En tala kazi, favore dil lekteri, qui ne povas savar quan regardis la parolanto, on indikas, per la naracanto (ne artificale per la dialogo) la nomo di ta ambigua “sioro”.

Narkotanti

Malgre la incidento di la nokto antea, Joakim sentis ke to esis ya ecesanta venjo. Il konsideris obliviata la ofenso di Agnes.

Ante ke amba homini livis la edificio, Agnes, videble perturbata, nur sucesis dicar:
–Yes, matro.

Triminute plu tarde, komencis la koshmaro semanalala. La diversa provizeri di la kantino ariveskis. Quale sempre ye mardio, Joakim pensis ke oportas facar pordo de la strado al kantino. Tale la provizeri ne parokupus la acepteyo. Tamen, il savis ke, quale sempre ye merkurdio, la incidento ne semblos tante grava morge, ed il oblivios ol til la semano sequanta.

Stela Talioro ne uzis la elevatoro por irar al kantino. El preferis movar sua gambi e do decensis kustumale per la eskalero. Dum trairar la koridoro, el ofris saluto neemfazosa a Joakim per sua manuo. El semble ne havis komento dicenda pri la elevatoro ruptita.

Esas posibla, kontree ke Robert ya perdis ula sekundi advokante vane la elevatoro al quaresma etajo, ante decidir decensar per la altra elevatoro. Joakim salutis il formale. Il desfidis ta kerlo. E juste, se to quon on rakontis pri il esis verajo.

Robert apene dicis “Bona dio” ante ekirar.

Adela retrovenis, sat espereble, ante sua netigisto.

–Sandra ne ja arivis –informis neutile Joakim. Fakte, esis ankore tro frua por to, do evidente el ne arivabis. Por kompensar la stultajo, il adjuntis: –Ka vu kompris la detersivo?

–Multa danko. Yes, yen olu.

Adela marchis vers la elevatoro, ma ante retroirar che su, el proximeskis Oswaldo. Joakim klare observis quale li amba interdonis regardi quin il deskribabus kom “di odio”. Il anke vidis ke li amba dicis ulo, unesme elu, e pose ilu. Ma de sua loko, il faliis komprenar quo to esis.

Quale en teatrajo longatempe pleata, exakte kande la radiofonilo di Joakim anuncis ke esas non kloki, Adela Marjorano klozis la pordo dil elevatoro por retrovenar che su. Ed exakte samatempe, Robert apertis la pordo de la strado, ed eniris la edificio adportante sua saketo kun pano.

La mediko savis ke ne pervaloras demandar ke li haltigez la elevatoro. Li pretextabus irgo por ne agar lo, e mem se il sucesabus, kad il vere volis acensar kun Adela?

Vicee, Robert vartis ibe til la retroveno dil elevatoro, ed il e Joakim pleis lia diala komedio ignorar l’unu l’altru, intertempe. Ma Robert juis du granda vinki cafoye. Por komencar il koaktis su sucesoze ne fugar per la eskalero. E pluse, il ne refujis en paroleta kun la reparisto, qua ne savis pri la sekretajo dil doktoro. Robert Kardelo suportis la *situaciono⁵ kom viro, ante ke la elevatoro salvis il ed il povis departar.

–Quante varma esas la hodio, ka no?

–Hm?

–Me dicas ke la hodio esas tre varma –repetis Stela.

–Ho. Yes. Tre varma –respondis Marcela.

–Quon vu agas?

–Me aranjas la vari.

–Ho, livez to e venez babilar kun Onklo Stela.

–Me ne povas, Sro. Talioro. Se me ne agas to nun, pose me ne havos la tempo por olu.

–Ka vu ne volus drinkar bireto? Me invitas.

–Multa danko, Sro. Talioro. Me prizegus drinkar biro kun vu, ma regretinde, me ne povas agar lo nun.

Stela koncentresis itere en sua drinkajo. Pos kin plusa minuti, el staceskis.

–Me drinkos kelka aquo.

–Quo?

–Me volas aquo. Ka me darfas drinkar olu ipse?

⁵ *Sitacion.o: La stando generala di la kozi. A: situation; F: situation; G: Situation; H: situación; I: situazione; R: ситуация)*

Narkotanti

–Ho, yes. Yes. Agez lo.

Hodie esis mardio. E se esas mardio, la Cirko Nacionala povus enirar la kantino, kun sua elefanti e leoni, sen ke ta yuno saveskus lo. La mondo esis mardie kompleta stranjajo por Marcela Kampesho.

Stela ne drinkis la dicita aquo. El preferis retrovenar che su. Irgakaze, anke lua domo bezonis kelka netigo. Ed el ne povis esperar ke olu eventus magiale.

Joakim levis la kapo del paperi, e remarkis ke la reparisto marchis for la elevatoro.

–He, he! Adube vu iras? – Joakim questionis. –Ka vu ja finis?

–No. Ma me bezonas uzar balnochambro. Me konjektas ke to ne esos problemo por vu, ka? On ne pagas a me por tempo di laboro. Du plusa minuti ne afektos la fakturo.

–Nu, irez. Ma hastez. Me ne povas havar la elevatoro neutiligebla dum la tota matino. –E kande Centuriono ja departabis, Joakim adjuntis:

–E profitez por drinkar ulo en la kantino, ka no?

4. “E MORTIS MEA VERESO”

Kande Sandra, la netigisto che le Marjorano, apertis la pordo aden la edificio, la horlojo di Joakim indikis non kloki e duadek e kin. Il pensis ke onu povus ya ajustar sua horlojo per la arivo di Sandra. El sempre venis ye la sama kloko. To esis forsan ne merito lua, ma di la autobusi Santafidana. El uzis sempre la sama autobuso por vehar de sua domo en la Transajo aden Edificio Universo, olqua arivis sempre ye la sama kloko. Li amba intersalutis polite. Joakim Genciano prizis Sandra. El esis yuna, e gracila. Il anke pensis ke el esis bela. Ya il pensis same pri multa mulieri, quale exemple, pri Marcela, e pluse Sandra esis bela por irgu qua havus okuli. Ma to esis diferanta. Marcela esis bela, ma Sandra esis pluse tale.

Sandra venigis la elevatoro funcionanta, e kande olu arivis, e du geoldi decensis ek ol, el eniris ed acensis vers sua laboreyo. Intertempe, Joakim salutis la paro jus ekirinta la elevatoro.

–Srlo. Olibano! Quanta plezuro, vidar vu itere! Ka vu standas plu bone nun?

–Yes, danko –respondis feble la oldulo. –La vetero ne multe helpas, ka?

–No, evidente. –Joakim kompatis Mario Olibano. Il ne povis sentar la sama juo pri il, kam il sentabis pri vicini plu yuna e sana, dum ke li iris extere. Joakim duris parolar:

–Ka me darfas venigar taxio por vi?

–Ho, no. Danko –respondis nun Irma Olibano. –Ni vartas nia filio. Ni iros adche la doktoro.

–Takaze, permisez a me irar extere e vartar vice vi. Vi sideskez hike. E kande via filio arivos, me savigos lo da vi.

–Multa danko, yunulo. Vu esas sempre tante komplezanta.

Joakim regretis sua ofrajo tam balde kam il pazis trans la pordo stradala. Extere esis plu varma kam il expektis. Il ne savis exakte dum quanta minuti il devis vartar, ma il jurabus konvinkite ke to esis dum hori. Kande la taxio arivis, Piero Olibano ne esis en olu. La motoristo explikis ke il havis la instrukto querar la gesiori Olibano, e ke lia filio vartos li che la doktoro.

–Yen via taxio, siori – anuncis Joakim. Ed il ancorfoye enuncabis ulo nenecesa, nam la motoristo venis dop il, aden la edificio.

Lente, pazope, Mario Olibano marchis vers la pordo. Joakim e la motoristo helpis il sorgoze e paciente arivar al automobilo.

Joakim Genciano stranje ne regardis Sandra kande el riaparis per la elevatoro. Elua aspekto esis tre mala. El esis pala, lua gambi tremegis, e semblis quale se el ne povus parolar.

Komence, Joakim ne remarkis la chanjo. Il nur deziris esar polita.

–Yes, Sandra? Ka vu bezonas ulo? –Esis apene non kloki e tri quarimi. On ne povis supozar ke el ja finabis laborar.

–Sio... Siorino... Siorino Marjora... Marjorano...

–Yes?

–El... esas... mortinta!

Narkotanti

~

Shoko emocal afektas singlu diferante. Ĝis la morto en lua edifiko di muliero yuna, adminime yuna por mortar, esabis la shoko maxim granda quan Joakim subisabis en sua vivo. Plura rezidanti di ta hemo esis olda, e ne poki esis malada. Onu povis esperar ke Mario Olibano mortus irgainstante. Od Irma o Stela. Mem esabus plu komprenebla la morto di Dora Romario, qua esis plu yuna kam le Olibano, ma qua semblis refuzir, depos la parto di sua spoza, risignifikigar sua vivo. Poka vivi semblis plu senciza (e poka morti plu senciza) kam ta di Adela Marjorano.

Shoko emocal afektas singlu diferante. La morto di Adela igis Joakim efikanta. Malgre ke Sandra certesis ke Adela mortabis, Joakim telefonis a mediko. Pose, il klefagis la pordo stradala. Ed anke la pordo al apartamento di Adela, por ke nulu enirez, sen lua konsento. Simpla regado suficabus por konvinkar il ke Adela ya mortis. Ma ya por ne vidar lo evidenta, il preferabis klefagar la apartamento sen regardar antee.

La vizito di Dro. Bern Roko rezultis preske neutila. Esis ya nulo agebla por Adela. Ma adminime, la mediko povis donar kalmigivo a Sandra.

Joakim ofris sua lito ad el, qua esis tro angoranta por objeccionar. E kande fine el dormeskis, Joakim questionis a Dro. Roko.

–Do, quale mortis Adela, doktoro?

Ante respondar, la mediko aspiris lente e profunde. Erste lore, il explikis:

–Joakim, la damo perisis pro pafado. Me observis kuglo-truo en lua kapo. Ni devas nun advokar la polico.

5. “E MARCHADAR YE NARKOTANTA”

Serjento Paula Flavi, detektivo policala, vekabis frue tamatine. El dejunetabis lente e tranquile. Ya to esis vantajo di esar inspektero. El havis plusa tempo por su, kande el ne laboris en ula kazo. Mashinatre, el enswichis la radiofono en la koqueyo, e komencis juar kafeo.

Paula esis sat kontenta, ma anke tre anxioza. Mankis apene deko de dii ante la fino dil somero, dil unesma somero di Paula kom detektivo policala. El esis pronta finar ol sen problemi. El esabis sendata inquestar acidento vehala, furto de butiko dil Quartero Komerca, di qua la employato esis la kulpinto, disputo inter du bofratuli, rezultanta en negrava vunduro por un de li, e poka plusa. Omno evidenta, tedanta, senbrila. Omno, quale el esperis, por sua unesma sezono kom detektivo.

Ultre ta poka tempo di aktiva agado, la somero di Paula pasabis inter amasi de paperi omnaspeca, en la komforto di la Policeyo. E pose, el lektabis, manjabis e dormabis bone e ye sunkusho, el marchabis longatempe ante dormeskar.

La telefonilo interruptis la paco matinala.

–Yes?

–Flavi? Yen Kapitano Seglaro.

–Bona dio, kapitano.

–Venez quik.

–Quo eventis? –Ma Seglaro ja finabis la telefono.

Paula havis mala presento de la komenco. Nulatempe antee, Seglaro igabis el irar al Policeyo ante la kloko kustumala. To ne povis esar bona indico. El drinkis la ceterajo di la kafeo per un gluto e vestizis su por ekirar. Erste kande el apertis la pordo de la salono al paseyo, ed a la strado, el remarkis quante varma esis la vetero di ta dio.

Esis kelko plusa kam dek stradi del apartamento di Paula en la 27 til la Policeyo. Ordinare, el traibris li pede. Ma la urjanteso en la voco di lua superioro hierarkiala decidigis el uzar cafoye sua automobilo.

La Policeyo Centrala di Santa Fido esis edifiko grandioza. Lua fasado sola okupis duacent metri sur la Avenuo 28. Paula pensis ke urbi dicas kozi. Li komunikas sua sentaji e prioraji, per la maniero en qua li esas organizita. E donar a la Policeyo Centrala plaso tante preponderanta, en la angulo di la 28 e la Diagonalo Esto esis indico nekofundigebla di quo interesis a Santa Fido.

La policisti e civili en la enireyo al Policeyo ja komencis identifikar el kom nova inspektero. E lua kolegi, adminime ti qui ne vakancis lore, ja komencis traktar el

Narkotanti

kom egalon. El juabis to dum la unesma dii pos la promoco. Ma quik el kustumeskis, e konsideris lo kom kozo normala.

Paula transiris la poka metri til la kontoro di Seglaro.

–Kapitano Seglaro venigis me –el informis a sekretario.

Elca prenis telefonilo ed anuncis Paula a Seglaro. Pos sekundi, el informis:

–Kapitano Seglaro vartas vu, serjento. Voluntez enirar.

August Seglaro esis viro baseta, ne troe, ma certe pluse kam Paula ipsa. Il evis proxime quaradek yari ma il ja esis perdanta la batalio por retenar sua hararo. Til sua promoco, Paula ne konocabis il. Policisti basranga ne bezonas dialogar kun kapitani. Ma depos ke el divenis inspektero, ed on asignis el ad il, el ne bezonis multa tempo por kelke desfidar e desprizar la kerlo.

Kande Paula enmarchis la chambro, *geranta kamizo butonagita, ecepte la butono supera, jupo somerala, e shui hominala kun alta taloni, Seglaro esforcis tro tarde celar ke il admirabis singla centimetro di ta muliero. Il reaktis erste kande lua promenado alonge la anatomio di Paula fine portis il a la okuli nepacienta di la yuno qua vartis por saveskar pro quo el esabis venigata.

On dicez, kom febla pretextacho por Kapitano Seglaro, ke Paula Flavi esis nedeskripteble belega. El ne nur havis preske perfekta korpo. El ne esis un de ta belineti quin on renkontras dekope en irga strado. El esis parbelega. El esis belega kande el marchis, belega kande el parolis, belega mem kande el ne volis esar belega. Belegeso esis parto esencala e definiva di ta muliero, sive ke el deziris lo od odiis lo.

–Flavi, vu havas nova kazo –explikis fine la kapitano. –Ka vu konocas Edificio Universo?

–Yes. Ol esas en la Avenuo 49 e la 18, ka no?

–Yes. Nu, esis homocido. La viktimo esas Adela Majorano. Se me bone memoras, el esas un de ta Klubani –il montris respektoza desprizo lor pronuncar ta vorto.

Quankam esis fakte du granda klubi en la urbo, la vorto “klubano” ne postulis plusa expliko. La Klubo Santa Fido esis klubo sportala duesmaranga. Ibe asemblis precipue yuni e pueri por ne jenar sua genitori dum la jorno, kande li ne esis en la skolo; e por esar suficante fatigata dum la nokto, e kushesar frue. “Klubano” esis altro. To esis membro di la ekkluziva “Klubo di la Rivo”, ube la sektoro maxim privilejata di la socio, renkontris por realigar sua aferi, e por vidigar su dal altri. “Klubano” esis vorto privatigita da li, to quo livis sennoma la membri di la altra klubo.

–Ka ni savas quale el mortis?

–La telefonanto identifikis su kom Joakim Genciano, pordisto. Ed il mencionis ke esas ula mediko ibe, qua asertas ke la damo esis pafata.

Yen la fino di la vakanco di Paula Flavi. Yen la komenco di la koshmaro e la konfliktoza fino dil somero. Ka ta ocidanto ne povabis vartar dum du plusa semani?

Paula vehis alonge la 28. El ne “sentis” ma ya “savis” quo esperis el. El experiencis la bezono apene kontenebla desmetar sua shui. En singla angulo el koaktis su ne jirar e retroirar che su, e se el ya ne agis lo, to esis precipue pro ke la du policisti basranga qui akompanis el en la sama vehilo.

En sua nefora tempi kom skolano, el sucesabis milfoye justifikar su per absurda mentiuri pro ne studiir por la lecioni. El esabis bona studianto, precipue di matematiko, Ido, e tala faki qui postulas ultre omno rezonado. Ma el havabis plu granda suceso kam el meritabis, pro ke sua rezonadon, el ofte uzis por trompar sua docisti por evitar puniso, kande el ne studiis. Ka ne esus posibla agar lo anke nun? Quaspeca pretexton “glutus” Seglaro? Forsan irga pretexto esus same bona, se el igus il koncentrar su en elua korpo. Ta kerli ne havas kapableso por ambe regardar ed askoltar samatempe. Ho, yes. Trompar Seglaro esabus simpla. Ma pose?

Amuzata per tala pensaji, Paula arivis ad Edificio Universo.

6. “TRA MONDO FROSTIGATA”

El prizentis su a Joakim. Kom mulieristo, il ne povis evitar vidar lo evidenta. La belegeso di la detektivo mem shokis il. La lora cirkonstanci esis le minim apta por belegino. Esis muliero mortinta ye min kam dek metri super li! Quale la polico ne konsideras tala detali? Certena kozi ya ne decas!

Narkotanti

Joakim furiozeskis a su ipsa pro pensar pri to lore. Il koaktis su prenar sua vido de elua korpo. E por kanalizari sua desquieteso, il decidis koncentrar su en la fakto ke el esis anke yuna, tro yuna. Ilu ne kredis ke el havus multa experienco. Vice odiar el pro lua neatingebla belegesio, il decidis desprizar el pro ke el ne povos solvar la kazo en la edificio quan il gardis.

Paula questionis:

–Kad un de vi advokis pro ula Sro. Adela Majorano?

–"Marjorano" –korektigis Joakim. Quale el esis solvonta la kazo, se el ne mem povis pronuncar korekte la nomo di Adela?

Ma la eroro esis komprenebla. La surnomo frequa esis "Majorano", ne "Marjorano". El ne esis blaminda pro erorar pri to, ma el ya komprenis ke el facis sua unesma mispazo.

–E vu esas la denunciinto, ka no? Joakim Genciano –el lektis, e pregis ke la nomo kafoye esis korekte skribita.

–Yes, serjento. Me esas la pordisto di Edificio Universo. Me telefonis a vi. Adela esis trovata da sua netigisto, Sro. Sandra Kavaliero. El anuncis la deskovrajo ye non kloki e quaradek minuti di ca matino.

–Ube esas Sro. Kavaliero nun?

–Me donis Dormigal ad el, serjento. Me esas Dro. Bern Roko. Joakim advokis me por inspektar la korpo di Adela. Parenteze, elca esis pafata en la kapo. Ma vu ya vidis lo ipse.

–E Sandra dormas nun en mea lito. –Joakim havis la sento nekontrolebla adjuntar to.

Paula konciis ke el eroris per ne irar quik inspektar la krimineyo. El pensis ke la viktimo ne esis forironta. Fakte, se el ya agus lo, ta miraklo multe helpus Paula nun. Ed irgakaze, Joakim informis:

–Me klefagis la pordo dil apartamento, por haltar intruzemi.

To donis a Paula plusa tempo ante acensar al krimineyo.

–Ka Sro. Marjorano rezidis sola?

Erste lore, li memoris lua spozo.

–No –respondis Joakim. –El esis mariajita. Lua spozo laboras nun.

–Ube il laboras?

–Me ne savas exakte. Il esas importanta aferisto ulaloke en la Quartero Komercale. Me memoras ke camatine il explikis ke depos ok kloki il havis kunsido, quale singlamardie. Ho, me kredas ke me havas la numero di lua telefonilo portebila.

–Irez serchar ol, me pregas.

Dum ke Joakim marchis vers sua skribotablo, la detektivo parolis a Oswaldo.

–Quon agas vu⁶ hike, sioro...?

–Centuriono. Oswaldo Centuriono. Me reparas elevatori. Me advokesis por reparar olta. –Il akompanis sua vorti per indikar la elevatoro.

–Ka vu ja finis?

–Yes.

–De kande vu laboris en ta elevatoro?

–Me arivis ye sep kloki e duimo, cirkume, sioro.

–Ka vu konocis la viktimo?

–No.

–Ho yes! Vu ya konocis el –interruptis Joakim, qua marchis vers li, kun la numero telefonala. –Sro. Marjorano esas la damo qua decensis camatine, por komprar detersivo.

–Ho, yes! Me memoras. Do, yes. Me konocis el. Ma nur dum paro de minuti.

–Pardonez –demandis Paula. –Ka vi vidis Adela Marjorano camatine?

–Yes. –Joakim explikis al policisto la demando di Tulio Marjorano.

–Ye qua kloko to esis?

⁶ Per modifikar la kustumala vortordino, me intencis emfazar la subjekto. Ja ke esis explikata la motivo di Dro. Roko e di Joakim por esar ibe, Paula ankore bezonis savar quon agis la altra homo iba. Pro to el questionas tale, vice "Quon vu agas hike?"

Narkotanti

–El ekiris ye proxime ok kloki e duadek o triadek, ed el retrovenis exakte kande la radiofonilo anuncis non kloki.

–Quale el aspektis?

–Quale sempre, me dicus. Ma me devas indikar ke me ne atencis el troe... Ma el ya paroletis kun Centuriono dum kelka instanti. Me ne audis la konverso, ma me jurus ke ol ne esis tro afabla.

–Quo? –protestis la aludato. –To ne esas justa! Me ne diskutis kun elu, serjento, se ton volas insinuar ca kerlo.

–E pose, il “iris al balnochambro” –adjuntis Joakim en tono sarkasmoza.

–Kande me “iris al balnochambro”, –Oswaldo mimachis la tono di Joakim– me ya iris al balnochambro.

–Pri quo vi parolis, sioro? –questionis Paula.

–Pri nulo importanta. Ni nur konversis. E tre afable.

–Yes, ma irga konverso esas sempre pri ulu. Pri quo esis la via.

–Pri... Nu, yes. Pri la sama kozo kam maxim multa paroleti en ica tempo. Pri la vetero. Ni plendis pri la varmegeso. Forsan nia vizaji expresis la desprizo pri la vetero, e ton interpretis ta kerlo kom diskuto. Ma ni ne diskutis. Ni nur konversis.

–Sro. Genciano, ka Sro. Kavaliero rezidas kun sua chefi?

–No. El venas singlasemane, e restas dum kelka hori.

–Ye qua kloko el venis hodie?

–Ye non kloki e duadek e kin. El sempre arivas ye ta kloko.

–Ed el ridecensis erste ye non kloki e quaradek e kin. Pro quo el prenis tanta tempo?

–Me ne savas, serjento. –Ta rezonado di Paula evidente ne plezis al yunulo. El chanjis temo.

–Quanta apartamentin havas ta edificio?

–Ok. To esas quar etaji, e singla etajo havas du apartamenti.

–Ka li omna esas okupata?

–Yes, quankam la apartamento 4A apartenas a Felix Narvalo. Il esas aferisto, ed il laboras precipue exterurbe. Il uzas la apartamento nur kande il venas adhike.

–Kad il esas nun en Santa Fido?

–Me ne vidas il de kelka semani.

–Ka vu savas quanta rezidanti di vua edificio esis che su camatine, inter non kloki e non e quaradek-e-kin?

–Le Jardiniero e le Romario ne esis che su. E kompreneble anke ne Srlo. Marjorano, e Sro. Narvalo. Pluse la apartamento 1A es okupata, ma da me, qua rezidas sola, ed esis lore hike, quale povas testar Sro. Centuriono. Le Olibano departis ye proxime non kloki e triadek. En la Edificio esis lore nur Dro. Robert Kardelo e Sro. Stela Talioro. El rezidas en l’apartamento 2B. Me vidis el decensar camatine. El iris al kantino. Ma me ne povus dicar ye qua kloko to eventis. El esas damo sat olda, vidva e solitara. El ja ne laboras. Ed el rare livas sua hemo, ecepte por drinkar ulu en la kantino.

–E quon vu povas dicar pri Dro. Kardelo?

–Il esis che su dum la tota matino, ecepte pro kelka minuti dum qui il iris al panerio. Il retrovenis jus pos Adela, ye non kloki, ed li ne vehis kune en la elevatoro nur pro kelka sekundi.

–Quanta ekireyin havas la edificio?

–Un. –Il montris la pordo precipua.

–Pensez bone, Sro. Genciano. To povus esar tre importanta. Qua ekiris la hemo inter non e non e tri quarimi?

–Ante non kloki e duadek e kin, nulu. Pos ta kloko, le Olibano.

–Ma vu esis extere, vartante la taxio por la geoldi –komentis Oswaldo, kom evidenta venjo pro la akuzo antea di Joakim.

–Ma me stacis omnatempe an la pordo. Me savabus se ulu eniris od ekiris lore.

–Do, ka vu certas ke nulu plusa ekiris?

–Yes, me certas. De mea laboreyo, me vidas la pordo konstante. E me savas ke nulu ekiris ante non e duadek e kin. Pluse, nur un homo eniris: Sandra Kavaliero. E tam balde kam me saveskis pri la morto, me klefagis la enireyo.

Narkotanti

–Pro quo? Ka vu pensis ke la acidanto povus eskapar?

–No, me pavoris, fakte –il konfesis. –Forsan vu esas ja kustumata, serjento. Ma por ni, ordinara civitani, morto esas fakto eceptala. Me ne savus explikar lo. Instinkte, me pensis ke klefagar la pordo igus ni plu sekura.

–Yes. To esas sat komprenebla, Sro. Genciano... Ka vu remarkis ulo stranja en la lasta dii? Kad ulo esis diferanta?

–No. Nulo diferanta. E stranja...

–Yes?

–"Stranja" esas la vorto justa. Camatine me havis tre stranja sento. To esis tre frue, ante ke omno mem komencis. Me... sentis ke ulo ne standis bone.

Joakim semblis revar. Paula pulsus il de sua pensaji per questionar:

–Quo?

–Exkuzez?

–Quo ne standis bone?

–Ho! Forsan to esis stultajo. Yes, maxim probable to esis stultajo. Me esis sola, e me pensis troe. Ma kande me audeskis muziko, omno desaparitis.

Paula sospiris. Kad el devis insistar? Qua importanta indico celesis ibe? O ka vere to ne esis importanta? Joakim semblis yuno solitara e revema. Taspoca homi povas observar kozi quin altri neglijas. Ma ne utilesus insistar nun. Koaktar ulu memorar ulo ofte rezultas en ke la memorajo celas su ankore pluse en la sinui di la cerebro. Lo maxim saja esis sequar altra traci nun.

–Multa danko, sioro. To vere helpis ni. Sro. Centuriono, Dro. Roko, vi ja darfas departar. Sro. Genciano, duktez ni adche Sro. Marjorano, e pose agez lo rutinala ed ignorez ni. Kaze ke ni bezonos vua helpo, ni indikos lo a vu.

Paula e Joakim acensis kune e tacante per la elevatoro. Du policisti basranga akompanis li. Dufoye en tante mikra veho, Joakim devis sikigar sua fronto. La varmegeso somerala afektis il pluse, en ta mikrega spaco, okupata da tanta homi, un de qui esis netolereble atraktiva.

–Voluntez apertar la pordo –demandis Paula Flavi. Pose el adjuntis:

–E nun vartez en la acepteyo.

El iris aden la apartamento, sequata da un subalterno. L'altro staceskis an la pordo, por preventar altra eniranti. Ta koreografio eventis tote sen vorti o komandi da Paula. Pro to, Joakim devinis ke tala proceduro esis probable rutinala.

Serjento Flavi trovis la truo quan Dro. Roko aludabis, ed anke ad el semblis ke on esis trovonta klugo ibe.

Ma ultre to, Adela duris retenar sua eleganteso mem pos sua morto. Anke mortinte, el havis la charmo di vera damo. Mem Paula, qua ne ya bezonis esar eleganta por esar atraktiva, rikonocis en ta vesti ed en ta juveli la bongusto di ta muliero. En la neracionaleso qua signifika irga morto, el regretis olca precipue pro to.

Altrateme, la chambro esis aparte desordinata. El imaginis ke onu serchabis ulo ibe.

Fine, el konsideris lo neajornebla. Esis nula armo ibe. Se nulu forprenabis ol pos la morto, esis evidenta ke Adela Marjorano mortabis ne pro suocido, ma pro krimino. Lo maxim timita eventabis a Paula Flavi. Ye cirkum dek dii ante la autuno, el havis sua krimino somerala.

La subordinato qua gardis extere interruptis lua pensaji.

–Dro. Arturo Chambelano, Siniro.

–Il enirez.

–Yes, Siniro.

Dum ke la subordinato riekiris, Paula ne povis evitar pensar ke el esis plu yuna kam ca policisto, qua tamen adesis el per "Siniro". Fakte, anke l'altra policisto agis same, dum ke el ne mem bezonis savar lia nomi. En ta instanto, el odiis la polico.

Dro. Arturo Chambelano aparitis en la chambro. Il esis ancien amiko di Paula, e koronero por la Polico di Santa Fido.

–He, Paula. Me ne expektis trovar **vu** hike.

–Hola, Tor.

Irgu qua audabus la supera dialogeto, remarkabus stranja tono di kompatato en il, e di rezigno en el, olquin ta eventual audanto extera faliabus komprenar korekte.

Narkotanti

–Do, ube es la “paciento”?

El indikis la kadavro, ed il inklinesis por auskultar el.

Pos du minuti di laboro, Chambelano staceskis.

–Vu savas ke nulo quon me dicus hike e nun povus esar definitiva, ka? Me devas forprenar el, ed auskultar el per plu preciza instrumenti...

–Yes, Tor. Parolez, me pregas.

El havas klug-truo en la kapo. Vu certe remarkis ol. Pluse, el falis e frapesis en la kapo. Me dicus ke el pafesis, pose falis pro to, e fine mortis pos... un o du minuti. Ma el senkoncieskis nemediate. El ne sufris.

–Kande to eventis? Me savas ke to esis inter non e non e quaradek e kin.

–Lore me ne kredas ke me povos donar a vu plusa indiko kam to.

–Kad esas posibla ke el suocidis?

–No, me regretas lo. –Chambelano riganabis sua tono kompatema. –Me trovis nula traci de pulvero en la manui. Pluse, me vidas nula armo...

–No, me savas lo. Me nur questionis. Per quaspeca armo on pafis el?

–Ton me saveskos pose. Lo bona esas ke el havas nula ekirtruo. Me supozas ke la klugo restis interne. To signifikas, pluse, ke el pafesis de pasable fora disto. E, se el mortis exakte ube me trovis el, el pafesis de la internajo di la apartamento.

–Quo?

–El falis proxim la pordo, ma la pafanto ne esis an la ekiro kande lu pafis el. Lu semblas ekirir la dormo-chambro, quale se lu celabus vartante el.

–To esas ya interesanta... Kad irgo plusa?

–Ne ja. Kande me havos pluso, me quik informos lo a vu. Ka me darfas forprenar el?

–Yes, Tor. Danko.

Il komencis kovrar el per lit-tuko. Intertempe, el advenigis la policisto qua laboris interne di la apartamento.

–Ka vu inspektis la pordo?

–Yes, sinioro. Esas nula indico di forsurto.

–E fingro-imprimuri?

–Yes, to yes.

–Di quanta homi?

–Di tri. Un es la viktimo. Un del altra du es nur ye la facio extera di la pordo.

–Danko.

~

La altra policisto dicis de extere:

–Sinioro, Sro. Genciano informas ke la koquisto dil kantino, Sro. Marcela Kampesho, ne standas bone. Ed il deziras savar ka vu volos interviuvar el.

To esis perfekta pretexto por livar.

–Me iros quik –el anuncis.

Joakim ne exajerabis. La yunino semblis esvaneskor irgainstante.

–Sro. Kampesho, mea nomo esas Paula Flavi. Me bezonas parolar a vu. To ne prenos multa tempo.

–Yes, sioro.

–Quon vu memoras pri ca matino, inter non e non e tri quarimi?

–En mea laboro, omna kloki esas identa, serjento, ecepte ye mardio. Me recevas la provizanti, e pose me mustas aranjar omna vari. Me ne povas esar tro preciza. Me restis en la kantino dum la tota matino. Til non e quarimo, me riaranjis omno, e pose me komencis koquar, til ke ta yuno decensis por anunciar la morto di ta sioro. Ma me ne ekiris, pro ke en kazo kontrea, la koqueyo divenabus kaozo.

–Pro quo?

–Pro ke me mustas sorgar samatempe pri plura manjaji. Me ne povas livar la koqueyo mem instante.

–Ecepte ante non e quarimo. Ka vu ne komencis koquar ye ta kloko?

–Ho, yes. Ma se me haltabus por irgo, me ne finabus aranjar omno ye ta kloko. To esas mea rutino de yari.

–Kad irgu nekonocata venis al kantino, od irga nerezidanto di la edificio?

Narkotanti

–Entote, venis nur la provizanti, Stela Taliore e la reparisto. Mea laboro takloke esas precipue preparar la dejuni por la rezidanti. La edificestro pensis pri ofrar ta servico a li, po poka pekunio. Camatine, me havis demandi da preske omni, ecepte le Jardiniero, qui ne dejunas che su, e Dro. Kardelo. Me ne povabus ocidar Sro. Marjorano. Vu devas kredar lo. E pluse, por quo me agus lo? El esis bona homo.

–Kalmeskez, Sro. Kampesho. Me akuzas nulu. Me nur volas saveskar. De hike on vidas la eskalero. Kad irga nekonocato uzis ol camatine?

–Me vidis nulu. Ma me ne atencis la eskalero. Kande me laboras, irgo povas eventar apude, e me ne remarkos lo.

Marcela komencis tremetar, e Paula ne kredis ke esis ulo plusa saveskenda pri el o de el. Do el permisio a la koquisto irar che su. Tamen, Marcela dicitis:

–Se to ne jenas vu, me preferas restar e laborar. Se me iros che me, me havos la tempo por pensar. Nun me deziras tenar mea kapo okupata. E nulo esas plu bona kam mea laboro por to.

Nedicinde, Paula prizentis nula objeciono. El marchis vers la acepteyo, dum ke Marcela probis laborar quale se nulo eventabus.

Paula Flavi pensis quon konvenas agar nun. El regardis sua horlojo. Esis dek kloki e quaradek minuti.

El decidis telefonar a Tulio Marjorano. El dezirabus havar la adreso ube trovar il. Taspoca *nuveli ne devas informesar telefone. Ma cakaze to esis la sola alternativo. El telefonis, esperante adminime havar la posiblajo renkontrar il persone, por dicar ad il pri la fato di lua spozo.

–Yes?

–Ka me parolas a Sro. Tulio Marjorano?

–Yes.

–Sro. Marjorano, mea nomo esas Paula Flavi. Me esas serjento policala. Me bezonas urjante parolar a vu. Ka ni darfas renkontrar ulaloke?

–Venez a mea kontoro –la voco esis imperema. Paula ja timegis renkontrar la viro.

Ante departar, el komandis a la altra policisti ke nulu livez la edificio til ke el retrovenus.

Tulio Marjorano indikabis a Paula quale arivar a lua laboreyo. Il esis un del jeranti di “Pronta Portesar”, un del maxim importanta vestiferii di Santa Fido, en la Strado 18. Kande el prizentis su ibe, on havis komando enirigar el quik.

Lore, el duktesis tra luxozza koridori, e preter gehomi formale vestizita, elevatori automata, muri perfekte blanka e suli senmakula. Singla milimetro esis perfekte klimatizita ye temperaturo multe plu basa kam ta dil exterajo. Subite, Paula sentis su tre kolda, e deziris esar itere sur la strado.

El duktesis aden chambro furnisita per komfortoza stulegi. La employato qua adportabis el, invitis:

–Sideskez hike. Pos minuti vu recevesos da Sro. Marjorano.

Ma el ne sideskis. Apud la aparenta pureso di ta tota chambro, el sentis su desneta. El ne audacis mem tushar la stulego ofrata.

Marjorano recevis el quik, ma to nule igis el sentar su plu bone. La impozanta atitudo di Tulio timidigis el. El mem konsideris ke forsan esis ne lua obligo informar il pri lo eventita. Forsan un de lua subalterni povus realigar tala tasko. Kad el ipsa ne agis to, til la fino dil printempo, kande el ankore *geris sua uniformo por laborar? Pro quo el ne darfis nun komandar ke altru prenez ta obligo sur su?

–Serjento Flavi? Me nomesas Tulio Marjorano. Voluntez envenar. –Malgre la afableso en la vorti, el sentis to ne kom nura invito ma kom impero.

–Danko. –Li manuo-presis.

–Sideskez, serjento –invitis Marjorano. –Quon me povas agar por vu?

–Sro. Marjorano, me regretas ke me havas malega *nuvelo por vu.

El vidis la vizajo di Marjorano chanjar evidente avan elua okuli. El odiis ta parto di sua laboro. Nulo esas plu intima kam onua relato kun la morto. Ed lua laboro postulis ke el invadachez ta profunda intimeso singladie.

–Yes?

–Vua spozo, sioro... El esas mortinta.

Narkotanti

–Adela! No!

–Me regretegas lo, sioro. –Maxim ofte, Paula devis anoncar a mulieri la morto di lia spozi. To permissis ad el diskreta kontakto konsolacala. El povis embracar la vidvini. Tamen, icafoye, kande la konsolacendo esis viro, e pluse tala timiganta viro, el devis evitar irga kontakto fizikala. El devis esforcegar por tenar sua manui quieta.

–Ka me darfas helpar ulamaniere?

–Quale el mortis?

Paula konciis ke la respondo esus ankore plu harda por il. Ta viro esis ploreskonta. E dicar ad il la vorto “ocido” esus ankore plu hororiganta. El sentis ancorfoye la deziro preske nekontenebla staceskar ed ekkurar. El respondis:

–Ni ankore ne savas lo, sioro. El trovesis da vua netigisto che vu. Elca devis esar medikamentizita.

El pensis ke duktar lua mento a pensar pri la vivanti povus helpar il traifar la instanti.

–Me iros quik che me.

–Certe, sioro. Se vu deziras lo, me povas duktar vu per mea automobilo. Segun mea kompreno, vu ne havas la vua.

–Yes, danko.

E lia veho adheme eventis en absoluta taca. Marjorano esis shokita, ed il apene mem movis. Paula esis perturbata, ed el ne savis quon plusa dicar. Pluse, el ankore timis lua posibla reakto.

~

En la edificio, li renkontris Joakim Genciano. Il probis laborar quale sempre. Tamen cirkum il, esis nun du mulieri, serchante irga novajo pri to quo eventabis plu frue.

La unesma muliero esis magra, evanta cirkum okadek yari, elegante vestizita. Malgre la jus eventinta krimino, el ne perdabis sua tota gayeso kustumala, apene ombrizita da la koncerno pro la *nuvelo.

La duesma muliero esis plu magra e plu basa, ed aspektis poka afabla. El semblis esar kelke plu yuna, forsan sepadek e kin yari. Tamen ofte serioza homi semblas esar plu olda kam li fakte esas.

La du mulieri esis prezentata a Paula kom Irma Olibano e Stela Taliro. E li insistis pri questionar la detektivo pri la ocido, ma elca antee desembarasis su de Tulio Marjorano. El sendis il kun un del policisti basranga, a lua apartamento, por saveskar kad ulo mankis. Tale el sucesis chanjar vidvulo chagrenanta per vicinini intruzema. A to el ya esis plu kustumata. Tin el savis kontrolar plu bone.

Malgre su, Paula konciis ke se to esis krimino, devis esar kriminanto. Ed esis lua penoza tasko saveskar qua lu esis. Segun Joakim Genciano, ta du mulieri semblis povir ocidar Adela. Li amba esis ankore suspektindi.

Stela Taliro esis vidvo, ed el rezidis sola en sua apartamento. El evis sepadek e un yari, e havis tre poka agenda en sua vivo. El duris esar sat sana, e ne bezonis ofte vizitar mediki. El repetis proxime lo sama kam Paula audabis de Marcela. Stela esis en la kantino tamatine, ma el ne memoris de qua kloko. Pose, el esis sola che su, askoltante la radiofono dum netigar sua domo.

–Ka vu memoras ye qua kloko vu rieniris vua apartamento?

–No. Ma to ne povas esir tro tarde. Hodie esas mardio. Marcela havas plusa laboro. Me ne volis... jenar el.

–Ka vu audis irgo stranja?

–No. Me askoltis mea radiofono. Pluse me esas surdeta.

–Quon vu opinionis pri Adela Marjorano?

–Me apene havis opiniono. El e lua spoza demenajis al edificio nur triyare ante nun. Li esas la maxim recenta demenajanti. No, fakte Sro. Narvalo demenajis pose...

Paula savis ke ta digresuri esis esperebla. El permissis li ad el e pose el riqestionis.

–Quale vu deskriptus Srno. Marjorano?

–Ho, el esis tre konsiderema, tre polita. El ofte vizitis ni. Ni invitis el drinkar kafeo, ed el sempre adportis dolcaji.

Paula questionis su pro quo la muliero uzis la vorto “ni”. Kad el ne rezidis sola? Forsan lua spoza mortabis nur recente. La detektivo reflektis pri quale saveskar la signifiko di “ni”, sen afektar la muliero. El ne volis rivivar ceno quala la recenta, en

Narkotanti

la kompanio di Tulio. El ne bezonis memorigar da ulu plusa ke lu esis sola en la mondo. El preferis saveskar la informo de altru.

–Sro. Talioro, me regretas lo, ma me devas perquizar vua domo. To esas fakte por vua sekureso. Esas tre posibla ke la acidanto ankore celas su ulaloke en la edificio. – Paula decidabis intence pavorigar la oldino. En tala kazi, e til ke on saveskus pluso, esis sempre preferinda ke omni esez aparte atencoza e sorgoza. Pluse, el preferis evitar irga objecciono da la muliero. Ulte posibla viktimo futura, Stela esis anke suspektinda. Se el havis irgo celenda, el certe protestus, e lore Paula certigus ke on respektus lua yuri. Ma se el havis nulo celenda, lore el pavoreskus ed acceptus la perquizado, sen ke lua yuri esez invadata.

–Y...Yes, kompreneble.

Che Stela Talioro, ne esis od esabis irgu altra depos longa tempo. Paula ne savis precizigar per sua serchado, de quanta tempo mankis Srlo. Talioro, forsan du o tri o mem quar yari. Ed erste depose, Stela komencabis ganar sua spaco en sua propra apartamento. Timide, komencis florifar fotografuri, tapisi ed ornamenti recenta, quin Stela komprabis o mem kreabis en la poka tempo depos ke el restis sola. Per la morto di la viro, el perdabis sua maxim valoroza motivo por vivar. El esabis bona spozo, dedikita ad il. Lua departo lasabis el sen armi por durigar sua vivo e kun la tasko lernar quale esar el ipsa. La intereso di Adela en el donabis nova signifikio a la vivo di Stela. A Paula ne semblis stranja ke la oldino ed Adela interpretis. Singlu akompanis la altru. E kompanio esis valoroza donacajo por ta oldino solitara.

Paula komencis interviuvo kun Irma Olibano. Funde, elca fakte livabis la edificio dum la periodo en qua mortis Adela. Strikte, esis posibla ke el (o lua spozo) esus la acidanto.

–Me esas sincere surprizata –explikis la oldino. E shokata, anke. Qua povus dezirar irgo mala ad Adela?

La questiono esis retorikala. Olu postulis nula respondo. Paula questionis:

–Segun mea kompreno, vu departis kun vua spozo ye poka minuti ante o pos non kloki e duimo, ka no?

–Yes, pose me dicus. Nia filio querigis ni por irar che la mediko. Mario, mea spozo, ne standas bone. Il havas problemi en la kordio.

–Ho, me regretas lo. Or quon signifikas ke vua filio “querigis” vi? Pro quo il ne ya queris vi persone?

–Il havas sua bomatro e bofratino che su. Il miskalkulis la tempo e ne povis esar pronta por quarar ni. Do il sendis taxio por ni, ed iris direte adche la mediko. Ma il ya pagis a la taxiisto.

–Sro. Olibano, ka me darfas savar quon exakte vu agis dum la lasta minuti ante livar la edificio? Exemple, depos non kloki.

–Me preparis me por ekirar. Me helpis mea spozo.

–Ka nulu ek vi livis via apartamento? Ka vi vidis nulu stranja?

–No. O fakte, yes. Nu, ne stranja, nur... Quale me explikos lo?

–Quon exakte vu vidis, damo?

–Ne quon. Quan. Me vidis la reparisto di elevatori. Il esis en mea etajo, en la koridoro. Ni vartis nia filio, e me timis ke il arivabis antee. Do me iris ek la apartamento, e me vidis il.

–Ka vu certas, sioro?

–Yes, yuno. Me esas olda, ne stulta.

–Me regretas mea expresuro, Sro. Olibano. Me nule intencis sugestar ke vu ne vidis ta persono. Me nur pensis ke forsan il ne esis la reparisto.

–Ma il ya dicis to a me. Ed il salutis me tre afable.

Restis nulo dicebla. La muliero ne semblis erorar. Ma esis klara nun ke ulu mentiis.

–Ka vu memoras qua kloko esis?

–No, ne exakte. To esis necese ante non kloki e duadek e kin, pro ke ni decensis ye ta kloko. Ed anke pos ok kloki e kinadek, pro ke ye ta kloko me preparis me por ekirar.

–Sro. Olibano, ka me darfas parolar a vua spozo?

Narkotanti

–Yes. Ma vu devos irar a mea apartamento. Il ne standas bone. Il repozas nun sur la lito.

–Certe, sioro. Me iros che vu.

–En ta kazo sequez me.

~

La apartamento di le Olibano, en la sama etajo kam ta di le Marjorano, esis strukturale identa. La diferanta mobilaro ne suficis por celar ke li esabis konstruktata kune e same.

To quo esabus la studio di le Marjorano en un apartamento, esis chambro klefagita en la altra. Ed an la pordo esis la tipikala imajo di kranio sub du osti aranĵita en kruco, qua indikas veneno.

–Quo esas to? –questionis Paula surprizata, e kelke amuzata.

–Ho, nia filio esas kemiisto amatora. Il tenas ibe sua laboratorio. E yen nia dormochambro. Permisez a me anoncar vu a mea spozo.

Sorgoze, el eniris la dormochambro e murmuris:

–Mario, ka tu dormas?

–No. Quon tu volas? –La voco di Mario Olibano konkordis kun lua korpeto. Li esis febla e mikreskanta⁷.

–Ca yuno esas policisto. El volas saveskar pri la morto di la vicino.

Kande il jiris e fixigis sua vido dum plura sekundi en Paula, el komprenis ke en ta viro, nur la kordio maladeskabis.

–Quon me povas dicar, damzelo?

–Vua spozo dicas ke el renkontris la reparisto en la koridoro. Ka vu memoras lo?

–Yes. To esas, me memoras ke el komentis lo a me.

–Ka vu memoras qua kloko esis?

La oldulo pensis dum kelka instanti, ante dicar:

–Me kredas ke non e kin. Kande Irma dicis ke to esas forsan Piero, me regardis la horlojo. Esis ta kloko, do me pensis ke to ne povis esar mea filio.

–Sioro, vu esis vicino apuda di Srno. Marjorano. Ka vu havas ideo di qua povus volar oxidar el?

–El ne prizis parolar pri sua vivo. E me ne prizas parolar pri la mea. El havis bona atitudo en la vivo.

–Yes –komentis Irma. –Ma to igos plu desfacila saveskar qua ocidis el.

–Ma intertempe, el vivis bona vivo, Irma. Esas posibla mortar oxidata, ma ne tante, ke to kondicionos la ceterajo di mea vivo por faciligar la inquesti.

–Multa danko, gesiori. Me lasos vi repozar.

–Me akompanos vu a la pordo, serjento –ofris Irma.

–Danko, Sro. Olibano.

Dum ke Paula marchis ek la apartamento di Irma, la policisto qua akompanabis Tulio ekiris la sequanta apartamento, ed adresis el.

–Sinioro, Sro. Marjorano asertas ke mankas koliaro arjentea.

~

–Oportas perquizitar singla apartamento. –El parolis a sua subalterni. Ma Joakim ed Irma esis ibe. –Kompreneble ni ne pozedas mandato. Do ni demandos la permiso di singla vicino.

Joakim respondis:

–Me supozas ke nulu opozos la perquizito. Me ofras esar la unesmo, por montrar ke ni havas nulo celenda.

–Multa danko, Sro. Genciano.

–E pose, vi povas perquizitar la nia –ofris Irma.

–Multa danko, a vi amba.

La apartamento di Joakim esis la rezideyo esperebla di yunulo sola evanta preske triadek yari. La pozedajo maxim valoroza pekuniale esis aparato di televiziono, quankam Paula sentis ke exemple certa kolekturo di revui, ya pri mulieri, ma ne

⁷ La vorto “mikreskanta” esas interesanta exemplo pri quale ni devas ne timar ambiguaji en Ido. Ta vorto povas interpretesar kom “mikr.esk.ant.a” o kom “mi.kresk.ant.a”. To esas, ol povas signifkar sive “qua divenas mikra” o “qua kreskas nur til un duimo de lo posibla od esperebla”. Me supozas ke la vera signifiko ne esas tre desfacile devinebla hike, ka yes?

Narkotanti

por eli, esus plu estiminda por la yuno. Ma ta revui (e la eceptala vizito di Sandra, ankore dormanta pezoze sur la lito di Joakim) esis la sola detali mem distante relatante lo feminala en ta apartamento di homulo. Nulo altra trovesis. E certe ya nula juvelo.

Che le Olibano, lo feminala ya havis sua loko: ta di Irma. Ma esis nulo vere valoroza ibe. Lua juveli esis di epoki ja pasinta. Semblis ke li egaresabus en la tempo. Paula forprenesis al dii di sua avini, qui esis fakte anke olti di Irma. Tamen anke la avini di Paula duris ankore komprar ula juveleto de tempo a tempo. Irma Olibano, kontree, semblis decidir ke el ne bezonis li pluse, ye longa tempo ante lore.

La novajo che le Olibano esis la laboratorio kemiala di Piero, lia filio. Esis nulo vere timiganta ibe. Nur granda tablo blanka, e dek o dekekin granda flakoni sur ol. Ed an parieto, granda armoro klefagita, kun pordi vitra tra qui videsis plusa flakoni, Paula memoris sua lecioni pri kemio en la liceo. Pos lektar la etiketi di singla flakono, ed apertar hazarde un o du de ti qui esis sur la tablo, por konstatar ke li ya kontenis to quon li anuncis, el decidis ke esis nula vera danjero en ta chambro. Nulo esis eksploziva, bruliva o toxika. Pluse, por apertar la pordo a la chambro, li devabis uzar klefo generala, nam li ne trovis la kopiuro de la klefo che la genitori di Piero. Do, esis evidenta ke nulo povabus celar la kوليو ibe sen forsir la pordo. E ton, on ne agabis.

Paula komandabis a sua subalterni serchar la vicini mankanta, e demandar lia konsento por la perquiziti.

Li komencis per Dora Romario, qua laboris kom telefonisto en la Urbestreyo.

–Urbestreyo di Santa Fido, bona dio –on salutis per voco mashinatra.

–Me bezonas parolar a Sro. Dora Romario.

–Yes. Me esas Dora Romario. –La voco divenabis nun plu homatra, lor la audo di lua propra nomo.

–Me esas di la Polico di Santa Fido, sioro.

–Ho! –La emoco kreskis rapide en lua voco.

–Esis krimino en vua edifi...

–Ho, mea Deo! Qua mortis?

–Adela Marjor...

–Kompatinda Adela!

–E ni dezirus savar ka vu konsent...

–Me esos ibe pos kelka minuti –el dicis, ante finar la komuniko.

La policisto esis aplastata da la telefono jus fininta. Ed il tremis pro pensar ke il ankore mustis telefonar a le Jardinero.

Plura probi kontaktar alternative la telefoni portebla di amba gespozi faliis, to quo indikis ke amba telefonili esis ekswichita. Lore la yunulo komencis telefonar al numeri dil laboreyi di Romina e Kristian, kun rezultajo diferanta ma same negativa: la linei esis sencese okupata. Kande il fine sucesis responder, il esis tante surprizata da ne audar la sono monotona di lineo okupata, ke il obliivis a qua exakte il sucesabis telefonar, kad al laboreyo di Romina od al laboreyo di Kristian.

–Hola –respondis muliero de la altra extremajo, sen helpar il multe saveskar kun qua il parolas. Do il questionis, suficante ambigue:

–Ka Sro.⁸ Jardinero laboras ibe?

–Yes. Quo eventis?

–Ho, nulo. Me nur bezonas parolar a... lu.

–Oke. Vartez. “Lu” esas kun kliento nun. –La muliero semble ne komprenabis la bezono dil yuno dicar “lu”, ed el mokis il pro to.

Pos kelka minuti, la misterio solvesis. Romina Jardinero prenis la telefonilo.

–Yes? Qua esas ibe?

–Bona dio, Sro. Jardinero. Me esas policisto, e me regretas informar ke Sro. Adela Marjorano esis ocidata camatine.

–Ho, no! Kara Adela! Quo eventis?

⁸ *Remarkez ke la relato inter la vorto “sioro” ne markizita por genro, e la pronomo “lu” pluforteskas per la uzado sistemala di “sioro” ambe por viri e por mulieri, segun indikesas en antea noto.*

Narkotanti

–Ni ne ja savas to, siro. Or, ni bezonus vua konsento por perquizito en vua apartamento. Segun semblo, mankas juvelo di Sro. Marjorano. Me komprenas ke vu bezonos diskutar to kun vua spozo...

–No, no. Me tote permisas la perquizito. E me certesas ke Kristian ya konkordos. –El pauzis dum instanto. El semblis shokata. –Me supozas ke me darfos ekirar plu frue hodie. Me queros mea spozo, e ni esos ibe tam balde kam ni povos.

–Multa danko, Sro. Jardiniero.

La policisto havis granda surprizo, kande il finis la komuniko. Muliero magrega, trairis la pordo kun adolecantino en vesti liceala. La muliero adresis su a Joakim, ilqua indikis serjento Flavi ad el. La magrego marchis vers la detektivo, sequata da la adolecanto, e lore la policistulo audis ke el prizentis su kom Dora Romario. Or, sive la policisto parolabis dum plusa tempo kam il pensis per la telefonilo, sive ta muliero e lua filio vehabis en tempo plu kurta kam lo homale posibla, e lo legale permisita.

Se la apartamento di Joakim esis ekskluzive maskula, ta di Dora ed Agnes esis tote nemaskula. Mem la eniro di la du policisti vira semblis shokar violentoze la monotoneso dil apartamento. Tamen en la dormochambro di Dora, la absenteso di lo maskula disipabis anke la bezono saliigar lo feminala. To esis rezideyo fakte neutra, sen genro, sen anmo e sen vivo, ecepte pro la dormochambro di Agnes. Tamen ibe ne ja esis valoroza koliari arjentea.

Dora ed Agnes Romario ne semblis esar matro e filio. Dora esis perfekta karikaturo di vicino intruzema e deziroza por savar singla detalo, prefere spicoza, pri la vivi di le altra. Lua filio, kontree, semblis adolecanto apene interesata pri su ipsa, ed irgo quo povus ulamaniere afektar el. E la morto di ta vicino esis por el afero regretinda, ma nulo plusa, tam longe kam ol ne impedus el durar sua vivo.

Dora esis dicanta:

–...me imaginas quante el sufris! Ho! Vidar sua oxidanto! To mustas esar hororiganta! –Singla frazo di Dora esis emfazozza klamo. Ma el ne esis hororigata. La vorto esis fakte “ecitata”. E se Paula esabus plu cinika, el dicabus ke ta muliero fakte juis la *situaciono.

–Quon povas dicar tu, Agnes? –questionis la detektivo.

–Ho, el povas dicar nulo. El vivas en sua mondo, kun sua amarateto. Nulo extera existas!

–Matro!

–Sro. Romario, omni povas regardir ulo importanta. Irgo. –El parolis nun itere ad Agnes. –Irgo quon tu memorez povus esar importanta.

–Yes. Ma me memoras nulo.

–Ka me ne dicis lo? –kritikis Dora.

Paula sentis ke Dora esis justa. La yuno ne pensabis suficante ante responder. Paula probis tranquiligar el per igar el parolar pri trivialaji.

–Do, ka tu havas amurato?

–Yes.

–Quale il nomesas?

–Fred. Fred Leoni.

–E li disipas multa hori en la Parko iba –kritikis Dora qua ja ne povis durar tacanta.

–Sro. Romario, me pregas!

–Oke, oke. Me nur dicas la verajo.

–Sro. Romario, quon vu agis camatine, inter non kloki e non e tri quarimi?

–Ho! Ka me esas suspektindo?

“Ka me esas suspektindo?” esas frazo kustumale akompanata da tono di indigno, fingata od autentika, o di furio, od admaxime, di surprizo. Ma cafoye, la tono esis di vera emoco.

–Necesese, Sro. Romario. Me nur vol...

–Me esis en mea laboreyo, serjento. Me esas telefonisto en la Urbestreyo.

–Multa danko. E tu, Agnes?

Pro miraklo, o forsan pro ke el esabis, quankam apene, konsiderata pro su ipsa en inquesto kriminala, e lo ecitis el troe, icafoye, Dora Romario permisita a sua filio responder:

Narkotanti

-Me esis en la skolo.

-Multa danko a vi amba. Se ni bezonas irgo plusa, ni savigos lo da vi. E nun, ka vi savas ka Dro. Robert Kardelo esas che su?

-Yes, ton me kredas -respondis Dora.

-Oke.

-Adube vu iras? -Paula remarkis alarmo en lua voco.

-Nu, interviuvar Dro. Kardelo.

-Sola?

-Yes, pro quo?

-Serjento, me ne volas parolachar, ma Dro. Kardelo es danjeroza.

-Ka yes?

-Yes. Precipue por yunino bela quala vu.

-Quon il agos?

-Me savas nulo, ma dicesas ke il violacis puerino...

-Dicesas multa kozi, Sro. Romario.

-Yes, ma ton dicas omni. He, Joakim! Venez.

La yunulo obediis.

-El volas interviuvar Robert... sole.

-Me ne agus lo, serjento. Il esas violentoza.

-Ma kad il kondamnesis?

-To signifikas nulo, serjento. Se ne esis kondamno, lo esas pro ke violaco esas tre defacile provebla.

-Onu ne povas kondamnar ulu sen pruvi, siori. Ne mem civile.

~

Tamen esas justa ke violaco esas tre defacile provebla. Paula ne vere supozis ke ta viro povus agar irgo lore, ma nur por evitar irga problemo, el akompanigis su da subalterno al quaresma etajo. Ed el pensis lo tre bone ante sonigar la klosheto.

-Qua esas ibe?

-Me esas Serjento Paula Flavi, sioro.

-Quon vu volas? -il questionis ankore tra la pordo klozita.

-Parolar kun vu. Esis krimino tamatine.

-Me agis nulo -il dicis defenseme.

-Ni ne akuzas vu, sioro. Ni nur dezirus interviuvar vu. Demandar vua helpo.

Robert apertis la pordo pokope. Por kurajigar il, Paula ridetis maxim sincere.

-Enirez -il fine invitis.

La mobli ed ornamenti en la domo di ca mediko esis skarsa e nulo esis tro personala. Il ne probis celar sua defido a la du policisti, quin il ne cesis regardar.

-Me supozas ke vu savas ke camatine Adela Marjorano esis ocidata.

-Me ne agis to.

-Do vu ya savas ke el mortis. On dicas ke vu esis hike dum la tota matino, ka no?

-Yes, ecepte kande me ekiris por komprar pano.

-Ka vu audis ulo?

-No.

-Co eventis en la etajo sub la vua. Ka vu ne audis la pafo, od ula kozo?

-No, nulo ek to.

-Ma vu ya audis altro.

-Yes. Pazi.

-Ube? Kande?

-Ibe, en la triesma etajo. Me audis la elevatoro. E pos duadek sekundi, me audis ulu qua ekkuris.

-Pro quo vu atencis lo?

-Pro ke hike, onu rare kuras. Nur la puero dil duesma esas en evo e stando por kurar. Ma me ne imaginas pro quo el volus esar en la triesma etajo.

-Ka vu fakte vidis Agnes Romario ibe?

-Ho, no. Me supozas ke to esis elu. Qua altru povus esar?

-Ka vu konocis Adela Marjorano bone?

-Me konocas preske nulu bone. Me rezidis exterurbe longatempe.

N a r k o t a n t i

–Ube? –Paula sempre pensis ke parolar pri trivialaji dum kelka instanti kun la testi kalmigos li.

–En Marblua.

–Ho, vu esas Marbluano.

–No, me rezidis ibe kelkatempe, ma me naskis hike. Me iris ibe pro mea profesiono.

–Vu esas mediko, ka no? En qua fako vu laboras?

–Me esas *onkologiisto⁹.

–Marblua esas urbo tre bela. Pro quo vu retrovenis?

–Pro... la vivo. Kande onu oldeskas onu sentas la deziro esar che su. Marblua esas granda, interesanta e min prejudikema. Ma Santa Fido esas mea hemo. Pluse, mea matro mortis. Me toleris la exilo kelkatempe, ma kande me perdis el, me ja sentis la manko di mea tero, e me ne volis restar ibe plu longe.

–"Exilo" esas vorto tre forta, Dro. Kardelo.

–Nu, to esas ya la vorto. Cirkunstanci exiligis me en Marblua. Ma me esas inocenta, serjento. Me savas quon li dicas. E me konjektas ke vu savas lo anke. Ma me certigas ke to esas eroro. Me violacis nulu. E se vu pensas ke me atakis Adela por violacar el, e ke me ocidis el pro ke el rezistis, vu eroras.

La krudeleso per qua il expozis la suspekto di omni kelke shokis Paula. Il remarkis lo.

–Me regretas lo, se me jenis vu, serjento. Ye mea evo, onu ja ne havas tempo por tala subtilaji. Me apene konocis Adela Marjorano. El esis tre tacema, same kam lua spozo; e me ne prizas questionar. E me ne esis interesata pri el, nek en la maniero quan vu imaginas, nek en altra maniero. Me ne ocidis el.

–Multa danko, Dro. Kardelo. Nur un kozo plusa, semble mankas juvelo aparteninta a Srno. Marjorano. Ni ne havas mandato, ma se vu konsentus...

–Agez segunvole –interruptis la mediko.

–Multa danko.

En ta apartamento, Paula sentis plurfoye ke la juvelo fine aparos. En singla tirkesto, di singla moblo, el esperis ke el fine trovos ol, e ke tamen, ol sucesis lor la inspekto, ricelesar. Kande la policisti cesis la serchado, Paula ankore sentis ke ol mustis esar ulaloke ibe.

~

Malgre ke ja restis poka agenda, e ke la perquizitin povis facar la policisti basranga, Paula Flavi decidabis vartar en la edificio, til ke Sandra Kavaliere vekus. El povabus simple komandar a sua subalterni ke li vartez, e vehez Sandra al policeyo, tam balde kam elca vekus, ma Paula ne volis riskar ke intertempe, tanta vicini intruzema pozus en la kapo ja konfuza di la yuno, nova e falsa idei pri quo fakte eventabis o ne eventabis. Pro to, el bezonis esar la unesma homo qua parolis a Sandra pri la krimino, kande elca esus pronta parolar.

Por pasar la tempo til lore, Paula interviuvis Romina e Kristian Jardiniero. El ne esperis saveskor multo de la paro, nam li ne esabis che su lor la krimino, ma onu povas fakte ganar savo de omni, e forsan la incidento aparante maxim triviala povus lumizar granda verajo.

Romina e Kristian esis paro yuna. Paula kalkulis ke li evis cirkum duadek e kin yari. Segun to quon el savis, la paro departabis tamatine kande Adela ankore vivis. E li retrovenabis erste kande la polico kontaktis li, por obtenar lia permiso por la perquizito.

Pos ke li expresis, quale omni, lia trublo, chagreno e nekredemeso pri la morto di Adela, e pri la maniero quale el mortabis, Paula questionis:

–Ka vi povus rakontar ube vi esis camatine?

Romina respondis:

–En nia laboreyi. To esas, singlu en la sua. Me esas vendisto en librerio. E Kristian pozedas sua propra diskerio. Me supozas ke vu bezonos pruvo di to, ka?

⁹ *Onkologi.ist.o: Mediko qua okupesas *onkologio, nome pri traktar tumori. (A: oncologist; F: oncologiste; G: Onkologe; H: oncólogo; I: oncologo; R: Онколог)

Narkotanti

–Yes, kompreneble. –Ma Paula pensis ke tala pruvo ne esus bezonata, se la paro departabis kande li asertis departir. Romina prenis papero e skribilo, do Paula hastis indikar:

–Ni ja havas la telefon-numeri di via laboreyi. Ni nur bezonas la adresi.

–Yen –dicis Romina.

–Mea employato arivis hodie ante me –adjuntis Kristian. –Ya il povos konstatar ke me restis ibe.

–E me havas mea chefo –kompletigis Romina. –El responsos pri me.

–Multa danko, siori. Nun, se vi ne opozas lo, ni dezirus perquizitar via apartamento.

–Pos mikra hezito, el sentis la bezono adjuntar: –Ni koncias ke vi ne esis hike. Ma koliaro di Sro. Marjorano ne ja aparis, ed esas posibla ke altru celis olu che vi.

–Esas nula problemo, serjento –respondis Romina. –Me savas bone quale to funkcias. Mea patro esas policisto. Agez via laboro.

Che Kristian e Romina, omno esis definite kolorizita kun la toni di lo maskula o lo feminala. Nula sektoro restis neutra, quankam ya esis nepoka arei di intensa mixuro. En la dormochambro, la du forci divenis un, en harmonio perfekta e nediferigebla. Ma anke en ta apartamento, la serchado esis nesatisfacanta. La juvelo ne aparis.

~

–Nur restas neperquizitata la apartamento di Sro. Narvalo, sinioro.

Paula decensis al acptyeyo e questionis a Joakim:

–Kad esas posibla kontaktar ta Sro. Narvalo telefone? Me esperas ke se il saveskos quo eventis hike, il ne opozos la procedo.

–Me kredas havar lua telefon-numero. Me queros ol.

Pos kelka minuti, Joakim fine informis:

–Semblas ke me havas nur la telefon-numero di lua kontoro en Santa Fido. Forsan sekretario respondos, e lu sucesos kontaktar il, irgube il esas.

Paula acptyeis la numero e la ideo. Kande el telefonis, muliero respondis. Paula questionis:

–Ka to esas la kontoro di Sro. Narvalo?

–Yes, damzelo. Quale me povas helpar vu?

–Bona jorno. Me esas Serjento Paula Flavi, detektivo policala. Me bezonas kontaktar Sro. Narvalo, me pregas.

–Sro. Narvalo ne esas hike nun, serjento. Il esas en Marblua. E me regretas ke me ne savus quale kontaktar il.

–Kad il ne pozedas telefonilo portebbla?

–Yes, ma il voyajis pro aferi. Kande il esas en afer-kunsidi, il ekswichas sua telefonilo. Ma me esperas ke il telefonos a me plu tarde. Ka me povas dicar ulu ad il? O kad il havas problemo?

–Ho, no. Il ne havas problemo. Nur demandez ke il telefonez a me, tam urjante kam il povas. Mea telefon-numero esas 417-2886.

–Certe, serjento.

–Ed irgakaze, donez a me lua numero. Forsan me sucesos responder malgre omno.

–Quale vu volas, serjento.

E la sekretario donis la numero demandata. Ma el esis justa. Felix Narvalo ne respondis.

~

Tainstante, bruisego venis de la enireyo. Paula jiris vers lua origino, por konstatar quo to esis. Ed el vidis dek o dekekin homi probanta enirar la edificio. Samatempe, Tulio Marjorano, qua aparis de interne, anuncis:

–Serjento, li esas kelka amiki mea. Me venigis li. Me esperas ke to ne importas, ka?

Paula nervozeskis itere. Kad il ne povis irar altraloke? Paula ne havis la kurajo mem konsiderar ka to importas. El simple konsentis. Irgakaze, la krimineyo ja esis parserchita e la korpo, forprenata. Li povis ruinar nulo. E pluse, la vidvo esus akompanata, e tale el evitus lua kompano, un del tanta kozi quin el ne ja savis traktar.

Narkotanti

Se adminime Sandra vekus, Paula povus fine interviuvar el, e retrovenar che su, ube el povus desmetar sua pezoza vestaro, e precipue sua shui, e metar ulo plu komfortoza. Quon on donabis a ta muliero, por ke el ankore dormez?

Joakim Genciano propozis:

–Forsan ni povus aranjar mikra dejuno en la kantino. Tale –il adreis Tulio– vu ne esos sola. Pluse, se me ne miskontas, vu havas dekeun invitati hike. Vu ne povos shovar li omna en vua apartamento. E pos la dejuno, ni povos helpar vu pri la formalaji quin vu bezonos exekutar. Nedicinde, me ja parolis a Marcela, ed el konkordis.

Tacante, Paula Flavi dankegis la pordisto pro ke il asumis la direktado di la *situaciono. Ed el esperis ke la vidvo acceptus la propozajo.

–Multa danko, Joakim –respondis Tulio. –Sempre tante konsiderema!

–E *quoniam¹⁰ Sandra ne ja vekis, serjento, anke vu devos restar kun ni. Ni promisas ne igar vu drinkar alkoholo, se vu ne darfas agar lo, dum laborar.

Tale, dekeun invitati, Tulio, Joakim e Paula dejunis kune. Anke Dora Romario probis intruzar en la kantino. Ma esis evidenta ke el nur volis saveskar ulo plusa pri la krimino. Joakim sucesis afable ma ferme deskurajigar la muliero, elqua tamen eniris la kantino ye du o tri foyi dum la tempo quan li pasis ibe, elegante diversa pretexti stulta e nekredinda.

Omni esis komplezanta ed esforcis tam bone kam li povis, deviacar la pensaji di Tulio ek lua spozo mortinta. Ma Paula ne obliivis ke lua tasko ed obligo ibe esis tre diferanta. El mustis trovar homocidanto. Ed el konciis ke el havis nulo ankore. Pluse, un del invitati jenis el aparte. To esis viro certe grosega. Paula ne havis problemo tarelate, ma ica grosego ya nervozigis e perturbis el. El odiis su pro to. Funde, ta kerlo ne esis blaminda. Ed il agis ya nulo mala. Ma ulamaniere, il ya jenis Paula. E la jeno iracigis el, pro ne povar kontrolar sua sentaji. Pluse, esis ja posdimezo, la tempo maxim varma di la dio. Quante el dezirabus esar che su! Quante el sentis la manko di sua Cezar! Quante el dezirabus ne acceptir la promoco!

Pokatempe ante la fino dil dejuno, el audis febla voco di muliero en la dopajo:

–Quo eventis?

Paula jiris por vidar yunino en rugoza vesti. Lua hararo preske parkovris la vizajo, ed el shancelis vers la tablo. Joakim staceskis quik por helpar el sideskar en ilua stulo. E dum ke il serchis nova sideyo por su, il prizentis el al detektivo.

–Serjento Flavi, el esas Sandra Kavaliro.

–Serjento? Pro quo? Quo eventis?

–Ka vu memoras nulo, damzelo? –questionis Paula.

Subite, la eventaji di ta matino semblis retrovenar aden la kapo tribulata di la yuno. El nur murmuris:

–Srno. Marjorano...

Pluri komencis parolar samatempe. Li plenigis la yuno per questioni. Forsan pro ke Paula havis nun ulu plu febla kam el, forsan pro ke ta viri atakis ca muliereto per questioni, la policisto ganis nova forco por kontrolar la aferi. Kelke surprizante por pluri ek li (el ipsa inkluzita), Paula komandis:

–Lasez el tranquila, me pregas. El es shokita. Vi havos la respondi quin vi bezonas en justa tempo. Ma intertempe, voluntez vartar.

Paula esis nula mediko, ma el savis un o du kozi pri ta cienco. Per sua manuo e sua horlojo, el kontrolis la pulsado arteriala di Sandra. El expektis ganar nulo de lo, ecepte kelka sekundi de taco. Ton adminime el obtenis, ed el sucesis organizar sua kapo depose. Fine, el komentis:

–Vua pulsado semblas kelke acelerata. Ma lo esas normala, en ca kondicioni. Sro. Genciano, kad esas ula loko ube me darfas parolar private kun Sro. Kavaliro?

–Certe, yes. Vi darfas irar a mea apartamento. Nulu jenos vi ibe.

–Multa danko. –Amba mulieri staceskis e marcheskis vers la apartamento. Ma Tulio Marjorano postulis:

–Haltez! La kوليو!

¹⁰ *Quoniam: A: since, considering, as; F: dès que, puisque; G: als; H: ya que; I: poiché

N a r k o t a n t i

–Yes? –questionis Paula.

–La koliaro mankanta! Ta yuno *geras ol nun. El furtis ol. El ocidis mea Adela!

Konfuzo sequis ta akuzo. Omni parolis samatempe. Itere nulo standis bone. Pro la tono di Tulio, el konsideris superflua questionar kad il esis certa. La voco di ta viro montris, ante omno, certeso. Paula sentis itere la varmegeso. E la kerlo grosa divenis itere maxim jenanta por el.

Sandra protestis ke ca koliaron donabis Adela ad el. Tulio bramis, por savigar ke il ne povis aceptar la vorto di homocidero, e ke pluse, Adela *gerabis ta koliaro dum la nokto di lasta sundio. Sandra probis dicar ulo kontre co, ma la vocego di Tulio ne permis ad el expresar su. Paula preske esvanis. E nur por cesigar la diskuto, la policisto dicitis:

–Sro. Sandra Kavaliero, me arestas vu nome di la Polico di Santa Fido, sub akuzo di oxidar Sro. Adela Marjorano, e furtar koliaro, apartenanta a la dicita Srno. Marjorano.

Dum ke amba mulieri marchis vers la pordo, Paula klarege audis ulu (el esis tro konfuzo por savar qua) dicanta:

–Vu facas grandega eroro!

Ma el ja ne povis desfacar lo facita. El mustis durar dicante:

–Vu esas jurizita recevar la konsilo profesionala di advokato, sive di un di vua selekto, e da vu engajata sive di un selektata e subvencionata da la stato, en kazo ke vu ne povus pagar por un. Vu esas sub nula obligo efektigar irga deklaro o respondizar nia questionis, e vua taco nule darfos konsideresar kom agnosko di kulpo. Ma se vu selektas refuzar tala yuro, irgo quon vu dicitis pro vua libera decido povos esar uzata kontre vu, en korto judiciala. Ka vu komprenas vua yuri?

Por kompletigar la jeno di Paula, Dora Romario ofris apertar la pordo por li.

~

La veho al Policeyo eventis en absoluta taco da amba mulieri ed amba policistuli. Por havar altra sucio, per qua tenar la kapo okupata, Paula decidis duktar ipse la automobilo. An el e jus dop el esis la yunuli, ed en la plaso restanta, diagonale al detektivo, vehis Sandra Kavaliero.

La yunuli volabis manotagar la arestato ma Paula decidis ne permisar lo. La netigisto ne semblis fugema, e mem se el ya esus tala, el havabus nula posiblaajo eskapar de tri policistis sana, yuna e rapida.

Kande Paula haltis la vehilo an la Policeyo Centrala, el ne audacis regardar la arestato. El duktagis elca dal subordiniti, dum ke la inspektero komencigis la registrago oficala dil aresto. Ma pose, kande amba mulieri sidis en la questioneyo, Paula mustis adresar su ad el.

–Vu darfas uzar la telefonilo.

–Me ne jenos mea familiani pro ico.

–Ma li volos savar pro quo vu ne ja esas che vu.

–Li ne bezonas sorgar pri ta stultajo.

–Esas gravega akuzo kontre vu! Ka vu kredas ke krimino esas stultajo?

–No, serjento –el respondis mokeme. –Me ne kredas ke krimino esas stultajo. Me kredas ke ya ca aresto esas stultajo. Me esas inocenta. Me esos libera quik, sen jenar mea familio.

–Oke. Vu anke darfas havar advokato.

–Advokati esas por kulpanti. Me agis nulo. Me ne bezonas li. E pluse, me ne povus pagar lua servo.

–En ta kazo, ni asignos un a vu...

–Audez. Me esas inocenta, e vu semblas rezonema. Ni solvos nia problemo sen advokati, oke?

–Oke. Dicez, do, pro quo vu pozedis ta koliaro?

–Srno. Marjorano donis ol a me. To mustas esir lastamonate, ma me ne memoras exakte. El ne pluse volis ol. Me ne ocidis el, e me prenis nulo. Me esas honesta. Me ne furtas. E me certe ne ocidas!

Paula dicitis:

–Vu restis che le Marjorano dum duadek minuti. Quo prenis tanta tempo?

–Me esvanis. Me shokesis ed esvanis.

–Tulio Marjorano asertas ke Adela *geris ta koliaro lastasundie...

N a r k o t a n t i

–Nu, il eroras! De kande viro atencas tante detaloze la kوليو di muliero? Srno. Marjorano havis plura kوليو simila. Probable, el *geris un de ti. Ed il miskonsideris ke ta kوليو esis la mea. To ne esus stranjajo en viro!

Subite, la anjelatra yuno semblis donacir sua korpo a cinika muliero adulta. Esis desfacila kalkular la exakta evo di ta damzelo, certe naskinta e kreskinta en la Transajo. Paula *jame indijabis lo bazala por vivar. Yuno Cisajana quala elu, laboris pro vokeso profesionala, o por progresar en la vivo. Ma nule pro bezono o hungro. El sentis ke ta apena posadolecanto esis plu matura, plu olda e plu preparata por la vivo kam el.

Policisto frapis la pordo dil questioneyo.

–Enirez –el komandis.

–Sinioro, ula Sro. Gloria Urbano esas hike. El esas la advokato dil akuzato.

–El enirez.

–Qua advokato? –klamis Sandra. –Me ne povas pagar por advokato. Pluse, me ne demandis advokato. Me ne bezonas lu. Me esas inocenta.

Gloria Urbano eniris la chambro, dicante:

–On ja pagis por mea servico.

–Qua?

–To ne importas nun, Sro. Kavaliro. Serjento, ka me darfas interviuvar mea kliento, private?

–Certe. –Paula staceskis e marchis ek la chambro.

Quankam desfidante la advokato, e la cirkunstanci di lua engajo, Sandra repetis exakte la sama expliki a Gloria kam el dicabis a la detektivo.

Fine, el questionis:

–Quo eventos nun?

–Destimez. Li havas nulo kontre vu. Vu certe ekiros per kauciono.

–Ma me havas nula pekunio! E qua pagos vua honorario?

–Ho, ne pensez pri to, nun. Me nur certigas du kozi a vu: ke vu devos pagar ya nulo pro to, nek per pekunio nek per altra moyeni; e ke me tamen ya recevos pekunio pro vua defenso. Do, ka vu aceptas engajar me?

Sandra havis nula alternativo. Pluse, el havis nulo perdebla per aceptar. Ma el ne ja esis konvinkita pri aceptar la propozajo. Malgre omno, e pos longa pensado, el fine dicitis:

–Yes.

~

–Vu facas eroro, serjento.

Gloria e Paula sidis nun an la labortablo di la detektivo.

–Ton on dicas, yes. –Paula devis ne montrar su dubitema. El ja selektabis ago, ed el mustis durigar ta selekto til la fino. El ne prizis esar cinika, ma el sentis la bezono responder per tala vorti.

–Adminime vu konsentos ke el ekirez per kauciono, ka?

Sen chanjar sua aspekto extera, Paula dankis ta pordo quan apertis la advokato por alejar la stando di Sandra.

–Certe, yes. Nu, ne me. Me parolos a la advokato statala favoroze a vua demando.

–Oke.

Policisto demandis parolar a Paula. El permissis lo. La yunulo explikis:

–Sinioro, ulu deziras parolar a Sro. Urbano.

–Ho, to esas forsan la pruvo quan me demandis. Me kredas ke me povas montrar ke Srlo. Marjorano eroras. Voluntez vartar dum instanto.

La advokato ekiris la chambro, ed el retrovenis pos kelka sekundi

–Yen la pruvo quan me aludis, serjento. Me serchigis ol che mea kliento. Videz.

To esis fotografuro de Sandra. Ibe el esis itere la yuneto felica ed inocenta quan Paula vidabis enirar la kantino. La fotografuro esabis facita en nericha domo, maxim probable Transajana. Semblis esar la naskodio-festo di ulu. Sandra *geris eleganta robo. E lua kolo esis ornata da la juvelo quan onu jus akuzabis el pri furtar.

La advokato explikis:

Narkotanti

–Ta fotografuro esis facita ye la prelasta saturdio, kande Sandra festis sua naskodio. To esas exakte ye dek dii ante nun. Quale vu vidas, el ja pozedis ca koliaro lore. Vu facis granda eroro, serjento. Ca yuno esas nek furterero nek homocidero.

~

Paula sendis quik du subalterni adche Sandra. To esis ne nur trans la 61, ma fakte en la 93, preske an la Stretajo. La policisti povis konstatar la alegaji di Gloria. Sandra eveskabis duadek yari ye la saturdio prelasta. Tonia Kavaliero, lua matro, organizabis por el festeto, kun kelka amiki e familiani. Pluse, el ratifikis ke la fotografuro esabis facata dum ta dio. El memoris aparte la koliaro e la robo. La robo esis la donacajo de Tonia, elqua pensabis lore ke la koliaro bone fitis kun olu. La policisti sentis granda deskonforto kande la muliero questionis pro quo on ne anuncabis ad el ke lua filio esis enkarcerigita. Li ne savis quon dicar.

Pose, cirkum dek invitati a ta festo asertis exakte lo sama. La policisti retrovenis al policeyo kun la informo ke la pruvo valoris.

Ma li ne retrovenis sola. Tonia Kavaliero, la matro di Sandra, postulis quik renkontrar sua filio.

Paula komencis sentar la granda fatigo di dio tante varma, e pluse tante plena de experienci neplezuroza por elu. Renkontrar Tonia promisis divenar un plusa experienco talasinsa.

–He, vu!

–Bona dio, Sro. Kavaliero.

–Quale to esas bona dio por vu? Mea filio esis sequestrata dum hori en ca loko. Deskonocato demandis fotografuro sen ofrar expliko. E pose me saveskis pri to nur hazarde!

–Sro. Kavaliero, vua filio nule esis sequestrata. El esis adportata sub suspekto di homocido e furto. To esas ya tre diferanta.

–Ma me kredis ke el havas la yuro komunikesar kun sua familio.

–Yes. El havis ta yuro. Me ipsa memorigis ol da el, ed intencis valorigar ol. Ma elu refuzis uzar ol.

–To esas mentiuro!

–Sioro, irgequante me volus lo, me nule povus chanjar la veraji.

–Vu devabus lore telefonar me ipse.

–Me ne darfas agar kontre la yuro di la arestato.

–El esas puero!

–El esas legale majora. Depos ke el divenis majora, el esas yurizita decidir. E me ne darfas evitar lo. Esabus nelegala, ke me agabus tale. Me ne mem savas quale Sro. Urbano, la advokato sucesis aceptesar da el.

–Qua advokato? Ni ne povos pagar advokato!

–Sro. Urbano asertas ke el ne aceptos pago de vua filio.

–Quo exakte eventas hike? Me postulas renkontrar mea filio nun!

–Nu, el esas ibe –el indikis la chambro ube el interviuvabis Sandra. –Se el volas recevar vu, me nule opozos me.

Tonia Kavaliero semblis kalmeskar.

–Quon divenos Sandra nun?

–Me telefonos a la advokato statala, por rekomendar ke el ekirez quik. Ma lo ja ne dependas de mea decido.

Sen ajorno, Tonia iris a la chambro indikata. Paula pensis ke el povis prenar kelka plusa minuti por savigar dal gardisti ke la decido enirigar la muliero dependis ekskluzive de la arestato. Ed el joyis saveskar ke la decido di Sandra esis recevar sua matro.

~

Tam balde kam el sucesis liberesar de Tonia Kavaliero, Paula vehis a la skolo ube studiis Agnes Romario.

La pordisto semblis havar ulaspeca radaro kontre policisti. Malgre ke Paula esis sola, sen subordiniti, ed anke sen la automobilo oficala di la polico, por ne desquietigar la studianti, lua kondiciono kom policisto esis ulamaniere perceptata da la muliero, qua haltigis el nemediate:

–Adube vu iras?

Narkotanti

–Me bezonas parolar kun la skolestro.

–El ne esas hike nun.

–En ta kazo, me volas parolar kun la subskolestro. Kad anke lu ne esas hike?

–Quon vu volas?

–Parolar pri un de via studianti.

–Nia studianti kondutas ecelante. Li ne problemifas.

–E me nultempe dicis lo kontrea.

–Vu esas policisto. Pro quo vu ne adportis vua subalterni, o la polic-automobilo? Quan vu volas trompar?

–Nu, certe ne vu, o la skolestri. Mea sola intenco esis evitar ke la studianti desquieteskez, o divenez kurioza e nekontroleble anxioza por saveskar quon agas la polico en la skolo. Or, se vu volas lo, me venigos du policisti uniformizita en la polic-automobilo. La studianti esos desqujeta dum la ceterajo di la labordio, e kande me fine parolos ad ulu autoritatoza en la skolo, me memoros indikar a lu ke on debas la tota deskontrolo a vu. To esas vua decido.

–Vartez hike. Ma ya vartez hike, oke? Ne sequez me!

E por certigar lo, el klefagis la pordo.

Pos kin minuti, el akompanesis da muliero kinadekyara vestizita per uniformo tote blanka, qua parolis per voco lenta e rauka. E rideto kristala semblis petrigata en lua vizajo.

–Me nomesas Gracia Kastelaro, direktanto di ca establisuro. Ka me darfas helpar vu?

–Yes, danko. –Dum ke la pordisto enirigis el, Paula regardis elta kun vizajo plena de rankoro, ma anke de sento di vinko, pro ke malgre omno el ja esis ibe. –Me esas Serjento Paula Flavi, inspektero policala. Me volas saveskar kad un de vua studianti esis camatine en la skolo.

–Lore, akompane me a mea kontoro, serjento. Ibe me havas la registro pri la absenti di la matino.

La du mulieri marchis kune til la dicita kontoro. Paula memoris sua dii ne tro fora kom liceano. El vere juabis li, malgre omno. Ti esis dii kande el havis amiki e sua unesma amoro, ed el esis felica. Anke en la skolo, komencabis maturar la decido per qua el perdus sua amiki, sua unesma amoro, e parto de omno plusa, quo igis el felica lore: divenar policisto. El memoris afecionoze ta tempi, ma el ja ne sentis lia manko, konsiderante quante e quale el progresabis depose.

En la kontoro, la skolestro questionis:

–Do pri qua nomo vu bezonas savar?

–Agnes Romario.

–Ho, yes. Me konocas elu. Me povas vidar la registro, se vu volas, ma me savas ke el esis hike. Me fakte vidis el camatine. –El serchis la nomo en la registro irgakaze.– E yes. Hike esas la listo. El ya venis a la skolo. Ne tro akurate, me devas dicar, ma el arivis ye ok kloki e triadek e kin minuti e ne departis depose til ke lua matro queris el ye dekeun kloki e duadek e kin minuti, pro ula problemo en lua edificio.

–E me supozas ke el ne povabus ekirar sen esar avertata –komentis Paula dum pensar pri la zelozeso di la pordisto.

–Yes. Vu supozas juste. Kad el standas bone?

–Ho, yes! El standas tre bone. Ka lua amorato, Alfred Leoni anke esas skolano hike? La kristalo en la rideto di la muliero ruptesis aden mil peci.

–Kom jokacho to esas tre sengusta, serjento.

–Me ne jokas, Sro. Kastelaro –respondis Paula, surprizata, ed ankore sen komprenar quo eventabis.

–Nia skolani esas ne nur tre yuna, ma anke tre decanta. Li ne havas amoranto.

–Pardonez? –Paula pensis ke la muliero misaudabis el. –Me ne dicis amoranto, me dicis amat...

–To esas sama. Nia puerini esas gardata de ta mondacho fora quan policisti durigas, per via neefikiva laboro. Irgakaze, se vu ne ja remarkis lo, ico esas skolo por yunini. La korupto di adolecanti qui agas kozi por homi adulta e mariajita, restas tote for nia hemo. To quon vu questionas esas fakte neposibla. E se vu bezonas nulo plusa, me havas multo agenda.

Narkotanti

Dum ke Paula marchis for la skolo, el memoris ke anke to, esis la sistemo skolala. Fortunoze el sendesabis a skolo por geyuni. Ma el sempre pensabis lor ke el esis skolano ke segun lua skolestro e maxim multa docisti, omna studentini ekiris la skolo kom virgi. El povis nun aceptar kom adulto ke kelka docisti skopez to, juste o nejuste. Ma el ne povis komprenar pro quo, mem ti qui ya esperis lo, duris negar la evidenta fakto, dezirata o regretinda, ke tala revo esis nediskuteble nevera che multa studenti.

~

*Quoniam Agnes ya esis en la skolo lor la krimino, Paula decidis vizitar la laboreyi di Dora, Kristian e Romina, por konstatar lia alibii.

La Urbestreyo esis edificio tam impresiva kam la Policeyo. Anke olu esis lokizita en plaso strategiala, en la 29, kontre la Placo Precipua, ed esabus neposibla, mem por exterurbano, ne trovar olu quik.

La acepteyo di la edificio esis ampla. La tekto alta indikis konstrukturo anciena, qua kontrastis kun la mashinaro moderna, komputori, telefonili lasta-generaciona, elevatori automata, e singla avanco dil 21ma. yarcento qua ja sucesabis arivar a la mikra urbo Santa Fido.

La koridori esis perfekte signalizita, tale ke Paula esis balde en kontoro, etiketizita kom "OFICISTARO".

-Quale me povas helpar vu?

-Me esas serjento Paula Flavi -el explikis montrante sua insignio. -Me bezonas informo pri un de via employati: Sro. Dora Romario.

-Ho, yes. Dora. -La tono di la voco indikis ke Dora esis muliero ne tro facile amebila. -Quon el agis?

-Ho, nulo, me supozas. Me nur volas savar kad el laboris camatine.

-Yes. El ya venis. El arivis ye non kloki... -La employato lektis registro, ed il haltis lor deskovrar ulo en oli. -Ho, ma el departis plu frue! El devabus restar til dekesep kloki, ma el restis nur til dekeun e duadek!

-Forsan ni kulpas pri to. Ni kontaktis el por demandar lua konsento por perquizito.

-Ho, e quon vi trovis?

-Nulo. -Kad intruzemeso esis virusala en ta loko?

La employato semblis deceptata. Il sintezis:

-Do, Dora esis hike de non til dekeun e duadek kloki. Ka to utilasas por vu?

-Ka vu esas certa ke el ne abandonis sua loko dum ta tempo?

-Yes. La telefonili foleskas dum la matino. Se nulu esabus ibe por respondizar li, pos minuti ni ja havabus centi de plendi pro to.

-Oke, ma supozez ke el livabus ulu kom remplasanto. Qua to povus esas?

-Irgu qua savus funcionigar la komutilo. Esas fakte nur tri employati qui savas agar lo.

-Qui li esas?

-Nu, ultre Dora, esas Arnold e Marina. Arnold esas nun laboranta e Marina vakancas ulaloke an la maro.

Paula komencis pensar ke se ta kerlo asertis ke Marina vakancas an la maro, to esas ya pro ke Marina vakancas an la maro. Il semblis savar omno pri omni. Il ne esus misinformizita pri sua kunlaboranto. Restis lore nur Arnold.

La kontoro di Arnold esis mikra e male lumizita. Il sidis an mashinego de qua naskis deki de kabli, qui trapis la employato ye la kapo. Kande Paula eniris, il jiris ad el, e ridetis. Paula explikis:

-Bona dio, mea nomo esas Paula...

La mashino sonis. La employato dicitis:

-Pardonez... Urbestreyo di Santa Fido, quale me povas helpar vu?

Pos longa minuti, Paula havis sua posiblajo probar itere:

-Quale me explikis, mea nomo esas Paula Flavi, e... -ankorfoye, la telefonilo.

-Urbestreyo di Santa Fido, quale me povas helpar vu? ... Yes, sioro... No, vu devas venar dum la matino... -Previdante ke la telefono esos longa, Arnold indikis a Paula stulo en la dopajo di la chambro, por ke el sideskez. El sequis la instrukto, e restis for la vidajo di la employato.

Kande il finis parolar a ta duesma telefonanto, Arnold dicitis a Paula, sen regardar el:

Narkotanti

–Me regretegas lo, ma singla lumo reda ibe, indikas ke me havas un plusa telefono vartanta...

–Ho, vu agez vua laboro. Me vartos.

–Urbestreyo di Santa Fido, quale me povas helpar vu?

Per la mashinego, Arnold askoltis:

“Bona dio, sioro. Mea nomo esas Paula Flavi, me esas serjento di la Polico di Santa Fido, e me dezirus pozar a vu kelka questiononi.”

Arnold jiris vers la policisto, elqua regardis il, ridetante, e kun sua telefonilo portebla an sua orelo. La employato mustis ridegar.

Sen interruptar la komuniko, Arnold dicis:

–Oke, me audas vu. Quon vu bezonas savar?

–Ka vu laboris hike camatine, de non kloki a non e tri quarimi?

–No. To ne esas mea labortempo. Me komencas kustumale ye dekesep kloki. Tamen hodie, me devis komencar ye dekeun kloki e duadek, pro ke mea kunlaboranto, Dora, demandis ke me venez plu frue, e me debis favoro ad el.

–Konkluze, dum la quaradek e kin minuti sequanta non kloki, ne vu laboris hike, ka co esas justa?

–Yes. E Marina, la altra employato, vakancas nun. Do, la sola posiblaajo esas Dora.

–Komprenoble se la telefoni restabus nerespondizata...

–Ye ta kloko? Lore, to divenabus preska milito civitana.

–Multa danko. Ho, –el indikis la konmutilo per fingro –se singla lumo reda signifikas un telefonanto vartanta, e se to divenas milito civitana, kande vu ne respondas, takaze me konjektas ke vu restos hike dum la tota nokto laborante por la paco urbala...

~

La butiki en qui laboris la paro Jardiniero esis en la sama strado, l’una ye deko de metri de la altra, en la sama dom-insulo, sur la Pedireyo, inter la Stradi 35 e 37. Paula komencis per la librerio ube laboris Romina, pensante ke se elca esas employato ibe, el ne esus tre facile protektata, se el misagabus. Irgakaze, por evitar ke on dicez ad el mentiuri, el decidis, elu ipsa, ne dicar la verajo, ed adoptis vicee taktiko, per qua el kustumale obtenis rezultaji pozitivaj.

El proximeskis a muliero qua semblis esar la butikestro, e questionis ad el, per intono qua simulis esar ta di un del plura landi povra di la cirkumaji:

–Bona dio, ka Sro. Romina Jardiniero laboras hike?

–Yes, karo, ma nur dum la matino. –Paula sucesabis vekigar en la muliero la deziro helpar el, sen pozar multa questiononi –El ne esas hike nun.

–Ho, ma el ya laboras hike. To esas, el ne vakancas nun, ka yes?

–No, karo. El ne vakancas nun. Camatine elu laboris de ok e duimo, til ke el esis advokata da la polico.

–Ho! Da la polico!? Pro quo? Quo eventis?

–Me ne savas exakte. Romina nur dicis ke ula vicino mortis. Ma el aspektis shokata, do ni ne questionis pluso. El demandis mea permiso por ekirar plu frue, e me grantis olu. Ma quale to interesas a vu? Qua esas vu? –Yen la fino di la respondi sen questiononi. Irgakaze, Paula ja obtenabis quon el volis.

–Ho, me esas amiko di Romina. Me jus arivis al urbo, e me volis surprizar el. Ma me kredas ke ya elu surprizis me. Multa danko. Me iros nun che el.

Do la *nuvelo semble shokis el. Ka to esis nura fingajo, por la polico? O kad el sincere shokesis pro la morto di Adela Marjorano? Ya la employanto dicabis ke Romina esabis ibe dum la tempo relevanta por la krimino. E Paula ne povis imaginar qua motivon ta muliero povus havar por mentiar favore a sua employato.

~

En la diskerio di Kristian, la tekniko simular esar amiko ne esis funciononta. Ibe, Kristian esis la chefo. E nula employato parolus tante libere pri il, quale la chefo di Romina parolabis pri el. Icafoye, Paula decidis dicar la verajo de la komenco:

–Bona dio. Me esas serjento Paula Flavi, e me esas inspektero di la polico. –El ne dicis “di Santa Fido”, quale sempre, por ke la vorto “polico” esez la lasta, e maxim impresiva en la cerebro dil employato.

–Ho, inspektero. Quon ni povas agar por vu?

Narkotanti

–Quale vu nomestas, yunulo? –Paula intence parolis en maniero bruska. Se el sucesus timigar ta posadolecanto, ilca forsan ne audacus mentiar, se to esus lua intenco, o la impero di lua chefo.

–"Rik" Eskoto, sinioro... To esas, Rikard.

–Oke, Rikard. Tua chefo esas Kristian Jardinero, ka no?

–Yes –il respondis, ed el savis ke el ja obtenabis la efekto dezirata. Nun, el ja povis dolcigar sua voco.

–Kad il laboris camatine? Pensez bone. Lo esas importanta –El parolis afable, nun. Ma el esforcis celar qua respondo konvenis a Jardinero. Tale, la yunulo koaktesis dicar la verajo.

–Yes, sinioro. Il esis hike ye ok kloki e duimo. Me savas lo, pro ke me arivis antee camatine. –Esis nepoka fiereso en ta komento.

–Ye qua kloko il departis?

–Me ne memoras to exakte. To esis kande lua spozo queris il. El dicis ke ulu mortis. E Srlo. Jardinero livis me sola en la butiko.

–Ka tu esas certa? Il ne departis intertempe?

–Me ya esas certa. Il mustas facar sua voyajo monatala casemane. Il departos morge o posmorge. Il voyajos a Marblua. Do nun il restas hike, en la butiko, por sorgar sua aferi ante la voyajo.

Paula konstatis ke Rik esis plu parolema kam el supozabis. La tota strategio timigiva esabis nenecesa, ed el sentis remorso pro agir talamaniere.

–Pro quo il voyajas tante a Marblua?

–Me ne savas lo. Il ne dicas lo a me, e me ne questionas lo. Me nur savas ke ye quar yari ante nun, kande me komencis laborar hike, il ja voyajis proxime singlamonate adibe.

–Multa danko, Rik.

–Nedankinda, inspektero.

~

La serchado dil kontoro dil mediko kardiologiista Luis Rurmonto konkluzis per granda surprizo por la detektivo. El ne savis ke esis importanta kliniko en lua propra strado, ye duacent metri deche el. Esis tre savinda ke en la stranjega kazo ke el maladeskus, el havus mediki ye marcho-disto.

Altra detalo interesanta esis la granda quanto de homi vartanta por atendesar. Ya to signifika ke ta mediki ne esis akurata, e ton Paula ne prizis. Ma to anke esis interpretebla kom indico ke li esis bona, nam multi fidis li, ed aceptis vartar patientege til ke li esos advokata.

Paula stacis apud la sekretario, elqua tipikale... telefonis. Pos kelka minuti de parolado, el dicis a Paula kontraste nur:

–Yes?

–Bona dio, me esas Serjento Paula Flavi. Me bezonas savar pri ula pacien...

–Ho, serjento! Me certas ke vu ja savas ke la pacienti juas la yuro di konfidenco. – Per la vorto "ja", el sugestis "malgre vua evo".

–Yes, ma...

–To signifika ke me ne darfas parolar a vu pri lia stando sanesala.

–Me komprenas lo, ma...

–Se vu volas saveskar irgo, vu bezonos adportar mandato judiciala.

–Oke, ma...

–To esas sen ecepto. En kazo kontrea...

–Quo eventas, Matilda? –Icafoye, ya Matilda esis interruptata.

–Dro. Rurmonto, el esas policisto. Ed el volas violacar la yuro di konfidenco di ula paciento!

–Tamen me nur volas savar ye qua kloko venis hodie un de vua pacienti!

–Ton ne inkluzas la yuro di konfidenco, Matilda.

–Ma el ne explikas ke el nur bezonis savar to.

"Pro ke vu ne permis lo," volis responder Paula. Ma el dicis vicee:

–La paciento nomestas Mario Olibano.

Matilda konsultis la komputoro ante informar:

Narkotanti

–Il esis hike kun sua spozo e filio. Il havis rendevuo ye non kloki e quaradek e kin di ca matino. Ed il arivis ye... non kloki e quaradek e du. Ya ye ta kloko aceptesis lua cheko da nia sistemo.

–Ka lua filio venis ante il o pos il?

–Ante il. Il arivis ante non kloki e duimo. Forsan, ye non kloki e duadek e kin. Ta sioro prizas vestari tre bela. Me memoras ke me komentis lo kun mea kunlaboranto. Ta vesti ne kompresas hike. Ne mem en “Pronta Portesar”. Me supozas ke il ankore kompras li en Marblua.

–Kad il esas de Marblua?

–Yes, same kam lua genitori.

–Ka vu bezonas irgo plusa, serjento? –questionis Dro. Rurmonto.

–No. Danko, doktoro. –Ed el ekiris sen regardar la sekretario despolita. To esis regretinda. La kliniko esas tante proxim lua apartamento, ma el ne povos irar ibe, pro ke el ja igabis la sekretario odiar el, pos nura dialogo kinminuta.

7. “SEN AMORO”

Ante la nokto di ta mardio, on informis a Paula ke la akuzato ja livabis la karcero per kauciono. Fortunoze por la detektivo, ne el havis la povo decidir pri to. Do ya la advokato statala devis traktar la matro furioza. Intertempe, plu kalma, e fine che su, Paula probis riaranjar sua idei, por konsiderar to quon el ja havis.

La sunokusho basigabis la temperaturo kelkete. Ankore esis varma, ma tolereble. Pluse, Paula ja darfis metar sua vesti maxim komfortoza, e desmetar sua shui. El sentis ke el povis nun pensar plu klare.

El decidabis studiar la kazo, quale on studias nova temo en la skolo. El prenis paperofolio e plumo e skribis:

07k40: Tulio Marjorano livis la edificio.

08k40: Adela Marjorano livis la edificio.

08k??: Robert Kardelo livis la edificio.

09k00: Adela retrovenis al edificio, diskutis kun Centuriono?, e acensis a sua apartamento.

09k00: Robert Kardelo rieniris la edificio.

09k??: Oswaldo Centuriono iris al balnochambro?

09k05: Oswaldo Centuriono videsis en la triesma etajo.

09k??: Stela Taliro acensis a sua apartamento.

09k30: Mario ed Irma Olibano livis la edificio.

09k25: Sandra Kavaliero acensis al apartamento.

09k25: Piero Olibano esis che la doktoro.

09k42: Mario ed Irma Olibano arivis che la doktoro.

09k45: Sandra Kavaliero anuncis la morto di Adela Marjorano.

Ma Sandra evidente ne kulpabis. Qua, lore? Segun la deklaro di Genciano, nur le Olibano, Dro. Kardelo e Stela Taliro esis en la edificio dum ke Adela mortis. E pluse, esis Genciano ipsa, e la reparisto.

Ca du viri semblabis ne multe prizar l’unu l’altru. Ka to esis nur lia pretendo, por interkovrar? Kad un de li ocidabis la muliero, dum ke l’altru alibiizis il? E pro quo? Semblis nun ke ne la furto esabis la motivo dil ocido.

Altralatere, Paula devis konsiderar ke Srno. Olibano vidis la reparisto en sua etajo. E ke ta etajo esis fakte la etajo di la viktimo. Quon agis Centuriono ibe? E pro quo Genciano mentiis ke Centuriono ne livis la elevatoro. Nu, fakte... Genciano ya dicis ke Centuriono livis la elevatoro dum un instanto, por irar al balno-chambro. Ma de la vidpunto di la pordisto, ne esis posibla vere savar kad il ya irabis al balno-chambro od altraloke, quale exemple, al eskalero ed al triesma etajo.

Nun, la vicini. Le Olibano semblis tro olda e febla por la krimino, pluse Mario esis viro malada. Ya por pafar ulu, on ne bezonas forco. Ma ka la kordio di ta viro tolerabus la granda esforcio emocala quan signifikas ocidar ulu?

O ka forsane Srno. Olibano esis plu sana kam il semblis esar? Ma takaze, itere... Pro quo il volus ocidar ta vicino? O pro quo Irma Olibano volus agar tale? E quon signifikas ilua komento, ke Adela havis bona atitudo por la vivo?

Narkotanti

Ed esis ta Dro. Kardelo. Kad il violacabis puerino? Kad il forsan intencis violacar anke Adela, ma el rezistis lo, ed il ocidis el? Semble, no. La oxidanto pafabis el de la internajo di la apartamento, kande el eniris, konjekteble de komprar la deterivo, se el agis nulo altra antee. E la pafo venis de fore. Se to esabus probo falianta violacar el, lore la pafo devus esir de plu proxime.

La telefonilo sonis.

–Hola?

–Paula, yen Chambelano.

–Ho, Tor. Quon vu havas por me?

Doktoro Arturo Chambelano esis adresata per tre diversa manieri. La policisti samgeneraciona e qui konocis il de lua yuneso, nomis il Arturo, to quo semblis tro neformala a Paula. Por altri, il esis “Dro. Chambelano”, to quon el judikis kom la altra extremajo di formaleso. E por kelki, il ganabis la nerespektoza surnomacho “Buchisto”, quan el konsideris kom tote ofensiva, mem se la doktoro ne jenesis pro olu. Paula esis plu yuna kam il ed el prizis e respektis la mediko. Do el uzis ta surnomo deatra por il. Pluse, ol esis originala, ed ultre omno, Paula prizis esar originala. La doktoro respondis:

–Nur detalo quan me promisis a vu. La diametro di la kuglo esas .22, di armo tre ordinara, facile obtenebla ed eliminebla.

–Danko, Tor. Ho, me esis telefononta a vu morgue. Ka vu povas determinar kad Adela defensis su de la oxidanto?

–No. To esas, yes. Me ya povas determinar ke el ne defensis su kontre lu. To esis atako surpriza. Pro quo? Quo esas vua teorio?

–Nula teorio, ankore. Nur pensaji. Kad esas posibla ke ulu volis violacar el, ed el defensis su, e la violacero ocidis el pro to?

–Ho, me ne kredas lo. Ma se vu havas violacero inter la suspektindi, esas posibla ke il probabis antee violacar el, ke el rezistabis lo lore, e ke nun il vartis el ed ocidis el, “koldasange”.

–Danko, Tor.

–Bona nokto, Paula.

Do, pri quon el pensis ante la telefono? Ho, yes. La suspektindi. Restis konsiderenda nun Stela Talioro. Anke pri el, on ne havis motivo justifikanta la ocido. Paula memoris la misterioza “ni”. Stela dicabis ke Adela “ofte vizitis ni”. Pro quo? La perquizitado di la apartamento di Stela indikis a Paula ke elta esabis vidvo dum plura yari. Ya esis fotografuri di lua spoza. Ma nula fotografuro esis recente, se on judikas per la aspekto di Stela en oli. Se le Marjorano demenajabis recente, esis posibla ke li apene konocis Siorulo Talioro, o ke li tote ne konocabis il. Do qua kompletigis la “ni” di Stela?

Paula kontemplis sua lito duopla ed el questionis su laute: “E qua kompletigas tua ‘ni’, Paula?”

El konsideris telefonar ad Cezar. El mem prenis la telefonilo. Ma el quik eskartis la ideo. El sentis lua manko. Ma el sentis plu forte ke korespondis ad ilu kontaktar elu. Ankorfeye, el preparis su por dormar sola.

8. “ME DEVOS LERNAR PLORAR SEN SUFRAR”

Cezar Burgi selektabis volunte laborar dumnokte. Kom la novo en la Policeyo Transajana, maxim probable to esabus lua fato irgakaze. Ma Kapitano Konrad Terano ne povis juar lo tante, kande la yuna policisto decide ya demandis (preske pregis) laborar dumnokte.

Ka la kapitano ne savis ke la nokto esas la tempo maxim apta por pensar? Nu, Cezar ne volis pensar. Il volis laborar dum sua ok hori diala, ed arivar che su tante fatigita en la matino, ke il volus nulo ecepte dormar. Ma il ne kushus su lore. Il devus ankore pagar sua konti, irar al merkato, telefonar a sua matro, por ke el savez ke il “ankore vivas”. Ed erste pos omna postulaji sociala neajornebla, il povus fine havar sua repozo bezonata ante rikomencar sua rutino.

N a r k o t a n t i

La programo funkcio nur dum la unesma semano. Kande il adaptis a sia nova hori, il ne pluse semblis quale *zombio¹¹ dum la jorno, do il devis adopti nova strategio. Il komencis dormi poke, por durigi la efikon. Pluse, komencis la questionoj.

Cezar facis sia unesma eraro je la dio kande il komencis labori en la Transjano. Kapitano Terano questionis:

–Do, pro kio vi volas labori dumnokte?

–Pro problemoj personala, sinjoro.

Li esis inviti inquestioni pri ti “problemoj personala”. E la kapitano, kom antikva policisto, bezonis apene du dioj por saveskari ti kion li volis:

–He, Flavi –il advokato.

–Mea nomo estas Burgi, sinjoro –korektigu Cezar.

–Ma kio vi ne estas la spozo de Serjento Flavi?

–Yes, sinjoro. Ma ni estas separ...

–Nu, tamen mi bezonis savari.

Tamen balde kam la kapitano rikoltis la pordojn de sia kontoro, Frederik Tundro, alia policisto, diris:

–He, yes! La spozino de la inspektoro! Ho, no! Fakte, ti estas inversa kio tu, kio no?

–Kio mi estas nun nur mi –insistis Cezar.

–Kio? Kio tua spozulo forjetoj ti, “Flavi”?

–Mea nomo estas Burgi.

–Do, el permeso a ti retenari tuan surnomon. Kio paro moderna!

–Ni ne estas paro. Ni separis.

–Ho, mi komprenas ti –komentis Frederik. –Mi agabus same.

–Danko.

–Yes, –il adjuntis –kande oni devas cedi al certaj “favoroj” por promocii, la spozulo devas ne toleri ti.

–Kio ti diris?

–Kio ti ne savas ti? Tia Pauleta devis dormi kun sia kapitano por gani sia promocio.

–Ridite ti, *merda¹² idiotoj! –Li amba staceskis por interparoli.

–He, –komentis Frederik –videz il defendari sian serjento!

–Kio estas ti? –bramis la kapitano. –Kio vi havas nulan agendojn? Flavi, veni al mia kontoro!

–Yes, sinjoro.

Cezar sekvis la kapitano. Antaŭ la pordoj, il aŭdis ke Frederik diris, per tono mokera: “Fla-vi!”

En la kontoro, la kapitano questionis:

–Kio estas via progreso pri la serio de furtoj?

–No, ne ja, sinjoro.

–“Ne ja”? Kande, lore?

–Ni laboras harde, sinjoro.

–Maxime evidente! Ti estas la minimuma agendo. Audez, mi opresas de kontoroj pli super kam ti kio vi povas imagini. Se ti kazo ne solvasi kio, via kapo devas rulari. E vi estas la novo, hiko. Kio vi komprenas? Kaptez irigi Transjano. Ponez al li la pruvojn ed enkarcerigu li! Kande la afero estas obliata, vi liberigu li, ed omni estas kontenta.

–Sinjoro, mi pensas ke...

¹¹ *zombi.o*: Ento legendala, homo sen animo, mortinta retrovivanta (A: zombie; F: zombi; G: Zombie; H: zombi; I: zombi; R: зомби)

¹² La vorto neoficala “*merd.o” uzas hiko, por indiki simpla desprizo de la parolanto, multe pli emfazita, expresiva e repulsanta kam la sufikso oficala “.ach.”, pro lia valoro adicionala kom vorto interdiktata o *tabua. Segun la regulo oficala de nia lingvo, la vorto subis hiko nedirekte derivita al adjektivo “*merd.a”, por indiki “kio estas *merd.o”. Ĝi similas al mi bona maniero esprimi la A: bloody/fucking, F: de merde, I: di merda, H: de mierda, G: Scheiß-, e tale itere. Pri la uzado ipsa de parolantoj en ĉi verko, volentez legi la apendico finala.

Narkotanti

–Vu pensez nulo. La belajo di vua laboro esas ke vu ne bezonas pensar. E nun laborez. Me bezonas rezultaji. Ante lundio, me volas arestato. Se vu volas lo, li povas esar mem la vera kulpanto. Ma altra Transajano esos same apta por me. Me esas Transajano, e me savas quale li esas... Kelki de li, adminime. Do, prenez un. Quale vu vidas, me ne esas tante postulema. Irez nun, Flavi.

To esis tro multo, mem por Terano. Il ne esis la policisto maxim nekoruptebla, ma il ne ja atingabis tala extremaji, dum la poka semani depos ke il komencabis laborar ibe. La opresado certe esis grandega. Cezar judikis juste ke ne pervaloras ridicar ke lua nomo esas Burgi.

9. SEN HALTAR POR REGARDAR MEM FLORO

Tamatine, Paula decidis ne irar direte al Policeyo. El telefonis a Seglaro por anonciar ke ante to, el iros al edificio di la 49. El bezonis obtenar respondi a kelka questioni quin el pozabis su en la nokto antea. Per ta telefono on informis ad el pri la fingroimprimuri en la krimineyo. Li apartenis a Tulio Marjorano, Adela Marjorano e Sandra Kavaliero. E ti di Sandra esis nur an la pordo ipsa, an la latero extera. To esis nova indico ke la yunino ne enirabis la apartamento, por ocidar sua chefo.

Kande Paula decensis de sua automobilo, garita sub la ombro de la arbori di la parko, el renkontris ulu konocata an la enireyo. Ta esis Oswaldo Centuriono, la reparisto. Il stacis ibe, quale se il ne volabus remarkesar, ed il fumis evidente tre nerveze. Paula klefagis la pordi di sua automobilo, e trairis la avenuo vers la Edificio. Ma kande el regardis itere Oswaldo, il enirabis sua automobilo, startabis ol, ed esis pronta forvehar. Paula advokis il, ma il ne haltis. El ne povis determinar kad il vidis el, dum ke el suciis pri trairar sekure la avenuo, e kad il audis elua advoki del automobilo, o ka vicee il departis sen savar ke el vidabis il.

El sercheskis Tulio Marjorano por interviuvar il. Ma Dora Romario havis altra programo.

–Yen la detektivo –el anuncis, tam balde kam Paula trairis la pordo. El parolis a sua filio, Agnes. –He, irez parolar kun el... Serjento! Mea filio havas ulo dicenda a vu.

Paula komprenis ke esis nula maniero evitar la renkontro. El simulis sua maxim afabla rideto e jiris vers la duo. Ma la surprizo esis granda e nule simulata, kande el vidis la adolecanto.

–Quo eventis a tu?

–Ho –dicens ne Agnes ma lua matro, –nulo importanta. El falis per la eskalero.

Agnes havis la gambo e brakio dextra bendizita, e kontuzi en la sama latero di la vizajo.

–Ho, karo! Me regretas lo. Ka tu standas bone?

–Yes, siro. Danko –respondis la yuno.

Kompreneble Dora anke havis sua respondo:

–Nula osto ruptesis. Esis nura frapi sen importo.

–Yes. Ma li doloras –admisas la filio.

–Ton tu ganas per esar kun ta kerlo. Tu drinkas troa biro, e pose tu mispazas e falas.

–Ka tu esis kun tua amorato, Agnes?

–Yes, el...

–Exkuzez, Sro. Romario. Ka me darfes parolar sole kun Agnes?

–Ka la polico darfes parolar sole kun minoro? –Sekretajo quan Dora ne partoprenus esis ideo netolerebla por el.

–Se la minoro ne esas sub suspekto od arestata, lore yes. E me havas ya nula akuzo por vua filio.

Malgre su, Dora devis aceptar. Ma el ne ofris formarchar. Do Agnes, malgre lua doloro, iris sidar en la stulegi dil acepteyo, helpata da Paula Flavi en sua tre lenta marcho. Kande li amba esis sidinta, elca questionis:

–Dicez, ka ta kerlo frapis tu?

–Quo? Ho, no!

–Tu devas ne timar, Agnes. Se il agis lo, il esos haltata quik.

–Ma il ya agis nulo a me. Il livis me an la pordo, me eniris e falis per la eskalero.

–Pro ke tu drinkabis...

N a r k o t a n t i

- No. Pro ke la eskalero esis male lavita. Me ne drinkis tante tanokte.
-"Male lavita"? Me ne komprenas.
-Esis ulo saponatra en la supera gradi ante mea etajo.
-Pro quo tu ne uzis la elevatoro?
-Pro ke li ne funcionis.
-Itere? Ka nula elevatorio funcionis?
-Exakte. Ma to ne esas stranja. Li esas ofte haltata en altra etajo. On oblivias klozar la pordo bone, e lore li restas ibe dum hori. E to esis nur du etaji. Me ne esis vartonta ke ulu decidez liberigar elevatorio.
-Multa danko. Agnes. Ho, ma tu volis dicar ulo a me. Quo to esis?
La adolecanto probis ekspresar sua idej. Esis evidenta ke el ne kostumis havar tala posiblaĵo koram sua matro. El desfacile trovis la vorti por dicar to quon el volis.
-Matro rakontis a me ke hiere esis... Ke vi dejunis kun viro tre grosa.
-Yes. To esas justa.
-Nu, matro deskriptis il a me. E me kredas ke me vidabis il antee.
-Kande? Ube?
-Dum la prelasta nokto, ta di lundio, ye proxime duadek e tri kloki, o minokto. Me ne vidis la horlojo lore.
-Ube tu esis, Agnes? -questionis la detektivo.
-En la placo trans la strado. Me sidis ibe kun Fred. Me remarkis ke ca viro kuris aden la edificio.
-Kad il renkontris ulu ibe?
-No. Il nur kuradis. Ho, ed il agis ulo al automobilo di Sro. Marjorano.
-Ka tu certas ke to esis lua automobilo?
-Yes. Il havas automobilo granda e verda, ka no?
-Yes. Quale il eniris?
-Il havis klefo.
-Kad il vidis vi?
-Me ne kredas lo. Il cirkumregardis plurfoje. Il semblis ne volar esar vidata.
-De ube il venis?
-De la 20. Kande il jiris cirkum la strad-angulo me remarkis il. Semblis a ni kelke drola ke ta virego kuradez tale.
"Drola". To esis ya la vorto quan anke Paula uzabus por deskriptar la grosa. El itere sentis kulpo pro mokar viro qua evidente havis grava problemo sanesala. Ma la impulso esis tro forta. El ne povis evitar ol.
-Ka tu vidabis ta viro antee?
-No. Nek ta viro nek ulu simila.
-Ka tu rakontis ad ulu ke tu vidis la grosego?
-Nur a mea matro.
-Multa danko, Agnes. To povas esar importanta.
La adolecanto ridetis al detektivo.
-Ho, ed esas altro.
-Yes?
-Ante la grosego, dum la sama nokto, eventis altro.
-Dicez.
-Ni vidis Srno. Marjorano sur la strado. El diskutis kun Srlo. Olibano.
-Kun Mario Olibano?
-No, kun lua filio... Me kredas ke il nomesas Piero.
-Quon li dicis?
-Ni ne audis lo, pro ke ni esis trans la Avenuo, en la Parko. Ma li diskutis, e pose il falis a la sulo.
-Kad el pulsas il?
-Me ne savas. Ye ta instanto ni ne vidis. E pose, kande ni vidis itere, il ja esis sur la sulo. Ni kredis ke il mortabis, ma il risideskis quik. Pose, el rieniris la edificio, ed il foriris.
-Me dankegas itere tua helpo, Agnes. To esos certe tre importanta.

Narkotanti

Agnes ridetis, ma dicis nulo. Li invitis Dora Romario proximeskar a li. Elca regardis sua filio tale ke el semblis dicar "Tu rakontos a me omno pose". Nur por jenetar la muliero, Paula anuncis:

–Vua filio ja rakontis a me pri quon vidis el e lua amorato. –Quale Paula esperis, Dora regretis ne partoprenir la naracado. Ma el rekuperesis quik. El havis sua karto celita.

–Kad el rakontis a vu pri la ocido da Sro. Olibano?

–No. Qua ocido?

–En Marblua. Il mortigis ulu, "koldasange", segun to quon onu dicas.

–Quale me ja dicis a vu, Sro. Romario, dicesas multa kozi. Sro. Olibano esas viro olda e malada, e ne povas defen...

–No, ne ta Sro. Olibano! Lua filio, Piero!

–Ho!

–Pluse, anke Mario esis olim yuna e sana.

Pri to, Dora esis justa.

–Sro. Romario, ka vu rakontis ad irgu to quon Agnes vidis en la nokto prelasta?

–No.

–Ka vu certasas?

–Yes. Me certasas. Me nur rakontis lo a la viro ipsa, e nur pri il. Ne pri Piero.

–Kande? Kad il retrovenis?

–No –respondis la muliero, naturale. –Ma me eniris la kantino pos ke vi dejunis e vu forprenis ta yuno, e me pensis ke ta siro bezonis savar ke la quartero esas nesekura ye ta kloko. Il dankis me e livis.

La telefonilo portebila di Paula sonis. El ne rikonocis la numero de qua on telefonis. Ma to ne esis stranja por el. Lo stranja esis ke la numero ne esis de Santa Fido, ma de Marblua.

–Serjento Paula Flavi –el dicis.

–Ho, serjento. Mea nomo esas Felix Narvalo.

–Ho, Sro. Narvalo. Bona jorno. Multa danko pro vua telefono.

–Nedankinda. Ka me povas helpar vu?

–Un de vua vicini mortis hiere.

–Ho, me regretas savar lo! Quo eventis?

–Ni ne savas ankore. Yen pro quo ni bezonus perquizitar vua apartamento, se vu konsentas lo. Es posibla ke onu trovus ibe olu importanta. –Paula ne ja pensis tale. Pos tanta tempo, nulo povus durar ibe. Ma el bezonis kompletigar la laboro.

–Yes, kompreneble me konsentas. Genciano havas klefo a mea apartamento. Dicz ad il ke il darfus apertar ol. Me telefonos lo ipse ad il.

–Multa danko, siro.

–Nedankinda. Espereble hodie, me esos en Santa Fido. Se vu bezonas interviuvar me, me volunte aceptos lo.

–Multa danko, itere, Sro. Narvalo... Ho, Sro. Narvalo?

–Yes?

–Ka vu ne questionos qua vicino vua mortis?

La perturbo en la viro esis perceptebila mem per la telefonilo. Il explikis:

–Fakte, serjento, me pasas tre poka tempo en Santa Fido. Me ne questionis, pro ke me ne kredas ke me konocabus lu. Ma vu esas justa. Me devabus questionar e me agas lo nun. Qua esas la viktimo?

–La viktimo esas Adela Marjorano.

Felix tasis dum kelka instanti ante dicar:

–No, serjento. Quale me supozis, ta nomo ne semblas konocata.

–Multa danko itere, Sro. Narvalo.

La rezideyo di Felix Narvalo esis mem min anmoza kam olta di le Romario. Ya kelka fotografuri di ca viro esis preske omno personala qua memorigis ke ibe ya rezidis ulu, mem se de tempo a tempo. E pos to, nulo altra. En la koqueyo, esis nur manjaji longe duranta, qui ne povus ruinesar pos semani sen esar uzata. Ed en la dormochambro, detalo sugestis ke forsan la viro departabis tro hastoze lastafoye: la lito esis ankore tukizita.

Narkotanti

Paula decidis agar to quon el volabis agar depos frue en la matino: interviuar Tulio Marjorano.

10. "ME DEVOS KALIFAR POKOPE"

Pos serchar la apartamento di Felix Narvalo, Paula renkontris Tulio sur la strado. Por pasigar la tempo, e ne pensar pri sua spoza, il rezolvabis reparar sua vehilo. Nedicinde, il ne laboris tamatine.

-Ka me darfas interrompar?

-Ho, serjento. Quale me povas helpar vu? Me saveskis ke la ocidanto esas libera per kauciono.

-Nu, Sandra Kavaliero esas libera per kauciono, yes. Ma me ne esas tro certa pri ke ya el esas la ocidanto. Segun testi, el ja pozedis ta koliaro ante sundio. Esas fotografuri.

Tulio aspektis deceptita. Paula sentis ke il sucesabis en sua mento explikar la krimino, e nun el venis dicar ke lua teorio ne funcionis. El questionis su quo eventas en la kapo di vidvo di ocidato.

-Sro. Marjorano, hiere en la dejuno esis viro... aparte... nu, eces... granda.

-Ho, yes. Me memoras.

-Qua il esas?

-Ma me pensis ke il esis kun vi! Me ne vidabis il dumvive.

-Semblas nun ke il ruptis vua automobilo.

-Quo? Ho, me ya pensis ke ol esabis manipulata.

-Ka forsan il esas amiko di un del altra invitati vua?

-Me dubitas lo. Ma me povus questionar lo.

-Ho, vu havas altra trubli. Ni povas questionar lo ipse a li, se vu memoras la nomo di la cetera homi. Vu havis dekeun invitati hiere. To esas, dek, se on exkluzas ta sioro.

Tulio sucesis memorar omna dek nomi, e dicar li a Paula.

-Sro. Marjorano, me regretegas ke me mustas agar to. Ma me ya vere bezonas demandar ke vu parolez a me pri Adela. Ni devas savar qua povus havar motivo por... to.

Tulio Marjorano semblis riganar sua aspekto timidiganta e su-fidanta. Il respondis:

-Destimez. Me komprenas lo. Ni arivis a Santa Fido ye... tri yari e kelka monati ante nun. Adela ne esis tre sociema. El esis timida e havis poka amiki. E nulu ek li rezidas en Santa Fido. Pluse, el ne havis plusa laboro kam sorgar la hemo. El esabis sekretario, ed el intencis riganor ta employo pos la somero. Ma intertempe el judikis su kom plu valoroza che su. Me savas quon vu pensas nun, serjento. Ma certesez ke ne me imperis o mem demandis o preferis ke el restez sola en la apartamento, dum la tota dio. Me volabus ke el laborez. Ma el dicis ke el bezonis tempo, til la autuno. Ni ne esas tre richa, ma ni povis permisar lo a ni. E ni povis anke permisar a ni ke singlasemane venez ta puero, Sandra, helpar el por la netigo maxim harda, quan Adela ne povis facar sole.

-Me komprenas, e me ne judikas, sioro. Ka vua spoza havis hobbii? Kad el agis ulo, ultre sorgar la hemo?

-No. O fakte yes. El iris a gimnastikeyo.

-A qua gimnastikeyo?

-Me ne savas exakte. Me nur queris el kelkafoye. Ol esas ulaloke... en la Transajo.

La desprizo per qua il pronuncis ta lasta vorto esis tre signifika por Paula, qua tamen preferis ignorar la intenco dil komento, e koncentrar su en la informo ipsa.

-Lo ne importas. Ni trovos ol. Do, el iris a gimnastikeyo. Kad esas altro? Kad el prizis irar al cinemo? Od a klubo? Kad el prenis ula kurso? Irgo quon vu dicus a ni povus esar importanta.

-El akompanis me a la klubo di la Rivo. Od el iris sola kelkafoye. Kom membro, me darfas membrigar anke mea spoza.

-Multa danko, sioro. Ho, nur un demando finala. Ka vu voluntus donar a me fotografuro recenta de Adela?

Narkotanti

11. "SAME KAM LA HOMI"

Malgre omna konsili kontrea, Paula rezolvis partoprenar la serchado di la gimnastikeyo. Ante lua promoco, la Polico ne permesis ad el (od ad irga policisto muliera basranga) transirar la Avenuo 61. Nur viri agis tale. Cis la 61, la Transajo esis reputata kom danjeroza, precipue por policisti, ed aparte tale, por policistini. Tamen, lor sua infanteso, Paula freque transirabis la 61, sen sentar ke to esis danjeroza por el. Quankam el esis Cisajano, maxim multa amiki lua lora rezidis trans la avenuo. Ya depos ke el divenis policisto, el ne itere vizitabis ta quarteri, tamen el sentis ke el havis nulo timinda.

Ed irgakaze, el ne facis sua expediciono sola. Du policisti, nedinde vira, akompanis el. Ti esis la sami qui helpabis el dum la dio antea en la krimineyo.

Tamen, dum ke la automobilo policala proximeskis a la 61, el komencis tremar.

–Ka vu standas bone, sinioro?

–Yes, danko.

La halto pro la trafik-lumo di la 28 e la 61 semblis senfina. Paula regardis adavane esperante previdar ula danjero, qua postulul lia retroveno quika al Policeyo. Kande la lumo reda divenis flava, Paula tresayis lor ke el audis sono di pafo. Ma to esis nur la motoro di automobilo anciena, qua venis dop li, e qua ja "pafabis" antee en la Cisajo, sen ke to semblez suspektinda.

Lore la lumo divenis verda, e li ja esis ibe. Trans la legendala Avenuo 61. La unesma impreso di la detektivo esis ke nulo vere chanjabis. Ya la avenuo esis min lumoza. La domi semblis min luxoza. El ne vidis cinemi, o granda butiki. Ma se el esperis renkontrar bandi de pistolieri interpafadanta til mortar, judikante pro to quon el nun vidis, el evidente erorabis.

Per la mapi di la urbo (se ne per sua memoraji di antea tempi), el ja savis ke anke la 67 esis avenuo importanta. Kande li arivis ibe, la policisto qua ne duktis la automobilo propozis:

–Sinioro, permisez ke me questionez kad existas ula gimnastikeyo en la cirkumajo.

–Oke.

De la automobilo, Paula observis quale sua subalterno marchis vers tri viri qui babilis en la strad-angulo. El vidis kande omna tri viri esforcis per regardi afabla e indiki manuala, satisfacar la bezono di la policisto.

Kande il retrovenis aden la automobilo, il aspektis sorcita. Il informis:

–Esas exakte kin gimnastikeyi trans la 61. Yen la adresi.

Paula konstatis ke un de li esis en la 113, trans la Stretajo. El esperis trovar to quon el deziris en un del altri, por ne bezonar irar adibe.

Li programis la maniero maxim saja vizitar la kin gimnastikeyi. Komprenoble, ta qua esis trans la Stretajo esis la lasta. Del altra quar, un esis apene ye un strado de ube li standis, en la 30. Un policisto sequis Paula pede alonge la Avenuo 67. Ca loko esis exakte ube on indikabis a li.

Kande li eniris la gimnastikeyo, kelka klienti aspektis tensa. O to esis adminime la sentajo di Paula. El komandis a sua subordinito:

–Vartez hike, apud la pordo.

–Yes, sinioro.

Paula marchis vers la administranto dil gimnastikeyo. To esis yunulo muskuloza.

–Bona dio. Me nomesas Paula Flavi. –El konciis ke la viro ja komprenabis ke el esis policisto. El judikis superflua emfazar lo itere. –Me deziras savar ka Sro. Adela Marjorano esas kliento via. –Samatempe, el montris ad il la fotografuro quan Tulio donabis ad el.

La viro observis olu atencoze. Fine il konkluzis:

–No, sioro. Regretinde, nek la vizajo nek la nomo semblas konocata. Ma se vu deziras lo, me povas questionar a mea klienti.

–Multa danko.

La administranto portis la fotografuro a la gimnastikanti. Paula ne povis audar lia dialogo, ma la ceno quan el vidis esis simila a ta quan el observabis del automobilo, apene kin minuti antee.

La employato venis vers el. Il explikis:

N a r k o t a n t i

–Un de mea klienti kredas ke ca damo gimnastikas en Kouros. To esas en la 12, inter la 75 e la 77. Vehez prefere per la 67, e la 17... –ed il finis detaloza expliko di quale arivar ibe.

–Multa danko –respondis Paula dum expojar sua manuo ad il. El remarkis la desquieteso di la altra policisto, qua tamen restis en sua loko, quale el komandabis.

Dum ke la policistulo apertis la pordo por el, el audis la administaro. Il dicis, per voco gaya ma reprochema:

–Ni prizus vidar plusa policisti hike... Anke ico esas Santa Fido, ka no?

Paula salutis per gesto manuala, e respondis per ulo jentila, e kelke su-exkuzema. Ma el ne jiris itere por vidar la viro, por ke il ne remarkez ke el redeskabis.

Gimnastikeyo Kouros ne tro diferis de ta quan li jus vizitabis. Icafoye, Paula akompanesis da amba subalterni. Se ica gimnastikeyo ya esis ta di Adela, el esperis ke on permisus ad el perquizar ol.

La employato qua recevis li esis simila a ta dil altra gimnastikeyo. Alta, muskuloza, e tre afabla. Il semblis evar cirkum duadek e kin o forsan triadek yari. Ed il ne aspektis jenata pro la prezenteso di la polico en lua laboreyo.

–Quale me povas helpar vi, siori? –il questionis.

–Mea nomo esas Paula Flavi. Me esas Inspektero di la Polico di Santa Fido. Me bezonas savar ka ta muliero –el montris la fotografuro– esas kliento via. El nomesas...

–Adela. Adela Marjorano. E yes, el esas nia kliento. Pro quo?

–Me regretas informar a vu, ke el mortis hiere, sioro.

La vizajo dil yunulo divenis subite kalkea. Paula sentis ke el esabis extreme nekonsiderema por anoncar la *nuvelo, ke el devabus esir multege plu kauteloza. La yunulo sideskis mashinatre en sua stulo, sen vere konstatar kad ol esis ibe.

–Quale?

–Ni ne savas ankore la detali, sioro. Me vere regretas lo. –Nedicinde, el povabus kreskigar la angoro di ta viro, per dicar ad il la detali di la sangifanta krimino di qua Adela esabis viktimo. Ma el savis ke il ganis nulo per savar lo, nun. Ed el preferis tacar.

Altra viro proximeskis. Lua tono montris ke il vidabis la vizajo dil yunulo, e volis savar a quo to debesis.

–Quo eventis, Wilerme? –il questionis.

Wilerme, la employato, respondis:

–Adela Marjorano mortis, sioro.

–Ho me regretas lo tante! –Il adesis su nun a Paula: –Mea nomo esas Elias Savorio, jeranto di Kouros. Venez kun me a mea kontoro. E Wilerme, irez che vu. Prenez la ceterajo di la dio.

–Multa danko –respondis la aludito, ante departar segun lo indikita.

Paula komencis la intervjuo per expresar sua regreto pri la shoko a Wilerme.

–Adela esis tre prizata, serjento –explikis Savorio. –Ni esas granda familio. Ne esperez altro diferanta che la cetera klienti. Fakte, me esas hike erste del komenco dil somero, ed anke me es afektata!

“Qua koincido!”, pensis Paula. “Anke me povus dicar lo sama...” El komentis:

–Me supozas ke Adela tenis sua fako hike, ka? Me esperas ke ni darfos perquizar olu. Me esas pronta obtenar mandato kompreneble.

–Vu esas detrans la 61, ka no?

–No, sioro. Me rezidas cis olu. Pro quo?

–Pro ke takaze, vu povus savar ke cise, vu ne bezonas mandato por perquizar fako di gimnastikeyo. To esas la legi quin li kreas ibe trans la 61, nur por ni.

Subite, Paula komprenis ke Cisajo e Transajo signifkis hike la exakta kontreajo di to quon li signifkis che el. Yes, la viro esis justa. El ya esis detrans la 61. Ya por il. Ya por irgu ibe. Paula kalkulis ke de lua domo a ta loko esis forsan nur quar kilometri. E li amba esis en la sama urbo. Ma el ne povis evitar sentar ke el esis exterlandano en ta quartero. Irgequa permisabis ad el portar insignio policala, tre erorabis, el pensis. El volis ekkurar, ma el koaktis su durar ibe. El demandis:

Narkotanti

–Montrez a ni la fako di Adela, me pregas.

Ibe, on trovis lo esperebla. Du vishili neta, saponi, senodoriganto, diversaji personala e mem kelka pekunio. E funde di la fako, esis kuverto papera. Paula prenis ol, apertis ol e duktis ek ol deko de letri. Pos rapida regardo, el savis ke el ne bezonis lektar li unope por savar ke ta letri esis adresita ad Adela, ke li esis amorletri, e ke li ne esabis skribata dal spozo legala di Adela Marjorano. Esis evidenta nun ke la viktimo havis amoranto, qua signatis singla letro per “Tua Sukreto”.

Itere en la kontoro di Savorio, Paula questionis:

–Ka vu savas kad Adela havis amoranto?

La maniero bruska per qua Paula vortizis sua questiono donis ad el la rezultaji quin el esperis. Elias redeskis. Il ne povis tenar sua manui quieta. Il devis laxigar sua kravato. Fine, il mentiis:

–No.

Paula povabus akuzar il pri mentiar, ma el havabus nula pruvo objektala. Irgakaze, el ja pozedis sua respondo: Ica viro savis ne nur ke Adela havis amoranto. Il savis anke qua lu esis. Forsan, il ya esis la amoranto.

–Ni ne bezonas jenar vu pluse nun. Voluntez donar a ni vua adreso, e telefonnumero, kaze ke ni devas pozar nova questioni.

Savorio donis a li la informo demandata, e la tri policisti vehis itere adweste. Li esabis ibe apene dum un horo. Ma el lernabis multego.

Envoye al 61, el remarkis ulo quon el ne perceptabis antee. En la estajo di la urbo, esis ya mina cinemi e granda butiki. Ma esis plusa hoteli ed albergi omnaspeca. E la precari, multe plu chipa kam en la westajo, ofris anke tarifo por un horo.

~

Kun la *nuvelo ke Adela havis amoranto, Paula konsideris itere omna fakti. Segun la maxim elementara principi di krimino-cienco, kande ulu mariajita mortas, la unesma suspektindo esas la spozo. Il esabis segun semblo en sua laboreyo. Ma oportis nun saveskar omna detali pri to, e certigar ke lo esis justa.

El pozedis la dek nomi dil homi qui esabis che Marjorano, pos la morto di Adela. El interviuvis li unope. Ma pos la unesma tri o quar interviuvi, el konvinkesis ke el ja havis omna fakti.

Tulio Marjorano arivis a sua kontoro ye poka minuti pos ok kloki. Ton li memoris exakte pro du motivi. Unesme, pro ke il rare arivas tarde. E pluse, pro ke mardie, li havas kunsido ye ta kloko. Cafoye, li bezonis vartar il dum kelka minuti.

Pose, li omna esis ibe til pos dek kloki, kande la kunsido finis. Dum ta tempo, li staceskis dum minuti por irar al balnochambro. Anke Tulio staceskis unfoye. Ma eceptite pro ta minuti kande Marjorano ipsa livis la kunsideo, il esis sola ne mem dum un singla instanto.

Pluse, la balnochambro havis nur un pordo, qua duktis al kunsideo, ed un fenestro qua duktis a korto interna, olqua havis pordo nur al kunsideo. Altradice, la sola maniero irar ek ibe, sen uzar la ekireyo dil kunsideo, ed esar vidata da omni, esabus flugar ek la korto.

E Paula havis la deklaro di Genciano e Centuriono, ke Marjorano ne rienirabis la edificio. Do, el mustis konsiderar ke sive dekedu homi (du de qui semble nule relatis la ceteri) komplotis por kovrar Marjorano, sive Marjorano ne mentiis, ed il ya esis en la edificio di sua laboreyo dum la tempo kande lua spozo mortis.

Esis vera ke segun Irma Olibano, la reparisto esabis en la etajo di la viktimo, proxime lor la krimino. Ma se Marjorano ya eniris dum ke la reparisto ne esis ibe, lore ube esis Genciano? Ka Genciano e Marjorano agis kune? Pro quo? E quon agis anke Centuriono en la triesma etajo? Ka la tri viri agis kune?

Ma anke por to, Marjorano bezonabus suficanta tempo for la kunsideo. Ka nulu remarkis lua absenteso tante longa? O kad il anke konkordis en sua mentiuro kun la dek viri qui alibiizis la vidvulo en la fabrikerio? Ka deketri homi konkordis por ocidar ta muliero!?

Od altrakaze, Tulio Marjorano ne ocidis sua spozo.

E qua esis la groso? Dum ke Paula interviuvis la dek asociiti di Tulio, el questionis li pri il. Li omna ya memoris il. Tri de li questionabis direte ad il, qua il esas. Il dicabis

Narkotanti

ad un ke il esas vicino. Ad altru, il dicabis ke il esas kuzo, ed al triesmo, il dicabis ke il esas la frato di Adela.

Ma qua il ya esis? Kad il ocidis Adela? Pro quo? E pro quo il ruptis la automobilo di Tulio? Ka to esis ulaspeca venjo kontre la paro? Pro quo? Quon li agis? Paula pensis pri la posiblaĵo ke la groso esas vera demento, e komandis grava inquesto por trovar il.

~

La detektivo rezolvis irar adche Tulio Marjorano por interviuar il itere. El odiis to, ma ulatempe el mustus anoncar a viro (aparente inocenta) ke lua spozo jus mortinta esis nefidela. El ja destruktabis la teorio ke Sandra esis la ocidero, olqua donabis a Tulio kelka paco. Nun el bezonis itere atakachar la memoraji di ca vidvulo ankorfeye en la sama dio! El furiozeskis pro to.

Enirante la edificio di la 49, el ankore ne decidabis ka konvenas komentar ke forsan folo ocidis Adela, e ruptis la automobilo di Tulio, e ke ilca devus prefere esar aparte sorgema til ke omno explikesus.

Joakim Genciano sidis an sua labortablo. Cis olu, esis viro deskonocata da Paula. Il evis cirkum quaradek yari, ed il semble adoptabis la modo partranchar sua hararo. Il ne esis naturale balda. Il agabis lo tote intence. Paula sentis envidio ke viri povas agar tale, to quo esas aparte utila en someri tante krudela. La longa hararo di la yunino povus esar tre atraktiva, ma olu esas nedubiteble tre nekonfortoza en dii tante varma.

–Ho, serjento –dicas Joakim. –Me prizentas a vu Sro. Felix Narvalo, vicino dil apartamento 4A. Sro. Navalo, ca belega yunino esas Serjento Paula Flavi.

–Danko, Sro. Genciano. Bona jorno, Sro. Narvalo.

–Quale vu standas? Joakim rakontis a me omno pri la regretinda krimino. On dicas ke vi ja havas akuzato.

–No, –korektigis la pordisto. –Sandra Kavaliero ne ja esis akuzata.

–Ni ankore bezonas saveskar pluso ante arivar a konkluzo –konkordis Paula. –Ma parolez a me pri Adela Marjorano, Sro. Narvalo.

–Ho, ma quale me explikis a vu camatine, me havas regretinde ya nulo dicebla. Me apene esas hike. Me demenajis erste ye du yari ante nun. Pluse, on dicas ke Srno. Marjorano esis aparte nesociema. Me regretas ke me *jame havis la posiblaĵo mem renkontrar el, o facar opiniono pri el. Semblas ke mea vicini en ca edificio havas plu preciza opiniono pri me, kam ta quan me havas pri li.

Tulio Marjorano adjuntis su a la grupo. Il regardis Paula tale, ke el deduktis ke il havis ulo dicenda ad el, ma ke il ne volis dicar lo koram omni.

Kande Tulio arivis, Felix esis rakontanta:

–Anke me perdis mea spozo. Julia, el nomesis.

–Ho, me regretas lo –dicas Joakim. –Quale to eventis?

–Acidento. El esis frapata da automobilo, ed el mortis instante. E regretinde me ne esis ibe por helpar el. Me esis en un de mea voyaji. –Paula remarkis vera chagreno en la vizajo di la viro, kande il parolis pri la morto di sua Julia. Il semblis aceptar la fakto, ma il ne ja toleris la detaloza naracado di la acidento.

Tulio ne povis vartar pluse.

–Serjento, ka me darfus parolar a vu private?

–Certe, yes. –El marchis pasable for la altra viri. Tulio iris kun el. Li sideskis sur la stulegi quin Paula uzabis por parolar kun Agnes.

–Serjento, me ne povas esar tote certa, ma me timas ke mankas plusa juveli di mea spozo.

–Quo igas vu pensar to?

–El havis plu multa juveli kam ti quin me trovas nun. El ne esis tre ordinema, me konfesas. Ma me ya esas tala, e me duras ne trovar li.

–Ka ne esas posibla ke el disdonis ta juveli? O ke el perdis li o vendis li?

–Yes, omno es posibla, ma mankas adminime sis juveli. Me ne kredas ke el volunte disdonis o vendis li omna. Me skribis deskripturo de oli, por donar ol a vu.

–Danko –el dicas, dum aceptar la listo. –Kande vu vidis li lastafeye?

–Me ne memoras lo. Ma ca fotografuro facesis dum la somero, en festo a qua ni invitesis. Videz.

N a r k o t a n t i

El regardis la fotografuro quan il transdonis ad el. Ol esis imajo montranta le Marjorano en festo chika en la Klubo di la Rivo, sur la Strado 2, la sektoro maxim eleganta e richa di la urbo. Paula vizitabis ta loko nur pro laboro. Kompreneble, el nule povabus pagar por irar ibe por sua propra festi. La paro montris su felica, apud amiki. Adela *geris bela robo somerala e kelka juveli.

–Qua juvelo esis furtata? O kad omna juveli quin *geris vua spozo?

–Ho, no. Pardonez. Ne la juveli di Adela esis furtata. La juvelo di ca damo. El nomesas Emilia Lares. El esas amiko nia, ma el departis recente. Kom donacajo, el donis ad Adela ca koliaro, quan mea spozo sempre prizis. Ma el havis regretinde nula tempo por *gerar ol. Me ne havas fotografuri de el *geranta ol.

Paula pensis ke ta koliaro esis tre mal-gusta e nur ostentoza. E to donis ad el la satisfaco pensar ke Sandra Kavaliero nule konsentus *gerar ol, o kompreneble mem furtar ol.

Pensante pri to, Paula ne remarkis ke la viro duris donar fotografuri ad el. Ma ta fotografuri ne esis en la Klubo di la Rivo, od en irga altra loko simila. Li esis en la intimeso hemala di le Marjorano.

–E to?

–To esas che ni.

–El aspektas diferante hike.

–Nu, to esis la altra Adela Marjorano.

Paula questionis su pro quo il montris ad el ca fotografuri hemala. Dum regardar li, el sentis ke el invadachis la intimeso dil muliero mortinta. Esis evidenta ke el ne volabus mostrar su tale. Adela aspektis nekomfortoza en la imaji, el mem semblis demandar ke la fotografanto, konjekteble Tulio, cesez facar ta fotografuri. Quon il ganabis de facar li? E quon il ganis nun de mostrar li a Paula? Ka to esis forsan lua “venjo” pro la abandono da la muliero? Kelkafoye, familiani di viktimi di homocido blamas iti, pro livar li, vice blamar la vera kulpanto dil krimino. Paula surprizis su itere deziranta konocar la procedi mentala en la kapo di viro jus vidveskinta.

Dum ke el vidis la fotografuri, Felix Narvalo proximeskis a li.

–Kad el esas vua spozo? Ka me darfas vidar la fotografuri?

Narvalo ne vartis til ke on konsentis lua demando. Il prenis un del fotografuri ek la manui dil detektivo. Paula sentis ke Srno. Marjorano ne dezirabus esar vidata da ta deskonocato, en aspekto tale neeleganta e sencharma. El odiabus saveskar ke ta fotografuro esis nun en la manui di stranji.

Paula pensis ke la ago di Felix, per forprenar la fotografuro, esis aparte despolita, precipue pro ke Tulio dicabis ke il bezonis parolar ya private ad el. Tamen, kande el esis diconta ulo a Narvalo, el remarkis ke nulo importis a Tulio. Il fakte ne mem semblis remarkir lo eventinta. Do el preferis tacar anke. El nur adesis a Felix regardo expresiva di to quon el pensis pri lua ago. E kande Felix retrodonis ad el la fotografuro, el instinkte pozis ol en sua posho e retrodonis la altra fotografuri a Marjorano, quale se per to, el protektus la intimeso di la viktimo.

El staceskis, dum dicar a Felix:

–Sro. Narvalo, *quoniam vu esas hike, me dezirus questionar –el komencis marchar vers la labortablo di Joakim, por livar Marjorano sola. –Ube vu esis hiere, dum la matino?

–Quale vu savas, me esis en Marblua. Me havis kunsido ye dekesis kloki, do me havis la matino libera.

–Kad ulu povas konstatar lo?

Il tacis dum instanto ante responder:

–Ho, yes! La tota urbo! Me promenadis dum la matino. Me bezonis komprar kozi. Me iris a granda butiko.

–Yes, ma ka vu renkontris ulu konocata, qua povus konstatar ke vu esis ibe?

–No, regretinde. Me komprenas quon vu intencas dicar. Vu volas savar ka me havas ula alibio, ka no?

–Exakte.

–Lore, me havas un. Me ankore havas la fakturo di la kompro. Li kelkafoye eroras e donas a me vari defektoza. Do me devas havar la fakturo por chanjigar li.

–Lore, vu ne objecionos mostrar ol a ni...

N a r k o t a n t i

–No, kompreneble, me agos lo quik.

–Multa danko.

Paula duris evitar la desfacila tasko anoncar a Tulio pri la amoranto di Adela. Ma el bezonis parolar kun il, precipue se la vivo di Marjorano dependis de la agi di ula folacho. E to devis esar tam balde kam posible.

Felix Narvalo departabis por serchar la fakturo promisata. Ma Paula volis certigar ke nek il, nek irgu altra, intruzos itere. Do el propozis a Tulio:

–Forsan ni povas acensar a vua apartamento, por inspektar to quon vu jus rakontis a me, Sro. Marjorano.

Ilca aspektis distraktita.

–Quo? Ho, yes. Venez kun me, me pregas.

La veho per elevatorio semblis la instanto maxim apta por komencar la konverso.

–Sioro, to esas tre desfacila por me, e me koncias ke ol esas pluse tala por vu. Ma ni esis camatine en la gimnastikejo di Adela.

–Ka vere?

–Yes. E ni deskovris ulo...

–Quo?

–Letri. He... personala letri. Letri intima skribita da ulu deskonocata.

–Ka vu sugestas ke Adela havis amoranto? Ho, to esas neposibla! Ne el, sioro. Ni esis paro sat normala. E pari normala ne agas tale.

La voco di Tulio indikis indigno, ma ol anke indikis shoko. Ulamaniere, il ya savis ke to quon il audabis esis justa, ma il ne ja esis pronta agnoskar lo. Paula preferis tacar, e permisar ke il parolez:

–E pluse, pro quo? –il duris. –Ni esis felica. Me savas ke se el ne esabus tala, el dicabus lo a me. El ne **bezonis** amoranto! To mustas esar eroro.

Konsiderante la temperamento di ta viro, Paula sentis esar fortuneza ke il ne iraceskis kontre el en ta elevatorio.

Til ke li arivis a la loko ube Adela tenabis sua juveli nun mankanta, il ne tacias. Erste kande li arivis, il informis:

–Yen la juveliero.

Paula savis ke el ganis nulo per esar ibe. Adminime, ne koncerne la juveli. El ne mem havis la utensilaro por serchar fingro-imprimuri. Pluse, se Tulio serchabis ibe la juveli, el ne esperis trovar altra imprimuri kam ti di la vidvo. Irgakaze, el promizis:

–Me serchigos imprimuri, sioro.

–Nu, me ne volas impozar me, serjento. Ma ka vu ne devus prefere serchar la juveli che la netigisto? –Il uzabis itere sua tono su-fidanta e timiganta, a qua poki savis rezistar. Paula trovis nula alternativo kam dicar:

–Yes, sioro. –El quik sentis furio pro acesir tante facile. Pro to el adjuntis: –Ma antee, ka me darfas savar quon vu agis hiere, depos ok kloki?

–Pro quo? Ka vu pensas ke me ocidis mea spozo?

To timidigis itere la detektivo.

–No, sioro. Me pensas nulo ankore. Me nur mustas havar omna detali. Tam balde kam ni eskartos vu, ni povos trovar la vera ocidanto.

–Me havis kunsido. Ol devis komencar ye ok kloki, ma me arivis tarde, forsan per kin o dek minuti. La kunsido duris til pos dek kloki. La viri qui venis adche me hiere esis en la sama kunsido. Vu darfas questionar a li, ma me dubitas ke vu ne agis lo ja.

–E vu ne livis la kunsideo dum ta tempo, ka?

–No. Fakte, yes. Me devis irar al balnochambro unfoye. Ni drinkas troa kafeo, ibe. To esis forsan ye non e duadek o non e duimo. Yen omno. Ma vu esis en mea kontoro. Vu savas ke la balnochambro esas en la internajo di olu. Me nulamaniere povabus irar ek olu, sen preterirar la kunsidanti.

–Multa danko, Sro. Marjorano. Ho... –ankore mankis la altra parto. –Ka vu havas ula enemiki?

–Quo? –Tulio certe ne esperis tala questiono.

–Ka vu pensas ke ula persono povus esar desesperata por ulamaniere nocar vu?

–Ka vu pensas ke la ocido di Adela esis nedirete adresata a me?

–Nu, ni devas konsiderar ke ulu anke deskompozis intence vua automobilo, sioro.

Narkotanti

–Ho, no. Me ne kredas to, serjento.

–Sioro, me devas informar a vu ke se ula persono ya agis to pro venjo, lu certe ne cesos til ocidar anke vu.

–Ma to esas absurda! Me ne havas enemiki. La morto di Adela debesis a furto nesucesoza. Ulu eniris la apartamento dum ke el esis extere, e kande el retrovenis, lu ocidis el pro ke el deskovrabis lu.

–Ma qua? Quon pensas vu?

–Me insistas ke la netigisto esas la precipua suspektindo. El esis sola kun mea Adela dum duadek minuti.

–Segun to quon el dicas, el esvaneskis.

–Tre konvenanta, ka no?

–Ma irgakaze, quale vu explikas la deskompozado di vua automobilo?

–En ica urbo esas multa maleso, serjento. Homi agas kozi mala sen motivo. Me ne esperas trovar expliko racionoza a to.

Omno esis explikata en la mento di la vidvo. Paula komprenis ke el ja havis nulo plusa agenda ibe. El dicis:

–Multa danko, Sro. Marjorano.

–Nedankinda. Ho, parenteze, se me savabus ke Adela havis amoranto, me havabus solvuro tre efikiva por to: divorco.

~

Irma Olibano vartis til ke Paula esis sola en la acepteyo por dicar:

–Serjento, ka vu havas instanto por me?

–Certe yes, Sro. Olibano. Quo eventis?

–Venez che me, me pregas.

–Yes. Ka vu standas bone? Ka vua spoza...?

–No, no. Nur venez.

La du mulieri iris per elevatorio a la triesma etajo. Irma decidabis ne parolar e Paula ne savis quon dicar, do la tota veho eventis en perturbanta taca.

Erste kande Irma klozis la pordo di sua apartamento, pos enirar ed enirigar la detektivo, elta dicis:

–Regardez.

–Quon, Sro. Olibano?

–Ulu eniris mea domo camatine.

–Ho! Ka li furtis ulo?

–No... od adminime me ne kredas lo. Nulo importanta mankas. Ni ne havas kozi valoroza, ultre kelka pekunio, la aparato di televiziono e kelka juveli sat chipa. Ma nulo de to mankas.

–Takaze quale vu savas ke ulu eniris?

–Me akompanis Mario camatine. Il bezonas marchar de tempo a tempo por sua saneso, e me iris kun il. Me ekiris kun il, me retrovenis kun il e me esis kun il singlainstante intertempe, ka vu komprenas?

–Yes.

–Or, me savas ke kande ni departis, ca stulo –el apogis su sur olu –esis apud la solio. Me savas lo, pro ke Mario uzis olu por apogar su, e me pensis ke me lasos ol ibe, por ke il sideskez dum ke me klozus la pordo dil elevatorio, lor nia retroveno. Ma, lore, la stulo ja ne esis ibe.

–Ka forsan vua filio...?

–Il ne esis hike. Me questionis lo ad il.

–Ka vu remarkis irga altra detalo?

–No. Ma esas posibla ke altro esas diferanta. Me ne memoras lo. Me parolas nur pri to quon me savas kom certajon. Pri to quon me ne konocas, me tacas.

Paula ne povis itere insistar pri ka la oldino esis certa. El ja insultabis el antee, per dubitar kad Irma ya renkontrabis la reparisto.

–Me inquestos lo, Sro. Olibano.

–Me pavoras nun.

–Esas nula motivo por to. Esez sorgoza, ma ne pavorez. Klefagez omna pordi, ma timez nulo.

–Multa danko, serjento.

N a r k o t a n t i

–Ho, nedankinda.

~

Kande Paula esis ja ekironta la Edificio, Felix Narvalo retenis el ancor pluse.

–Serjento. Ne departez.

–Kad ulo eventas, Sro. Narvalo?

–No. Me nur adportas a vu la pruvo quan me promisis.

Il donis ad el fakturo de butiko Marbluana. La kompraĵo esis inko por komputoro, e la dato esis la dio dil krimino.

–Esis nula indiko di la kloko, Sro. Narvalo –objecionis la detektivo.

–Yes, ma dum la posdimezo, olu ne esas apertita. E depos dekesis kloki, me esis en konfero. E me esis la expozanto. Me supozas ke on remarkabus lo, se me departabus dum mihoro por inventar alibio. Tamen, vartez. –Il skribis ulo en papero e donis ol ad el. –Yen la adreso dil kongreseyo ube me esis, e la nomo e telefonnumero dil organizanto. Il povos donar a vu la nomi dil duacent homi por qui me parolis ibe dum du hori, e la adreso dil restauranto ube ni iris, pose til preske duadek e tri hori, por festar la suceso di la expozo. E se vu parolas a ta duacent homi, forsan kelki de li povos montrar a vu la grafiki quin me facis por li, per la inko quan me kompris tamatine.

12. “SEN ANMO E SEN VOVO”

Paula retrovenis che su por dejunar, e por suciar aferi plu hemala. La dio esis tre varma, ed on sentis ke tempesto esis explozonta irgainstante. Paula volis certigar ke lua vesti ne esis sub la suno e ke omna fenestri esis klozita. Dum ke el esis en la korto kolektante sua vesti, el audis la telefonilo hemala. El kuris, ma el ne sucesis prenar ol, ante ke ol cesis sonar. Qua to povus esir? La telefonilo hemala ne havis identifikilo di telefonanto. Ka forsan Cezar probabis telefonar? Sen pensar lo, el facis la numero di sua spozo. Ma pos longa sonado, la komuniko estingesis.

Esis nulo agebla pri lua du “kazi” til plu tarde. Do Paula rezolvis dormar kelke, to quo esis vera privilejo por inspektero qua okupesas pri kazo kriminala. El kusheskis e tamen, el ne povis dormar. El ne povis forigar de sua mento la groso, la manieri timiganta di Tulio, la fotografuro quan sizabis Felix, e la desaparo di Cezar. El memoris su ipsa en someri antea, akompananta altra detektivi, kom policisto subordinita, en lia krimino somerala, ed el regretis mokir li sekrete pro to. El savis nun quon on sentis ed el apene povis tolerar to.

El levis su de la lito tre fatigata, pos un horo sen dormar. La proba reposer exhaustis el pluse kam se el laborabus harde dum ta tota tempo. El bezonis dormar. El mem ocitis. E tamen, el ne povis tenar sua okuli klozita.

~

Ye dekesis kloki, la tempesto esis preska realajo. Esis ankore varmega, ma la promiso di futura koldesko donis espero qua igis la vetero plu tolerebla.

Paula retrovenabis a Kouros. El devis ya perquizar la domo di Sandra, la sola suspektinda, por serchar la juveli. El faliis komprenar pro quo el finis per agar to, se el esis konvinkita ke to esis neutila. Sandra ne furtus **ta** juveli por elu, e se el furtabus li por rivendar li, el ne facabus la eroro livar li che su. Paula pensis ke el perdis sua tempo, ed olta di le Kavaliero. Ma anke el falabis al sorcuro di Marjorano, e ne savabis refuzar su a sequar lua voluto.

Ma ante to, el volis profitar la vojajo por paro de kozi finenda. Quale dum la matino, el sequeis dal du policisti basranga, qui akompanis el depos la komenco dil kazo.

En Kouros, Wilerme ankore esis absenta, ed en lua loko esis nun Elias Savorio.

–Bona jorno, Sro. Savorio. Me bezonas favoro. Voluntez facar por me listo de omna vua klienti.

–Serjento, me timas ke to esas neposibla.

–Pro quo? Esas nula lego defensanta la konfidencaleso di klienti di gimnastikeyo.

–Por quo vu uzos la listo?

–Nu, por omno, por quo me bezonos uzar la listo. Sro. Savorio, se vu deziras lo, me sendigos un de mea subordiniti a la policeyo, por querar mandato. E pose, ni darfos

Narkotanti

serchadar ne nur la simpla listo, ma irgo plusa quon ni konsiderus relevanta. Exemple, via konti.

–Oke. Agez tale, se vu volas lo! Ni havas hike nulo timinda.

Paula paleskis. Kustumale, ta minaco funcionis, en lua latero di la 61. Pro quo ol ne funcionis nun?

–Tre bone. –El parolis ad un del policisti. –Irez serchar la mandato. Me telefonos por ke ol esez preparita lor vua arivo.

–Yes, sinioro.

Erste pos quaradek minuti, la yunulo fine adportis la mandato. Komprenoble, se la gimnastikeyo esabus en la Cisajo, olu prenabus ya multe plusa tempo.

Savorio mustis konsentar la perquizito. E tamen, kande la tri policisti lektabis singla peco de papero, kontrolabis singla arkivo, ed apertabis singla tirkesto, li obtenis la listo dezirata, ma li trovis ya nulo nereguloza.

Kande li finis, esis ja dekeok kloki e triadek minuti. Apene restis tempo por la perquizitado che Sandra. Ma ante departar, Paula questionis:

–Pro quo vu ne permis la serchado dekomence?

–Serjento, forsan ni havas ya mina pekunio e luxu, ma ne mina decanteso e fiereso. Me ne povas aceptar ke vu venez komandar me sen omna demarshi legala. Ni ne esas duesmaranga civitani.

13. ME KOMPRENESKOS KE ON POVAS MORTAR

Sandra rezidis ankore plu fore en la Estajo, en la 93. Esis apene ula metri de lua domo til la Stretajo. E pluse, esis ja sat tarda. Icafoye, Paula dankis ke esis somero. En vintro, ye ta kloko, ja esabus nokto.

El konocabis ta zono en tempi olima. Ma el obliviabis ke lua traito maxim karakteriziva esis la permananta desagreabla odori, venanta del Stretajo. El ne povis kredar ke ta homi kustumesabis al odori, e ke li ja ne perceptis olu.

–Haltez –komandis Paula al du policisti. El prenis ek sua burso mandato por ta nova perquizito. El preferis agar tote legale, de la komenco.

Tamen, el trovis la sama rezisto kam en la gimnastikeyo. Cafoye, ol venis de Tonia, la matro di Sandra.

–Vi ne havas la yuro agar to. Esas preske nokto, serjento.

–Sioro, ante duadek kloki, ni esas yurizita agar co. E me promisas finor mea perquizito ante ta kloko, se vu permis a ni enirar nun.

Sandra dicitis:

–Esas nula problemo, matro. Li agas sua laboro. E ni havas ya nulo celenda, ka?

–Bone. Enirez. Montrez a me la mandato.

Paula donis al muliero la kopiuro dil dokumento qua sempre restas che la perquizitado.

–Hike indikesas ke vi serchas juveli oreo ed arjentea. Yen omno quon vi darfas forprenar, oke? E to esas nur se vi trovos juveli hike, quon me dubitas.

Tamen, pos kelka minuti, la juveli ya trovesis. Li fitis exakte la deskripturo quan Marjorano skribabis por el.

–Quo esas to? –questionis Paula a Sandra.

–Juveli.

–Ka li esas vua?

–No.

–Pro quo li esas hike?

–Me ne savas lo.

–Ka Srno. o Srlo. Marjorano donacis li a vu?

–No.

–Ka vu furtis li?

–No!

–Ka tamen li ya apartenas a Srno. Marjorano?

–Me ne vidabis li antee. Ma to esas posibla. Me nur savas ke li ne esas mea.

–Damzelo, me havas nula alternativo.

–No! –klamis Tonia. –To esas evidente eroro!

N a r k o t a n t i

–Sro. Sandra Kavaliero, me arestas vu nome di la Polico di Santa Fido, sub akuzo furtar sis juveli, nome: du koliari, du braceleti e du horloji, apartenaji di mortinta Sro. Adela Marjorano.

–Destimez, filio –diciis Tonia. –Me telefonos al advokato. El iros kun tu al Policeyo.

Dum lia voyo de la domo di Sandra al automobilo, Paula audis omnaspeca insulti de la vicini por el, por sua subalterni e por la tota institucuro policala. La vorto maxim doloriganta esis “trahizero”, qua igis Paula sentar su desneta quale la odorachizanta Stretajo omnube prezenta.

E retrovehante al Policeyo, Paula remarkis ke un del koliari trovita esis exakte ta dil fotografuro. Ta quan Paula jurabus ke Sandra nultempe konsentus *gerar o mem furtar.

14.E PULSAR... RITME DI HORLOJO

En tradicionala serialo policala, la policisto stacas e tramarchadas la questioneyo, dum ke la arestito klamas sua inocenteso, e la advokato, kun atitudo di digneso, probas retenar omna avantaji por sua defensato.

Ma Paula esis tro fatigita por to. El sidis an la tablo, drinkante kafeo por ne pardormeskar ibe e lore. Sandra sidis kontre el, sen perdir sua kalmeso. E Gloria, furioza ed indignanta, ne povis tenar su sur la stulo quan on ofrabis ad el. La advokato diciis:

–Quo exakte es vua ludo, serjento? Ka vu intencas durigar to longatempe?

–Advokato, ni trovis la juveli dum procedo tote legala. Nun, ni serchos fingro-imprimuri en li.

–Yes. E me garantias ke vi trovos li. Sendubite, irgequa pozis la juveli che mea kliento ne prenabus la trublo agar lo, se Sandra ne tushabus li antee. El laboras en ta domo! E lua laboro konsistas ek tushar kozi por ripozar li en lia loko. Sparez la spenso al stato. Me certigas lo. La imprimuri di ca yuno ya esos evidente ibe. Ka ni povas avancer nun?

–Ka vu demandas ke la sercho ne facesez?

–Yes. Ton me demandas. E me deklaras ke la imprimuri esos ibe.

–Tamen se li ne esus en la kaptajo, to favorus vua kliento...

–Li ya esos ibe, serjento. Kredez lo.

–Quon dicas vu, Sandra?

–Nu, se la advokato dicas ke vu ne serchez imprimuri...

Paula ne savis quon dicar. Fortunoze por el, Gloria preferis parolar private kun sua kliento, kam durar reprimandar la detektivo. Dum ke Gloria e Sandra kunsidis, Paula prenis kelka minuti por lektar la listo quan el obtenabis en Kouros.

–He! –el klamis adresante altra policisto, ma precipue su ipsa. –Ka ca Piero Olibano ne esas la filio di le Olibano dil edificio di Adela?

–Ton me kredas, siniro. –Il lektis sua notaji, por konstatar lo. –Yes, siniro. Piero Olibano, filio di Mario ed Irma Olibano.

–Ed anke Stela Taliro esas kliento di Kouros!

~

Paula haltigis sua automobilo apud la edificio di la 49. El ja esis tro fatigita. La vetero plumaleskis sempre plu rapide, e pluse esis ja tarda. Ma el volis finar la afero pri la juveli, e saveskar kad esis koincido ke vicino di ta edificio e filio di altra vicini esis klienti di la sama gimnastikeyo, ube Adela forsan renkontris sua amoranto.

El sentis su fortuneza kande el renkontris Stela sidanta kun Romina en la kantino dil edificio.

–Serjento –salutis Romina afable.

–Bona nokto, siori. Sro. Taliro, ka me darfas questionar ulo a vu?

–Yes. Nedicinde –respondis la oldino.

–Ka vu esas kliento di la gimnastikeyo Kouros?

–Yes, teknikale. Ma me nultempe iras ibe. Me esas ja olda, e mea korpo ne permisas ja certena kozi.

–Ho, ne esez stulta –diciis Romina laudeme. –Vu standas bonege por vua evo. Me certas ke me rezistus mine kam vu ye un de ta mashini.

Stela ne ya respondis, ecepte per sua rideto, tam esforcata kam sincera.

N a r k o t a n t i

–Rezume, Sro. Talioro –insistis Paula, qua ja preske ne povis tenar su stacanta. –Vu ya esas membro. Vu pagas po to, ma vu ne iras al gimnastikeyo. Ka no?

–Yes... Audez, yuno. La expliko esas tre simpla. Me esas onklo di un del employati di ta loko. Lua nomo esas Wilerme. Forsan vu konocis il. Kande mea spozo mortis, ye du yari ante nun, Wilerme insistis ke me agez ulo, ke me durez aktiva. Il membrigis me. E me konsentis, pro ke me havis sorgi plu grava lore. Pose me obliiis la afero. Ed il semble duras pagar po mea membreso, pro ke il pensas ke me uldie iros ibe. Il esas tro yuna. Il ne komprenas ke singla evo esas diferanta. E ke mea nuna evo ne pluse esas apta por to.

~

Paula dubitis ka vizitar le Olibano. El konciis ke Mario esis malada, e ke esis tarda, precipue por homi taeva. Ma el audis la televisiono en lia apartamento, do el pensis ke esis ankore posibla vizitar li sen jenar li troe.

–Qua esas ibe? –questionis Irma.

–Serjento Paula Flavi, sioro.

Irma apertis la pordo e pasigis la policisto.

–Sideskez. E drinkez kelka teo. Mario e me drinkas kelko anke. Ka vu ja savas ulo pri mea problemo?

Por esar sincera, Paula devabus dicar ke el tote obliiabis la problemo di Irma. To esis maxim probable ulasepca joko sen importo, o forsan la memoro falianta di la oldino. Ma el dicis nulo de to ad el. Vicee, el respondis:

–Ne ja. Mea vizito esas pro altra motivo. Via filio nomesas Piero, ka no? Piero Olibano.

–Yes. Kad il agis ulo?

–Ho, no! Destimez. Me nur deziris savar kad il membresas di Gimnastikeyo Kouros, en la 12.

–Me ne savus certigar lo, serjento. Me savas ke il ya esas kliento di ula gimnastikeyo. Il dicas kelkafoye, ke il venos vizitar ni pos irar ibe. Ma me ne savus quale ol nomesas, od ube ol esas.

–Cakaze, ka vu voluntus dicar a me la adreso di vua filio?

–Certe. Skribez: Strado 85, numero 3059.

–Multa danko, siori. Me ne bezonas disipigar plusa tempo via. Bona nokto a vi amba.

15. QUALE MASHINO FIDELA

Paula ajornabis til la fino lo maxim desfacila. Parolar al vidvo. El esperis ne renkontrar il. Tale, el povabus vartigar la afero til la dio sequanta. Ma el ya renkontris il. Il decensabis a la kantino dum ke Paula drinkis sua teo che Irma e Mario.

–Sro. Marjorano, me kredas ke ni ja trovis la juveli perdita. Forsan vu povus irar morgo al Policeyo por rikonocar li.

–Ube li esis? Kad che Sandra?

–To esas informo konfidencala, ankore, sioro. Lo importanta esas ke li semble aparis.

–Multa danko. –Il semblis ankore deceptita. Paula ne savis exakte quale satisfacar ta viro. El komprenis il. Il penadis por trovar la maniero intelektar la morto di Adela. Forsan, se Paula dicus ke ya Sandra havis la juveli, to signifikigus lua tristeso. Forsan, lore il povus dormar kelke min male, canokte, pensante ke fine omno esis explikebla.

Ma Paula esis tro fatigita nun. El savis ke en ta stando el devis evitar omna grava decido. Precipue decidi qui povis vartar til la dio sequanta.

El adiiis Marjorano, ed anke Stela e Romina, qui ankore esis ibe, ed eniris sua automobilo.

El vehis adsude per la 49. El povabus jirar en la 28, e pose itere en la 29, por irar adche su, en la Strado 27. Tamen, el transiris la 28 sen jirar. Erste en la 36, el jiris adweste. El volis konvinkar su ke anke per ta voyo el arivus che su. Ma el savis ke el intencis irar altraloke.

Narkotanti

En la 38, el haltigis sua automobilo, inter la 45, e la 47, kontre un de la domi, e marchis adibe. El sonigis la klosheto, ma nulu respondis.

“Ube tu esas?”, el pensis. “Forsan ulo eventis ad il”. Kun ta pensajo kom pretexto, el uzis sua propra klefo por enirar.

Ja interne di la domo, el advokis lua nomo: “Cezar!” Ma el havis nula respondo. La domo esis nelumizita. Evidente il ne esis ibe. “Pro quo?”, el pensis. Subite, la albergi quin el konocabis camatine venis insiste a lua kapo. “Quon me agis!” El angoregis.

El sentis esar desneta, e bezonis urjante balnar su. Pose, el metis vesti di Cezar, nam el havis ibe kompreneble nula sua, ultre la vesti quin el *gerabis tadie. Esis duadek e tri kloki. El decidis ke ja ne utilesis irar adche su. El aranjis la lito individuala di Cezar por su. E malgre sua grandega fatigo, el penadis longatempe ante fine dormeskar.

16. “SAME KAM ROBOTO”

El vekis pro la familiala soni di la telefonilo portebla e di pluvego sur la tekto metala.

–Yes? –El respondis, ankore midormanta, aden la telefonilo.

–Ube en la mondo vu esis, Flavi? –La surdiganta bruiso defaciligis la kompreno.

–Qua parolas ibe?

–Me serchadas vu de dek minuti. Pro quo vu ne respondas a vua telefonilo hemala?

To esis Kapitano Seglaro. Paula esis ankore midormanta, ma ne tante, ke el sentus la devo explikar a ta policisto pro quo el ne dormis che su. El regardetis horlojo. Esis kin kloki dil nova dio.

–Quo eventis?

–“Quo eventis?” Tulio Marjorano suocidis! Yen to quo eventis! Irez quik!

17. “SEN PELO”

Segun semblo, pluegabis longatempe. E duris ankore pluvar, kande Paula Flavi arivis ad Edificio Universo, per taxio. El sentis su tro febla ed ankore fatigata por duktar sua vehilo. El apene sucesabis dormar dum tri o quar hori.

Malgre la pluvo, esis ja multi apud la edificio. Arturo Chambelano spektis la kadavro di Tulio, qua okupis parto de la trotuaro e de la Strado 49. Anke Joakim esis ibe, e Romina, e deko de altra homi, probable de altra edifici proxima, o simpla preterpasanti, qui deziris savar quo eventas. Anke Gloria Urbano vartis la detektivo, e dicis, tam balde kam Paula arivis:

–Quon vu dicas nun, detektivo? Sandra esas en la karcero, depos hiero! Quon vu inventos por imputar anke **ca** morto ad el? Senshamo! Co esas senshamo!

Policisto sucesis, ne sen esforco, tenar Gloria por ke Paula povez irar adavane. Elca iris vers Chambelano.

–Bona dio, Tor.

–Bona dio, serjento.

–Quon vu povas dicar?

–Il mortis inter quar kloki e quar e dekekin.

–E to esas ya suocido, ka? Kad il ne esis ocidata?

–To esas defacile dicebla nun, Paula. Me saveskos pluso plu tarde.

–Yes, me komprenas.

–Ma me kredas ke to ya esis suocido, se to helpas vu provizore.

–Danko.

Paula kontemplis la rezultajo di sua dizastroza agado dil du dii pasinta. Ad omno quon el ja provokabis, el devis nun adjuntar morto! Il ocidabis su ipsa, ed el preske pulsabis il de la balkono.

Paula ne sucesis agar ulo utila. El nur stacis ibe, dum ke Chambelano finigis sua laboro, e policisto basranga apene povis tenar la kuriozi fore, dum ke altra policisto kolektis posibla pruvi. Paula devis klemar sua labii por apene celar sua absoluta konfuzeso. Ed el komprenis ke el tote devis esforcar ne regardar la mortinto, por ne komencar ploradar senkontrole. El esis ne policisto ma ya infanto qua pleas la rolo di policisto, ma icafoye, el mustis konfrontar vera mortinti. Nequale en lua ludi puerala, Sro. Marjorano ne staceskos pose, kande lia matri advokus li por dinar. E nequale en la recentega printempo, kande el esis nura policisto basranga, el ja ne

Narkotanti

recevus komandi de detektivi experiencoza, indikanta quon exakte el devis agar. Nun, ta viri esperis ke elu dicez la komandi. El devis decidir. Ma el ne savis quon dicar. El esis puero. Ed el ne volis durar pleanta.

Danke a forco preske magiala, el havis la impulso acensar a la apartamento di Tulio. Ol esis klefagita, ed el registragis automate ke nulu probabis forsar la pordo.

Interne di la rezideyo, la aparanta paco extera parruptesis abrupte. La apartamento aspektis quale templo di ordino e neteso, ecepte la dormochambro di le Marjorano, qua memorigis agro militala. Anke ibe esis la sola fenestro apertita en la domo, to quo indikis ke ya de ta fenestro saltabis la viro a sua morto.

Kom fotografuro mentala, Paula remarkis la alteso di la fenestro. El kalkulis ke ol neposibligis konsiderar homocido. Por vinkar la rezisto evidenta di la viktimo, e sucesar forjetar il tra la fenestro, malgre omno, la ocidanto devabus esar bestio dumetra ed aparte forta. Anke se Marjorano esabus nekoncianta, la alteso bezonata esabus di adminime 1,75 metro. E tamen, pro quo Marjorano ya esabus nekoncianta? Paula devis aceptar lo. En sua unesma kazo importanta kom detektivo, el sendabis viro a lua suocido. Ta chambro kaozala, ube omno esis exter sua loko indikata, ed ube la vento finabis la tasko desordinar omno, esis ne nur la lasta traci di la vivo di Tulio Marjorano, ma anke la indiko nekontestebila di kariero policala qua fiaskabis preske anke komencar.

Paula ne konciis sua propra pazi retroduktanta el adsur la strado. El apene miaudis, e ne quik komprenis, la voco di Chambelano, qua informis ulo ad el.

–Quo? –el questionis.

–Ke restas nulo agenda hike, serjento. –ridicis il tam paciente kam il povis. –Ka me darfes forprenar il?

El ne savis ka ya elu respondis ipse:

–Yes.

Pose, el audis su komandante a du policisti:

–Rinetigez lua dormochambro. Il prizis neteso. Il ne volabus departar tale.

El ne savis qua exakte dicis ulo pri ula Sandra Kavaliero, ma el esis preske certa ke el respondis nulo.

Kande omna policisti departabis, e mem la suno ja komencis vekar de sua propra nokto, Paula sidis ibe, inter la pluvego e la trotuaro. Venis insiste a lua kapo la vivleciono quan lua matro docabis ad el. El dicabis: “Ante omno, karo, nultempe plorez publike. Ne donez a li ta plezuro.”

“No, matro,” el povabus responder. “Me ne ploras, pro ke me ne povas.” El esis nun tro shokita e doloranta por plorar, o por staceskar e vehar a la Policeyo, o por irar itere a la lito, sive a la sua sive a ta di Cezar...

E qua esis ta Sandra Kavaliero, pri qua el duris audar?

El sentis manuo apogata sur lua shultro. E voco dolca dicanta:

–Venez kun me.

La kontakto fizikala vekigis parto de la cerebro di Paula. El jiris, e tra sua okuli imbibita en la aquo di la pluvo, el vidis yunino, ulamaniere konocata, qua invitis Paula sequar el.

–Adube?

–Me kredas ke me povas helpar vu.

El pensis pri dicar ke el bezonas nula helpo. Ma el konstatis ke por mentiar, same kam por plorar, oportas havar forco specala, quan el ne trovis nun en su.

La du mulieri acensis al automobilo di ta deskonocato. Paula audis lastafoye la voco qua postulis ke el ne departez, ante liberigar Sandra Kavaliero. Ma el semblis ankore dormar. El sentis ke el ne ja parvekabis. El ne forvehis en automobilo, apud yunino deskonocata a loko deskonocata. Omno esis koshmaro exter lua kontrolo, ed el nur bezonis fine vekar, itere en la printempo, por renkontrar Cez en la altra latero di la lito. E li metus singlu sua uniformo di policisto basranga por irar a la Policeyo. A la sama Policeyo.

La automobilo startis adnorde. Ma en la 18, ol jiris adeste. “Ni iras adtrans la 61”, pensis Paula. Subite la memoraji di la dii antea venis amase a lua kapo. La furio dil vicini di Sandra, la reprocho di Savorio por lua digneso...

Li transiris la 51.

Narkotanti

La absenteso di Cezar... la hoteli...

Strado 53.

La amorletri en la fako di Adela... La Stretajo nauzeiganta...

Paula judikis ke el povus defendar su, se lo esus bezonata. La yuno duktanta la automobilo esis basa e ne semblis esar tro forta. Se el ne esis armizita, Paula povus luktar kontre elu.

55.

Romina Jardiniero! Ya el esis la yuno duktanta la automobilo.

Strado 57.

–Adube ni iras? –Paula ne savis celar sua paniko.

–Destimez, serjento.

“Serjento”! Quante el odiis ca vorto!

Strado 59.

Paula pensis rapide. “Kande el haltigos la automobilo por transirar la 61, me forjetos me de la vehilo.”

Ma li nek haltis, nek transiris la 61. Li vicee jiris en la Avenuo, adsude. Paula ne povis realigar sua programo.

–Ka vu ne iros trans la 61?

–Kalmeskez, me pregas! –Romina *jame perdis sua rideto. Lua voco audegis tranquiliganta. Ma la manko di expliko pavorigis ankore pluse la detektivo.

En la Strado 22, li facis la timita jiro adeste, aden la quarteri danjeroza.

–Pro quo vu jiras adtrans la 61!?

–Nu, pro ke me ne havas loko por garar en la Avenuo. Voluntez kalmeskar. Yen. Ni arivis. Decensez.

Paula ne vartis til audar ta invito itere. La automobilo garesis ye poka deki de metri de la 61, do el saltis de la vehilo, e sentis su impulsata da sua propra gambi, vers la Avenuo. Kelka metri dope, kuris Romina. Elca kuris ne por kaptar Paula, ma simple pro ke la tempesto esis nun en sua apogeo, ed esis mem stranje kolda.

En la sekureso di la 61, Paula haltis e vartis la altra yuno. Kande elca arivis, li jiris e marchis adnorde.

–Yen –explikis Romina, kinadek metri fore. –Ni arivis. –Ed el sonigis klosheto.

Pos kelka sekundi, on audis voco di viro.

–Qua esas ibe?

–Patro, to esas me.

Romina ne havis fratini. Nur un fratulo, qua havis voco homulala nule konfundigebla a ta di elu. Pro to el esis amuzata, kande la voco virala questionis de interne:

–Romina?

~

Lietnanto Jorjo Quesada, inspektero policala, odiegis vakancar. Por il, lua laboro esis lua vivo. Do ne laborar esis preska morto. Od adminime, memorigilo ke uladie il ya mortus.

Jorjo esis viro sat alta, e kelke plu pezoza kam multa altra viri; ed il esis ankore yuna por mortar. Il esis apene en sua kinadek-e-duesma vivoyaro. Ma esis justa ke lua vivo laborala restanta povus limitesar a forsan dek o dekekin plusa yari. E pose?

Vivo tam agema kam ta quan il vivis dum dekeun monati di singla yaro esis tre desfacile plenigebla, dum ta damnita monato finala di la somero, kande il ne havis morti explikenda, ocideri kapturenda, o mem furtaji retroganenda. La vivo di Jorjo dum ta monato esis certe mizerioza.

Il ne komprenis pro quo il mustis repozar. Repozar de quo? Se il ne esis fatigita! Ma la damnita regularo impozis ke il, kom inspektero kun certa ancienesos, selektez quar semani en la somero, por restar for la Policeyo, for la agiveso, e for la vivo. Il sempre forpulsabis ta semani til la fino dil somero, esperante ke lastasekunde, ulu revizus la regularo, ed abolisus ta regularo. Ma se il sempre volabis ne vakancar, il esis aparte interesata pri durar laboranta nun, kande il okupesis, til sua tempopa retreto yarala, pri interesanta kazo di juvelfurtisti.

Omna Policeyi esabis dop li dum monati, sen deskovrar multa kozi. La viktimi esis dami Klubana. Ma quale agis la furtisti por spoliar li? La jurnalno “La Povo” komencis

Narkotanti

ja mokar la Polico, per tituli quala “La Polico savas nulo”, “Bando vinkas la Polico” od “Un plusa furto avan la regardo nekapabla di la Polico”. Or, ka to ne justifikis ajornar la vakanci por omni?

Jorjo povabus profitar plu bone ta quar semani. Il povabus restar che su lektante ulo interesanta, o voyajar ulaloke. Il havis sua amiki en Marblua, Manuele e Lulu Cibeli, anke inspekteri. Li povabus vakancar samatempe, por pasar la tempo kuna. Li insistabis milfoye pri to, til ke li fatigesis ke Jorjo respondis sempre “no”. Pro quo il ne propozis lo ipse? No. Il vere amis sua amiki, ma li esis tro diferanta de il. Ne en lo esencala, ma ya en lia viv-maniero. Li esis paro felicega. Li havis sua filii exemplala, Cedrik, qua studiis por divenar advokato, ed Alex, plu yuna, qua komencis nun sua lasta yaro ante la universitato. Anke il volis esor advokato, ed il prizentis la admirinda rekordo aprobir singla exameno quan il facabis til nun.

Mem la acidento quan Cedrik havabis esabis exemplo di lua fortuna. Dum ke altri mortabis ibe, il subisabis apene poka kontuzuri sen importo. Ya onu ne povas dicar ke subisar acidento en qua altri mortis, esas fortuneza. Ma la tragedio pasabis apud la yuno, sen tushar il.

Quesada regretabus lo multege, se ulo plu grava eventabus ad il. Cedrik ed Alex esis quaza filii por il. Ma la sencesa chanco di le Cibeli, la felicego Hollywoodatra quan li juis, separetis la amiki, precipue kande Quesada konciis ke ya nulo de ta chanco korespondis ad il.

Il povabus agar multa kozi, ma il sucesis agar nulo. “Quanta abnego! Quanta intereso por la altri! Quanta jenerozeso!” No. Il esis apene laboremico¹³. Altravorte, lua laboremeso divenabis maladeso por il. Nulo vere charmoza.

Kande il koaktesis cesar laborar, la bando facabis sua unesma grava eroro. Li faligabis orelingo furtita, ulaloke en la Transajo, to quo esis quik interpretata kom indico nekontestebila ke la bando esis (tre konvenante) Transajana. Quesada esabis euforioza. Il sentis ke on ja kaptabis la bando. Tamen, depos la deskovrajo, nulo plusa saveskesis; adminime, ne til la exilo obligata di Jorjo.

Il apene sucesabis dum ta semani lektar la pagini internaciona, sportala e sociala di “La hodio” e “La povo”, ma ne la pagini pri eventaji lokala, precipue ne ti qui naracis aferi policala. Il audabis nur muziko per radiofonilo, e spektabis nur filmi per televiziono. Tale, il adminime ne savus quon exakte il perdis pri la bando, o pri altra kazi interesanta. Sendubite esis krimini ulaloke. Sendubite ulu esabis poniardagata en la Transajo por kelka moneti. Od ulu esabis pafata en la Cisajo, por kelka bilieti. Ed il sucesabis ne savar pri to. Yes. Il havis granda voluto. Ma ta voluto igis il plu mizerioza.

La muziko cesis pleesar, retrojetante Quesada a la realajo. Lektisto parolis:

–Camatine mortis en Santa Fido la importanta aferisto Tulio Marjorano, jeranto di Pronta Portesar. Segun informi, il suocidis per jetar su de sua apartamento en la triesma etajo, en Edificio Universo, di la Avenuo 49. Marjorano, qua evis quaradek e sep yari, divenabis vidvo lastamardie, kande Adela Marjorano, evanta quaradek e sis yari, esis supozeble ocidata da sua netigisto, por forprenar ula juveli. –La lektisto cesis lektar paperi, por adjuntar sua opiniono: –Semblas ke Marjorano ne sucesis suportar la shoko...

Quesada ekswichis la radiofonilo, pensante:

“Ka to ne esas la edificio di...?”

La klosheto sonis. Il regardis sua horlojo. Esis apene sis kloki e dek.

–Qua esas ibe?

Muliero respondis:

–Patro, to esas me.

Quesada havis nur un filiino ed un filiulo. Do nur un muliero dicit ad il “patro”. Ma el tre rare vizitis il ye tante frua kloko. Pluse, konsiderante la *nuvelo quan il jus audabis, il desquieteskis, ed il trovis nulo dicebla plu inteligenta kam:

–Romina?

–Yes patro. To esas me.

¹³ *Certe ne esas tro desfacila devinar en ta vorto mea tradukuro del A: “workaholic”, ka yes?*

Narkotanti

Adminime, el audeŝis amuzata. Nulo eventabis ad el, od a Kristian, lua spozo. Jorjo apertis la pordo. Romina aspektis bone. El esis ya trempita pro la pluvego, ma el mem ridetis. Tamen la yunino qua stacis apud el (“Quala bela yunino! De ube me konocas el?” questionis su Quesada) semblis esar ye un pazo ante nerv-atako. Il spektis unesme paniko en lua vizajo. Pose, ol divenis mentale alejata, e pos apene sekundi, el jetis su adinter la brakii di Quesada. El klamis “Ho, sinioro!”, ed el komencis ploradar quale infanto. Ye ta punto, il ja savis qua el esas.

–Quo eventis, Paula? –dicitis il probante kalmigar el.

–Lo maxim mala. Me havis mea krimino somerala!

18. “ES TEMPO ARKIVAGAR LA KORDIO”

Teoriale, irga inspektero devus laborar kun irga policisti basranga. Ma fakte, to rare eventas. Kustumale, inspekteri selektas la kunlaboranti kun qui li laboras maxim bone. Paula Flavi esabis kom policisto basranga, un del quar o kin preferati di Jorjo Quesada. El esis responsiva ed atencema, ma el anke savis kande obediar vortope la instrukti dil superiori e kande, vicee, sequar sua instinto.

Anke elu, sualatero, havis sua preferati. Ne omna detektivi esis sama kom chefi. E Jorjo Quesada esis un de la maxim talentoza homi en la Polico. De il el lernabis multo de to quon el savis hodie pri sua ofico.

Quesada audetabis pri elua promoco, e joyabis pro el, ma il regretabis lo, pro su ipsa.

Il enirigis sua vizitanti aden la salono. Il ofris a li kafeo, ma Paula apene acceptis aquo. Kande el fine sucesis kontrolar sua ploro, el reprochis a Romina:

–Vu povabus dicar a me ube ni venis!

–Ka takaze vu acceptabus venar kun me?

–Forsan, no.

–Lore me agis bone per dicar nulo. Or, vu jus dicitis ulo a mea patro. Vu havis vua quo?

–Mea krimino somerala.

–To esas del jargono policala –explikis Quesada. –En la Polico li havas la drola kustumo retretigar omna inspekteri qui atingis la evo por to, ye la komenco dil somero. E pluse, olda inspekteri alternesas por prenar nia vakanci, dum quar semani en somero. Do on bezonas plusa detektivi. Pro to, li promocas nova geyuni anke ye la komenco di la sezono. Ma ti havas poka experienco, ed esas poka inspekteri plu experiencoza por konsilar li.

–Pro to –durigis Paula, –ni pregas ke ne esez grava krimini dum la somero. Li esas desfacila, e ni ne havas la experienco di homi quala vua patro, por solvar li.

–Do de to venas la expresuro “krimino somerala” por indikar irga *situaciono desfacila, ma quan on mustas solvar.

–Tamen icafoye, me ya havis vera krimino somerala. Ulu vere mortis!

–Yes –dicitis Quesada. –Adela Marjorano, ka no?

–Yes. Vu lektis pri to en la jurnali, ka?

–Nu, ne exakte, ma on povus dicar ke me nur savas to quon dicas la komunikili. La netigisto ocidis el, ka no?

–No. O me ne kredas lo. El ne havas alibio, ed el havis la tempo, e la posiblajo, ma me ne imaginas ke el furtis **ta** juveli. Li ne esas la speco di juveli quin el prizus por su.

–Tamen el forsan ne furtis li por su, ma por vendar li.

–Lore, pro quo me trovis la juveli mankanta che el, ye la dio sequanta? Qua furtisto esas tante stulta ke lu retenus sua furtajo che su, savante ke lu esas la unesma suspektindo? E pluse, pro quo el furtis la juveli pos vidigar su da adminime du homi? El havis la klefi al apartamento. El povabus facile enirar plu tarde, nevidate. Le Marjorano prizis festi sociala. Li esis for lia hemo tre freque. Por Sandra, la netigisto, esabus tre facila saveskar kande li esis fora, e furtar la juveli sen suspektesar.

–Se el esas inteligenta, yes...

–Ho, el ya esas tala. Kredez me. Irgakaze, me duris deceptar Srlo. Marjorano dum du dii. Singlafoye ke il inventis maniero komencar sua trauro, me pardestruktis ol, per dicar ad il ke to quon il pensis ne esis justa. Me explikis ad il ke Sandra ne furtis

Narkotanti

la juveli. Me dicis ke Adela, lua spozo mortinta, havis amoranto. E fine, hiero me ne volis responder ad il ube ni trovis la juveli. Me pensis pri konsideror to til hodie. Ma hodie esas tro tarda. Il suocidis! E me kauzis lo! Kande Felix Narvalo sizis la fotografuro, il ne mem reaktis! Me devabus komprenar ke il esis suocidema.

–Qua fotografuro? Qua Felix Narvalo?

El montris ad il la fotografuro, quan el ankore havis en sua posho, ed explikis la incidento. Lore, il dicis:

–Paula, kande onu ocidas su, to rarege eventas pro un sola motivo. Segun to quon vu rakontas a me, me dicus ke ta kerlo decidabis ocidar su multatempe ante vua rezuzo hiera. Destimez, yuno. Il ne ocidis su pro vu. Or, ka vu dicis ke Adela Marjorano esis nefidela?

–Yes. –El tiris la amor-letri ek sua burso. –Yen. Lektez.

Pos plura sekundi, Quesada konstatis lo dicita da Paula.

Il volis joyigar elu. Il savis ke el mariajesabis recente. Forsan pensar pri la amoro di lua spozo igus el sentar su plu bone.

–Do, quale standas por vu ta nova vivo mariajala?

Ma ta questiono komencigis nova plorado.

Desfacile, ed esforcante estancar sua lakrimi, Paula explikis:

–Il abandonis me, Sro. Quesada!

–Quo!?

–Me esas tro yuna e neexperienca. Me havas ankore multo lernenda en la Polico. Ne miskomprenu me, me certe deziris uladie divenor inspektero. Ma ne ja. Esas multi plu apta kam me. Cezar es un de li. Ma la Polico preferis observar sua politikala korekteso. Depos longe, on dicas ke la Polico di Santa Fido esas sexuista. Kontre ni, mulieri, kompreneble. Do li pensis pri ca gesto politikacha. Li promociis me, ante adminime dek viri, qui meritabus lo pluse. Ulu komencigis la rumoro ke me dormis kun Kapitano Seglaro, po ta... “favoro”. Cezar ne povis suportar lo pluse.

Romina prenis lua manuo, kom gesto afabla. Paula duris parolar:

–Ultre to, il esis jaluza pri mea promoco. Il ne povis aceptar ke me esas hierarkiale super il, nun. E me ne povis aceptar ke me mariajesis a stulto sexuista. Ni disputis ed il livis. Forsan to esis lo maxim bona, por ni amba. Se to eventis quik pos nia mariajo, imaginez quo povus eventar pos ula yari! Il demenajis a la domo quan il havis ante nia mariajo. E por ne renkontrar me omnadie, il demandis transfero a la Policeyo Transajana. E lo maxim mala es ke hodie il ne dormis che su! Ube il esas?

Romina komentis:

–Destimez, Paula. Omno explikesos satisfacante.

Quesada, sualatero ne apertis sua boko. Il memoris ke mulieri ed amoro ne esis lua fako di experteso.

Paula klamis:

–Ho, videz me! Me aspektas hororigante. Ka me darfus aranjar me kelke?

Patro e filio lore restis sola. Dum ca tempo, li ne parolis. Li esis suficante saja por savar ke esis nulo vere dicinda.

~

Kande Paula riaparis en la salono, Quesada havabis la tempo por mediteskar pri la kazo. Il savis ke la sola kozo quan il povis agar por el, esis helpar el profesionale.

–Do, se la netigisto ne ocidis Adela, qua agis lo, lore? Quon vu opinionas?

–Esas la groso. Quik pos la ocido, deko de amiki di Marjorano venis vizitar il en la Edificio. Ed inter tanta homi, esis anke ta grosego, quan nulu semblas konocar, nun. Ed en la matino di mardio, Tulio deskovris ke lua automobilo esis ruptita. Semblas ke ya ta groso agis to.

–Kad intence?

–Yes, intence. Ho, mea Deo!

–Quo?

–Hiero me pensis ke forsan ta groso esis folo qua pro ula motivo volis nocar le Marjorano. Me pensis ke forsan il ocidis Adela, e ke il volus agar ulo anke kontre Tulio. Me avertis il pri to, quankam il ne kredis me. E hodie il mortis.

–Ma il suocidis –komentis Romina.

N a r k o t a n t i

–Forsan, me pavorigis il. Forsan il suspektis ke mea teorio ya esas kredinda, ed il timis pri sua vivo.

–Oke. Ni ne hastez facar konkluzuri –propozis Jorjo. –Ni parolez pri la groso. Quale il aspektis, to es, ultre grosa?

–Nu, ne miskomprenes me, Siniro. Vu savas ke me ne desprizas grosi nur pro lia groseso. Ma ca viro esis aparte jenanta. Il agis nulo a me, ma il esis tante desquietiganta! Me supozas ke la varmegeso helpis, pro ke ta dio esis ya netolereble varma. Ma il vere igis omno plu odiinda.

–Romina, kad anke tu vidis ca groso?

–Yes! Nur instante. Ma me konkordas kun el. Il esis vere... sufokanta!

–Paula, ka vu saveskis irgo pri il, depose?

–No. Ni serchadas il, ma ni havas ankore nulo.

–Oke. He... Kad altru plusa? Altra suspektindo?

–Yes. La reparisto.

–Qua reparisto?

–Di elevatori. Il nomesas Oswaldo Centuriono. Il laboris ibe lor la krimino. Joakim Genciano, la pordisto, audis il diskutar kun Adela, jus ante lua morto. Centuriono negis lo, ma anke il desaparitis dum kelka tempo. Segun to quon il dicas, il iris al balnochambro. To esis proxime lor la morto di la viktimo. Pluse, hiero il retrovenis al edificio.

–Ho, quon il volis?

–Me ne savas lo. Il departis sen ke me povez interviuar il. Me nur vidis il defore. Ma esas pluso pri il. Srno. Olibano, la altra vicino di ta etajo asertas vidir il en la koridoro cirkum la kloko dil ocido. Me ne ja savas la opiniono di Centuriono. Me parolos ad il hodie.

–Do, to signifikas ke anke Genciano esas suspektinda. O kad altru esis kun il dum ke Centuriono foresis?

–No. Il restis sola, konseque anke il esas suspektinda.

–Yes. E quon vu savas pri la altra vicini? Precipue pri tu, Romina. Me ne darfas helpar la polico, se mea propra filio esas sub suspekto.

–Me laboris lore. Me ja raportis lo a Paula –dicas Romina, dum ke el staceskis ed iris al koqueyo por telefonar.

–Yes, siniro. Se vua filio, o vua bofilio, esabus suspektinda, nedecinde anke me refuzabus vua helpo.

–Oke. Or, me havas kondiciono por laborar kun vu. Se vu vere volas mea helpo, ja ne dicez a me “siniro”. Ni esas preske samranga, nun. Me ne prizis la vorto antee, e me ya ne toleros olu, nun. Ka vu komprenis?

–Yes, siro. –Irgamaniere, ta viro povabus esar lua patro. El ne esis divenonta min formala kam to. Quesada aceptis lo. El adjuntis:

–Ma esas altro importanta, siro. Co esas mea krimino somerala.

–E do?

–E do, me devus solvar ol sola. Co esas la reguli tacita.

–Paula, la sola regulo qua importas esas ne tacita, ma klare skribita en la kontrakto quan vu signatis kom policisto. Ol esas ke vu divenis servisto. Vu esas la employato di Adela Marjorano. E vu ne darfas obliviar lo. En ica laboro, vu ne darfas havar vanitato. Vu devas agar irgo ed omno legala por salvar vivi e por klarigar la krimino di ti qui ja perdis la sua. Vu devos aceptar la fakto ke vu recevis helpo en vua krimino somerala. Me regretas lo, ma vu juris ne por vua vanitato. Vu juris gardar la civitanaro. Ka to esas komprenata?

–Yes, sin... siro.

–Do, ni diskutis qua altra vicini esis en la edificio lor la krimino.

–Yes. Esis quar vicini. Irma e Mario Olibano, Stela Taliro, e Dro. Kardelo. Le Olibano esis che su, en la triesma etajo, la sama kam Adela. Ya Irma Olibano asertas vidir la groso. E Stela esis en la kantino, o che su. El ne memoras ye qua kloko el retrovenis che su. Kontree, Dro. Kardelo ya memoras ke il esis che su.

–Qua alibiizas li?

–Le Olibano esis sola. Li alibiizas l’unu l’altru. Ma to ne suficas. Komprenable, se Irma renkontris Centuriono, anke il povus konstatar lo, ma me ne kredas lo. Precipue

N a r k o t a n t i

se ya il esas la oxidanto. Koncerne Stela Talioro, Marcela Kampesho, la employato en la kantino, asertas ke Stela ya esis ibe. Ma el ne savas quantatempe o quakloke. El havis multo agenda, ed el ne atencis la horlojo. Pluse, Stela povabus departar e retrovenar, sen ke Marcela remarkez lo.

–E Dro. Kardelo?

–Il ne havas alibio.

–Ka ta Dro. Kardelo esas mediko?

–Yes. *Onkologiisto.

–Lore il savus bone quale oxidar ulu efikive.

–Yes.

–Ka vu certasas ke esis nulu altra?

–Ton li dicas. Pluse, Genciano klefagis la pordo, quik pos la deskovro dil krimino, ante livar sua laboreyo e cesar gardar la pordo. Ed il riapertis ol erste kande arivis la mediko. Pose il riklefagis ol, til nia arivo.

–Qua mediko? Dro. Kardelo?

–No. Ne il. Genciano venigis mediko por Srno. Marjorano. Dro. Bern Roko.

–E pro quo la netigisto akuzesis?

Paula respondis, dum ke Romina rieniris la salono.

–To esis mea granda eroro. El *geris koliaro, qua esabis di Adela. Marjorano akuzis el pri furtar ol, ma pose pruvesis ke Adela donabis la koliaro ad el. Tamen hiere, plusa juveli trovesis che el.

–Quanta enireyin havas la edificio?

–Un.

–Ka nur un? –Quesada audesis aparte skeptika, quale se Paula dicabus ke la semano havas sis dii.

–Yes. La precipua.

–Yes, ma quanta fenestri esas? Ka ne esas teraco? Ka ne esas posibla ke la oxidanto arivis per helikoptero, adsur la teraco, lu decensis al triesma etajo, e pose forflugis?

La yuni esis astonata pro tala komento. Paula ne savis ka ta viro foleskabis o simple jokis. El respondis sorgoze:

–Me ne kredas lo, sioro. To esas la 49, kelka metri ante la 18. En ta loko, e ye ta kloko, esas pasable defacila agar tala kozo, sen esar remarkata da... omni.

Quesada ridetis amuzate, pro la sucio per qua el parolis, por ne ofensar il.

–Audez. Me ne kredas ke ulu ya venis per helikoptero, por oxidar Adela. Ma nulo esas eskartebla, til ke ol esas eskartenda. To es: omno esas posibla, til ke on pruvas ke ol esas tote neposibla. Vu esos certa ke vu esas dop la verajo, kande vu eskartabos omno altra. Ton docis la mastro Arthur Conan Doyle, per Sherlock Holmes: “Kande on esas eskartinta lo neposibla, irgequo restas, irgequante neprobabla ol semblez, mustas esar la verajo”. To esas literaturo. Ma to esas anke fakto nekontestebla. Ni eskartez lo neposibla.

Kom sola respondo, Quesada obtenis ampla e sincera rideto di amba yuni. Il sentis ke il rivivis.

~

–Ma ni oblivias la maxim probabla suspektindo –memoris Quesada. –Ka vu ne dicis ke Adela esis nefidela?

–La vidvo havis alibio nekontestebla. Il sidis apud deko de asociiti. To esabus bona. Il oxidis sua spozo, pro jaluzeso, e pose su ipsa, pro regreto. Ma to ne eventis... ecepte ke... –el haltis, pensante pri la helikoptero.

–Quo? –La questiono di Quesada adportis Paula itere a la realajo.

–Ke omna dek testi mentias. Li esas la sama dek viri qui vizitis Marjorano pos la krimino. To es, ultre la grosego.

La pluvego basigabis la temperaturo, ma Paula sentis su ankore varma. El ventizis su per revuo, quan el trovis.

–Dekedu komplici? To semblas neprobabla.

–Oke. Hiere me pensis ke se Marjorano ya iris ek ta loko neperceptate, to mustis esar per flugar del korto, di sua laboreyo. Kompreneble, se il uzabus vera

Narkotanti

helikoptero, omni vidabus il. Ma ka ne esus posibla ke il forsan saltis sur la muri, e marchis sur la tekti? Forsan tale, il ya arivabus a la strado.

–Quale il marchis preter Joakim e Centuriono? –questionis Romina.

–Centuriono ne esis ibe. Il esis en la balnochambro. E Genciano forsan mentias. Forsan il esis komplico. Tale, Marjorano ne havis dekedu komplici, ma nur un.

–Oke –objecionis Quesada. –Ma quale il agis omno en apene un minuto?

Paula havis nula respondo por to. Jorjo dicis:

–Onu povas pensigar ke pasis un minuto, kande fakte pasis quar o kin. Ma ta programo postulus preske un horo. On ne povas pensigar ke un horo esas un minuto. Ma ne deskurajez. Se ni povas explikar ta detalo, forsan to esas la solvuro di la kazo.

–Oke.

–Do, quon vu pensas? Ka ni darfas eskartar la vidvo?

–Me ne ja savas.

–Yes. Ma me questionas ne quon vu savas, ma quon vu sentas. Ka vu vere sentas ke il ocidis el ulamaniere?

Paula respondis per taco. El ne savis quon dicar.

–Koncentrez, Paula. He, prenez la rolo di Tulio Marjorano. Ed imaginez quale il agabus por ocidar sua spozo en ica cirkunstanci. Rikonstruktez la maniero quale il povabus agar, sen obliviar omna fakti quin ni ja savas.

–Me ne povas imaginar tala kozo.

–Ho, yes! Vu ya povas. Obliviez le Marjorano. Pensez pri Cezar.

–Patro!

–Ka vu ne suspektas ke Cezar esis hiere nefidela? Oke! Quon vu agus por ocidar ilu?

–Patro, me pregas! Haltez nun!

–No, Romina. Paula povas transformar sua tristeso a faktoro suafavora. El ja adulteskis, ed el bezonas uzar sua experienco por su ipsa, vice celar ol sub la tapiso.

Paula klozis sua okuli por pensar. Romina esis pronta protestar itere, ma Quesada tacigis el per gesto manuala. Li omna tacis dum plura minuti, dum ke nur la pluvo bruisifis. Fine, Paula dicis:

–Me regretas lo, siro. Me ne imaginas quale Tulio ocidis sua spozo, dum esar altraloke.

–En ta kazo, esas posibla ke il ya ne ocidis el.

La telefonilo porteblo di Paula sonis. El staceskis e respondis en la koqueyo, por ne jenar en domo nesua.

Romina questionis lore a sua patro:

–Quantafoye tu imaginis ocidar matro?

–Ho, tua matro vivas e standas bone, ka no?

–Ne to esas lo importanta hike. La questiono esas ka ni esas simpla experimenti por tu.

–Karo, nia vivo ne esabas facila. Me ne justifikas la pasinto. Omno quon me pregas nun esas ke tu judikez me pro mea agi, ne pro irgo quon on rakontis a tu pri me. Ka tu memoras Sherlock Holmes?

~

–Chambelano telefonis –informis Paula, ekirante la koqueyo. –Semblas ke Tulio ya esis decidinta mortar. Ante jetar su de sua apartamento, il ingestis dek piluli di Dormigal. Il volis mortar irgamaniere!

–Ho! –klamis Romina.

–Me mustas retroiror balde –dicis la detektivino.

–Quon vu agos nun?

–Nun, me mustos interviuvar la suspektindi itere. La sola motivo quan ni ja havas por la krimino esas la nefideleso di Adela, ma la homo qua volus ocidar el pro to esis la spozo, qua tamen havis perfekta alibio.

–Yes, o la amoranto, irgequa il esas –dicis Romina.

–Fakte, –korektigis Paula– irgequa **lu** esas. Nulo hike indikas ke la amoranto esas viro.

Narkotanti

La pluvo ja cesabis. Nun, la suno riaparabis e minacis varmeskar. Paula pensis laute:

–Esas anke la groso. Anke ilun, ni ne povas eskartar. Agnes dicis ke el e lua amorato vidis il enkurante la edificio dum la nokto ante la krimino. Yen kande il deskompozis anke la automobilo di Marjorano.

–Qua esas Agnes? –questionis Quesada.

–Agnes Romario, mea vicino –explikis Romina. –Tu certe memoras la parolemo dil Edificio, Dora. Nu, Agnes esas lua filio.

Quesada semblis havir ideo.

–Klozez via okuli, vi amba. Pensez pri ca groso. Ka vi audis il parolanta?

–No –dicis la yuni unisone.

–Ka la vizajo esis kovrita, per binoklo, longa hararo o barbo?

–Yes! Il havis ya barbo e granda binoklo. Ma il ne havis tro longa hararo.

–Kad il ne *geris vesti pezoza, longa, kovranta granda parto de lua korpo?

–Yes! To esas vera! –La yuni ankore ne apertis sua okuli.

–Yuni, me mustas anunciar a vi ulo: la groso ne existas.

Nun, li ya apertis lia okuli por spektar il fixe e nekredeme.

–Quo?

–Nu, yes. Lu ya existas. Ma ne kom groso. Vi nur viris homo (forsan homulo, ma anke forsan homino) habile travestiita kom groso. Ma lu esis maxim probable sat magra. Pluse, via sentaji pri lu (quin tu, Romina, definis kom “sufoko”) nule relatas netolero a grosi. Lo sufokiva esis ke lu *geris vesti pezoza en dio varmega. Ma lu agis nulo por atencigar su da vi, do vi ne pensis pri lu, o vidis lu sorgoze. Fakte, nia psiko repulsas imajo di homo tro vestizita en vetero tam varma kam ta di mardio. Ta homo sucesis jetar omna atenco for su.

–Ma lore, pro quo lu *geris tanta vesti? Se lu volis ne atencesar, lu prefere aspektabus normale, ka? Irgakaze, li omna esis deskonocata por ni.

–Yes, Paula. Ma lu bezonis plusa vesti por kovrar irgequon lu uzis por aspektar plu grosa. Se lu *gerabus nur kamizo, lu ne povabus celar sua falsa ventrego. Irgakaze, lu savis ke se lu kondutus korekte, lu produktus repulso pro sua troa vesti, ma ke nulu povabus expresar ta repulso sen aspektar despolita, pro ke esence omno quon lu agis esis ya *gerar tro multa vesti. Onu simple ignorus lu, e koncentresus pri altro. Ed onu ne regardus lu, por ne pensar pri lu, precipue, konsiderante ke tadie esis altro plu angoranta pri quo pensar: la morto di Adela. Ho, yes, siori. La “grosego” esis tre saja. Lu aspektis groteska, **por** ke nulu regardadez lu.

–Quale tu deskovris to, patro?

–Tua vicino Agnes dicis ke el vidis ca “groso” enkurar la edificio. Ma homo vere grosega ne povas kurar tale.

~

Ante omno plusa, Paula devis korektigar sua maxim granda eroro. El prenis taxio adche su, por prenar sua automobilo, e vehis a la Policeyo Centrala.

–Ma qua *merdo vu pensas ke vu esas, Flavi?

–Kapitano, me esas...

–Vu esas grandega neresponsivo, se vu pensas ke vu darfas livar vua laboro tamaniere. E pluse, se vu informas telefon-numero a ni, vu mustas esar atingebla per ta telefon-numero. Anke ye kin kloki!

–Ma me ya esis atingebla. Vu telefonis a me al telefonilo portebila, quan me ya raportis, e me respondis.

–Yes, pos ke me perdis hori probante telefonar vu al altra numero!

–Nu, me regretas ke vu ne uzis ca numero antee, kapitano –replikis Paula.

–Vu ne darfas dormar irgaloke kande vu esas en kazo oficala.

Do to esas la origino di omno! El memoris itere la questiono di ta kerlo, pri ube el dormabis tanokte, e la rumoro pri quon el mustabis agar por sua promoco. En ta instanto, el subite komprenis qua komencabis ta rumoracho. Ed el ne sucesis represar sua rideto.

–Kapitano, me savas ke vu esas viro tre okupata. Vu havas multa problemi, e to ne esas justa. –El tushis la manuo di la kerlo, ilqua komencis sudorifar– Do me havas propozajo por vu.

Narkotanti

–Yes! Paula, me...

–Kom employato responsiva, me havas la tasko helpar vu irgequale me povez. E forsan vu ne savas lo, ma me kapablesas agar multa kozi.

Paula pauzis por juar la vizajo di la kapitano. Pose, el duris:

–Do en la futuro, me certigos ke la cirkunstanci di ube e kun qui me iras a la lito cesos esar un de vua sucii, oke?

Ed el departis itere. El ne audacis regardar la vizajo di la kerlo, ma el certesis ke ol esis reda pro furio e shamo, e certe ya tre deceptita, dum vidar quale lua revo maxim dezirata eskapis de lua manui.

~

Paula ne ja agabis quon el volis agar en la Policeyo. El esis surprizata pro ne renkontrar ibe Gloria Urbano. Kad el esis ankore en Edificio Universo?

La “Purgatorio” esis loko tristiganta di la Policeyo. Ta nomon recevis neformale la celularo policala. Ibe esperis la arestati sua verdikto qua liberigos li definitive aden la strado, o donacos a li vakanco subvencionata da la Stato en la Karcero di Santa Tomas.

Quankam Paula ne dubitis lo, por altri ne esis klara qua alternativon konsiderar kom la cielo, e quan, kom la inferno. En la Purgatorio, li manjis singladie, dormis en chambri qui moderis ambe la varmeso e la koldeso, e balnis su per aquo fluanta ek robineti. Li ne kriminis ya por to, quale kelki alegis. Onu prizas tro multe sua libereso por to. Ma esis justa ke kelki ek li, lor retrovenar adsur la strado, sen laboro, sen hemo ed ofte sen familio, sentis nesuficanta stimulo por luktadar itere dekomence por vivo plu digna.

La stando en la Purgatorio esis aparte desfacila por la jus-arivinti, en lia unesma vizito. Sandra Kavaliero, kom exemplo, ne povabis dormar mem instante dum la tota nokto. To esabis lua unesma foyo kom arestato, o la duesma, se on kontus anke ta dum hori di la dio preiranta. Ma cafoye, el restabis tote sola, anke sen la damo di manieri politega, e robi plu chera kam la tota vestaro di Sandra, elquan el havis kom sua advokato.

Por el, la exterajo ne ja divenabis la inferno. El havis laboro honesta, familio e sonji. Nequale altra yunini, o fakte, geyuni, el ne esabis viktimo di hororiganta ataki da stranji o nestrانji.

Tala atakin ya sufradis lua matro, Tonia. El nomizis li “riski profesionala”. “En ta mestiero, to eventas. Ma me esabas fortuneza. Multi altra mortabas,” el explikis. “Kelkafoye, klienti nesatisfacata volas plu multo kam on povas donar a li, o kam li povas pagar por recevar.” Omnakaze, ta ataki agabis el plu forta por defensar sua filii, mem de la ebriacho quan ci havabis kom patro. Il ne esabis la sola ebriacho quan Tonia devabis kontrolar. Ne mem la maxim danjeroza.

E depose, Tonia divenabis la sola genitoro por sua kin filii. Sandra esis tre fiera pri el. Ulte certigar ke li havez kelka manjajo diala, til ke singlu ek li kreskis e povis obtenar olu ipse, Tonia legacabis a sua filii donacajo multe plu transcendentanta: la leciono pri la importo di sempre, malgre omno ed omni, esar decanta.

Paula povus ne esar responsiva pri la morto di Marjorano, ma el ya esis la sola kulpinto koncerne la arestigo di ta yuneto, pro lua erorachi di neexperienco. El povabus simple liberigar la puero da altra policisto, ma el volis agar lo persone.

El eniris la Purgatorio, sequata da employato policala. Sandra sidis en angulo di sua celulo, kun la manui sur la genui e la vido perdata en ula punto nedefinebla di la muro kontrea.

–Kavaliero! –bramis la employato.

Sandra staceskis quik e vidis la employato e la detektivo marchanta vers el.

–Quo esas nun? Me volas mea advokato! Ube el esas?

–Destimez, Sandra. Me ne venas problemifar icafoye.

–Quon vu volas?

–Liberigar vu.

–Pro quo?

–Pro ke ni havas nula pruvo kontre vu.

–E la juveli?

–Ka vu recevis la vizito di deskonocato che vu en la lasta dii?

Narkotanti

–Quo? Me ne deklaros sen mea advokato!

–Oke. To esas justa demando. Do, deklarez nulo, ma pensez pri to. Kad ula deskonocato eniris vua domo hiere? Forsan to explikos la juveli en vua dormochambro.

La celul-gardisto apertis la pordo. Sandra ekiris quik. Paula questionis:

–Ka me darfas portar vu ulaloke?

–Lasez me tranquila. Me uzos autobuso.

E Paula permissis a la netigisto departar. El savis ke el havis nula justifiko por demandar politeso de ta yuno, quan el esis mistraktadanta dum la lasta dii.

~

En Edificio Universo, la vivo duris, por le vivanta.

Kande Paula garis sua automobilo en la 49, apud la Parko, el sentis su multe plu bone. La pluvo cesabis, e la temperaturo esis pasable plu basa kam dum la dii preiranta. Pluse, el ja havis nova idei pri qui el povus laboror. Ne mem la advokato Gloria Urbano igis el sentar su male.

–Quon vu agas hike? –questionis la detektivo kom saluto, ante ke la advokato povez dicar irgo. –Vua kliento iras nun ek la karcero.

–Quo?

–Ka ne por to vu vartis me? Nu, me ja liberigis el. Me venas nun del Policeyo. Quale vu dicis, el semble ne ocidis Adela Marjorano.

–Ka lore vu admisas ke...?

–Me admisas nulo. Hiere, el semblis kulpinta. Nun, el semblas inocenta.

–E se morge el semblos itere kulpinta...

–Ni ne esas magiisti –interruptis Paula. –Ni ne devinas.

La rideto en la vizajo di Paula konfuzigis Gloria ankore pluse. Elca hastis vers sua automobilo, por serchadar sua kliento irgube el esis. Paula marchis vers Joakim, ilqua questionis, lor vidar el:

–Inspektero, kande vu liberigos Sro. Kavaliero?

–Quale me explikas a lua advokato, el ja esis liberigita, Sro. Genciano. Ma ante ke vu probos parolar ad el... –Joakim ja prenabis la telefonilo– me bezonas savar ulo.

–Yes? –Il ankore tenis la telefonilo.

–Ube me trovos Oswaldo Centuriono? Kad il havas telefon-numero?

–Yes. –Il ripozis la telefonilo en lua loko, ed il prenis telefonlibro por serchar ibe la numero demandata.

–Yen olu –il anuncis fine. –To esas la telefon-numero, e la adreso. Ma to esas ne la kompanio ube il laboras, ma lua telefon-numero ed adreso privata. Ni sempre kontaktis il tale.

–Danko, irgakaze. Co suficas. –El marchis vers la elevatorio, ma el haltis subite, jiris e dicis a Joakim, qua riprenabis la telefonilo:

–Me vartus, se me esus vu. Me ne kredas ke Sandra ja esas che su.

~

Paula ne ja finabis sua laboro en Edificio Universo. El devis ankore satisfacar demando di Romina. Elca intencis irar direte deche Quesada a sua laboreyo, e ne retrovenor che su til plu tarde. El probabis telefonar a sua spozo, por explikar ad il ube el esas. Ma la komuniko, konjekteble pro la tempesto, esis neposibla. *Quoniam Paula ya devis retrovenar, kad elu voluntus informar a Kristian ube esas lua spozo?

La detektivo sonigis la klosheto di le Jardiniero. Kristian respondis quik. Ma Paula komprenis ke ne elun il esperis renkontrar.

–Ho, inspektero! Enirez. Me esas departonta, do se lo ne jenas vu, me parolos a vu dum ke me prepareskas.

–Bona dio, Sro. Jardiniero.

–Sideskez –il klamis de sua dormochambro. –Me esos kun vu pos instanto.

–Ka vu ne laboras hodie? –El ja savis to, ma el devis komencar de ulaloke la konverso.

–No. Me devas voyajar.

–Ka vere? Adube?

–A... –la viro semblis dubitar ante fine dicar –...Marblua.

Narkotanti

- Ho. Ka vu havas aferi laborala ibe? –El sucesis sonigar sua questiono kom simpla politajon.
- N... no. Me havas aferi personala. –Il riaparis de sua dormochambro, portante mikra valizo. –Do, quon me povas agar por vu, inspektero?
- Ho! Me preske obliiviis por quo me venis! Me jus esis kun vua spozo.
- Ho! Kad el standas bone? Ube el esas? –La desquieteso esis evidenta en la yuno.
- Destimez. El standas tre bone. El akompanis me camatine che sua patro.
- Komprenoble! Me devabus pensar lo!
- El iros de ibe a sua laboreyo. El demandis a me dicar ke vu ne desquieteskez.
- Multa danko, inspektero! Pos ke esis duesma krimino, me ja pavoreskis.
- Qua duesma krimino?
- Ta di Marjorano.
- Ho, no, Sro. Jardiniero. To ne esis krimino. Sro. Marjorano ocidis su.
- Ka vere!?
- Ka vu ne povas kredar lo?
- Sincere, no. Me ne povas kredar ke il volus ocidar su ipsa. Ta kerlo naskis por jenar omni altra, nule por sizar su ek la mondo. Ma nun, inspektero, me mustas departar, o me perdos mea autobuso.
- Me povas portar vu a la staciono, se vu volas. Me iros a la Transajo. E Romina havas via automobilo.
- Kristian regardis sua horlojo. Ed il aceptis.
- Danko. Altrakaze, me ya perdos la voyajo. Ye ca kloko, obtenar taxio libera esas preska miraklo!
- Pro la mikra valizo quan il forprenis, Paula komprenis ke il intencis ne restar longatempe en Marblua. Il agis nun kom ulu qua prepareskas por voyajo. Il certigis ke il forprenis la klefi, la pekunio, libro por lektar dum la voyajo...
- Vu ne ja kontrolis vua bilieto –jokis Paula.
- Ho, no. Me ne bezonas bilieto. Me havas abono.
- Konsiderante la granda quanto de voyajanti qui ofte iris de Santa Fido a Marblua, e vicee, la kompanii autobusala qui ofris la servo inter amba urbi establisabis ta sistemo di aboni. Ti qui voyajis suficante ofte povis pagar singlamonate la voyaji intencata por la monato sequanta, ma po min multa pekunio por singla voyajo.
- Ja en la automobilo, e certa ke il ya prenos sua autobuso, Kristian fine questionis:
- Pro quo Romina esas che sua patro? Ka la oldulo standas male?
- No, anke il standas tre bone. Vua spozo esas tre bona persono, Sro. Jardiniero. El simple volis portar me adibe por ke me demandez la helpo di Sro. Quesada.
- Ho, ma lore ya esas ulo suspektinda pri la morto di Marjorano.
- No, me inquestas la morto di Adela.
- Me kredis ke vu ja arestabis la netigisto pro to.
- E me liberigis el camatine. El semblas inocenta.
- Me joyas savar lo. El esas bona homo. Me ne povis kredar ke el esas la oxidanto.
- Do, qua esas la oxidanto, segun vu?
- Ho, me havas nula pruvo, e me ne prizas akuzar false.
- Me ne demandas akuzo. Me demandas nur ke vu dicez a me vua impresio. Se vu indikas ulu, e lu esas inocenta, lo ne prejudikos vu.
- Lore...
- Yes?
- Me ne prizas la mediko.
- Dro. Kardelo? Pro quo?
- Ho, il esas sekretema. Il havis akuzo en sua pasinto en Marblua, ed il esis en la Edificio, kande Adela mortis.
- Tamen multi esas sekretema, Sro. Jardiniero. E Dro. Kardelo ne esas la sola homo kun pasinto misterioza en Marblua.
- Qua plusa?
- El respondis nulo, ma vicee el regardis il signifikive.
- Qua? Me?
- Nu, vu iras ofte a Marblua, pro “motivo personala”...
- Ho, ma to esas ya tote diferanta, inspektero. Me ya havas mea motivo.

N a r k o t a n t i

–Ed esas posibla ke Dro. Kardelo havis la sua. Ma nek vu konocas ol, nek il konocas la vua. Ka to justifikus do ke il akuzez vu?

Kristian Jardiniero redeskis videble. Ma il dicis nulo plusa. E Paula savis kande cesar insistar.

~

La domo dil reparisto esis fore trans la 61. Tam fore kam la 103, direte kontre la Stretajo. Ma cafoye Paula ne demandis akompanesar da altra policisti. El standis optimiste. El fidis sua propra kapableso sorgar pri sua sekureso.

Ante vizitar Oswaldo, el volis agar altro. En la 75, el vehis adnorde, vers Gimnastikeyo Kouros. El deziris interviuvar Wilerme.

La yunulo ja retrovenabis a sua laboreyo. Ma il aspektis trista ankore. Fakte, omni ibe aspektis same. Quale dicabis Savorio, to esis ya granda familio. La morto di un de li afektabis omni. Wilerme aceptis la interviuvo, quankam on povus vidar ke il preferabus evitar ol.

–Por komencar, ka vua surnomo esas Talioro, quale ta di vua onklo Stela?

–Yes, inspektero. La spozo di Stela esis frato di mea patro. Ni omna esas Talioro.

–Ka vua onklo venas freque gimnastikar hike?

–Ho, ne mokez Onklo Stela, inspektero! Kande el vidveskis, me pensis ke el bezonis ulu per quo okupar sua kapo. Do me ofris ad el venar al Gimnastikeyo.

–Ka ne esas koincido ke el rezidas en la sama edificio kam Adela Marjorano, qua membresis hike, e kam la genitori di Piero Olibano, ilqua anke esas membro di ca loko?

–No. Nula koincido. Fakte, me renkontris li ibe, che mea geonkli, lor la funero di mea onkulo. Piero ankore rezidis che sua genitori, en ta tempo. E kande li saveskis ke me laboras en Gimnastikeyo, li esis interesata.

–Kad vua klienti freque renkontras sua amoranti hike?

–Me savas quon vu pensas, inspektero. Ni esas segun vu refujeyo di nemoraleso e peko. Ma esas altra maniero explikar to. Hike, “trans la 61”, quale vu dicus, on ne mentias. Ni ne bezonas fingar sentaji, qui ja ne existas. Ya ni havas amori qui esus desaprobata en vua klubi charmoza. Ma certesez, inspektero, ke ta amori esas multe plu autentika kam plur amorachi fingata por fotografuri en la Klubo di la Rivo, en vua latero di la 2. Se vu ne komprenas to, vu havos granda problemi por juste interpretar nia konduto.

Paula pensis tacante pri ta joyoza fotografuro de paro aparante felica, en la Klubo di la Rivo. Ne esis facila aceptar ke la paro felica di la fotografuro esis nun mortinta.

–Qua esis la amoranto di Adela? –Paula lansis la questiono quale fulminon, esperante surprizar la employato. Ma el faliis. Il respondis kalmoze, preske amuzate:

–Esas nula lego en vua distrikto od en la mea, qua igus me dicar a vu tala kozo, inspektero.

Il parolis kom fidinda employato qua protektas la afero. Parto del suceso di ta loki esis ke li celas amori interdiktata en la Cisajo. Il ne esis ruinonta ta avantajo, ed il ne esis trahizonta la fido di sua klienti. Il komentis:

–Me nur opinionas ke la ocidero ne amoris el, e quale me dicis, amori hike es sincera o desapararas quik. Nula forco extera durigas li, se li ja ne existas en nia kordio... –il pauzis. –Ed irgequo igas vu pensar ke me savas ta respondo, irgakaze? Diskreteso esas valorata anke hike. Maxim probable, nulu ecepte la amoranto ipsa savas la respondo a vua questiono.

–Multa danko, Sro. Talioro. –El jirabis vers la pordo, kande el vidis kino de mulieri, en vesti gimnastikala, qui vartis por parolar kun el.

Se Talioro aspektis chagrenanta, pro la morto di Adela, ta mulieri esis tale, ankore pluse. Li ne kontrolis sua lakrimi. Ed irgekande la plorado permisio lo a li, li questionis:

–Quon vi ja savas pri Adela, inspektero?

–Ankore poko, sioro. Ma ni laboras harde.

–Quante kompatinda! Quala monstro povus agar ulo taspeca?

–Ka vi amis el multe?

La questiono rivivigis la lakrimi.

–Yes! El esis tre prizata che ni. Ed anke lua spozo, Julio.

N a r k o t a n t i

–Tulio –korektigis altra muliero.

Tam balde kam el povis agar lo, Paula ekiris la gimnastikeyo, nekomfortoze. Esis evidenta ke nula ek ta mulieri savis ke anke Tulio Marjorano mortabis. E Paula ne esis kreskigonta lia chagreno per informar lo.

~

Ye ta kloko dil matino, la quarteri Transajana aspektis tote diferante. Li esis mem bela. Rustike, preske drole, ma certe bela. En la Cisajo, la 18 esis la avenuo precipua, olta dil povo politikala e dil charmo komercala. Nun, dum ke el vehis adeste tra la sama strado, Paula povis facile observar quale omno divenis sempre min richa. Singla domo, singla strado, singla butikoj semblis esar min luxozaj, ma anke plu honesta e plu sincera kam la preiranta. La mapo di Santa Fido pensigis ke la Estajo esis imituracho dil Westajo. Singla strado, ed avenuo havis sua kopiuro trans la 61. la 69 imitis la 9. La 89 mimis la 29, e tale itere. Tamen la imituracho ne esis komplete. Vice la diagonali esis la Stretajo e la fervoyo, e mankis la parto nord-estala, pokope rodita da la Rivero. E pluse, certa loki westala pozedis en poka metri quadrata, plusa richeso kam la tota Estajo.

Ma nun, Paula kompreneskis to tote altre. La urbo naskabis an la Rivo, en la Estajo, e kreskabis adweste, vers la fervoyo. Vere, ne la Estajo imitis la Westajo. Ya la Westajo imitis la Estajo. Ed en ta imituro, ol semblis “korektigir” la neperfektaji di la parto plu olda (nome, la fervoyo e la Stretajo), per diagonali artificala, qui duktis larje, komfortoze, moderne e rapide al Policeyo, al Urbestrejo ed al altra centri di la povo. La Estajo ya prizentis danjeri, ma nur la danjeri naturala di la mondo sovaja e neamansita, ne ti dil mondumo fotografinda. Ed ocidar nefidelo, se to ya esabis la motivo di la ocido di Adela Marjorano, ne esas ago animalala.

En la 89, Paula jiris adsude. El preferis ne rikonocesar dal vicini di Sandra Kavaliro, kaze ke elca ne ja retrovenabis adche su, e li esis ankore furioza. Ya taspeca violento esabus propra di ta mondo en qua el vehis nun. Do el decidis restar for ta danjero posibla. Paula sentis esar sekura, per deskovrar quale on kondutis ibe. Ed el questionis su ka komprenar sua latero di la urbo esabus tante simpla. El pensis pri Cezar. Malgre ke il esis nun en la Estajo, il apartenis al Westajo. E Paula ne semblis komprenar il tro bone. Tamen anke elu ipsa esis Westajano. Kad ilu ne povus pensar same pri el? Ka ya elu komprenis sua propra agi e konduti?

Paula ekiris la automobilo apud la domo di Centuriono. El questionis su pro quo el ne telefonabis ante venar. Esis jovdio e preske dimezo. Maxim probable, la viro esis ankore en sua laboreyo. Ma el komprenis ke se el telefonabus, e Centuriono havabus ulo celenda, el donabus ad il plusa tempo por preparar mentiuro. E same, el ne povis nun irar che il, por ke samdomano dicez ad el ke il laboras nun. Quik pos ke el veheskus al laboreyo di Oswaldo, ta samdomano telefonabus la *nuvelo ad il, ed il preparabus sua mentiuro.

El proximeskis a puerini cirkume dekyara, qui ludis sur la strado. El ja esabis konvinkiva aktoro koram la chefo di Romina. E ca publiko esus certe plu facile trompebla.

–Hola, me serchas Oswaldo. –El pausis sen dicar la surnomo, por krear la sento ke el konocis la yunulo private. Pose el kompletigis: –Oswaldo Centuriono. Me esas lua kuzo. –El kalkulis ke il esis samgeneraciona kam el. Ed expekteble, ta puerini esis tro olda por esar la filii dil reparisto, e tro yuna por esar lua frati. Tale, elua mentiuro esabus kredebla.

–Ibe esas lua domo.

–Danko.

–Ma il ne esas che su, nun.

–Ho, quante regretinda! Me esas en Santa Fido nur dum hori. E me volis surprizar il.

–Il laboras nun. Ibe, en la Cisajo.

Esis regretinda ke puero tayara ja aludis la Westajo, per la vorto “Cisajo”. Ol esis por el advere la “Transajo”. Ma Paula pleis nun la rolo di exterurbano. El ne povis permisar su taspeca korektiguri.

–Ka vi ne savas exakte ube il laboras?

–En loko ube on reparas e mantenas elevatori. Li anke vendas kozi por elevatori. La uniformo di Oswaldo havas inskriburo. Quo to esas?

Narkotanti

–Du literi –komentis altra puero. –Du literi reda.

–Yes. Un esas “E”. E l’altra...

–L’altra esas “S”. “E. S.”

–Danko pueri. Vi vere helpis me.

La detektivo komencis formarchar, ma ye poka metri el atenceskis itere, lor audar komento da un del pueri:

–Ka tu vidis quante bela esas la kuzo di Oswaldo?

–Yes!

–Ka vi savas ulo, pueri? Kande me esos adulta, me havos mea kuzo.

–Qua? Oswaldo?

–Ne esez stulta! Mea kuzo esos richa, quale la kuzo di mea matro. Il donacos a me kozi bela ed il amos mea filii...

Dum startigar sua automobilo, un pensajo okupis obsede la mento di Paula til ke ol fine trovis sua voyo adextere per la boko di la detektivo:

–E li evas nur dek yari!

El ankore pensis pri to kande el haltis an telefoneyo, por demandar telefonlibro. Tale el saveskis ke E.S. reprezentis “Elevatori Saponito”, e ke to esis en la Pedireyo.

~

Paula garis sua automobilo sur la 37, tam proxim la 20 kam el povis, to quo tamen ne esis multe. Esis nun dek minuti ante dimezo. Omni foleskabis por finir sua demarshi quik, e retrovenar itere che su. Pluse, la pluvego lasabis nula traci. Mem la basa temperaturo di plu frue ja ne duris nun. Per pedpresar, pulsar manue o kude, e demandar neutile loko por pasar, Paula sucesis arivar al reparerio.

–Me esas Serjento Paula Flavi, detektivo policala. Me bezonas parolar kun Oswaldo Centuriono.

La adresato esis yunino. El lektis revuo, sualatero di tablo, apogate sur un kudo, e mastikante gumopeco. Kande Paula parolis ad el, la yuneto ne cesis movar sua mandibulo, e ne probis mem fingar rideto. Omno quon el agis esis klamar per voco exajerate lauta:

–He, Oswaldo. Vu serchesas.

Paula pensis ke ta hometo esis perfekta parodio di employato indolenta. Altravorte, di su ipsa.

Oswaldo respondis al advoko:

–Inspektero! Pardonez ke me ne ofras a vu mea manuo. –Il expoziis oli, qui esis plena de grasso.

–Lo ne importas. Me bezonas pozar a vu ula questioni.

–Yes?

–Quon vu agis prehiere en la triesma etajo di Edificio Universo?

–Quo? Me ne esis en la triesma etajo!

–Tamen Srno. Olibano asertas vidir vu...

–El esas olda. El ne savas quon el dicas, o quon el vidas.

–Nu, el dicas ke vu prizentis vu kom la reparisto. Kad el anke ne savas quon el audas? Irgakaze, quale vu savas ke Srno. Olibano esas olda?

–Ho, –il esis videble perturbata. –To esas... nur... pro ke el... pro ke me... Pro ke me vidis el. El decensis kun sua spozo. E me vidis el.

–Tamen vu anke vidis Srno. Marjorano, kande el decensis. Vu mem parolis kun el. E vu ne memoris elca.

La vizajo dil yunulo tote redeskis. Adminime il esis malega mentiero. Ma il respondis nulo. Paula insistis:

–Quantafoye vu esis en Edificio Universo?

–Nur unfoye.

–Sro. Centuriono, un homo esis ocidata. Altra homo ocidis su konseque. Se vu duras celar irgo quon vu savas, forsan triesmo mortos balde. E pro ke ni ne savas ankore quo eventis, me ne povas eskartar ke forsan vu esez ta triesmo. Vu ne dicas a me la tota verajo. Vu savas lo, e me savas lo. Or, se vu volas durigar la danjero, agez lo. Ma se me saveskos future ke vua taco provokis tragedio, lore me devos arestar vu.

–Oke, oke! Me esis ibe trifoye. Ma me ne ocidis ta damo.

Narkotanti

–Trifoye? Pro quo?

–Pro laboro. Sempre pro laboro. On advokis me por reparar la elevatoro. Ho, fakte: quarfoye. Me esis ibe itere hiere.

Pro quo il konfesis to? Kad il savis ke el vidis il? O ka lua iro al Edificio hierala esis tote inocenta, ed il ne timis anoncar lo?

–Pro quo vu iris hiere al Edificio?

–Pro ke Genciano ne pagis a me. Pro la ocido, ed omno, me simple ekiris sen prenar mea pekunio ed anke il ne remarkis lo.

–Ka vu obtenis la pekunio?

–Yes.

–Pro quo vu stacis an la edificio, pose?

–Quale vu savas to?

–Nu, me savas to.

–Oke, me pensis pri invitar Marcela por drinkar ulo.

–Ho! Quon el respondis? –Ca questiono ne esis de inspektero Flavi, ma de Paula, yunino sempre interesata pri tala kozi.

–Nulo. Me ne ja invitis el. Me ne audacis.

–Nu, se vu ne questionos, vu ne savos la respondo.

–Forsan, me preferas ne savar la respondo, pro ke olu esos certe “no”.

–Ho, pro quo?

–Pro ke el ne mem regardus me. E pro ke el certe havas sua amorato.

–Nu, se vu dicas lo... Or, Sro. Centuriono, pro quo vu dicis ke Srno. Olibano ne vidis vu en la triesma etajo?

–Ho, pro ke me ya ne esis ibe. Me konfesas ke me drinkis ulo en la kantino, vice durar laborar, pro ke esis tro varma e me durstis. Ma me ne iris al supera etaji. Ne mem al unesma.

–Ma en ta kazo, pro quo vu ne rakontis omno dekomence mardie? Vu agis nulo mala, ka?

–No. Me ya agis ulo, inspektero.

–Ka vere?

La yunulo sospiris ante durar:

–Me certas ke la elevatoro esis intence deskompozata. Onu sekis certena kabli. To signifkis ya nula danjero. La mashino simple ne respondis al butoni en la internajo dil vehilo, ma olu ne povabus falar. Or, en kazi di deskompozato intencata, ni mustas denuncar ol a la jeranto, e ne reparar ol. Ma me ne agis lo, por ganar plusa pekunio. Irgakaze, quale me ja dicis, esis nula danjero.

–Ka la sama problemo eventis en omna tri foyi?

–Yes. Sempre lo sama. E sempre intencata.

–Ka sempre la sama elevatoro deskompozosis?

–Y...yes. Sempre la sama. Me memoras lo pro ke de ta elevatoro, on povas vidar Marcela, en la kantino.

Nula memorajo es plu fidinda kam ta da viro, se il povas asociar ol ad ula muliero qua interesas ad il.

–Kande eventis la du advoki antea?

–Me ne memoras exakte. Ma me komencis laborar hike dekomonte ante nun. Pro to, me dicis nulo a vu. Se on deskovrabus la mentiuro en la kompanio, me perdabus mea laboro.

–Pri quo parolis Adela a vu tamatine? Ka vi vere parolis pri la vetero?

–No. El komentis ke me esis ibe tro ofte. Me supozas ke el deskovris ulo. Ma me ne ocidis el pro to. Imaginez... Pro la pekunio quan on obtenas de reparar elevatoro on mentias al kompanio, ma on ne ocidas homo! Audez, ka vu povos ne raportar mea kulpo? Irgakaze, quale me explikis, to nule povabus genitar tragedio.

–Nu, ne direte, Sro. Centuriono. Ma me ne povas certigar ke la morto di Adela Marjorano nule relatas vua omiso.

Ed el departis sen responder kad el raportos il o no. Tamen dum formarchar, el pensis: “Animali sovaja ne mentias. Ma se li povus mentiar, li ya agus to por protektar sua manjo-fonto”. Ta pensajo konvinkis el, ed el decidis ne raportar la sekretajo dil reparisto.

~

Por irar de Elevatori Saponito ad Edificio Universo, ne pervaloris uzar la automobilo. La disto esis plu facile transirebla pede. Pluse, la junglo kalmeskabis. Esis dejuntempo. Singlu esis che su por manjar. La bestii sovaja, trans la 61, e le domestika, en la Cisajo. La poki qui esis ankore ibe indijis la kurajigo di lo amasala. Paula trovis nul obstaklo por tramarchar ta poka stradi, e la parko, ed el quik stacis itere avan la edificio di la 49.

El selektis la elevatorio trifoye deskompozita por acensar al triesma etajo, quankam amba mashini esis identa modeli olda, kun porti gretatra qui permis is regardar la exterajo del internajo, e vicee. El konstatis ke acesar la kabli dop la planko metala postulis ya nula esorcio. Forsan savar qua kablon tushar esabus plu desfacila, ma nur por el, qua savis ya nulo pri elektraji. Por altri, to esabus tre simpla.

En la triesma etajo, Paula komprenis ke to ne esis bona kloko por vizitar familio. Ne mem por simpla questiono. El decidis irar antee al apartamento di le Marjorano. El remarkis ke la pordo di la apartamento stacis exakte kontre la pordo dil elevatorio de qua el decensabis. El nur bezonis trairar la koridoro.

El ja esabis ibe trifoye. Mardie, pos la krimino, merkurdie, kun Marjorano, e tamatine pos la suocido. Fakte, anke la problemo pri la juveli esis solvenda. Sandra semblis esar inocenta, ma ta juveli ya trovesis che el. La netigisto ne negabis cafoye ke ta juveli ne esis lua.

Le Marjorano venis de altra urbo. Parenteze, el ne savis de qua. Anke ton el mustis saveskar. Esis nula familiano en Santa Fido. E nul amiko. Adela havis Tulio. E la amoranton. Ma el semble havis nula amikino. Certena temi esas prefere diskutata inter mulieri. A qua fidis Adela ta diskuti e sekretaji? O ka fakte, la amoranto esis ya altra muliero?

De la krimino-dio, du kozi chanjabis. Un chanjon, el ja remarkabis en la duesma vizito: la domo esis senmakule ordinata e neta. Evidente, Tulio prizabis to. Paula memoris la vestizerio ube il laboris. Adela ne esis tante ordinema. E dum sua kurtega vivo kom vidvo, il decidabis chanjar to.

Pri la duesma chanjo importanta, Paula ne memoris kad ol ja eventabis kande el vizitis la apartamento kun Tulio, o tamatine, ma nun, esis evidenta ke onu prenabis la peno desaparigar singla fotografuro de Adela del apartamento. Quo efikigis tala decido? Maxim probable, la savesko ke ta muliero jus mortinta serchis amoro altraloke. La sama savesko pro qua il decidabis finigar sua vivo dum la nokto preiranta.

Paula quik rikonocis la armoro ube le Marjorano maxim probable tenus sua paperi personala. En la tirkesto supera, esis deko de fakturi pagita o pagenda. La duesma tirkesto kontenis diversa identifikili di amba gespozi: la identifikilo generala, la permiso por votar, por duktar automobilo, la identifikilo dil Klubo di la Rivo, en la Avenuo 2. Lo stranja esis ke nula dokumento esis datizita multe antee. La identifikili generala esabis livrata pokadie ante la demenajo di le Marjorano ad Edificio Universo, ed oli amba, ye exakte la sama dio. Ed omna altra dokumenti esabis facita depose.

La triesma tirkesto esis klefagita. Ma en ta ordino, Paula ne penadis por trovar la klefo bezonata. Ibe esis altra dokumenti importanta: la propriet-akto dil apartamento, la mariaj-akto di le Marjorano, e du studio-atesti: un di singla spozo. Omno datizita dum la tri pasinta yari. Ya la studio-atesti esis duplikati de dokumenti antea. Ma la duplikati ipsa kreesabis pokatempe ante lia demenajo al apartamento ube li mortis.

Adminime, Paula deskovris ulo plusa: omna dokumenti preiranta (mem se per poka dii) la demenajo ad Edificio Universo esis livrata en Marblua. El anke remarkis tri nomi: Raul Lugli e Sicilia Lugli, qui aparis kom la testi di la mariajo di le Marjorano, e Johano Rivereto, la judiciisto qua oficiabis lor la ceremonio.

Kande el esis klozonta la tirkesto, la detektivo remarkis mikra peco de papero, celanta sub le altra. Ol esis mikra e kelke olda. Ed olu kontenis apene kelka nomi e surnomi. Kelki ek li esis surstrekizita. Altri havis adreso apuda. Paula konocis nula homo mencionita ibe, ecepte un. Ma ta surprizis el aparte. To esis la nomo, surnomo ed adreso di Doktoro Robert Kardelo.

N a r k o t a n t i

Dum dekekin plusa minuti, Paula serchadis plusa dokumenti, ma el trovis nulo. Ne mem fotografuri di lia pasinto. Nulo semblis existar en la vivo di ta paro, plu olda kam la identifikili generala, facita en Marblua, ye tri yari e kelka monati antee.

~

Irma Olibano recevis Paula per sua afableso sempra, e per sincera rideto.

–Inspektero. Ni jus finis dejunar. Ma ni povas invitar vu drinkar kafeo. E pluse, vu konocos nia filio, Piero. –El adjuntis per min lauta voco: –Ka vu savas irgo pri to quo eventis hiere?

–No –devis konfesar la yuno, duesmafoye.

Kande Wilerme dicis ke Piero “ankore” vivis che sua genitori ye kelka yari antee, Paula pensis ke ta Piero esus yunulo duadek-yara. Ma nun, el recevis la surprizo saveskar ke el eroris. Piero esis fakte viro adulta, balde eveskonta sisadek yari, to quo esis irgakaze esperebla, se lua genitori evis cirkume okadek yari.

Piero staceskis por salutar la vizitanto, quon el dankis per rideto. Ma kande Mario probis agar same, el hastis exkuzar la oldulo:

–To ne oportas, Srlo. Olibano. Me ne deziras jenar vu en vua propra hemo.

Ed el quik aceptis stulo, por finigar omna formalaji.

–Nia Piero esas kemiisto –dicis Irma sen celar sua fiereso. –Il facas sua experimenti en la chambro quan ni ankore tenas por il. Il ne esas libera por agar li che su, pro ke lua spoza dicas ke to esas danjeroza. Ma nultempe eventis ulo hike. Tam longe kam ni ne tushas lua flakoni, nulo povas eventar, ka no?

–Matro, me esas nura kemiero amatora. To esas mea amuzo. Kontree, Inspektero Flavi agas servo multe plu importanta por nia socio.

–Singla laboro legala esas same importanta por la socio, Sro. Olibano. Singlu, de la cienceri amatora a la guvernanti. Imaginez ke la balayisti ne laborus en la strado ube rezidas la Policestro. Pos poka tempo il maladeskus pro la desneteso, ed esus nule utila por la socio.

–Forsan, yes –admisas la viro.

–Srno. Olibano, me savas ke la eventaji recenta ne esas temo por la posejuno, ma...

–Ho, no! –interruptis Irma. –Fakte, ni nun konversis pri to. To es, ni e singlu altra en la Edifico. Quante regretinda! Paro yuna, kun futuro promisanta, e lia vivo finis tamaniere!

–Ka forsan vi audis ulo stranja dum ca prematino? –Paula pensis ke forsan konocar la lasta minuti dil vivo di Tulio permisus komprenar plu bone la morto di Adela. –Ka Tulio havis vizitanto?

–Me ne savas, inspektero –respondis la muliero. –Mario e me sempre uzas Dormigal por reponzar bone. Ni ne savas quo eventas dumnokte.

Dormigal! La drogo nacionala! Irma adjuntis:

–E nun, ta Dora, qua esas babilisto profesionala asertas ke kar Adela esis nefidela. Onu ne dicas ta kozi pri mortinto!

–Forsan Dora esis justa, matro –sugestis Piero.

–Irgakaze! Ne decas parolachar pri mortinto. Ne pri ta qua esis tante aminda dumvive.

–Quale Dora saveskis ta *nuvelo? –questionis Paula, quale se ol esus novajo anke por el.

–Vu devus ne atencar el, inspektero. De kelka yari esas nulo interesanta en lua vivo, do el nur okupas su pri saveskar omno saveskinda che la altri. Ed ube esas nulo, el inventas omno. El dicas ke el saveskis pri la dicita amoranto per Tulio. Ma ton, el komentis camatine, kande kompatinda Tulio ja ne esis en ca mondo por defensar la memorajo di sua spoza.

Paula remarkis ke Piero videble desquieteskis singlafoye ke lua matro mencionis la amoranto. Ka forsan il esis la homo quan Adela renkontris sekrete en Kouros? El anke remarkis ke Mario Olibano konciis pri la desquieteso di sua filio, e ke il semblis juar ol. Ya ta viro povus havar febla kordio, ma lua cerebro funcionis ankore maxim bone.

–Srno. Olibano, vu informis ke camardie, ante departar, vu renkontris la reparisto di elevatori, ka no?

Narkotanti

–Yes, fakte ne la kustumala, ma ya un nova.

–Ka vere?

–Yes, ma co ne surprizas me. Dum la du yari pasinta, esabas ya multa reparaŝti diferanta.

–Ho, e quale aspektis la novo, Srno. Olibano?

–Ho, me desprizas parolachar pri altri. Precipue, se li havas evidenta problemi sanesala. Ma ca viro esis... aparte grosa.

~

Kande Piero staceskis por departar, Paula agis same. E dum ke li ankore vartis la elevatoro, el komencigis lia konverso.

–Ka vu savas ulo? Me misjudikis vu.

–Ka vere? Quon vu pensis?

–Ho, vorti kelkafoye misduktas. Onu dicis a me ke kelkayare ante nun, vu “ankore” rezidis che vua genitori. Me imaginis vu esanta viro plu yuna.

–Ma takaze on misinformis vu. Me ne “ankore” rezidis hike. Me “itere” rezidis hike. E nur dum kurta tempo.

–Ho! –Paula savis ke quante plu kurta esus lua komento, tante plu longa esus la respondo. Homi... No, viri quala Piero ne povas tolerar taco, precipue se ol povas duktar a miskompreno pri lua vivo.

–Mea ex-spozo ekpulsis me. Ma me agis nulo vere mala. Me *jame frapis el o nia filii. Me nur havis amikino.

“Amoranto”, pensis el. “On dicez ‘amoranto’. Ne ‘amikino’. ‘Amikino’ esas tote altro”. Ma el tenis ta pensajo por su. Il duris:

–Ma to ne importas nun. Me rifacis mea vivo. Me havas extraordinara muliero, e bebeino tre bela.

Per la vortizo di Piero, el komprenis ke ta “extraordinara muliero” ne esis la “amikino” pro qua il perdabis sua unesma familio.

Viri quala Piero kondutas segun la konvinkajo ke existas tri speci di mulieri: la mariajindi, la sekrete amorindi, e la ceteri. La difero inter la unesmi e la duesmi esas ka ta damzeli esus prizentebila en la Klubo di la Rivo. Altradice, la limito inter ambaspeca mulieri esas la Avenuo 61. E to quo karakterizas la potenciala amoranti (ma nenece la posibla spozi) esas nur lia atraktiveso sexuala.

–E vua nova spozo –el komentis prefere kam questionis– ne jenesas pro vua... pasinto. –El savis ke el povis dicar ta komento kom muliero ofensata, e ne kom policisto. Il respondis:

–Onu lernas del experienco, inspektero. Angela esas multe plu yuna kam me. Me montris ad el la mondumo Santafidana, e kambie, el toleras mea nediskretaji. Me esas konsiderema per tenar mea aferi ube li ne povas afektar el.

–Yes. En Gimnastikeyo Kouros.

–Me savas quon vu intencas dicar, inspektero. Ma me certigas a vu ke vu eroras. Yes, omni savis ke Adela havis amoranto en la Gimnastikeyo. Ma ne me esis la selektato.

–Qua, lore?

–Ton, me ne savas. Ma sincere, lo anke ne interesas a me. Men interesas mulieri plu yuna.

–Vu videsis en la nokto ante lua morto diskutante kun el. E vu finis pos la diskuto sur la sulo.

–Me ne diskutis kun el.

–Ni havas testi.

–Ta du pueri en la Parko misinterpretis omno.

–Pro quo vu pensas ke li esis nia testi, se vu ne esis ibe?

–Li esas sempre en la Parko. E me ne dicas ke me ne esis ibe. Me asertas ke me ne diskutis kun ta muliero. Me ya konversis kun el tanokte, ma to nule esis diskuto, quale vu sugestas.

–Pri quo vi konversis?

Il apertis quik la boko, ma pose il riklozis ol sen parolar. E pos kelka sekundi il apertis ol itere por dicar:

Narkotanti

–El extorsis me. Fakte, el **volis** extorsar me. Ma me ne aceptis, ed el pulsus me adsur la strado.

–Ho! –El esis vere surprizata. –To esas ya komento tre interesanta, konsiderante ke la extorsero jus ocidesis.

–Me ne agis lo.

–Ube vu esis lor la krimino? Vu ne esis en la taxio qua vehis vua patro adche la mediko.

–No. Me renkontris mea genitori ibe.

–...pos ke vu ocidis Adela Marjorano, ka no?

–No. Ante irar che la doktoro, me esis en mea domo, kun mea spozo e filio. E fortune por me, me povas adjuntar a to la matro e fratino di mea spozo qui vizitas ni.

–Ka li konstatos lo?

–Ho, yes. Me kredas ke vu ja havas mea telefonnumero ed adreso, ka no?

–Yes. Do pri quo esis la extorso di Adela Marjorano a vu?

–Me repetos to quon me dicis ad el ye ta nokto: “Viri esas sempre parinocenta, se ni povas pagar lo.”

–To ne respondas a mea questiono.

–Ho, yes. Vu esas inteligenta, inspektero.

–Vu aspektis desquieta hodie, kande vua matro mencionis la amoranto di Adela. – La elevatoro ja arivabis al etajo terala. Piero apertis la pordo por el, dicante:

–Mea matro ankore ne kredas ke me havis amikino dum mea unesma mariajo. El opinionas ke mea ex-spozozo mentiis por ritenar mea pekunio, e ke me tacis pro deco e pro nia filii. Me ne volas deceptar el.

–Kontree, vua patro savas quo eventis, ka no?

–Mea patro agis exakte same, kande il esis yuna. Mea matro esas tro naiva.

Esis tre jenanta por Paula, ke ta ciniko povus ekkulpar su per la testo di sua spozo, bomatro e bofratino, to esas: tri mulieri. Ulte subisar la desrespekto sencesa di la spozo e lua amoranti, Angela mustis nun pruvar ke il ne meritis irar al karcero, e lua matro e fratino mustis helpar el. Paula esis tante indignanta, ke el agis ulo nesaja. El facis questiono sen informesar bone antee. Ma la rankoro e la jeno esis tro granda. El do questionis:

–Kad esas justa ke vu mortigis ulu en Marblua?

–Yes.

–Yes!?

–Yes. Yuna muliero.

–Quale? Pro quo? –Ilua kalmeso kontrastis kun elua kreskanta indigno pro la cinikeso di ta viro.

–Me ne memoras lua nomo. El trairis stradangulo sen haltar. Me ne vidis el e frapis lua automobilo. Ya el esis kulpanta.

El komentis nervozege:

–Sro. Olibano, forsan mulieri esas multe min trompiva kam quante vu pensas. Esas posibla ke lor ke vu renkontras vua “amikini”, en ula hotelo trans la 61, vua extraordinara spozo Angela amuzesas da sua “amikuli” en la ekskluziva Klubo di la Rivo. Kompreneble, me ne freque perdas mea tempo ibe. Tamen, on komentas ke inter la arbori esas suficanta spaco tre komfortoza, por renkontrar onua geamiki.

Piero Olibano esis astonegata, ed il ne ja savis quale reaktar a ta diskurso. Ante ke ula komento ingenioza venus a lua kapo, Paula hastis dicar:

–Bona dio, Sro. Olibano. Esis plezuroza konversar kun vu. –Ed el departis, sen vartar to quon il havus dicebla.

~

Sidanta en benko di la Parko, Paula decidis ne vartar por konstatar la alibio di Piero. El hastis telefonar a lua spozo, ante ke il agez lo ipse, por certigar ke on donos ad il alibio.

Regretinde, el devis audar la sama rakonto da Srno. Olibano kam el audabis de Piero. La alibio dil ciniko ya valoris.

Narkotanti

Malgre sua ekiro teatra, Paula ne ja finabis sua laboro en la Edificio. El celis su en la Parko, til ke Piero livis la domo, e pose el eniris itere. El volis satisfaci la dubitojn.

Ta listo kiam el ĵus trovis ke Marjorano desquietigis el. Por esti sincera, el devis admisi ke tio signifika ja nulo ipse e sole. Ma el ne povis negliari ke la nomo de la vicino, kiu durabis en la edificio dum ke Adela okcidentis, aparis en listo ke la viktimo. Ĉu forsan le Marjorano estis viktimo de ulara extorsio de la mediko? Forsan ila mortigabis la siorino, e lore la siorulo. E pose, komprenante su en impaso, il preferis suocidi kiel diveni viktimo de la okcidento de sia spozo.

Ma Paula devis konsideri ke tio listo inkluzivis anke aliaj nomoj. Tio estis ĉirkaŭ dekedo, de kiu el nur konocis la *onkologiston. Ed omne konsiderita, pro kio le Marjorano volis havi la nomo de sia viktimo, skribita en la listo?

Por respondi siajn questionojn, Paula akcentis al la etaĵo de la edificio. El sonigis la klopseto de la doktoro, ma el obtenis nula respondo. Dum un momento, el sentis kulpo pro ke forsan la viro ja dormis, nam la postmezo ja komencis. Ma el balde konvinkis su ke lia insistado ja vekigis il, ed el decidis ke doktoro Kardelo sive ne estis ke su, sive ne volis ricevi el. Irgaze, el perdis sia tempo, pro staci ibe.

Lore, el uzis la eskalero, pro denunci du etaĵojn, esperante ke lia dua fonto de informo ja estis disponebla pro babilado kun el.

~
-Kiaj vi diras al vi ke Adela havis amanton?

La questiono estis pro Dora, kiu ĉiam ĵus hostigis ŝin, kiu povus ofri informo ĵus ad el.

-Kiam el ne havis un? -respondis el ĵus pro nova questiono.

-Tio estas ebla -koncedis Paula, -kio me diras ĵus al Tulio.

-Ĵus? Ho, no, inspektoro. Tulio savis ĝin de multa tempo ĵus. De du jaroj, adminime.

-De du jaroj? Kiam il ja diras al vi ke Adela havis amanton?

-Ne pro tio ebla vorto. Me dekonvinkis ĵus ke Adela ĵus vesti tri neaptaj pro gimnastiko, kande el supozis ke iris al Kuros e Tulio ne estis ankore en la domo. El estis tri eleganta ed ŝi ne povis esperi ke el ĵus omniale en vesti gimnastika. Ma el *ĵus ĵus o ŝi, e ŝi tri alta. Ed el ĵus sia ĵus tri bele. Ĉu vi komprenas? Anke Agnes iris al gimnastiko. Ed el ne ĵus pro tio la sama vesti kiel pro renkonti sia amanton. Do, me komentis tio al Tulio, e post kelka ĵus, il devis agnoski la nefideleso de Adela.

Altravorte, ne Tulio ĵus lo al Dora, ma Dora al Tulio.

-Kio ĵus via filio? Ĉu vi ĵus el al la skolo?

-Ho, no. El ne ĵus staci longatempe. No, el estas nun kun sia amanton. Ni ĵus il ĵus. E nun il estas kun el en lia dormokambro. Venez. Me ĵus al via vojo.

-Tio ne estas necesa, Sro. Romario...

Ma la muliero insistis, e Paula estis koaktata ĵus el. Dora ĵus la ĵus ed advokis, ĵus eniri:

-Agnes, la inspektoro ĵus savar kio tu ĵus... Ho, mea Deo!

La kambro estis ĵus. La radiofono ĵus muziko romantika. La du amanton dormis ĵus, ĵus en la brakoj de alia, sur la lito de Agnes. Lia ĵus e kalzi, ĵus, ĵus kio li, an la lito.

La magra korpo de Dora celis nulo de tio al Paula, kiu tamen ĵus ne ĵus. Pro ĵus la ĵus, el ĵus Dora al tio kio el ĵus multe ĵus: diskuti pro lia ĵus.

-Ĉu vi ĵus Adela kom extorsio?

-Ho, no! Tio, no! El estis ĵus ebla extorsio kiel extorsio.

-Extorsio pro kio?

-Nu, pro lia nefideleso!

-Ma Marjorano ja savis pro ĵus.

-Ĵus, ma el ne savis ke il savis. E lia ebla extorsio anke ne savis.

-Ĵus ke vi ĵus ĵus de la ĵus.

N a r k o t a n t i

–Me ne dicis to.

–Ma vu dicis ke la extorsero ne “savis” ke Marjorano deskovrabis la sekretajo. Vu ne dicis ke lu ne “savus”.

–Oke. Adela chanjis multe, recente.

–Ka vere? Quale?

–Nu, el aspektis plu joyoza. El ridis plu ofte kam lor ke el erste arivis a Santa Fido.

–Li ne esis de hike. De ube li esis?

–De Marblua. Ma me savas nulo plusa pri to. Li ne prizis parolar. –Esis sincera decepto en lua voco.

Ed anke en la anmo di Paula esis decepto. Se ta muliero savis nulo pri to, qua povus savar ulo?

–Ka vu audis ulo canokte? Ka Tulio havis vizitanto?

–Me ne povas helpar vu pri to, inspektero. Me dormis profunde.

–Dormigal –dicis Paula rezignanta.

–Yes, inspektero. Dormigal.

~

–Do, ka la groso ocidis Adela? –konkluzis Romina, audinte la naraco di Paula. Esis dekequar kloki di ta jovdio. Jorjo Quesada invitabis sua filio e Paula che su, por dejunar kune e saveskar la maxim recenta *nuveli pri la kazo.

–Ton me dicus, yes –opinionis Quesada. –Lu esis ibe jus pos la krimino. Irma evidente deskovris lu, kande lu ekiris la apartamento pos ocidar Adela.

–La questiono nun –indikis Paula– esas qua esas la groso. Ka Kardelo?

–Me ne kredas lo –respondis Quesada. –Kardelo ne bezonis travestiar su por enirar la edificio. Quankam kompreneble esas posibla ke il agis ya lo, nur por trompar ni.

–Nu, se ne il esis la groso, unesmavide, ni havas tri suspektindi –respondis Romina.

–La reparisto, Piero, e Joakim. Omna tri povus esir la amoranto. Joakim, kom pordisto di la edificio, havis omna tempo posibla por renkontrar el irgube li volis, kande Tulio laboris, e pluse il restis sola dum ke Centuriono esis en la kantino (se il ya esis ibe). Centuriono... nu ni havas nulo kontre il, ma anke nulo favore di il, ka? Ed il esas mentiero. Il celis omno pri la elevatoro, dum monati. E Piero esas membro di Kouras e la Klubo di la Rivo, e povus renkontrar el ibe.

Paula reflektis dum kelka sekundi ante dicar:

–Or, se el extorsis il, me ne kredas ke li havis amorafero.

–Forsan la extorso esis pri altro –sugestis Romina. –Exemple, pri la “acidento”.

–Yes, forsan. Ma omno indikas ke no. “Viri esas sempre parinocenta, se ni povas pagar lo.” “Viri”, il dicis. Ne “homi”. To sugestas ke la sekretajo esis pri afero amorala, od ulamaniere relatanta lua homuleso.

–Ma pro quo il konfesis direte la extorso? To donas granda motivo por la ocido, quan ni ne konocis.

–Il forsan pensis ke ni balde saveskos, ed il preferis dicar lo ipse.

–O la extorso ne existis –komentis Quesada.

–Kad il inventis extorso qua indikus ilu ipsa kom suspektindo di homocido? Pro quo?

–Ta extorso fakte febligus il kom suspektindo. Vi jus pensis bone: La extorso semblas indikar ke li ne havis amorafero. Onu ne extorsas sua amoranto, kande amba amoranti esas mariajita, e havas multo perdebla. Paula, ka vu konstatis la alibio di Piero Olibano?

–Yes. Lua spozo, bomatro e bofratino asertas ke il esis che su til non kloki e quarimo, e la sekretario di la mediko di lua patro dicas ke il esis che la mediko ye non e duadek-e-kin. Esas meajudike nula maniero ke il vehis deche su al Edificio, e del Edificio adche la mediko en ta dek minuti, sen esar vidata.

–Ecepte, se il uzis “helikoptero”...

–Yes. Ecepte takaze.

–Do tu kredas ke il ne esis extorsata, ma ke il ya esis la amoranto di Adela –komentis Romina.

–To esas nura teorio. Or, tu mencionis tri suspektindi. Ma me kredas ke ni devus adjuntar tri plusa. Quale vu dicis camatine, Paula, la amoranto povus esar muliero...

–Tri? –objecionis Paula. –Me nur vidas du: Irma e Stela.

Narkotanti

–Ka la triesmo esas Mario? –questionis Romina. –Me imaginas quale to povus eventir. La amoranto esis Irma. Mario saveskis pri to, ed ocidis la amoranto di sua spozo pro furio.

–No –objecionis Paula. –Me vidis Mario. Il esas tro febla. Me ne imaginas ke il povus samatempe ocidar ulu per un manuo, e tenar sua bastono per la altra manuo.

–Ho, –dicis Quesada. –To povus facile esar fingata.

–Ma se la motivo esas ocidar la amoranto di la spozo, lore elca povus denuncar ke lua spozo ne esas tante febla. Se il fingas sua febleso, il bezonas por to la kompliceso di Irma.

–Forsan, yes –admisicis Quesada. –Ma mea triesma suspektindo ne esis Mario.

–Qua lore? –questionis Paula. –Dora ed Agnes ne esis en la edificio. Pos lia departo, on vidis Adela vivanta. La vidvo esis en sua laboreyo. Narvalo esis ne nur exter la edificio, ma fakte exter la urbo.

–E me supozis ke Kristian e me ja esis for suspekto... –adjuntis Romina.

–Me savas! –klamis Paula. –Dro. Kardelo! Or to quon me ne komprenas esas pro quo vu parolas pri il, dum konsiderar ke la amoranto esis muliero. Ka la doktoro havas filiino celanta o...?

–Vu spektas tro multa filmi, Paula –interruptis Jorjo.

–Lore?

–Restas ulu –insistis Quesada, ed on povis remarkar ke il juis ta devinajeto.

–Qua!?

–Marcela, la employato dil kantino.

–Marcela? Pro quo? –Romina vere aspektis skeptika. –Ka tu vere pensas ke el esas la amoranto di Adela? Qua decepto por la viri dil edificio! Anke por mea Kristian...

–Ho, omno es posibla... Exemple, ke el esez bisexuala. –Quesada preske ridis pro la juo di vidar ta du vizaji astonata. Paula adjuntis:

–Forsan la ocidanto esas ne la amoranto di Adela, ma la paro di ta amoranto: la amorato, o la spozo. Forsan la amoranto esis viro, qua esas anke la amorato o spozo di Marcela. Fakte, to valoras por irgu altra. Nenecese la groso esas la amoranto. Lu povas esar la amoranto di la amoranto.

La rideto en la vizajo di Quesada esis nun perfekta.

–Yes, yuno. Vu ja komencas vidar la helikopteri. Omno es posibla til ke ol es neposibla. Mea gratuli!

~

–Pro quo vi pensas –questionis Quesada –ke la groso eniris la domo dum la nokto antea? Me kredas ke, por vartar til la instanto maxim apta por la krimino.

–Do tu sugestas ke la kriminanto povus esar ya irga homo (homulo o homino) en Santa Fido e cirkumaji, qua esas suficante ajila por kurar.

–...e qua havis motivo por ta ocido –kompletigis la detektivulo. –Ne obliviez ke nulu eniras apartamento nur por ocidar nekonocato, kom jokacho. Mustas existir ula motivo. To es, ecepte se, quale Paula dicis, la motivo esis la totala foleso di la ocidanto. Ma me ne kredas lo. Ni ja saveskabus pri lu. Foli ne kovras tante bone sua traci.

–Ka ne omna ocidanto esas fola? Ka ne ocido esas folajo? –questionis Paula. Quesada regardis el kun sincera admiro e fiereso. Tamen il respondis nulo. Lore, lua filio questionis:

–Patro, ka ne esas koincido ke Felix Narvalo rezidas en Marblua, e ke le Marjorano semblas venir de ibe?

–Forsan, ma Marblua esas urbo tro proxima. Ed amba urbi esas komplementara. Marblua esas granda urbo qua ofras kozi quin ni ne havas. E ni esas urbo plu tranquila, por ti qui preferas ta traito. Multa Santafidani havas familiani od amiki ibe. Anke le Olibano e Dro. Kardelo havis sua pasinto ibe. E multa Marbluani havas ulu hike. La mondo es plu mikra kam ni volus pensar.

–To –insistis Paula –retroportas ni a la listo quan me trovis inkluzanta doktoro Kardelo. To nule povas esar koincido!

–No, ma ya povas esar motivo tote inocenta. Pri le Marjorano ni havas nulo. Ed anke ne pri Kardelo. Pro la poka informo quan ni havas, li povus mem esar samfamiliani. Kardelo arivis al edificio ante le Marjorano, ka no?

N a r k o t a n t i

–Yes.

–Lore, forsan kande arivis le Marjorano, Kardelo savis ke esis apartamento vakua en lua edificio.

–E pro quo, li celis sua relato dum ta yari? –questionis Romina. –Li nulatempe dicis ke li esis samfamiliani.

–E li anke nulatempe negis lo, ka? –riquestionis lua patro. –Me eskartus ankore nulo. Ni devas saveskar pri la vivo antea di le Marjorano.

–Quon tu imaginas?

–Forsan, li esis testi di altra krimino. On donis a li nova identeso e nova rezideyo. Ma un ek la kriminanti deskovris omno, e venis ocidar li. Li ocidis Adela, e forsan, Marjorano decidis ocidar su, por evitar ke la krimineri igez il sufrar.

–Ton me pensis kande me vidis la listo che le Marjorano –komentis Paula.

–Takaze, la krimino povus havar tre diferanta motivi! –dicis Romina. –Esas nula amorantulo od amorantino, o se esas un, lu nule relatas la morto di Adela.

–Nu, to esas ya altra helikoptero, Romina. Quo altra povus eventir?

–Forsan, –komentis Romina –esis ula grava inundo o brulo en Marblua. Li esis viktimi di to. Ibe, li perdis omno quon li havis, inkluzante lia dokumenti. Li havis amiki, quale le Lugli, ma li ne volis restar en urbo qua havis tante trista memoraji por li. Do li preferis komencar nova vivo en Santa Fido. Li chanjis lia nomo por ke nulu rikonocez li hike, e memorigez la incidento, e li facis nova dokumenti. Fakte, konsiderez ke li evis ja preske kinadek yari, ma li havis ankore nula filio. To esas posibla, ma esas posibla anke ke li ya havis filii, qui mortis en la katastrofo.

Paula komentis:

–Adminime, ni havas la nomi: Raul e Sicilia Lugli. Ed anke Johano Rivereto.

–Nu, me ankore vakancas –pensis Quesada laute. –E me havas amiki en Marblua, qui povus helpar ni saveskar pluso pri ta nomi, se me vizitas li morge.

–Forsan, me devus irar ipse, sioro...

–Vu ne havas ta amiki, Paula. Per voyi oficala, to povus prenar plura dii. E pluse, morge esas venerdio. Vu obtenos nulo dum la semanofino. Ma mea amiki esus plu efikiva, e li laboros irgadie, se lo esas bezonata, quankam fakte, to povas solvesar dum la morgo. Pluse, vu havas multo agenda hike, quon me ne darfas agar, pro ke me ne havas la povo oficala pri ta kazo.

Quesada remarkis desquieteso en la vizajo di Paula. Il dicis:

–Destimez, yuno. Me savas quala pruvu esas aceptebla en la korto, e quala no. Me volas vidar ta ocidanto en la karceru, same kam vu. Me agos ed agigos nulo nelegala. Me volas helpar vu, Paula. Ne la kriminanton.

~

Vizitar la Klubo di la Rivo ne esis vera priorajo inter la agendaji di Paula. Ma la ideo jenetar ta pretendemi amuzis el. Pluse, se ulu povis informar el pri la pasinto di le Marjorano, el esis forsan trovonta lu ibe.

El prizentis su a gardisto en la strad-angulo di la 2 e la 13, en sua automobilo partikulara. Ne uzar automobilo policala esis vera koncesajo. Ma el savis ke tala vehilo igabus la klubani esar plu nervoza, e min parolema.

Malgre ke el ne invitesis a taspeca loki, el konocis ta klubo de kande el vizitis judiciisti ibe, ante lua promoco, por demandar lia signaturo en aresto-mandati. El ja konocis la konduto esperebla ibe, quankam el ne havabis multa experiento sociala en ta loko.

La Klubo di la Rivo esis, per poka vorti, herbagro inkluzanta kelka poka dometi. La agro ne tektizita kontenis feldi por diversa sporti, arboraro, feldi por reposer sub la suno, ed evidente, la plajo.

La dometi en la Klubo kontenis tabli por plear per karti, ludkubi, dami, domino o simila ludi. Ed altra dometo esis luxoza restorerio.

Tale pasis granda parto di sua vivo la membri di la Klubo di la Rivo.

Pos montrar sua insignio en la triesma e lasta garito, Paula vehis direte vers la gardeni, ube el renkontris yuna muliero qua ludis kun sua filiuleto.

–Andi! –el salutis la muliero. Ma ya la infanto respondis antee:

–Onklo Paula!

Narkotanti

–Dani! Quale tu standas, karo? –El levis il e portis il en sua manui vers Andi, lua matro.

–Regardez mea kamiono, onklo –dicas Daniel. –Patro kompris ol por me.

–Quante bela, Dani! –El kisis amoze sua nevo, ante livar il itere sur la sulo. Pose, el kisis anke Andrea, elua frato.

–Quon tu agas hike? –questionis elca.

–Me laboras pri kazo.

–Ho, yes! Adela Marjorano, ka no?

–Exakte. Me pensas ke forsan kelki hike povus savar ulo pri el.

–Ho, ne regardez me. Me venas nur pro Dani, por ke il kuradez sur la agro. Me apene savus qua esas qua hike.

–Ka tu nulatempe vidis Adela en la Klubo?

–Por esar sincera, me ne mem savus qua esis Adela. Me saveskis pri lua morto, pro ke depose to esas la sola temo parolata en la klubo. Ma me parolas a nulu hike, ecepte mea filio.

Dani remarkis ke on parolis pri il, ed il donis a sua matro ed onklo belega rideto de la sulo, ante okupar su itere pri sua kamiono.

Paula montris a sua frato la fotografuro de Adela quan donabis ad el Tulio.

–Mm... No –konkluzis Andi. Me ne memoras el. Ma ka tu vidas ta kin mulieri ibe? –el indikis per disimulata gesto kapala kin mulieri sidanta sur stuli plajala.

–Yes.

–Nu, li sempre esas ibe. E lia hobio esas saveskar pri omni altra. Li esas quaza spionisti, informanti sekreta... e jurnalisti, pro ke li tacas ya nulo. Me supozas ke li povos helpar tu.

–Oke.

–Tamen...

–Yes?

–Li ne esas aparte afabla kun exterani, precipue kun policisti. Ma se tu volas, me povus pozar la questioni.

–Ho, no. To ne utilesus. Li savus ke tu esas mea frato. Li dicus nulo a tu, e pluse, li odius tu future. Lasez to a me. Me kredas ke me savos obtenar to quon me volas.

Paula adiiis sua frato per la kustumala frazi por ta *situacioni. El sendis saluti por sua bofrato, questionis pri lia matro e patro, e kisis ankorfoye Andi e Dani. Elca, sualatare, savis tacar en tempo justa, la saluto preske automata por Cezar, e vicee nur donis a sua frato duopla afeciono.

Sur la agro, sidis la kin mulieri sur stulegi komfortoza, sub la lasta sunradii di ta dio. Li babilis pri la krimino, la temo di la semano, qua venabis remplasar la varma vetero, diskutajo ja desmodeskinta ed obsoleta malgre esir en omna boki til lasta mardio.

Kande li vidis Paula proximeskanta, li tacis sen disimulo. La lasta vorti quin elca audis esabis:

–Esas penoza ke...

Adresante la muliero qua dicabis to, Paula komentis, kom respondo:

–Yes, esas penoza ke li mortis!

–Qua esas vu, damzelo? –duris parolar la sama muliero kinadekyara, e tale tintita, ke el semblis mem plu olda.

–Serjento Paula Flavi. Me inquestas la morto di via amiko. –El selektis tote intence ta vorto: amiko.

–Yes. Policisto, kompreneble –dicas muliero plu yuna, qua semblis havar la bezono expozar sua mami, recente operacita. Nu, ne la mami kompleta, ma tam multo de li kam lua sentimento pri deco permis ad el montrar. –Ma me timas ke vu egaresis, serjento. Ne hike el ocidesis. –El ridetis a sua amiki, pro sua dicajo, aparente tre amuziva por el. Pose el questionis:

–Do, quo savesas pri nia juveli?

Paula audabis pri la kazo di la juvelfurti, ma el ne okupesis pri olu persone.

–To ne esas mea kazo, sioro. Me ne savus quon dicar.

–"La Polico ne savas quon dicar!" –titulizis la damo. –Nu, evidente! Ne vua juveli furtesis. To esas, se vu ya havas kelki.

Narkotanti

–Me regretas lo multe. E me savas pri kolegi qui okupesas pri via juveli, kun omna profesialeso.

Ma la damo ne audis Paula:

–Vi ne haltos til desaparigar ni omna.

“Desaparigar”? La exajero esis drola segun Paula, qua tamen respondis nulo, nam el esis tro okupata represante sua rido.

–Ma karo –komentis damo evidente ne ja spoliata, nam el expoziis preske plu multa juveli kam lua korpo permissis *gerar. –Ka tu ne savas ke ya la polico havas tua juveli? Tu devus obliviar oli.

El regardis Paula, quale se elca esus la furtisto. Paula decidis cesar diskutar. Lo ne pervaloris.

Samatempe, la operacito jiris sua mami komprita vers la altra Klubani, tale ke Paula ne ja povis vidar li, od elua vizajon. La evidenta skopo esis ignorar la policisto. Por klarigar ankore pluse sua intenco, el komencis parolar pri expozi pikturala, qua komencabis dum la semano antea en la Klubo, koncianta ke ta diskuto exkluzos Paula:

–Ka vi ne pensas ke esas nekredibla ke ni aparos canokte per Kanalo 3? G.L.Amoro ipsa venis vizitar ni, por prizentar sua verko! Quala amorindo!

–Yes, il apene ekiras sua domo en la Quartero Privata. Ed il venis montrar a ni sua verko maxim recenta, hike en la Klubo.

–Ed exkluzive! Ante omni altra.

La artificiala dialogo skopis precipue audesar da Paula. Ya por el esis tanta detali pri la vizito e la vivo di la artisto, quin la altri savis memore.

–Yes, e canokte, Kanalo 3 dissendos nia imajo al tota urbo. Ho, ka vi kredas ke li montrons kande G.L.Amoro signatis autografo por me e kisis me?– questionis la tintito.

–Ho, ne esez tante vanitatoza! –plendis la juvelozo. –Ne to esas importanta, ma nur ke G.L.Amoro standas bone. Kande il havis la acidento, multi dicis ke ni perdos il.

–Yes, inkluzante Regina, la hosto di Kanalo 3. E nun el recevas G.L.Amoro, e deklaras sua amoro por il, pos ke el ocidabus por imajo de il en la kliniko.

–Ho, vi parolas tale –komentis la tintito –nur pro envidio, pro ke vin ne kisis G.L.Amoro.

La kin klubani komencis dicar unisone nediferigebla opiniono, til ke Paula komentis:

–Me povas igar vi mencionata en Kanalo 3, se vi volas...

–Ka vere?– questionis altra damo. Lua pelo semblis ta di triadekyaro, ma lua voco preske duopligis ta evo. El parolis per tono qua semblis ta quan on uzas por adresar su a puero qua parolas pri sua mondo imaginata, quankam adminime dum parolar a puero, onu esforcas fingar plu bone. Fakte, dum parolar a puero, onu ya sentas sincere plusa intereso.

Or, ya la tono esis ta di matro a puero, ma la kuriozeseso esis autentika. El mem konsentis jirar itere vers Paula por questionar:

– En qua sendajo?

–En “Krimini solvenda”.

Paula esis prefere spektero di Kanalo 2, ma el ne ignoris la existo di “Krimini solvenda”. To esis sendajacho semanal vesperala, en qua la hosto semblis juar per expozi omna mizerio di homi direte relatanta ula krimino interesanta por la spekteri televizionala. Lin ne interesis solvar la krimino. Ne esis relevanta ka la aludato esis kulpinta od inocenta. Anke ne importis ka la mizerio expoziata ule helpis mem komprenigar la krimino diskutata da la spekteri. Omno quo importis esis ke la nombro di spekteri kreskez. Maxim ofte, la viktimo di “Krimini solvenda” esis Transajani, ma kelkafoye aparis anke ula Cisajano, to quo esis konsiderata kom infameso e preska morto sociala por la expoziato. Pro to, la operacito questionis:

–Ka co esas minaco?

–No –respondis Paula. –Me *jame minacas. Me nur judikis ke vi, respektinda membri di la socio Santafidana, voluntus helpar ni enkarcerigar ulu qua ocidis un de vi.

–Adela ne esis un de ni. Ya lua spozi esis. Adela venis kun Marjorano, pro ke el esis lua spozi. Ma la vera membro di la Klubo esis Tulio, ne Adela. Adela esis simpla

Narkotanti

sekretario, filio di komercanti duesmaranga di Marblua. Tulio esis la jeranto di Pronta Portesar. On ne povas komparar!

–Ka vu lore justifikas lua morto?

La operacito male fingis indigno e koncerno pri la fato di Adela:

–Certe, no, serjento! Quale vu povas pensar tale? Omna ocido esas mala –el recitis.

–E vi policisti mustas solvar li omna. Mem ta dil Transajani.

–Adela esis Cisajano –objecionis Paula, ma el regretis falir en ta argumento. Fakte ne importis ube vivis la viktimo. Ne el esis judikenda.

–Me pregas, serjento! Adela havis amoranto Transajana. El agis quale viro! Ya viri Cisajana havas amoranti Transajana. Ne vicee!

–Ho me regretas lo tante!

–Quon vu regretas?

–Nu, vua spozo esas Cisajano, ka no?

–Ne la mea –respondis la Klubano, sen multa konvinkeso. –Ma anke se il agus tale, adminime, me indijas nulo.

La altra mulieri ridetis aprobeme. Paula komprenis quante larja esis la Avenuo 2, qua separis el de ta dami. El selektis altra taktiko.

–Me supozas ke Adela sentis su tre sola, kom Klubano per mariajo.

Quik la mam-operacito, la tintito, la juvelozo e la yunpelizito, kom experiencoza mondumani, deskovris la trapilo. La quar mulieri tacias a ta provoko.

Ma Paula nur bezonis ke un falez. La kinesma muliero evis forsan quaradek yari, quankam esas defacila kalkular exakte la evo di ta mulieri vestizita quale posadolecanti. Depos la arivo di Paula, ta muliero serchabis sua posiblajo por mokar la detektivo. Ma lua amiki sucesabis profitar singla posiblaji. Nun, la kinesma muliero komencabis regardar la altri, ed on povis perceptar quale lua kordio batis sempre plu rapide. Ka li ne respondos? Ka li livos to por el? Dum duadek sekundi, la novamondumisto repesis sua impulso parolar. Ma pos ta tempo, el ne povis durar kontenar ol. To esis lua posiblajo enirar la mondumo, esar respektata dal altra Klubani, havar sua unesma experienco kom vera damo Klubana. Do el respondis sen hezito:

–Adela ne esis sola, detektivo. –La tono semblis adjuntar a to: “E se vu esus plu saja, vu ne questionus tala stultajo”.

El regardis sua amiki, serchante la rideti di aprobo, la acepto di sua enir-solicito. Ma por elua granda surprizo, el nur vidis alarmo, desaprobo e desquieteso.

–Ka vere? –Paula vere juis ta instanto. –Qua plusa esas tala?

Esis ja tro tarda por negar omno. La altra mulieri regardis la babilemo, quale trahizanton. Onu ne dicas a la polico la detali privata di to quo eventas en la Klubo!

La babilemo respondis, vinkate:

–Klara Indiano, serjento.

–Quo esas lua vivhistorio? –La altra mulieri fingis intereso, quale se li ne savus quon el esis diconta. Pos konsiderar dum kelka instanti kad el ankore povis tacar omno, la nefortunozo decidis ke el havis nula altra alternativo, ed el naracis:

–La sempra historio. El rezidis en la Transajo. Srlo. Indiano renkontris el. Li divenis amoranti. Ma lore Indiano facis sua eroro. Il enamoreskis. Il esis lore yuna e sen experienco. Do, vice havar sua amoranto, quale omni, il divorcis sua spozo Cisajana, e mariajis Klara.

–Multa danko, siori. Vi esis tre utila –dicas Paula staceskante. Dum ekmarchar, el audis quale la quar mulieri reprochis la babilemeso e nesajeso di ta qua donabis a Paula, informo quan el ne bezonis saveskar.

~

Paula proximeskis a Klara, qua sidis sola sub la suno, ne for la altra kin mulieri, lektante romano.

–Sro. Indiano? Me nomesas Paula Flavi, serjento di polico. Me inquestas la ocido di Adela Marjorano.

–Pro quo vu pensas ke me povus helpar vu?

–Me pensis nulo. Me interviuvas omni –mentiis Paula, por sparar a Klara la shamo di esir trahizata.

Narkotanti

–Ho, me vidis vu kun la rati. E nun vu venas direkte a me. Me esas nula idioto, serjento... Irgakaze –el inspiris longe, –la rati esas justa, icafoye. Me ya esas ta qua konocis Adela maxim bone hike. Sideskez. Quankam me fakte ne savas multo...

–De ube el esis? Ube el naskis?

–El naskis e rezidis en Marblua til recente.

–Kad el konocis sua spoza ibe?

–Yes. Anke il esis Marbluano denaska.

–Pro quo li venis a Santa Fido?

–Ibe komencas la obskurajo. Me questionadis to plurfoye, ma el ne volis dicar lo. Pro **mea** sekureso, segun quon el dicis. Ma me kredas ke li agis ulo nelegala. Lastasemane, venis la televiziono. El sidis kun me hike. Ma tam balde kam el rikonocis la hosto... Quale el nomesas?

–Regina?

–Yes. Tam balde kam Adela rikonocis Regina, el ekkuris, ed iris che su. Me pensis ke el esis serchata da la polico. Do el ne povis videsar per televiziono.

–Ka ton dicis elu ipse a vu?

–No. El dicis nulo plusa a me. Depos ta dio, me ne vidis el itere.

–Kad el fugis de Regina o de la kamero?

–Ton me ne savas. Me pensis ke el fugis de la kamero, ne ke Adela timis Regina persone. Me kredis ke el timis esar expozata per televiziono. Ma nun, vu igas me dubitar. Quale me dicis, me ne konocis el tante bone.

–Yes, ma forsan el agis nulo kontrelegala. –Paula pensis por su, prefere kam parolar a Klara. –Forsan altru agabis kontrelegale, ed Adela reprezentis danjero por ti. Forsan el celis su de altri.

–Lore el faliis –komentis Klara. –La kamero eniris la klubo filmante. Li filmis anke el.

–Quale vu savas to? Ka la sendajo ne esos cavespere?

–Yes, ma la reklami di la sendajo komencis montresar antee. Ed anke aparis fotografuri en “La povo” di lasta sundio.

–Di sundio? To esas ante la krimino. Ka vu certasas?

–Yes. Sequez me a la dometo. Ibe esas exemplero di ta jurnal.

La du mulieri staceskis e komencis marchar vers la dometo. Paula questionis:

–Kad Adela havis familiani? To es, ultre la spoza.

–Nu, to esas ya stranjajo. Kande me pozis ad el la sama questiono, el respondis ulo absurda. El dicis: “Por li, me es mortinta”. Kande on odias ulu, kad onu ne dicas “Por **me, li** es mortinta”? Nu, el dicis ol kontree.

Li arivabis a la domo. Klara demandis exemplero di “La povo” di ta sundio. El foliumis ol, til trovar la fotografuri.

–Yen. Videz.

En la pagino centrala di la jurnal, en la semanodio kande maxim multi lektas la journali, aparis deki de fotografuri, evidente ekstraktita de la filmuro facita por televiziono.

Maxim multa imaji esis dum la vizito di G.L.Amoro, ma altri esis antea. Un de ci montris Adela e Klara, konversanta ulaloke sur la herbo di la klubo. Adela ne ja deskovrabis la kameristo, ed el aspektis felica.

–Sro. Indiano, kad Adela komentis pri ula amoranto?

–No... –El evidente mentiis.

–To ne importas nun. Amba gespozi esas mortinta. Nulu subisos pro co. E pluse, to povus helpar ni trovar la acidanto.

–Ma el ya komentis nulo a me pri ta amoranto. –El esis sincera, nun. –Ma me remarkis ke esis un. Me vidis el telefonar ad il. El advokis il “Sukreto”. Ed el ya ne adesis sua spoza tale. Irgakaze, me ne questionis el. El esis tante sekretema pri lo cetera, ke me ne povis esperar ke el parolus pri to.

Du mulieri preterpasis. Un komentis ulo nelaute, e li ridis dum formarchar. Paula e Klara ne povis audar la komento, ecepte pro du vorti: “Adela” ed “amoranto”. Kande la altra dami forirabis, Paula questionis:

–Pro quo vu toleras co? Quale se Adela esabus la sola muliero hika qua havis amoranto! Quale se la spozi di **ta** mulieri ne esus nefidela, forsan mem en ca

Narkotanti

instanto ipsa! O quale se ta mulieri, od altri quala li, esabus sempre fidela a sua spozi.

–To esas diferanta, serjento. Ta mulieri esas Cisajana denaska, same kam lia spozi. Li esas en la sama rango. Li amba arivis richa a la mariajo. Ta mulieri ne debas sua stando a sua spozi. Mulieri quala Adela o me, kontree, esus nulu se nia spozi ne helpabus ni. Ni debas omno a li. Do lo minima quan ni devas observar esas fideleso.

Dum audar ta expliko, Paula deziregis kredar ke Klara intencis esar sarkasmoza. Esabus tro trista ke anke el aceptabus la valori e principi di la Klubo di la Rivo. Tamen, malgre lua esforcis, Paula ne povis dicernar ka Klara Indiano esis sincera adheranto a ta valori, o cinika mokanto di oli.

19. GARDAR OL EN LA KOFRO E JA NE APERTAR OL”

Konsiderante la frua vojajo di Quesada, Paula decidis ne vizitar il tanokte. Ma el ya pensis ke ulo de to quon el saveskabis tadie povus utilesar por il en Marblua. Do el naracis omno ad il telefone deche su, tam balde kam el arivis e desmetis sua shui.

Pos detaloza rakonto di omno eventinta, el komentis:

–Lo maxim desfacila esas saveskar quo esas verajo en ta marego de mentiuri. Exemple, me supozas ke Adela mentiis al “rati” ke lua genitori esas komercanti, e ne a Klara, ke li esas mortinta.

–Nu, forsan li esis komercanti olim, e li mortis pose. Ma Adela dicitis ke **el** es mortinta por **li**, ne ke **li** es mortinta. Omnakaze, me konkordas. El mentiis a la mulieri por ke li ne explorez pluse, e saveskez to quon el volis celar.

–Yes.

–Ma forsan li ya saveskis to pri el, pro ke li ya exploris el.

–Yes. To semblas sat posibla... He! Yen!

–Quo?

–La “rati” esas per televiziono. –Paula ne interesesis pri sendaji pri arto, precipue ne per Kanalo 3. Ma el volis montrar a Quesada la mulieri kun qui el devabis dialogar tadie. Pos kelka sekundi, dum qui Quesada enswichis la televiziono e sintonigis la kanalo, il komentis:

–Ha, ha! “Rati” es poko. Mushi, li esas! Videz quale li flugadas cirkum G.L.Amoro. E quale il respondas! Quala afektaco! Se adminime il esus talentoza!

–Kad il ne esas tala? –Paula sentis nula shamo per konfesar ke el esis kompleta nesavanto pri la temo.

–Qua? Ta artistacho? No! Il esas neoriginala, repetema, netolereble exajerata, e pro lua maniero kombinar la kolori, me timas ke il esas anke kolor-blinda.

Paula ne esforcis kontrolar sua ridego. Quesada adjuntis:

–G. L. signifikas Gregor Landano, lua vera nomo. E la “Amoro”, nu...

–Me nultempe komprenos quon li esperas ganar.

–Ganar per quo?

–Per celar ke il esas geyo! A qua importas to?

–A multi, regretinde.

–Yes, me savas to, sioro. Me ne esas tante naiva. Ma onu imaginus ke la mondumo artala esus multe min prejudikema. Onu imaginus ke ta dami ne pretendus esar enamorata por il. E ke il ne pretendus interesesar pri eli amonale. Quala hipokriti! Singlu portez a la lito irgequan lu volas! To nule povus importar mine a me. Ma fingar to quon onu ne esas, kreskigas la sento ke to quon on celas ne esas korekta. Ta G.L.Amoro agas kontre sua propra interesi! Il povus uzar sua famo por helpar la socio vinkar sua prejudiki!

–Ma ne to esas quon li volas audar de il. Lua rolo sociala ne esas ta di konciiganto.

–Ma il esas artisto! La rolo sociala di artisti esas apertar menti.

–Yen vua eroro, Paula.

–Quo? Pensar ke to esas la rolo di artisti?

–No. Pensar ke G.L.Amoro esas artisto, o ke ta dami interesesas pri arto. Vu esas justa. Li esas hipokrita. Ma ne pro to quon vu pensas. Li esas hipokrita, pro ke lia vivo esas nur lia imajo, lia richeso e poko plusa. Lia richeso esas facile perdebla. E li savas lo aparte bone nun, pro la juvelfurtisti qui guatas li. Li sentas granda dessekureso pri to. Imaginez ke la juvelfurtisti esus anmo-furtisti. Nu, por li to esas

Narkotanti

sama. Omno quon li havas esas lia imajo. Ed en tempi di krizo, onu koncentras su en to quon onu havas maxim sekure.

–Hodie un de la rati dicis ke la polico desaparigos li. E me judikis lo kom tre amuziva exajero.

–Nu, por li to esas nek amuziva nek exajero. Li sentas tale.

–E ta kerli guvernas ni! La richi esas...

–Ho, no! Ne ererez –interruptis Jorjo. –Ne omni esas quale eli. Ta dami esas reprezentiva di nulu ecepte su ipsa. Ni guvernesas fakte da homi qui adminime havas ulo en la kapo. E me ne parolas pri la povo formala. Me aludas ti qui ya vere guvernas ni.

–Ka to ne esas plu mala?

–Forsan... Se ulu povas “presar butono” ed explozigar la mondo, me kredas ke me preferus ulu inteligenta. Onu havez prefere antagonisti habila, qui savas quon li agas, kam amatori fushanta, qui povus destruktar omno, pro ke li ne savas diferigar la butono reda de la blua, ma...

–Ma ka vu kredas ke ni esas guvernata da habili?

–Me ne kredas lo. Me deziras lo. To esas nia sola espero... Irgakaze yuno, me mustas repozar, nun. Altrakaze, me perdos l'autobuso.

–Bona nokto, sioro. Bona vojajo, e bona fortuna.

–Danko, Paula. Bona fortuna anke por vu en vua parto dil laboro.

Paula sentis ke el ja havis ta fortuna. Quesada donis ad el la paco e la fido pri su ipsa quin el indijis. El ne ja savis qua ocidis Adela, ma adminime, el sentis ke el esis saveskonta to balde. El decidis donacar kelka minuti a su ipsa. El sintonigis Kanalo 2, e spektis ula komedio. To esis ya nulo ecelanta, ma olu havis adminime la vertuo igar el obliviar sua realaji dum plura minuti. Pluse, el mem ridegis pro la joki en la filmo. El ridegis quale se el sucesabus desaparigar sua problemi dum tam longa tempo kam ta fiktivajo okupis lua kapo.

La filmo finis pokatempе ante minokto. Paula preferis dushar su nun kam agar lo dum la matino. El staceskis ed iris al balnochambro. El esis jus enironta la dushuyo, kande la klosheto extera komencis sonadar insistege. El involvis su en vishilego, e tale el marchis vers la pordo, e regardis tra la vidtruo. Ibe stacis Cezar Burgi, lua spoza legala. Ed el ne remarkis lo quik, ma il esis furioza.

El apertis la pordo, e klamis joyoze:

–Cez!

–Ka tu esis hiere che me?

–Quo? Ho yes! Me...

–Ka tu spionis me?

–No! Me nur sentis tua manko, e me...

–Se tu ya spionis me, tu tote eroris. Hiere me laboris. Me esis en la Policeyo...

–Ho, me...

–...pro ke policisti basranga laboras irgakloke, kaze ke tu ja ne memoras lo.

–Yes me memoras, Cezar. –Lua joyo inicala komencabis desaparar.

Lore, Cezar remarkis ke el *geris nula vesto. Il questionis:

–Pro quo tu esas nuda?

–Pro ke me esis dushota.

–Tua hararo esas sika.

–Yes, me esis dushota, ne dushata.

–Kun qua tu esas hike?

–Quo!?

–Ka kun la kapit...? –El frapis il en la vango.

–Livez! Nun!

Il quik komprenis sua eroro. Omno quo restis agebla esis obediar lua impero. Exkuzar su nun esabus neutila. El ne kredabus il. Do il nur tacis, abasis la kapo e marchis lente a sua automobilo ed a sua laboreyo.

Paula savis ke il ja regretis lo dicita. El ne esis trista pro to quon il dicabis. El esis furioza ed indignanta pro ke ta stulto permisabis ta idei idiota enirar lua kapo. El klozis violentoze la pordo, ed iris kompletar (fakte komencar) sua dusho. Per la maniero maxim doloroza, el memoris ke ne omna sua problemi relatis direte lua

Narkotanti

laboro. Ed el dubitis ke Quesada povus helpar el ganar plusa fido, koncerne elua problemi privata.

~

Cezar esabis extreme idiota, ed il savis lo. Envoje deche sua spozo a sua laboreyo, il esforcis plurfoye ekpulsar de la kapo la diskuto kun elu. Il mustis obliviar la afero, adminime dum la nokto, por koncentresar en sua laboro.

Tam balde kam Cezar arivis al Policeyo, Kapitano Terano advokis il a sua kontoro.

-Yes, sinioro?

-Klozez la pordo. Me savas ke vu preferus arestar la vera kulpanto pri la furti. E forsan vu esas justa. Se ni arestus altru, la vera furtisto durus agar, e ni havus nula paco. Pluse, me recevis informo, segun qua la furtisto semblas esar vinkulata ad ulu en Edificio Universo.

-Ka to esas la edificio di la 49?

-Yes. To esis denunco telefona anonima ke dum la nokto, on enirigas buxi al edificio. Ni inquestis la denunco, e konstatis olu. Ula yunuli adportas buxi e bursi. Ni sequis li dum plura dii, e vidis ke li recevis juveli de altra kontakti. Ma nia sequati ne esas furteri. Li esas nur porteri.

-Pro quo li ne arestesis?

-Pro ke ni volas la vera bandestro. Se ni kaptas ta pueri, la bandestro celos omno o kovros su, mem se la pueri denunci lu, ni povus pruvar nulo. E ni ne povus retrohavar la juveli.

-Ka la bandestro nultempe videsis?

-No, la porteri eniras la edificio. E lore ni perdas li. La transdono eventas interne.

-Quon devas agar me, sinioro?

-Saveskez qua esas la kontakto. Sequez il. Kolektez pruvi.

-Me komprenas lo, sinioro.

-Do, nun vu povas agar segun vua principi, e forsan arestar la vera kulpanto. Ma memorez to quon me dicis a vu. To mustas esar ante lundio.

-Yes, sinioro.

Cezar marchis ek la kontoro. Il joyis ke la cetera policisti, precipue Frederik, ne esis ibe. Il sidis an sua skribotablo por meditar. Ne esis tante importante quale deskovrar la bandestro, ma altro jenegis il. Il savis ke Paula laboris en la Edificio nun. El havis krimino solvenda. El havis ya vera kazo. Il, kontree irus por ta kazacho pri furtisto. E li mustus renkontrar.

La telefonilo sonis.

-Policeyo. -il dicis kom saluto.

-Burgi? Me esas Kapitano Montaro, de la Policeyo Centrala.

-Bona nokto, sinioro.

-Me audabas ke vi esas dop la furtisti.

-Yes.

-E ke li ulamaniere relatas Edificio Universo.

-Yes.

-Nu, ni recevis denunco anonima, segun qua la bandestro esas Alfred Leoni.

Cezar skribis la nomo.

-Il ne rezidas ibe, ma il esas la amorato di un de la vicini, Agnes Romario.

-Multa danko, sinioro.

-Nedankinda. Do, ka vu duos ankore multatempe ibe?

-Ube, sinioro?

-En ta Policeyo. Vu apartenas ad ica loko. E vu esos bone ricevata irgekande vu decidus retrovenar.

-Multa danko, sinioro.

Il interruptis la komuniko. To esis bonajo. Nun, il povis arestar ta Alfred Leoni, sen irar ad Edificio Universo. Il konsultis la registro di rezidanti, e konstatis ke Alfred Leoni esas Transajano, kun adreso en la 115, ne for la Policeyo. Esis anke bona fotografuro de il. Cezar memoris akre la vorti di sua kapitano. "Omni esos kontenta". Il odiis agnoskar ke la kerlo esabis justa.

Narkotanti

Por Cezar la *situaciono komencis chanjar. Se la porteri laboris dumnokte, esis ankore posibla kaptar li tadie. Esis nun preske un kloko, do forsan la transdono hodia la ne ja eventabis. Cezar hastis dicar al kapitano:

–Me departas pro laboro. Me telefonos pose, se me ne povos retrovenar.

La kozo maxim remarkinda qua eventis en Edificio Universo e lua cirkumaji depos minokto, esis la tempopa paso dil autobusi. Ma tre poka homi vehis en oli ye ta kloko, e nulu decensis od acensis ibe.

De sua automobilo partikulara, garata an la Parko, Cezar havis vido perfekta dil enireyo al Edificio. Ma nulu esis vere vidinda.

Pokope senlumeskis singla fenestro di la Edificio, kande Cezar, qua ne pozis sua vido for la facado, remarkis fine ulo interesanta. De un de la fenestri, ulu enswichis e quik ekswichis itere la lumo. E pose, itere, ed itere. Trifoye en dek sekundi.

Cezar ne konocis la internajo dil edificio, do il esis koncentrata pri retenar la referenci extera relativa, por determinar pose qua apartamento to esis. Ol esis en la duesma etajo, apa... Ma quo esas to!? Exakte avan la automobilo, aparis yunulo. Il tenis sua manui en sua poshi, e siflis desquiete e sekure ke il havis nulo timinda. Kande il regardis adlatere, por regardar ka venis vehili alonge la strado, Cezar vidis klare lua vizajo, lumizita da la lanterni stradala. Il jus vidabis ta vizajo, ed il havis ya nula dubito. To esis Alfred “Fred” Leoni.

La adolecanto parolis al interkomunikilo stradala¹⁴, ma sen pulsar butoni, nam il duris havar sua manui en la poshi. Evidente il esis vartata da sua kontakto, qua indikabis per signali lumala ke la voyo esas libera. Leoni pulsis la pordo per la shultro. Pro quo il ne tiras la manui de la poshi? Quon il celas en la manui? La policisto regardis sua horlojo. Esis un kloko e dek minuti.

Preske tri plusa hori sequis, dum qui nulo altra eventis. Nulu mem preteriris la Edificio o la Parko. La autobusi venis sempre min freque, e dum longa tempo mem nula altra vehilo uzis la Avenuo 49. Erste ye dek minuti ante quar kloki, arivis la unesma furgono. Cafoye esis nula lumsignalo, ma la yunuli qui decensis de ibe, eniris la edificio. Li havis sua propra klefo, e li uzis ol. Li ya cirkumvidis ante enirar, ma la automobilo di Cezar ne esis diferanta de la altra vehili garita en lineo. Esis du yunuli, e dum ke un tenis la pordo apertita, la altra enirigis quar bursi del furgono. Pose, li klozis la pordo e desaparitis en la internajo di la domego, til quar kloki e kin, kande li riaparis portante la bursi vakua, e forvehis en la furgono. Plu tarde, du plusa furgoni repetis la sama procedo.

Ye kin kloki e duimo, Cezar esis sat nervoza. Esis balde jorneskonta. Paula forsan aparus ed el vidus il ibe. Il ne volis la renkontro, ma Leoni duris esar ibe. Cezar pensis ke Leoni esis ekironta kun la kontenajo di la plura bursi adportata dum la nokto. Il ne komprenis tamen, pro quo la adolecanto devis prenar por to tanta tempo. Ka forsan il timus ke ulu spionis il?

Distraktata per ta pensaji, Cezar preske ne remarkis la ekiro di la yuno. Esis nun kin minuti ante sis kloki. Fred Leoni marchis vers la stradangulo di la 49 e la 18, e stacis ibe dum kelka plusa minuti. Cezar divenis plu nervoza. Quon il vartas? Paula venos balde!

Autobuson, il vartis. Cezar startis fine sua automobilo. Autobuso esas plu desfacile sequebla kam irga altra vehilo, precipue ye ta kloko, kande nulu esis en la stradi. Esis ya nula risiko perdar ol, nam irgo quon la pezoza vehilo publika probus agar, esus nula defio por Cezar en automobilo plu mikra. Ed anke rapideso esis nula problemo. Ma autobusi jiras e haltas multe, e do la sequato, od irgu en la autobuso povus remarkar la procedo policala.

Fortunoze por Cezar, ta autobuso jiris aden la 18, e depose vehis direte adeste sen jirar itere. E pro la kloko, esis ankore poka vehanti qui igis la duktisto haltar. Nulu iras al Transajo ye ta kloko. Leoni decensis en la 18 e la 115. E Cezar decensis de sua automobilo, por durar la sequo pede. La automobilo esabus perceptata dal yuno, qua lore ne duktus il ad irgube il havis la juveli.

¹⁴ *Interkomunikilo stradala: Mashino per qua homo stacanta an la enireyo ad edificio povas parolar ad ulu en irga apartamento di la dicita edificio.*

N a r k o t a n t i

Fred marchis adsude, e same agis Cezar. Pose, Fred eniris domo, en lua adreso legala, indikata en la dokumento quan lektabis antee Cezar. Il vartis ibe dum duadek plusa minuti, por certigar ke la yuno ne ekirus itere. Pose, il retrovenis al Policeyo, por rakontar omno a Terano. Ilca respondis:

–Bona laboro, Flavi. Ante ok kloki, ni ne darfas enirar domo partikulara sen permiso. Ma ye ta kloko me ipsa arestos il. Vu venos kun me. Intertempe, preparez la paperaro.

~

Ja de la eniro, Marblua impresis kom urbego plu industrialia, prosperoza e progresema kam Santa Fido, ma anke kom plu “rapida”, agobianta, e vertijoza. Quesada imaginis ke ol certe havis sua Cisajo, sua Transajo e sua Avenuo 61, irgequale li tri nomesus hike. Ma to ne interesis il nun. Il ne kredis esar neyusta al Marbluani, per ta neintereso. Irgu (anke homi di ta loko) amas plue sua urbo kande lu esas fore. Santa Fido esis urbeto mikra, poke interesanta, e konservema di valori nekonservinda, quala sexuismo, klasismo, o rasismo. Ma ol esis lua urbo, ube li naskabis ed esperis mortor pos multa yari, kande lo esus ja neajornebla.

Manuele e Lulu Cibeli esis amiki di Quesada de plu kam duadek e kin yari. Li esis fakte Santafidani diveninta Marbluani. Li esis plu yuna kam Quesada, per cirkum dek yari, e li esis policisti, quale il. Olim, li quar (inkluzante la lora spozo di Quesada, qua tamen ne esis policisto) esabis granda amiki. Pose, Manuele e Lulu ricevabis granda ofrajo por demenajar al Polico di Marblua, ube li esis ganonta plusa pekunio, e li esis havonta plusa posiblaji por progresar en la kariero. Ye ta tempo, li ja esis havonta sua unesma filio, e li pensis ke ta filio havabus plu bona futuro en Marblua. Li demenajis ante lua nasko. Quik venis la promoco por li amba, lia duesma filio, e la progreso pekuniala por le Cibeli. Omno en lia vivo semblis esar preske perfekta.

Intertempe, Quesada obtenis tarde sua promoco ad inspektero, pro la korupto qua igis min apta policisti progresar antee. Ed il havis sua problemi familiala, e penadis por retroganar la fido di sua filii, to quon il obtenabis komplete nur pri Romina, ma ne pri Diego. La kontrasto inter lua vivo e ta di le Cibeli esis preske obcena.

La feliceso dil gespozi amika, kande Quesada decensis del autobuso esis autentika.

–Jorjo! Quanta joyo!

Envoye adche le Cibeli, Jorjo regardadis itere la majesteso di la urbo. Lulu forjetis il de lua absorbo, per questionar:

–Quale standas Santa Fido?

–Ne male. –Il minimigis la respondo por ne expozar la vera problemi di sua urbo, en urbo fora. –Ma ni havas ankore multa laboro en la Polico.

–Ma tu vakancas ankore, ka no?

–Oficale, yes...

–Ma neoficale...?

–Neoficale, me helpas policisto solvar lua krimino somerala. Tamen lua krimino somerala ya esas vera krimino.

–Tu ne povas tenar la sedo unmonate sur la stulo, ka yes? –komentis Lulu. Yen quanta fido existis inter la tri amiki.

–Ma to esas tre specala. La viktimo esas vicino di Romina. Forsan vi ja audis pri el: Adela Marjorano.

–No, ne me. Do, tu agas to pro tua filio. Ne pro tu ipsa?

–Me ne povabus negar mea helpo. El adportis ta policisto adche me...

–Nura pretexto.

–...ed el komencis plorar sur mea shultri.

–Ho. Lore ta Adela esis sendubite tre bona amiko di Romina.

–No. Ne Romina komencis plorar, ma Paula, la policisto.

–Ho, ho, ho!

–Quo? –respondis Quesada defenseme.

–Ne policiston tu helpas! Tu helpas Paula, muliero. –dicens Lulu, emfazante la nomo di Paula.

–E se Paula –adjuntis Manuele per la sama tono –havas sua krimino somerala, to signifikas ke el esas sat yuna. Ho, me joyas ke tu fine havas amorato!

–Ne ezez absurda! Paula povus esar mea filio!

N a r k o t a n t i

–Ho, ne exajerez! Se el ja esas inspektero, el ne povas esar tante yuna.

–El ya esas tala. On promociis el plu frue, por deskurajigar el.

–Oke, do. El povus esar tua filio. Ma el ne esas.

–Ed el esas mariajita. Fakte, separita. Ma li retroesos kuna.

–Forsan, ma intertempe... –Manuele livis sua frazo nekompleta.

–Ho, tacez nun! Me esas serioza.

La tri amiki tacias dum sekundi, til ke onu trovis altro pri quo parolar. Ma intertempe, Jorjo permissis a su fantaziar pri quo povus eventar inter il e Paula.

A nulu importis nun la difero evala. Tamen il ne povis konceptar su en relato kun muliero samgeneraciona kam sua filii. To videsis sempre plu ofte, ma... Ma la puero esperis de il tote altro. Ed el esis tante yuna e vundebla! Il ne povis deceptar el. Il ne povis agachar to ad el, qua venabis ad il, quale filio venas a sua patro por konsilo. La disputo kun Cezar, la krimino somerala, la prejudiki dil altri... El esis argilo en lua manui. Il devis esar tre sorgoza.

Esabus tote nejusta probar ulo kun el. Forsan el ne havabus la forco dicar no. Ma to chanjus lia relato definitive. O forsan, el ya havus tala forco. El refuzus il, ed anke tale, lia relato tote chanjus. Paula esis preske sola en mondo enemika. Il ne povis trahizar el, mem se lua vundebleso igis el plu atraktiva kam el ja esis.

Lulu trovis nova komento per qua durigar lia konverso:

–Do, kad esas tante varma en Santa Fido kam hike?

Quesada ja ne povis perdesar en sua pensaji. Esis mondo reala qua postulis lua atenco. Ed il preparis su por responder a la questiono dal amiko.

~

Che le Cibeli, Manuele dicitis:

–Me konjektas ke tua vizito relatas tua kazo, ka no?

–Yes. Adela Marjorano rezidis en Santa Fido, supozeble de tri yari, ma lua vivo ante to esas granda misterio. Pluse, lua spozo e sola familiano konocata da ni, suocidis hiero. Or, la poka kozi quin ni savas pri li, semblas indikar ke li rezidis hike antee. Li havis akto mariajala datizita hike, en Marblua, e signatita da judiciisto Johano Rivereto.

–Rivereto? –repetis Lulu. –Me memoras nula judiciisto tanoma.

–Tamen ni relatas nur judiciisti penala. Ta Rivereto esus paco-judiciisto. Ma ton ni povas solvar facile. Pos dejunar, ni iros a la Policeyo. Ibe li povos informar a ni pri il.

–Ka vi ne vakancas nun?

–No, ni ja vakancis komence dil somero. Nun ni laboras itere.

–Lore, me acceptas. Ho, ka me darfus uzar la balnochambro?

–Yes. Certe. Tu memoras ube ol esas, ka no?

Irante al balnochambro, Jorjo preterpasis la dormochambro di la filiuli di le Cibeli. Ol esis apertita, e Cedrik dormis ibe. Jorjo ne intencis spionar, ma il ya volis vidar sua kara filiatro, pos tanta tempo. Il pensis ke esas preske dimezo, e la yuno ankore dormas. To esas bona vivo!

Ed en la balnochambro, il surprizesis pro la granda quanto de Dormigal quan il trovis ibe. Kad anke li falis? Quante angoranta esas vivar en ta urbego? Ma quale povas policisto uzar Dormigal? Li esas advokata irgakloke, e li ne povas permisar a su esar fatigata...

Itere en la salono, Quesada komentis:

–Me ne savis ke vi havas problemi por dormar...

La gespozi interregardis instante, ante ke il respondis:

–No, ne ni. Cedrik. Il havas mikra problemo sanesala. Ma to esas nulo grava. Il retrosaneskos balde.

Quesada savis ke nun ya il mustis selektar altra temo por parolar, e ke kande nulu ek la du filii di la paro venis an la tablo, il nur darfis questionar pro quo ya Alex ne venis dejunar. Alex esis che kuzi, finante sua vakanci.

~

Quik pos ke li manjis, la tri policisti vehis a la Policeyo di Marblua. La veho memorigis kurado obstaklizita. La aspekto di la urbo, ye deketri kloki esis simila a to quo eventus se en Santa Fido, singla automobilo uzus samatempe la 18, tamen hike to eventis ne sur un strado, ma en la tota quartero oficala. Li vehis dum mihoro, por

Narkotanti

traïrar trajeto qua postulabus pedirado de admaxime dekekin minuti. Se la suno somerala ne brulabus tante harde, e se la automobilo di le Cibeli ne esabus klimatizita, Jorjo quik decensabus e marchabus.

La Policeyo samaspektis kam la strado: bruïsoza, folatra e plena de homi plendanta per klami pro la maxim diversa motivi. Manuele e Lulu ne recevesis afable da sua kunlaboranti, pro ke li prenabis permiso por ta dio di foleso, por hostizar sua amiko.

Le Cibeli duktis Quesada tra koridoro e li tri eniris salono qua, pos klozir la pordo, divenis insulo pacoza e silencoza. Yunulo qua laboris an komputoro jiris sua kapo vers la jus arivinti.

–He, Kiko –salutis Manuele.

–Srlo. Cibeli. Srno. Cibeli –respondis Kiko.

–Il esas Jorjo Quesada, inspektero di la Polico di Santa Fido e karega amiko nia. Kiko esas nia arkivisto, Jorjo.

–To esas mea plezuro, Kiko.

–Sro. Quesada...

Evidente, por Kiko, salutar konsistis ek repetar la nomo di la salutato. Manuele explikis:

–Jorjo inquestas krimino en Santa Fido, e bezonas informo neoficala pri Marbluani. Se tu havas du minuti, forsan tu povas helpar il.

–Kande lo konvenos –adjuntis Quesada. –Me havas multa tempo.

–Nula problemo –respondis Kiko. –To povas esar nun.

–Oke. Serchez lore Tulio Marjorano. La vidvo –il explikis a sua amiki.

–No, sioro. Esas nulu tanoma en la arkivi.

–Do, me supozas ke anke Adela Marjorano ne aparos ibe. Pluse, me ne savas la surnomo denaska. Marjorano es la surnomo di la spozo¹⁵.

Jorjo prenis ek sua posho la akto mariajala di le Marjorano. Il lektis.

–Serchez nun Johano Rivereto. Il esas judiciisto.

Pos kelka sekundi, Kiko dicis:

–No. Nula Johano Rivereto. Nek judiciisto nek altru.

–Johano S. Rivereto –insistis Quesada. –Il vivis hike aparante triyare ante nun, se to esas relevanta.

–Omnakaze. La registro evas dekekin yari. Se ulu rezidis oficale en Marblua en ta periodo, lu devus aparar hike.

–Ha, ha! –klamis Lulu.

–Ha, ha, quo? –respondis Jorjo.

–Johano **S.** Rivereto? E quon signifikas la S. Sebastian, me supozas.

Jorjo ne ja komprenis la joko. Il regardis la dokumento itere.

–Me ne savas. Hike lektesas nur “Johano S. Rivereto”. Quo eventas?

–Jorjo, tu savas ya nulo pri la Germana, ka yes?

–**Nein.** Pro quo?

–Pro ke “rivereto” en la Germana esas “Bach”. Tua judiciisto esas la famoza kompozisto Johann Sebastian Bach, qua ne vivis segun mea savo en Marblua, e se yes, certe ne en la lasta dekekin yari. Pluse –el regardabis la papero en la manui di Quesada, –Jorjo, akti mariajala ne esas tala en Marblua. To esas falsa.

Quesada komentis, ridante:

–Nu, adminime to esis kontrafaktero kulturoza. Do, quon signifikas “Lugli” en la Germana? Ya “luglio” esas la monato “julio” en la Italiana. Me supozas ke “Lugli” esas “julii”. Ka Raul e Sicilia Lugli rezultos esar Julius Caesar e Kleopatra?

¹⁵ Multo diskutesis recente pri modi en diferanta landi nomizar homi e precipue homini, mariajita. Ka li retenas sua nomo lor mariajesar o ka li adoptas la nomo di sua spozo?

En Arjentinia, singla muliero darfes selektar quon el agos. To esas chanjo recenta, e pro to, maxim multa mulieri (precipue le olda, mariajita ante la modifiko legala, e kustumata a sua nomo inkluzanta la surnomo di sua spozo) ankore preferas retenar olu.

Nekonjante, me reflektis to en “Narkotanti”. Mulieri yuna, quale Paula, retenas sua nomo pos mariajesar. E mulieri olda, quale Stela od Irma, adoptis ta di sua spozo.

Me devis tamen facar ecepto por Romina. Ma to esas komprenebla, nam se me dicabus dekomence ke el esas Romina Quesada, lore omnu savabus adube el portis Paula en la ceno sub la pluvego.

Narkotanti

–Ma ta nomi ne esas falsa –komentis Kiko. –Me memoras Raul Lugli. Il esis policisto, en la duesma policeyo. Ma on deskovris ula nelegalaji da il.

–Quon exakte il agis?

–Il destruktis registri policala, po “favori” di akuzati.

–Quala favori?

–Ho, diversaji. Il vendigis drogo, od igis li komprar kokaino por il. Od il postulis pekunio.

–Quale on deskovris il?

–Il probis obtenar favoro di akuzato qua tamen esis inocenta. Ilca esis judiciata ed absolvata. E lore il denunciis Lugli a la televiziono. On pruvis la delikto, e Lugli esis procesata judiciale.

–Quon divenis Lugli? Kad il esas enkarcerigita? –Quesada remarkis ke Kiko imprimis ulo.

–Regretinde, no. Ante la judicio, il e lua spozo Sicilia fugis. Li enmareskis e nulo plusa saveskis pri li. Me memoras la detali, pro ke me devis enkargar la arkivo ipse. Yen. Me imprimis kopiuro por vu. Esas anke fotografuro.

–Danko. –Quesada memoris ta fotografuro en la Klubo di la Rivo, ed il regardis nun ca quan Kiko donabis ad il. Il anuncis:

–Siori, le Lugli divenis le Marjorano, e li vivis en Santa Fido, til ca semano, kande Adela Marjorano (o Sicilia Lugli) esis ocidata, e Tulio Marjorano (o Raul Lugli) mortis per falar de la triesma etajo. Me donos a vu du plusa nomi, se to ne esas tro multo. Serchez Sri. Robert Kardelo e Piero Olibano.

~

Paula pensis ke esis ankore multo savebla pri Adela Marjorano. Kad el tacis ad omni sua relato? *Nuvelo tante grava ne povas durar celata longatempe. Ulu certe deskovis ulo. Adela e lua amoranto certe videsis ulaloke da amiko, da familiano, da vicino, da...

Yes! La homo qua povus konocir Adela maxim bone, ultre Tulio, esis Sandra. Elca iris adche le Marjorano singlasemane e restis ibe dum hori. El tushadis singla kozo en la domo. Mem accidente, mem se Adela ne fidis el, Sandra certe vidis od audis ulo, quo povus helpar Paula nun. La problemo esis nun nedicine, ke pos du fals aresti, la yuno certe perdabis omna fido en la polico. Pluse, Paula ne volis itere irar che Sandra, ube omni odiis el, e juste. Do, el trovis solvuro. El telefonis ne a Sandra, ma a Gloria Urbano, la advokato.

–Sro. Urbano, me esas Paula Flavi.

–Hola, inspektero. –El ne semblis ofensata od iracanta.

–Me bezonas interviuar vua kliento koncerne la morto di Adela Marjorano, e konsiderante la eroregi quin me facis –adminime on ne povis dicar ke el ne esis honesta– me pensis ke el sentus su plu sekura se anke vu esus ibe. Pluse, vu darfes transsendar mea promiso ke me nule konsideras el kom suspektindo.

–Me telefonos vua demando ad el e pose me ritefonos a vu.

–Multa danko, advokato. Irga kloko esos bona.

Pos kin minuti, Gloria tenis sua promiso.

–Mea kliento recevovs vu en mea domo hodie ye dekequar kloki. Strado 6 numero 498, angulo kun la 11.

–Me dankas vu itere.

Paula havis ankore tempo por altra interviuvo ante olta kun Sandra. El vehis ad Edificio Universo, por parolar a Joakim Genciano.

–Inspektero, quale me povas helpar vu?

–Me saveskis ke la elevatoro ruptesis plurfoye, ka no?

–Yes. Dum yari ol funcionis perfekte, ma dum la du yari pasinta, ol ruptesis ja sisfoye.

–Sisfoye? Ma vi advokis “Elevatori Saponito” nur trifoye.

–Yes. Ante to, ni advokis altra kompanio. Ma li semblis ne solvar la problemo. Do ni kambiis a Saponito.

–Quan vi advokis antee?

–Me certe havas la fakturo ulaloke... Yes. “Elevatori Avenuo”. Yen. Videz ipse.

N a r k o t a n t i

Paula kopiis la nomo ed adresoj de la kompanio, e la datoj, kaze ke to helpus. Lore el remarkis ulojn stranjajn. La datoj esis unu en oktobro de unu jaro, la dua en aprilo e l'altra en julio de la sekva jaro. E sempre, ye la sama monato.

–Ka vi havas la fakturojn por la ceteraj riparadoj?

La magistro desparis. La datoj ne konkordis. Fakte, anke la lasta riparado, ta de dio de la krimino, esis ye alia dato. Tamen, kade esis ya koincido ke la unesma tri riparadoj eventabis ye la sama monato? Paula esis bona pri matematikaj sciencoj, ed el memoris ke sempre la sama monato de aprilo e julio de unu jaro esas anke la sama semano. Do, irgevu semano esis la riparado en aprilo, anke ta semano esus ta de julio.

Pluse, *quoniam ne esis 29ma de februaro inter amba datoj, la riparado de oktobro de la jaro preiranta esus anke la sama semano.

–Ka vi havas kalendaron? –Esis vera ekde en la voko de la policisto.

–Jen.

La kalendaro esis de la jaro lora, ma per simpla kalkulo (subtraktar unu dion ye unu jaro, du dioj ye unu bisextila) el kalkulis la semano de unu dato en qua eventabis riparado. Fine el dicitis, preske klamis:

–Nekredebla! Omnia riparadoj eventis ye unu mardo!

–Ho...

Paula ne esperis la sama ekde en Joakim kam ta quan el sentis. Ma la tota manko de ekde, fakte, la decepto en la voko de Joakim esis suspektinda.

–Quon signifikas, ke la riparadoj eventis sempre ye unu mardo. Quo eventas sempre ye mardo?

–Nu... –il tacis dum sekundoj. –Multa provizantoj de la kantono venas ye mardo.

–Sro. Genciano, ne to jenaj vi. Dicitis, quo alia eventas sempre ye mardo?

–Sandra Kavaliero venas mardie –admisit il fine. E pose il hastis adjuntar: –Ma to nule povas relatar la krimino. Pluse, vi promisis eskartar Sandra de via listo de suspektindoj.

–Quale vi savas to, Sro. Genciano?

–Ho... Hike omnia savas omnia... –Joakim ne finis sian frazon. Il restis pensema.

–Quo eventas? –el questionis.

Il semblis reaktar.

–Me ne esas fola!

–Quon vi dicitis?

–Me ne esas fola. Ka vi memoras ke me dicitis ke me havis la senton tamane, ke uloj de to quon me pensis esis stultaj?

–Yes...

–Nun me memoras. To quon me pensis esis ke “mardie venas la reparado”, quale se to esus rutinala semano. Nun me komprenas ke ta pensado ne esis ya tote stulta.

~

Paula ankore havis tempo ante la intervjuo a Sandra. Do el decidis irar a Kanalo 3. El ja obtenabis mandaton por kopiado de omnia fotografadoj o filmadoj facitaj en la klubo. Tamen to ne esis tante facila. Kanalo de televido (e jurnalo, nam “La Povo” esis proprieto de la sama grupo ekonomiala) povus ekzilar su per la juro de ekspreso. Od uzar siajn sendaĵojn e paĝojn por venjar la intruzadon.

Se en la klubo de la Rivo, el devus prezenti sian insignon trifojan, en Kanalo 3, el devus agar la kinfajon ante stacion de produktanto de “Regina prezentas”, la sendaĵo qua vizitabis la klubon dum la lasta sabato de la vivo de Adela. Tamen, lo vere desfacila ne ja komencabis:

–Mea nomo esas Paula Flavi. Me esas Inspektoro de la Polico de Santa Fido. Ni bezonas kopiado de omnia imagoj obtenitaj per kamero de televido o fotografala, en la klubo de la Rivo, en la postmezo e vespero de ta lasta sabato.

–Por quo? –questionis la produktanto skeptikale.

–To povas esar *evidenco en inquesto policala. Tri dioj pose, muliero kaptita en ta imagoj esis ocidita.

–Ho! Qua?

Narkotanti

–To esas ankore sekretajo, sioro –mentiis Paula. El ne prizis ta kerlo, e se il vere konsideris su kom jurnalisti, e ne la nura produktisto di televizionacho quan il esis, lore il devus esforcar su plu bone por saveskar to. Ya la krimino esis en amba jurnali, por ti qui volus saveskar pluso pri ol.

–Irgakaze, vu intencas limitizar nia laboro jurnalistala.

Paula esis tentata komencar diskuto pri quo ya esas jurnalismo, e quo esas kontree nura spektaji frivola. Ma el ne havis la tempo por to. El dicis vicee:

–No, sioro. La mandato nule postulas interdiktar la dissendo di ta imaji. Pluse, ni ne bezonas forprenar la originali. Kopiuri suficos. E vi darfas facar ipse ta kopiuri, por ke ni ne tushez la originali.

–Hmm... Qua pagos por la kaseti?

Paula komencis perdar sua pacienteso.

–Me pagos li ipse, se vu povas satisfacar la mandato ante mihoro.

Duadek e sep minuti plu tarde, Paula fine obtenis la kopiuri dezirata, e questionis:

–Ka Regina esas nun en la Kanalo?

–Quon vu volas pri el? –La kerlo semblis infanteto qua ne povas sequar instrukto sen demandar lua motivi.

–Me deziras interviuvar el, e *quoniam me ja esas hike, me supozis ke el valoros ke me ne igos el vizitar ni en la Policeyo.

La produktisto komprenis la insinujajo, e hastis serchar la hosto.

Sen la tuni de fardo quin la damo aplikis su por plubonigar sua aspekto por la televiziono, Regina aspektis exakte to quon el ya esis: muliero sisadeyara rugizita. Paula sentis lor renkontrar el, ke ya ta muliero, e ne ta qua aparis per televiziono, esis persono naturala. Regina prizentis su, to quo esis nenecesa. El esis un de la famozeti lokala.

–Ka vu konocis Sro. Adela Marjorano?

–Qua? Ka ta esas la Klubano mortinta casemane? No, me saveskis pri el erste kande on informis pri elua morto. Pro quo?

–El esis en la Klubo kande vu akompanis G.L.Amoro adibe. Ed el forkuris lor via arivo.

–Me ne savas quon dicar. Multi desprizas aparar per televiziono. Pluse, –el parolis nun min laute– multa Klubani ne prizas montresar. Li amas sua privateso en la Klubo. Yen pro quo me demandis la permiso di la Klubestro, por ke il anunciez nia arivo, e ti qui ne volus montresar, povez ne irar al Klubo tadie.

“Ma *quoniam ne Adela ma Tulio esis la Klubano, nulu penis anunciar la vizito ad el”, pensis Paula.

Regina aspektis sincera, ma aspektar sincera esis la profesiono di ta muliero. De to el vivis, ed el praktikabis lo dum yardeki. Paula komprenis la neutilesa di la interviuvo, adminime til ke el havus ulo plu konkreta pri quo questionar. El adis sua interviuvato, e vehis al Policeyo.

Dum vartar ke on liberigez video-aparato¹⁶, el observis la fotografuri. La produktisto asertabis ke li esis en la ordino per qua li esabis facita. Judikante per oli, Adela forirabis frue, nam de deki de fotografuri facita ek la filmuro, el aparis nur en kin. Ed en nula, la kameristo skopabis montrar el. El nur aparabis pro ke el hazarde esis ibe, ma el sempre esis en la forajo, apene perceptebla. En la unesma e duesma fotografuri, el semblis ne remarkir la fotografisto. El konversis kun sua amiko Klara, e li amba esis ridetanta.

En la triesma, el jus deskovrabis la jurnalisti. El regardis la kamero, e lua vizajo esis vera imajo di paniko, ma Klara ne ja remarkabis quo eventis. La quaresma fotografuro montris Adela kovrante sua vizajo per sua manui, e Klara ridetis surprizata. Fine, la kinesma fotografuro qua montris Adela esis la portreto dil instanto kande Srno. Marjorano kuris vers sua automobilo, dum ke Klara staceskis astonata, evidente sen savar quo eventis.

Kande Paula fine sucesis obtenar video-aparato, el konstatis sua impresi. Ma el anke povis audar la voco panikoza di Adela. To esis apene dum poka sekundi, e la

¹⁶ *Video-aparato esas mashino por spektar video-kaseti.*

Narkotanti

voco nur audesis kom fundo di la ranca naraco di Regina. Ma la vorti esis perfekte komprenebla, se onu probis audar li. Adela pregis:

–No! Nula imaji! Mea spozo ocidos me!

~

–E nun, quo? –demandis Manuele, en la strado, ekirante la Policeyo.

–Ka vi havas tempo? –riquestionis Jorjo.

–La tota dio.

–Lore, ni inquestez la pasinto en Marblua di ca tri homi: Olibano, Narvalo e Kardelo.

Pri Piero, restis poko inquestebla. La dicita acidento en qua il mortigabis muliero, semblis vera acidento. La inquestanti lora, e nun anke la tri detektivi, trovis nula relato inter la viktimo ed Olibano, quo pensigus ke la acidento esis altro. Pluse, la testi dil acidento asertabis ke la muliero trairabis nesorgoze la strado, kande la yuro pasar korespondis ad Olibano.

Pri Dro. Kardelo, Paula sentabis ke restis ulo celata. E Jorjo nun sentis same. Pro la arkivi di Kiko li savis ke la viro evis sisadek e tri yari. Pluse, il esabis famoza en Marblua kom talentoza *onkologiisto. Mediko tre humana, qua interesesis pri la patienti, ne pri la maladeso ipsa. Kolegi plu yuna, e mem plu olda, lernis multo de il. E tamen, kande il ankore ne evis sisadek yari, il livis la urbo, la profesiono, e la famo, por retroirar a sua urbo, Santa Fido, en retreto anticipata.

Ya il perdabis sua matro en Santa Fido, quale il dicabis a Paula. Ma de to ja pasabis sis yari. Pro quo il ne rikomencis laborar itere? Il ya ganabis suficanta pekunio por vivar de to dum multa tempo. Pluse, il heredabis pluso de sua matro, kom sola heredanto, nam il havis nula frati. Ma il nulatempe laborabis ya por la pekunio. Il esabis profesionalo pasionoza por sua laboro. Il amabis sua praktiko. Quon divenabis ta pasiono? Ka forsan Dro. Kardelo maladeskis, e to igis il abandonar sua laboro?

La tri detektivi serchis la respondo en la Hospitalo Urbala di Marblua, un del loki ube Dro. Kardelo laborabis.

Alisa evis nun forsan kinadek yari. El esis la employato maxim anciena dil hospitalo, laborinte ibe dum preske triadek yari, kom flegisto. Depos la komenco, el laborabis apud Dro. Kardelo.

–Me ne savas quo eventis. Il anuncis subite uladie ke il retrovenos a Santa Fido. Lua matro esabis ja mortinta de du monati. Me ne kredas ke to igis il abandonar ni. Ma singlu havas sua tempi. Forsan lu bezonis du monati por reaktar.

–Quon vu savas pri la tempo dum qua il vivis hike?

–Tre poko. Il ne esas parolema pri su. Kom mediko, il esas nereprochebla, ma il levis murego cirkum sua vivo personala e me konocas nulu qua sucesis klimar ol.

–Ka vu savas pri lua aresto en Santa Fido?

–Yes. To esas la maxim absurda e mokinda kozo quan me audis pri il. Il certe ne esas violacero.

–Kad il esis ulatempe mariajita?

–Me ne prizas quon vu sugestas per to, sioro. Vu havas tre drola pensomaniero. La respondo a vua questiono esas: no. Ma to nule signifikas ke il esis violacero. Il dicis ke il havis nula tempo por mariajesar, o mem por esar kun irga muliero. Kelkafoye il laboris de lundio a sundio dum semani. “Kankro ne savas pri semanofini,” il argumentis.

–Kad il havis plusa problemi kun la polico, depos la aresto? –questionis Quesada.

–Nur un. To eventis pokatempe ante la departo. Ma Dro. Kardelo esis inocenta. Un de lua patienti mortis. Sro. ... Tomas De la Palaco, un de ta richegi qui kredas ke on povas komprar omno po pekunio. Kande il venis unesmafoye, il ja esis tro malada. Balde, il senkoncieskis. Lua spozo, Magda, volis ke on operacez la paciento. Dro. Kardelo ne konkordis. Ta operaco esas sempre tre riskoza se la paciento esas tante malada. Ma Srno. De la Palaco insistis, e me ne savas quale o pro quo Dro. Kardelo fine aceptis. La paciento mortis dum la operaco, to quo esis providebla. Ma Magda De la Palaco denunciis la mediko pro mispraktiko.

–Quon dicis Dro. Kardelo?

Narkotanti

–Ho, il ne timis. On aceptis la denunco pro ke la denunciato esas richa. Ma on nevere kredis el. Ma pose mortis la matro di Dro. Kardelo, e me savis nulo plusa pri ta kazo.

~

La Cisajo havis nomo plu subtila en Marblua: Quartero La Suno. E la Avenuo 2 esis la Avenuo Rivala. Ibe recevis la detektivin Magda De la Palaco, an fenestro de qua esis videbla la maro blua qua nomizis la urbo.

–Mea spozo mortis pro ke ta medikacho esis neresponsiva.

–Il esis kontre la operaco depos la komenco, Sro. Palaco.

–No. Ne “Palaco”. De la Palaco!

–Pardonez, Sro. De la Palaco.

–To esis lua unesma neresponsivajo. –el respondis a la questiono antea di Jorjo. – Sen la operaco, Tomas havis ya nula posibleso travivar. Ton, adminime il fine komprenis.

–Quo igis il chanjar la opiniono?

–Me persuadis il pri to.

–Ma vu savas ke la posiblaji, mem kun la operaco esis anke tre basa.

Magda serchis en sua kapo nova argumento:

–Kardelo odiis mea spozo.

Do to esis la motivo: problemo personala.

–Pro quo il odiis il?

–Pro ke mea spozo memorigis da il lua peki.

–Sro. De la Palaco –dicis Manuele, –ni omna esas pekanti.

–Ka vu esas kredanto?

–Yes.

–Lore vu savas ke ne omna peko esas sama. Kardelo agis kozi hororiganta, e ne mem agnoskis sua peko.

“La dicita violaco”, pensis samatempe la tri detektivi. Kompreneble, se Kardelo asertis ke olu ne existis, il nule montrus repento. Por klarigar lo, Lulu questionis:

–Quon il agis, exakte, Sro. De la Palaco?

–Ulo quo esos nultempe mencionata en ica domo. Nek da me, nek da vi.

–Dro. Kardelo asertas ke il esas inocenta –respondis Jorjo. To semblis surprizar la damo, qua fine dicitis:

–Ma me vidis il!

–Ka vere? –Jorjo komencis kalkular se pro la evo di ta damo, quan il imaginis ye sepadek e kin yari, el povabus esar testo di la violaco. El ne povabus esar la viktimo ipsa, nam el ja ne esis minoro lore, ma ka forsan la viktimo esis filio lua? Lor la violaco, Magda De la Palaco evabus triadek e kin o quaradek yari.

–Nu, kompreneble me ne vidis il direte. Ma mea detektivi ya vidis il.

–Detektivi? Por quo vu engajis detektivi?

–Onu mustas savar qua operacos onua spozo, inspektero.

Nun la detektivi esis tre konfuza. Quon on dicas a neracionozo quala ta sioro?

–La polico ne kondamnis il, Sro. De la Palaco –komentis fine Manuele, e to iracigis la muliero.

–Nu, evidente! La polico nun mem protektas la pekanti! La polico, la sistemo judicala, la jurnalistaro... Omni!

La detektivi sidis ibe, sen savar quon responder. La muliero dicitis:

–En altra tempi, on ne esis tante konsiderema. Tala homi esis enkarcerigita. Ka Deo toleras? No! Il esas maxim saja. Il sendas la boni al cielo, e la mali direte al inferno. Ma la homaro nultempe lernos Lua mesajo.

Nun, la detektivi ya savis quon dicar:

–Danko, Sro. De la Palaco. E bona dio¹⁷.

¹⁷ Por ti qui povus pensar ke me exajeras per la frazo di Magda De la Palaco, me devas konfesar ke ol ne vere apartenas a mea imagino. Ol esis vortope dicata da ula religiano fanatika per televiziono por justifikar mistraktado di homi quala Dro. Kardelo. La reakto di la detektivi, e precipue di Manuele, qua deklaras esar Kristano, esas la reakto quan Kristani nefanatika havis kande li audis la dicita komento dal fanatiko per televiziono.

Narkotanti

~

La motivi dil demenajo di Dro. Kardelo duris ankore nekonocata dal inquestanti. Ma adminime li sentis ke oli nule relatis la morto di Adela. En la Policeyo esis nula indico di la denunco di Magda De la Palaco, to quo indikis quon pensis la polico pri olu. On ne mem registragabis olu! Restis ja nulo savenda pri la *onkologiisto. Li dedikis nun sua tempo a Felix Narvalo.

Il naskabis e rezidabis sempre en Marblua, quankam lua aferi igis il havar rezideyi provizora en altra urbi. Forsan esabus plu chipa prenar chambro en hotelo di singla urbo, ma to esis la decido di lua kompanio.

Narvalo esis nur unfoye intrinkata en afero policala. To esis kande lua spozo, Julia, mortis en acidento. La registro di ta morto, de qua Kiko donis a li kopiuro, dicis tre poko per multa vorti: "Morto provokata da lezuri konsequanta de acidento vehala, da homo o homi deskonocata". Per vorti plu simpla, ulu frapis el e pose fugis.

Segun to quon il asertis, Felix esabis en Marblua lor la krimino, komprante inko por la komputoro. Regretinde por Quesada e le Cibeli, il selektabis la papererio maxim granda di Marblua, ube li mustis vartar dum dek kompleta minuti ante parolar a vendisto. To ne esis inquesto oficala dil Polico Marbluana, e Quesada havis ibe nula autoritato por demandar ke li recevesez plu frue.

-Ni esas policisti -dicis fine Manuele. -Ni deziras savar ka vu konocas ca viro. -Il montris fotografuro de Felix de la registro di Kiko.

-Yes -respondis la employato. -Il esas nia kliento. Me konocis il quik.

-Kad il esis hike persone ye la pasinta mardio?

-Ni havas centi de klienti singladie. Me ne povas memorar aparte un.

-Ma vi havas registro de via vendi, me supozas. Il kompris inko por komputoro, nome di Felix Narvalo.

-Vartez. Lastamardie, vu dicis. To esis la 11ma. -La employato serchis kopiuro del fakturo en buxo. La detektivi esis amuzata lor vidar ke butiko tante granda havis registro nekomputorala di sua vendi. -Me ne trovas ol... Ho, yes. Yen olu. Me ne trovis ol pro ke ol esis misplasita.

-Misplasita?

-Yes. Li esas aranrita kronologiale. Ma ca fakturo esis kun la fakturi di altra dio antea. To eventas kelkafoye. Quale me dicis, ni havas multa laboro. Ta eroreti povas eventar.

-To ne importas, nun. La dato ya esas la 11ma. di ca monato, ka no?

-Yes. Videz ipse. -La dato ya konkordis.

-Kad esas posibla ke la employato skribis dato eroroza? Quale vu dicis, to esas eroro posibla.

-Me ne kredas lo. Videz to. -El indikis grandega kalendario an la muro, videbla de irga loko en la butiko. -Ta kalendario funkcias sempre bone.

-Nur un questiono finala -dicis Quesada. -En qua dato esis arkivita ca fakturo?

- "En qua dato?"

-Vi arkivas li kronologiale, ka no? Do, apud la fakturi di qua dio esis olca?

-Ho, apud ti di la 1ma. di ca monato. Pro to me pensas ke esis eroro. Un 1 o du 1 esas facile konfundebila, kande esas deki de klienti vartanta, e precipue lastamardie. Ka vi memoras la temperaturo quan ni havis?

~

Quesada demandis instrukti por irar che Felix Narvalo. Manuele ofrabis duktar il, ma Jorjo pensis ke la prezentoso di policisti lokala ne povus helpar multo. Il preferis konverso neformala e precipue neoficala kun la viro.

Irgakaze, quon il esperis saveskar? Narvalo esabis en Marblua lor la krimino, e ne povis ocidir sua vicino. Il sonigis la klosheto en la domo indikata, e vartis longatempe. Pose, il rifacis lo sama, itere sen rezultaji pozitiva. De la domo sequanta, audebis voco di muliero:

-Felix ne esas che su.

-Ho, ton me vidas. Ka vu savus dicar a me ube il esas, o kande il retrovenos?

-No, me regretas lo. Felix esas viro tre nedependanta. Ma me savas ke il havas aferi en Santa Fido. Forsan il esas ibe.

Narkotanti

–To esas regretinda. Ho, pardonez ke me ne prizentis me. Me esas asekuristo. Sro. Narvalo kontraktis nia asekuri pro la vivo di sua spoza.

–Ho, yes. Kompatinda muliero!

–Ka vu konocis el?

–Julia? Yes! El esis tante komplezema e jeneroza! E pluse, damo katolika, tre Deo-timema, qua asistis meso singladie. Lua morto esis tre penoza.

–El mortis pro acidento, ka no?

Quale il intencabis, il sucesis pensigar da ta muliero ke il kontrolis ka la morto di Julia Narvalo esis vera acidento, e ke esis nula fraudo asekurala. Por konvinkar ta “asekuristo” pri lo, el sparis nula detali pri la krudelega morto di la vicino, lernita de la jurnalaro, de la polico, e de la kapableso neneglijebila di ca vicino por saveskar la sekretaji maxim zeloze celita.

–To esas hororiganta! –Quesada ne bezonis simular sua shoko.

–Certe, yes. E me esis ibe!

–Ka vu vidis la acidento?

–No. Me arivis pos sekundi. Siorulo esis apud el, ed il staceskis quik por sequar la acidanto. Do me supozas ke la acidento jus eventabis.

–Me imaginas la chagreno di Srlo. Narvalo.

–Ho, no. To esas neimaginebla. To afektas il tante, ke il ne mem povas audar ni komentar ol. Il ploreskas pro la sola menciono di la morto di Julia.

~

Quik pos ke Piero Olibano rakontis a Paula pri la alegata extorso da Adela, Paula telefonis a lua familio, por saveskar ka lua alibio valoris. El volis agar lo nemediate, tale ke il ne havus tempo por telefonar antee e demandar ke li alibiizez il false. Ma nun, la detektivo decidabis ke penvaloras interviuvar la familio dil kemiero amatora persone.

Plu facila kam serchar la domo-numero, esabus ke Irma dicabus: “Piero rezidas en la domo maxim luxoza di la strado”, nam to esis justa. Piero esis ya teknikale Transajano, ma il vivis plu bone (adminime en la aspekto pekuniala) kam sua genitori.

Paula sonigis la klosheto e muliero apertis la pordo. La evo di ta damo esis tre defacile definebla. Ma el certe esis plu yuna kam Piero, quale il dicabis.

–Bona dio, Sro. Olibano. Ka me darfas parolar kun vua spoza?

La muliero stacis astonita an la pordo dum plura instanti, ante ke el fine reaktis:

–Ho, no, damzelo! Vu eroras. Me ne esas la spoza di Piero. Me esas lua bomatro, Wilma. Ma yes, il ya esas heme. Voluntez enirar.

Ye la preciza instanto kande la damo esis akompanonta la policisto, viro advenis de la strado, e dicis a Wilma:

–Pardonez, sioro. Me esas de la Klubo di la Rivo. Me venas kolektar la membreso-pekunio di Sro. Olibano.

–Ho, yes. –El adresis su a Paula. –Me devas recevar la sioro. Ma vu darfas enirar. Ka vu vidas la pordo blua? Nu, il esas ibe, kun mea du filiini.

–Multa danko. –Paula ne povis evitar questionar su pro quo ya ta damo, e ne Piero ipsa, pagis por ilua membreso a la Klubo.

Paula marchis vers la pordo indikata alonge koridoro florizita e sentekta. El sentis ke ta loko esis probable plu richa kam multa altra domi en la Cisajo. Nu, ya plue kam elua apartamento.

La pordo blua esis apertita. Ed el renkontris, quale la damo indikabis, la du mulieri e Piero. Dum ke un de la mulieri audis muziko nelauta del radiofono, dum probar dormigar bebo, la altra sidis sur la gambo di Piero, dop la matro e filio, ed exter lia vido. Omni tacis, por ke la bebo dormeskez. Esis evidenta qua muliero esis la spoza, e qua, la bofrato di Piero Olibano.

–Bona dio, Srlo. Olibano, –el murmuris por ne vekigar la bebo. –E vu esas certe Angela –el salutis la muliero, qua quik staceskis del gambo dil viro.

La muliero ridegeskis folatre. La altra muliero tacigis sua frato, por ke la bebo ne vekez. Ma anke el ridis, nelaute. La muliero qua nun stacis apud Piero rideskis lore min laute. Ed el explikis:

N a r k o t a n t i

–No, sioro. Ne me esas Angela. Ya elu esas –el indikis la muliero kun la bebeo–. Mea nomo esas Mora, e me esas la frato di Angela.

–Ed ca damzelo esas Paula Flavi –Piero kompletigis la prizentado. –Policisto.

–Vu duras konfundigar me, Sro. Olibano. Me jus eroris dufoye koncerne vua familio camatine. Kande vua bomatro apertis la pordo, me konfundis el a vua spozo. E nun, me konfundis vua bofrato a vua spozo.

–Ka vu konfundis **matro** ad Angela? –questionis Mora, ankore ridante. –Nu, to esas amuziva!

–Quon ni povas agar por vu, inspektero? –questionis Piero.

–Me nur volis parolar persone a vua spozo ed a vi omna, se lo esas posibla.

–Yes, –dicis lore la vera Angela Olibano, staceskante. –La bebeo fine dormeskis. Ni povas parolar nun.

–Do, quale me explikis a vu telefone, me deziras saveskar la detali pri ube esis vua spozo lastamardie de non kloki a non kloki e tri quarimi.

–E quale me respondis, –repetis Angela, –il esis kun ni, til non kloki ed un quarimo.

–E me esas kulpinta pri to –adjuntis Mora. –Me restis en la balnochambro plu longe kam me devabus. E kande me fine livis la chambro, esis tro tarda por il. Il ja sendabis taxio querar lua genitori, ed iris direte che la mediko.

–Wilma e Mora esas che me de poka tempo –explikis Piero. –Ni ne ja kustumeskas bone aranjar nia tempi.

La telefonilo hemala sonis.

–Me respondos ol –dicis Mora. –Vi durez parolar pri via aferi.

Se Angela esis suficante yuna por esar la filio di Piero, Mora esis ankore plu yuna kam sua frato. La du fratini e lia matro ne povabus negar sua relato familiala. Li esis tre simila. Wilma esis ankore muliero bela. Angela esis ankore pluse. Ma Mora esis la maxim bela e yuna de la trio.

Kande Mora staceskis por responder la telefonilo, Piero ne disimulis sua kapjiro, por regardar lua sedo. Mora savis lo, e movis ol sensuale por il. Angela remarkis lo, e regardis altraloke shamante. Wilma, qua rienirabis la salono, vidabis la tota ceno, komprenabis omno, e ridetis nun satisfacata.

Por forprenar la diskuto ad altra temo, Paula komentis:

–Ka vu e vua familio restis longatempe en Marblua?

–Me demenajis kande me finis la universitato, e havis laboro hike. Ma mea genitori rezidis ibe plu longe. Li demenajis erste ye quar o kin yari ante nun. Me esabis abandonata da mea unesma spozo, pro ta regretinda afero dil nefideleso. Vu savas, ka no? E mea patro esis ja malada, e ne povis okupesar pri sua aferi. Do mea matro insistis ke li demenajez por helpar me.

Pro la maniero quale il aludis la nefideleso, Paula sentis ke il explikabis poka klare a sua nova spozo sua falio mariajala. Forsan el kredis ke Piero esabis la viktimo di la nefideleso dil unesma spozo, ne la nefidelo qua trompis elta, til ke el ne povis suportar ol pluse.

Ma Paula decidis ignorar la temo. Vicee, el questionis:

–Quala aferin havis vua patro? Pri quo il laboris?

–Ne **ta** aferi, inspektero; le altra! –Il kapjiris sugestive por regardar Mora, elqua duris telefonar. Pose, il regardis Paula itere, e facis signifika rideto por el: –Ka vu komprenas?

El komprenis. Ed el hastis pro to itere chanjar la temo.

–Ka vu sempre rezidis en ca domo, depos vua demenajo?

–No, kande me livis mea unesma domo, me perdis omno. Me ne havas laboro, e vu savas ke nulu aceptas engajar oldo. Felice, Angela laboras bone e Wilma havas pekunio, ma ni ne povis komprar o mem lugar altra domo en la Cisajo. Or, ne misjudikez me –il adjuntis fierache. –Me esas Cisajano en mea anmo. Me nur esas misfortunoza, ma anke me meritas mea propra privileji, kom Cisajano. Anke me!

Paula komprenis ke esis nulo plusa questionenda de ta familio, do el salutis ed ekiris. Kom inquestanto, el mustis esar aparte objektala, ma se to dependus de el, el deziregabus ke ya ca kerlo esabus la ocidanto por arestar il.

Narkotanti

~

Ante retrovenar a Santa Fido, Quesada havis ulo agenda. Il intence telefonis a Lulu, por ke el duktez il al staciono. Il pretextis ke il ne konocis la urbo, ma il havis altro en mento.

Esis nula tempo perdebla, do tam balde kam il eniris la automobilo, il questionis:

–Do quale standas Cedrik? –To ne esis formalajo o questiono sociala. Ol postulis sincera respondo.

–Tu deskovris lo...

–Nu, me esas policisto.

–Ni ne esas familio perfekta, Jorjo. Omno komencis ye du yari ante nun. Cedrik evis dekeok yari ed il havis acidento.

–Yes. Me memoras. La automobilo per qua il vehis kolizionis kontre lumkolono. Altri mortis, ma Cedrik apene frapesis.

–Yes. Ma un del mortinti esis la lora amorato di Cedrik.

–Ho! Me regretegas lo!

–Danko. Depos la acidento, il havis altra amorati. Ma il ne vinkis la shoko emocala. Ed il havas problemi... nu, sexuala. Il ne povas... tu komprenas. Esas nulo fizikala. Manuele portis il che mediki, ed omno semblas standar bone. To esas psikologia. Ma la frustrado es granda. Komence di ca somero, ni deskovris kokaino en lua dormochambro. Il dicis ke il uzas ol de poka tempo. E mediki kredas ke il ne ja divenis kokainiko. Il ekiros plu facile. Pos tri monati, il ja standas plu bone. Ma la konvaleco esos desfacila por ni omna.

–Pro quo vi rakontis nulo?

–Ni rakontabus to a tu, ma Cedrik volis dicar lo a nulu. Nur Manuele, me ed Alex savas quo eventis, ultre la mediki e nun tu.

–Sendez ad il mea tota afeciono. E se vi bezonas irga helpo, vi ja savas ke me sempre voluntas helpar vi.

–Danko, Jorjo.

–Yen. –Il skribis ulo en mikra papero. –"Dro. Denis Kavalriano esas la maxim bona psikiatristo por malfuncionado sexuala en la regiono. Donez to a Manuele. Il propezes a Cedrik vizitar il, kom ideo lua.

–Pro quo tu savas pri mediko sexualista? –Lulu montris kompreneble koncerno, ne moko.

–Ho, no. Me ne ja bezonas il. Ma on devas esar preparata por omno.

~

Paula vehis al domo en 11 e 6. To esis en la quartero maxim prosperoza di la urbo, tre proxim la Klubo. La foleso di la 18 disipesis lor ke el forvehis. E l'aero pura di la Rivo invadis la atmosfero.

Kad esis vera koincido ke Sandra iris mardie che le Marjorano, same kam la reparisti? Se no, quale amba kozi interrelatis? El havis vere nulo kontre Sandra, ed el ne povis arestar el pro la semanodio kande el laboris ibe! To esabus absoluta exajero, precipue pos du fals aresti pro motivi adminime plu valoroza, qui tamen fiaskabis.

Forsan, la falsa aresti ne esis falsa. Forsan, Sandra ya furtis la juveli, quin Paula prenis ek lua domo merkurdie, e *geris koliaro identa ad un de Adela lor la krimino, por krear falsa indici. Forsan, el inventis ke Adela donis ol ad el, ne por retenar la koliaro quan el *geris mardie, ma por furtar la plura juveli quin on trovis merkurdie che la netigisto. Sandra esis tre inteligenta. Kad el kreabis ta komplikita argumento por konfuzigar la inquesti?

Ma lore, ube esis la koliaro autentika? Se esis du koliari, un di Adela, quan el *geris tasundie, e Sro. Lares *geris en la fotografuri; ed un di Sandra, quan el *geris mardie, e por sua naskodio, ube esas la altra? Forsan, el forprenigis ol da komplico. Ma qua esas ta komplico? La juvelo forprenesis necese inter la nokto di sundio e la matino di mardio. Sandra ne esis en la edificio intertempe. Semble, nulu iris al triesma etajo tamatine, ecepte le Marjorano, Sandra, le Olibano e la groso. Ka Sandra laboris kun la groso? Ka Sandra ya esis la groso?

No. El ne bezonis travestio por enirar la edificio. E pluse, Paula vidabis la netigisto e la groso samatempe en la kantino.

Narkotanti

Qua altra povus esar lua komplico? Kun qua el renkontris sole dum ta dio, depos la deskovraĵo ma ante la aresto? Ka Sandra livis la kolaro che Joakim? No, pro ke Joakim ipsa ofris sua apartamento por perquizito, e nulo trovesis ibe. Pluse, to ne explikas la groso en la triesma etaĵo.

Esis nur un respondo posibla. Se Sandra esis la ocidanto, ed el havis komplico, ta komplico povus esar nur Dro. Bern Roko.

Paula decidis ke ante interviuar la mediko, el devis dicar nulo pri to a Sandra. Li devos parolar nur pri la temo skopata e promisata: Adela Marjorano.

La domo di le Urbano ne celis la richeso di sua rezidanti, ma olu anke ne ostentis ol malguste. Paula savis ke Gloria esis mariaĵita ad un de la kontisti maxim importanta di Santa Fido, Albert Urbano. Li amba esabis prosperoza e honeste laborema. Richeso esis por li de multa tempo nula novajo. E li savis quale esar richa.

Paula sonigis la kloseto ye exakte dekequar kloki. Segun sua kustumo, el arivabis antee, ma el konciis ke Gloria devis esar kun sua kliento por interviuvo antea. El donis a li lia tempo.

–Bon jorno, inspektero. Enirez.

Paula sequis Gloria alonge la domo. Quale la fronto, tale esis la internajo. Mankis nulo. Ma anke nulo ecesis.

La du mulieri eniris chambro quan Gloria uzis kom sua kontoro hemala. Sandra salutis el kalmoze de sua stulego, ma Paula remarkis la lukto interna en la yuno por ne stacar, kande la policisto arivis, pro reverenco. Paula devinis ke to esis instrukto dil advokato.

–Sideskez, inspektero. Quon vu volas drinkar? Kafeo, teo, koldajo?

–Irgo kolda sen alkoholo, se lo es posibla.

De la drinkuyo, Gloria questionis:

–Quale progresas vua laboro, inspektero? –Esis evidenta ke el ne volis permisar dialogo inter Paula e Sandra, sen el.

–Ne male. Ni saveskas sempre pluso. –Paula observis ke ta komento ne desquietigis Sandra. Gloria riaparis kun la drinkajo. El sideskis e questionis:

–Oke. Do, quale ni povas helpar vu, inspektero?

Paula prenis la glaso, drinkis kelko de ol, e ripozis ol sur eleganta tablo tukizita.

–Me deziras konocar pluse la viktimo. Forsan vua kliento povus dicar a me sua impresio pri Adela Marjorano.

Paula intencis respektar omna formalaji. El adesis ne la netigisto direte, ma la advokato, por ke el decidez quon Sandra darfis respondizar. La detektivo anke selektis sorgoze la vorto “kliento” por savigar ke el memoris sua stando. Prevideble, Sandra vartis signalo por responder, olquan Gloria facis.

–El esis bona chefo. El respektis me e mea laboro, ed el donacis kozi a me, quin el ja ne bezonis. Ma nulo en mala stando, o ruptita. El vere egardis me.

Dum ke Sandra parolis, Paula regardis el, ma por pozar nova questiono, el adesis su itere a Gloria.

–Kad Adela havis amiki en Santa Fido? –Anke ta questionon aprobis Gloria.

–Nur un. Klara... ulo.

–Indiano.

–Yes –el dicis pos la aprobo.

–Quala relaton el havis kun sua spozo?

–Me kredas ke ne tro bonan. La kolaron, quan el donacis a me, il donacabis ad el. Me savas lo, pro ke el dicabis lo antee. Kande el volis donar ol a me, me memorigis lo da el, ma el insistadis til ke me aceptis ol. Me savis ke ulo standis male.

–Kad el timis pri sua vivo? Kad el timis ke il ocidus el? –Paula komentis kurte la aserto di Adela, ke “mea spozo ocidos me”, quan la televiziono kaptabis.

–Me kredas ke to esas nura dic-maniero. El ne timis quon il agus ad el. Adminime, me ne kredas lo.

–Kad esas posibla ke el havis amoranto?

Malgre ke Gloria konsentis anke ta questiono, Sandra duris tacanta. Gloria invitis:

–Sandra, esas nula problemo. Vu darfas responder. –Ma la yuno respondis nulo. Subite, Paula havis ideo. El ne povis kredar ke el ne pensabis pri to antee. El questionis, adresante direte Sandra, ne tra la advokato:

N a r k o t a n t i

–Ka vu esis la amoranto?

Ta ideo surprizis ed amuzis Sandra, qua respondis, kande la rido permissis lo ad el:

–Ho, no! Ne me! Quala ideo!

–Lore vu devas respondar, Sandra. Vua chefo ja ne esas hike. Anke Tulio ja ne vivas. Nulu povas afektesar. E ni traktos diskrete la amoranto. Se lu es inocenta, lu havas nulo timinda.

Fine Sandra konvinkesis. El respondis:

–Me ne konocas il. Me *jame vidis il. Me nur savas ke il nomesas Wilerme, e laboras en la Gimnastikeyo.

Wilerme! Kompreneble! Nun omno explikesis: pro quo il sendesis adheme pos la *nuvelo, pro quo Savorio ne volis dicar la nomo, mem pro quo la amorletri esis en la fako. Wilerme pozis li ipse. Paula tamen insistis:

–Ka vu esas certa?

–Yes. Me vidis senvole letro quan il skribabis. El explikis omno e demandis mea taco.

–Kande to komencis?

–Pokatempe pos la arivo di le Marjorano a Santa Fido. –Li ja ne vartis la signali di Gloria od adresis el irgamaniere. La advokato divenabis testo tacanta di la dialogo. –Li arivis trijare ante nun en la printempo. El quik mempreskis di Kouros, ed en ta somero, el komencis renkontrar.

–Ka vu savas pro quo li demenajis?

–Kande me saveskis pri la relato kun Wilerme, Adela pensis ke me povus parolachar. –Gloria, diskrete sugestis a Sandra tacar. Tamen el ne remarkis o ne komprenis la instrukto, e duris: –Me ne esis parolonta, ma por tenar me tacanta, el rakontis a me kozi...

Gloria interruptis:

–Sandra, ne ton volas savar la inspektero, ma nur la motivon pro qua le Marjorano demenajis a Santa Fido.

–Segun to quon el dicis, li havis problemo judiciala.

–Qua problemo?

–Me ne savas. Ma me memoras ula morto.

La detektivo questionis:

–Ka li ocidis ulu?

–No, ne exakte. Kande el rakontis to a me duyare ante nun, me esis tro yuna e me ne komprenis omno bone. Ma me kredas ke li ne ocidis, ma konsentis ocido.

–Di qua? Da qua?

–Me ne memoras, detektivo. Me regretas lo. E me mem ne memoras ka li vere demenajis pro to.

–Nu, se vu memoros pose, voluntez informar lo a me quik. Oke?

–Yes, sin... sioro. –Sembles altra instrukto quan Gloria dicabis a Sandra esis “Ne dicez ‘sinioro’ ad el”.

–Un plusa questiono, Sandra.

–Yes?

–Ton me ja demandis a vu hiero ke vu pensez. Kad ulu nekonocata vizitis vua domo en la dii recenta? O ka vi havis intruzanto? Ka vu havis la tempo pensar pri to?

–Ho, yes. Venis nur la kerlo qua volis inspektar la elektro.

–Ho, ka vere? Qua il esis? Kande il venis? Quon il agis?

–Il venis camerkurdie, pokatempe ante dimezo. Il explikis ke esas ulo mala pri la servico elektrala. Me ne komprenis bone. Ma esis ula falio qua povus ruinari nia elektraji, per ecesanta transfero di elektro.

–Ka vi enirigis il?

–Il montris identifikilo.

–E quon il agis ibe?

–Il inspektis omna elektraji.

–Kad il eniris vua dormo-chambro, ube ni trovis la juveli?

–Yes. Me havas ibe mea ventizilo e mea litlumo.

–Multa danko, siori –dicis Paula dum staceskar.

–Ka to es omno? –questionis Gloria, deceptita.

N a r k o t a n t i

–Yes.

–Ho, inspektero. Ka vu ne questionos pri la koincido?

–Qua koincido?

–Ke la reparisti sempre arivis mardie, same kam mea kliento!

–Oke. Quon vi povas dicar tarelate?

–Ke to esas nura koincido. Yen quon ni dicas!

–Bonege. Questiono pozata e respondizita. Bona jorno. Me ekiros sola.

~

La sequanta demarsho esis evidenta: vizitar Wilerme Talioro. Co povus esar danjeroza. El vizitos posibla ocidero en la Transajo, ube nulu prizis la polico. El telefonis al Policeyo por demandar la du policisti qui akompanis el de dii, ed el vehis adibe por querer li.

Kande li transiris la 61, esis dekekin kloki, e pos dek minuti plusa, li arivis al Gimnastikeyo. La varmegeso esis netolerebla en la strado. Paula dankegis ke la Gimnastikeyo esis klimatizita.

Ma Wilerme ne esis ibe. Vicee, Savorio recevis li:

–Inspektero, quon vu bezonas?

–Me serchas Wilerme Talioro.

–Il ne venis hodie. Il ne standis bone.

–Ube il rezidas?

–Inspektero, il esez prefere ne jenata. Il esas...

–Sro. Savorio, dicez a me ube il rezidas, o me devos arestar vu, pro obstruktar inquesto policala. E pose, me demandos mandato por serchar lua adreso en vua arkivi.

–Oke, oke! Ne furiozeskez. Yen la adreso –Il donis papereto skribita ad el. –Ma vu tote eroras. Wilerme agis nulo mala. Ya nulo.

La policisti marchis ek la Gimnastkieyo a la varmega exterajo. Paula lektis la adreso laute:

–Strado 77, numero 587. Ube to povas esar?

–Me supozas ke to esas tre proxima, sinioro. La 77 esas la strado di ca angulo. E le 500 esas hike, inter la 12 e la 14.

–Bonege. Danko, he... Quale vu nomesas?

–Martino, sinioro. Lukas Martino.

–E vu? –el adresis la altra policisto.

–Franko Querko.

–Oke. Mea nomo esas Paula Flavi. E me esas ‘sioro’, ne ‘sinioro’. To esas plu kurta, oke? Nun, ni marchez.

–Yes, si...oro –li dicis samtempe.

Quankam el marchis avane, e Lukas e Franko sequis el, Paula povis remarkar lia surprizo.

La domo di Wilerme esis nek plu bona nek plu mala kam la cetera domi sur la sama strado. Paula devinis ke esis kloaki, ed el remarkis anteno sur singla tekto, to quo signifikis televiziono omnadome, ma nula kablo-televiziono.

Esis nun dekekin kloki e dekekin minuti. Paula pensis ke forsan Wilerme siestas. Ma kande el stacis an la pordo, el audis bruiseti normala en domo ube nulu dormas. El sonigis la klosheto.

–Bon jorno, inspektero –salutis Wilerme. –Vi omna enirez.

Ta domo, kontraste a ta di Gloria, esis tre mikra. E mankis kozi hike, quin el vidabis ibe. Nula mikroondo, nula klimatizero, ma ya multa ventizili. E nula gareyo, pro ke esis nul automobilo garena.

En chambro qua funcionis ambe kom koqueyo e kom manjeyo, Wilerme ofris stuli a li omna. Ci esis multe min luxozas kam ti di Gloria, ma Paula sentis ke li esis ne mem komfortoza. Anke la koldajo esis same saporozas. Paula apogis la glaso sur la ligno nuda di la tablo, ed aspiris longe ante dicar:

–Vu esis la amoranto di Adela. –To esis aserturo, ne questiono.

–Yes.

–Pro quo vu dicis nulo?

–Pro ke vi pensabus ke me ocidis el!

N a r k o t a n t i

–Ka to ne esas vera?

–No!

–Ube vu esis lastamardie, inter non kloki e non e quaradek-e-kin?

–En mea laboreyo, koram deki de klienti. –Il prenis papero de sua kamiz-posho. –
Yen. Me preparis por vu listo de nomi ed adresi dil klienti quin me memoras vidir ibe.

–Ho, yes. Li esis tre bona aktori kande me vizitis la gimnastikeyo.

–Pardonez?

–Kande li exajeris lia chagreno pri Adela.

–Ho, yes. Yen altra traito nia. Li forsan ne savas qua esis la amoranto di Adela, ma li ya savis ke lu esis un de ni. Li konjektis ke ta amoranto ne povabus celar sua (o mea) chagreno. Do li decidis protektar lu (irgequa lu esus) per exajerar **lia** chagreno, por ke nulu aspektez a vu kom plu trista kam le cetera. To esis gesto tre laudinda. Me esperas ke lo ne problemizos li, ka yes?

–Destimez. Me agos nulo pri to. Ma li devabus studiar lia rolo plu bone. Li ne mem savis la nomo justa di Marjorano.

–Yes –komentis akre la yunulo.

–Ka vu havas spozo od amorato oficala? –“pafis” vice “questionis” Paula.

–Ho, ma quala questiono esas to!?

–Me deziras savar kad ulu povus esar jaluza pro vua relato kun Adela.

–No, sioro. Depos ke me renkontris Adela, me relatabas nulu altra tamaniere.

–Ka vu savas qua povus ocidir el? Kad el komentis ulo, precipue pri sua vivo antea en Marblua?

–El dicis ke lua spozo esis policisto koruptita, e demandis al arestiti pekunio o kokaino por liberigar li. Ma el anke dicis ke el agis nulo. El ya savis nulo, til la fino kande la televiziono expozis il. El esis inocenta, ed el saveskis omno per televiziono. Pri sua propra spozo! El ne pluse amoris il kande li devis demenajar. Komence, me esis nur lua venjo a Marjorano, ma pose el enamoreskis, e me kredas ke el finabus per livar il por me en autuno.

–Multa danko, sioro Talioro. –Paula staceskis. Lukas e Franko imitis el. –Me multe regretas vua perdo, e me esperas ke me ne devos jenar vu pluse.

–Multa danko a vu, inspektero. Arestez la monstro qua agis ico.

–Me esperas lo. –El jiris vers la pordo e komencis marchar. –Ho! –el regardis Wilerme itere. –Vua onklo Stela. Pro quo vu membrigis el dil Gimnasktikeyo?

–Me konocis **Adi** lor la funero por mea onklulo. Pose me bezonis inventar altra pretexto por rividar el. Do me iris che mea onklino por membrigar el, e vizitar el, pro lua recenta vidvesko. Ne miskomprenuz me. Me vere amas mea onklino, e me vizitabus el omnakaze, ma irgekande me iris che el, me certigis ke anke **Adi** esus che Onklo Stela.

–Multa danko itere, Wilerme –dicis Paula ante jetar su itere en la inferno extera. Adminime, un plusa misterio esis solvata: pro quo Stela dicabis ke Adela vizitis “ni”.

~

Por distraktar su dum la vojajo, Quesada uzis radiofono portebla. Il askoltis muziko, ma il ne povis evitar la *nuveli mihorala.

–“Per grava procedo policala” –il askoltis– “on sucesis senmembrigar la danjeroza bando di juvel-furteri, qua agis en nia urbo. Lor sua aresto da la Polico Transajana, Alfred Leoni, indikata kom la bandestro, insistis a nia jurnalisti pri sua inocenteso...”

Fred Leoni! Quale to povus relatar la morto di le Lugli? Quesada pulsus en sua telefonilo la numero di Paula, ma el ne respondis. Do, de la staciono autobusala, il prenis taxio al Policeyo Transajana. En la acepteyo, il demandis parolar a Cezar Burgi.

–He, Flavi, on serchas vu.

Burgi kuris vers la acepteyo, ed il ne savis celar sua decepto, lor ke il deskovris ke la vizitanto ne esis ta quan il esperis. Ma il quik riridetis. Anke Quesada esis vizitanto bonvenanta.

–Ho, siniuro.

–Me deziras parolar kun vu pri ula kazo via, neoficale, kompreneble.

–Pos dek minuti, me darfos paular por kafeo, se vu povas vartar.

–Oke.

Narkotanti

Tamen la varto duris dum dek e kin minuti, til ke Cezar riekiris dicante:

–Vu devas pardonar me. Ni havas plusa laboro hodie.

–Yes, pro la bando de furtisti, ka no?

–Yes. Ni drinkez ulo en la drinkejo, en la strad-angulo.

Ibe Quesada explikas:

–Ya pri ta kazo me deziris parolar. Ta kerlo, Fred Leoni...

–Yes, il esas bandano, forsan la bandestro.

–Quon vi vere savas pri il?

–Ankore ne multo. Ni recevis denunco anonima, dicanta ke il havas la juveli. Ni perquizitis lua domo, e ni trovis la furtaji, bone celata ibe.

–Quo igis vu pensar ke la denunco esis justa?

–Ni havis denunco ke en Edificio Universo la furtisti tenas la juveli. E me sidis dum kelka tempo an la edificio e deskovris Leoni enirante olu.

–Ma to justifikas nulo. Il havas sua amorato ibe. Esis esperebla ke il enirez la loko.

–Yes, ma esis lore pos un kloko, ed on vartis il en la edificio. Quik ante ke il eniris la edificio, lumo enswichesis e ekswichesis. To semblis invito por ke il enirez. E kande il eniris, semblis ke il celis ulo en la manui, ma kande il ekiris, il havis ja nulo.

–Pro quo vu kredas ke il celis irgo?

–Pro ke il ne pozis la manui ek la poshi.

–Yes, ma ka vu kredas ke il konciis ke vu esis ibe?

–No.

–Lore de qua il celis irgo?

–Me ne savas... Ho, ma dum ke il esis ibe, venis homi kun buxi e saki plena, e pose ekportis li vakua. E pos ke ti departis, anke Leoni departis.

–Ka vu ne konsideras kom posibla, ke to esis simpla koincido?

–Nu... Ma lore, quon vu kredas ke Leoni agis ibe?

–Che la amorato, dumnokte, pos ke la matro dormeskis, e la yunino invitis il aden sua dormochambro? Nu... Me ne imaginas quon en la mondo li povus agir ibe...

–Me komprenas, sinioro.

–Ka vi perquizitis la domo dil amorato?

–Yes. Ma esis nulo ibe. Do ni konjektas ke ankore esas komplici, qui forprenis omno, kande la chefo “falas”.

–Kad vi ja interviuvis il?

–Yes. Il dicas savar nulo. Il asertas ke il esas inocenta. Quale omna blaminti.

–E quale omna inocenti. Or, la juveli ya trovesis che il, ka no?

–Yes. Il dicas ke il savas nulo pri li.

–Quale il explikas sua vizito al Edificio lastanokte?

–Nu, anke to igis il suspektinda. Il tote negis ke il esis ibe.

–Me laboras pri kazo ule relatanta Leoni. Vicino di lua amorato esis ocidata. Ed on furtis juveli de che el.

–Ka to ne esas la kazo pri Adela Marjorano?

–Yes. Exakte ta kazo.

–Me kredis ke altra inspektero direktas ol.

–Yes. Inspektero Paula Flavi. Ma me helpas el.

–Pro quo el ne venis ipse?

–Pro ke me audis la *nuvelo per radiofonilo e ne povis kontaktar el, por informar ad el pri to quon me audis.

Cezar esis nur mikonvinkita, ma il havis nulo per quo insistar. Il devis cedar.

–Me ne kredas ke nia kazi relatas multe. Ma se ni saveskos ulo, me telefonos lo a vu persone.

–Multa danko, Burgi. Me supozas ke esus tre desfacila aranjar interviuvo kun Fred Leoni. To esus kompreneble neformala e neoficala.

–Me aranjos to por vu, sinioro. –Kustumale, Cezar ne konsentabus tala eceptajo neregulala. Ma il vere prizis Quesada. Ilca esabis plurfoye lua inspektero, ed il lernabis e kreskabis multe apud il. Se la vorto “eceptajo” mem existas en la dicionari, ol certe existis por kazi quala olca.

Pos rapida telefono, Cezar invitis:

–On vartas vu nun en la “Purgatorio”, sinioro.

Narkotanti

–Multa danko.

–Nedankinda... Ho, sinioro...

–Yes?

–Ka vu renkontros Paula? He... Inspektero Flavi, balde?

–Yes, cavespere.

–Ka vu dicus ad el ke...?

–Me kredas ke el preferus audar to de vu, ka no?

–Yes. Certe, sinioro. Quale el standas?

–Sat bone, danko pro questionar.

–Ka vu volus sendar ad el mea kiso?

–Ho, me kredas ke to ya esos possible.

La du viri separesis. Quesada prenis nova taxio al “Purgatorio”. Cezar rieniris la Policeyo, ube Frederik haltis il.

–Ka to ne esis Quesada, la lietnanto di la Policeyo Centrala?

–Yes, Frederik.

–Kad il laboras apud tua spozo?

–Yes, me supozas –il respondis dum sideskar an sua tablo.

–Quanta viri laboras ibe! Ne nur la kapitano! To esas certe granda festo!

Cezar frapis la tablo pugne, staceskis e marchis vers sua kolego parolachema.

–Dicez ulo a me. Ka tu parolus tale, se Paula esus olda e leda?

–Nu... no! –Per la tono semblis ke la questiono esabus ka du e du esas kin; quale se Cezar ne savus la fakti bazala di la vivo.

–Ka tu parolus tale, se ya me obtenabus la promoco, e Paula durus esar policisto basranga? Quan me devabus *futuar¹⁸ por to?

Frederik regardis Cezar quale on regardas folo. Il ne komprenis tala questioni.

–Nulun!

–Ka tu ne esas jaluza, pro ke muliero yuna obtenis la rango por komandar tu, dum ke tu devas obediar el, vice ke el obediez tu?

–No! –il respondis kun falsa konvinkeso.

–Nu, audez bone. Paula ne demandis la promoco. El esas plu apta kam ni du kuna por ol, ma el ne ya demandis ol. Ol impozesis da sexuisto qua komprenas nulo, same kam tu. El dormis kun nulu por to, e depos la promoco, el havabas nulo kam problemi. Do cesez dicar stultaji, e laborez por obtenar tua promoco, vice mediokre kritikachar ti qui ganis ol per sua esforcio. Ka tu audis?

Il abasis la kapo, e respondis nulo, ma tam balde kam Cezar jiris vers sua skribotablo, Frederik komentis nelaute ad altra kolego:

–No, kompreneble el ne ya “dormis” kun la kapitano. On ne “dormas” multo en ta kazi.

Cezar retrojiris, e sen ajorno, il frapis la insultanto tante harde, ke il mem ruptis lua nazo. Altra policisti kuris por flegar la vundito. Intertempe, il marchis al kontoro di sua kapitano, e kande ilca permisio ad il pasar, Cezar dicis:

–Sinioro, me jus frapabas kolego. Me ofras nula justifiko e submisas me al suspenso indikata. Ho, e pos la fino di la suspenso, me dezirus transferesar a la Policeyo Centrala.

Cezar departis sen vartar la permiso. Ed anke sen la permiso, il rieniris la kontoro por dicar:

–E mea nomo esas Burgi, oke? Cezar Burgi.

20. “ES TEMPO MORTIGAR LA REVI”

La “Purgatorio” esis adminime demokratiala. Arestiti de omna Policeyi vartis ibe sua futuro. E la arestiti minora havis pluse sua paviliono aparta.

Fred Leoni ne semblis dekekinyaro. Ne adminime en la celulo ube il esis nun. Ibe il aspektis puereto dekyara inter grandega preska adulti.

–Ka ni darfus konversar en la salono por vizitanti? –demandis Quesada al gardisto.

–Leoni! A la salono! Vizitanto! –klamis la employato per frazi povra gramatikale, quale se il pensus ke Fred ne meritas la esforcio formacar plu kompleta strukturi.

¹⁸ La vorto neoficala “futuar”, pruntita de “Parolacho”, da Hans Stuijbergen, aludas grosiere a la ago havar relato sexuala kun altra persono. Olu esas la versiono despolita di “sexuagar”.

Narkotanti

Fred adprenesis da policisto. Il havis manoto cirkum sua karpi e Quesada ne bezonis granda esorcio por komprenar ke il ploradabis longatempe.

–Forprenez la manoto. Me responsos.

–Yes, sinioro. –Nula policisto Santafidana bezonis informesar ke il esas Jorjo Quesada, o qua esas Inspektero Jorjo Quesada. Il obediis e livis Quesada e la yuno sola en la chambro. Il stacis an la pordo ed il ne mem regardis unfoye aden la internajo di la interviuveyo.

–Pro quo tu agis lo? –questionis Quesada. Il savis ke ta questiono es sempre plu efikiva kam “Ka tu agis lo?” Se la interviuvato esas kulpinto, esas min posibla ke lu mentiez a ta questiono kam ad olca.

–Me agis nulo!

–Do pro quo tu esas hike?

–Pro ke li trovis juveli che me.

–...quin tu ya ne furtis. –Quesada esforcis audesar kom ironiozo.

–Exakte. Me ne vidabis li antee.

–Quon tu agis canokte en Edificio Universo?

–Me ne iris...

–Yes, tu ya iris ibe. Quon tu agis?

La yunulo tacis.

–To esas legala, ka tu savas?

–Quo? –Fred ne savis pri quo parolis la detektivo.

–To quon tu agis kun Agnes lastanokte. Vi amba esas minori, ne nur el. Do segun la legi qui valoras hike, to esas tote legala.

–Ma la matro...

–Me dicis ya nulo ad elu. Ma mem se el saveskus, me povas asertar ke ya to esas preferinda kam esar enkarcerigata pro ulo quon tu ne agis. Do ka tu vizitis tua amorato lastanokte?

–Yes.

–Ka tu vidis ulu od ulo stranja ibe?

–No. Ma me ne volis esar vidata, do me anke serchis nulu ed atencis nulo.

–Quon tu havis en tua poshi?

–Exkuzez me?

–Tu portis ulu en tua poshi. Quo to esis?

La yuno mustis esforcar por memorar. Apene pasabis kelka hori, ma por il to esabis yarcenti.

–Ho, yes! –il dicis fine. –Donacajo por mea amorato. Ma me kompris ol ipse. Ol ne esis furtata.

–Qua volus blamar tu, Fred? Qui esas tua enemiki?

–Me ne havas enemiki. Ma irgakaze, quon me agus kun ta juveli? To esas absurda!

–Nu, vendar li, kompreneble!

–A qua? Qua komprus li de Transajano meaeva?

–Ne de tu, ma de tua patro.

–Me ne havas patro. Il mortis. Me rezidas kun mea matro, e kun mea gefrati, qui esas plu yuna kam me.

–Lore, de tua matro.

–Mea matro ne esas furtisto! Ne insultez elu!

Quesada savis pri multega homi qui komprus juveli evidente furtita, de minori mem plu yuna kam Fred. Ne lua argumento konvinkis Quesada ke la puero esas inocenta, ma la fakto ipsa ke il pozabez tala argumento. Il esis inocenta en plu kam un maniero, o talentoza ciniko quan la cinemo nacionala ne ja deskovrabis.

–Ka li serchis fingroimprimuri en la juveli?

–Yes. E li trovis la mei, pro ke me tushis la juveli.

–Ka vere? Pro quo?

–La policisti faligis la juveli, ed igis me levar oli por li. Me ne konciis lo lore, ma mea advokato dicis ke por to li kondamnos me.

–Qua esas tua advokato?

–Me ne savas lua nomo. Il esas defensero statala.

–Fred, me kredas ke tu esas inocenta, e ke tu ne devos restar hike longatempe.

Narkotanti

–Danko, inspektero. Dicz to ad Agnes, me pregas. Me ne darfis telefonar ad el.

–Ka li ne permisio a tu uzar la telefonilo? Tu esas yurizita agar lo unfoye dum singla dio quan tu pasas hike.

–No. Li nomis advokato, e ya il kontaktis mea matro. Ma me ne volas ke il kontaktez mea amorato.

Quesada konstatis ke la gardisto ne vidis li. Il prenis sua telefonilo porteblo de lua etuyo, e prestis ol a Fred.

–Parolez rapide, e nelaute. E pose dicz ya nulo pri to a li.

Pose, il staceskis, e vartis en la angulo maxim fora del tablo an qua Fred havis intima babilo kun sua amorato.

~

Paula eniris la Hospitalo Generala, e marchis direte al acepteyo.

–Me serchas Dro. Bern Roko –el dicz a la employato, dum montrar sua insignio.

La employato cirkumregardis, til vidar irgequon el serchis. Lore el advokis:

–He, Kardinali!

Flegistino respondis al advoko.

–Yes?

–Inspektero. El esas Ana Kardinali, la flegisto di Dro. Roko. Ana, el esas inspektero di polico, e serchas Dro. Roko.

–Ho, yes! –klamis Paula. –Me konocas elu. El e lua spozo invitesis a mea mariajo-festo.

–Paula! Quale vu standas?

–Bone, danko.

–Do vu esas ja inspektero, ka?

–Nu, yes. Ma jus komencinta. E quale standas vi?

–Tre bone. Karlo finis ja sua delegiteso. Me vidas il pluse. On ne povas dicar ke omno standas perfekte en lua laboreyo, ma ya multe plu bone. Ed il esas kontenta, do anke me esas kontenta.

Li komencabis marchar vers irgube Dro. Roko esis lore.

–Do quo adportas vu hike? Ka ni esas itere meze di kazo kriminala?

–Nu, me esperas ke nur tre nedirete. Dicz, Ana. Quon vu opinionas pri Dro. Roko?

–Ho, il esas ecelanta profesionalo. Il multe sorgas pri sua laboro. Il esas admirata, e tre juste.

–E kom persono? Ka vun surprizus ke il esus nehonesta?

–To esas neposibla!

–Kad il havabas recente problemi pekuniala?

–Yes. E pro to, me ne kredas ke il esas koruptita. Il esas talentoza en sua laboro, ma disastroza por aferi komercala. Il facabas investi qui rezultis male. Ed il perdis multa pekunio per to.

–To fortigas mea suspekto. Motivin, il ne indijus, por deliktar.

–Tamen il duras esar la sama sempra povro. Me ne konocas multa plusa doktori qui retrovenas che su per autobuso. Ma maxim importante, il laboras pluse kam il devus, ed il ne koncias pri irgo quo esas exter lua laboro. Altradice, il nek havas la tempo por esar deshonesto, nek savas, meaopinione, quale esar tala.

–Do il chanjabas recente sua stando ekonomiala. Il havabas nula granda progreso pekuniala –volis konstatar Paula.

–Nulo diferanta de to quon me sempre konocis pri il. Me laboras hike de preske duadek yari. Il esis lore yuno progresema. Ma progresema, per lua laboro. Ne per irga maniero. Omnakaze, ni ja arivis. Vartez hike. Me advenigos il. Ho, e venez dinear uladie kun ni. Vu e Cezar. Kad il standas bone?

–Yes, me kredas. To esas longa historio. Pose me explikos ol a vi.

–Oke. Me queros Dro. Roko. Me joyis renkontrar vu.

–Anke me!

Til ke Dro. Roko esis pronta recevar Paula, el cirkumvidis la hospitalo. La chagreno, la doloro e la morto iba igis el pensar ke to esis forsan insulo Transajana en la Cisajo.

–Inspektero, me ne havas multa tempo.

–Me havas nur poka questionis, doktoro. Pro quo ya vu e ne altru auskultis Srno. Marjorano? Ka vu konocis el?

N a r k o t a n t i

–No, ne elun. Me konocas Joakim Genciano. Me esas la mediko di lua patro. Ya Joakim advokis me.

–E Sandra, la netigisto? Ka vu anke ne konocis elu?

–Exakte. Me ne konocis elu. Ed ante ke vu questionez lo, me anke ne konocis la reparisto. Nur Joakim esas konocato ibe. Pro quo?

–Doktoro, esas posibla ke on furtis juveli deche la viktimo.

–E vu kredas ke me furtis li, ka no? Askoltez, me esas tre okupata. Yen mea adreso hemala. –Il donis vizitkarto ad el.

–Por quo?

–Vu darfas irar irgekande vu volas e serchadar ta juveli. Irez nun, se vu volas. Mea spoza esas ibe. Ma komprenez ke, irgequante me juas vua kompanio, singla instanto quan me pasas hike, esas instanto quan me ne pasas ibe –il indikis la kirurgieyo– apud mea pacienti. Do, ka vu havas altra questiono?

La tono di Dro. Roko nule indikis enoyo. Il esis nur kerlo kun opiniono tre alta pri sua tempo. E ta opiniono esis forsan tre justifikata.

Tamen, la alta valoro di la tempo di Dro. Roko ne necese indikis ke il esis honesta. Paula pensis ke altru povus donar ad el plu bona opiniono.

El enirabis plurafoye ta loko eufemismale (od adminime lakonike) nomizita “Depozeyo”. To esis fakte la depozeyo urbala di kadavri, qua funcionis en la Hospitalo Generala.

Ibe stacis kun sua dorso turnita al enireyo, ta viro tre alta e magra, vestizita per uniformo blanka, e *geranta binoklo, qua penduris de lua kolo per fili nigra.

Malgre la cirkonspekteso esperebla en ta loko, la viro kantis e movis sua korpo (“dancis” esabus vorto tro jeneroza por deskriptar tala movi) segun la ritmo di muziko qua sonis milaute de la radiofonilo funcionanta sur tablo apuda.

–He, Tor! –salutis Paula.

–Paula! Me debas a vu nula informo, ka? –respondis Arturo Chambelano.

–Ho, no. Me nur deziras vua opiniono pri kolego.

–Ho, quante nediskreta! Pri qua me devas parolachar?

–Pri Dro. Bern Roko.

–Ho, ma pri il esas ya nulo parolachinda.

–Ka vere?

–Nu, vu dicez: kirurgiisto exemplera, kreanto di tekniko kirurgiala revolucionala, di qua la detali esus tro tedanta e teknikala, mariajita de sempre kun un e la sama muliero, rezidanta en la sama domo, duktanta la sama automobilo... Rezume, la viro maxim monotona quan me konocas.

–Ka vu imaginus il kom komplico en juvelfurto?

La mediko explozis en ridego.

–Ka vu imaginus me kom kuristo profesionala? Nu, anke to esus plu posibla kam Bern kom furtisto!

–Rezume, la ideo esas eskartebla.

–Eskartenda! Certena homi ne naskas por certena taski. Bern ne mem savus quale esar deshonesto. Anke se il volus lo, to quon me tote dubitas, kom deshonesto, il mortabus pro hungro.

La certeso dil koronero esis konvinkiva. Paula pareskartis kompliceso di Sandra e Dro. Roko. El ne mem jenis la familio dil kirurgiisto per perquizito nenecesa di ta duesma koliaro, maxim evidente neexistanta.

Ye dekenon kloki, Paula Flavi apertis la pordo di sua domo.

–Ka me arivas tarde? –questionis Quesada ye la altra latero.

–Ho, no. To esas la kloko konkordata. Enirez.

–Danko. –Il vidis ke el klozeskis la pordo dop il. –Ho, me adportis ulu, se lo ne jenas vu. Il klozas nun sua automobilo. Me venigis il pro ke il povos helpar ni pri nia kazo.

Paula tremeskis. Kad il esabis tante nesaja ke il adportabis Cezar? El savis ke la du viri renkontrabis antee. El savis pri la suspenso di sua spoza, quankam on ne informabis ad el pri la motivi. Ma el judikabis Quesada kom tro inteligenta por agar tale. El esperis ne erorir.

Narkotanti

La kalmeso retrovenis a lua korpo ed anmo, kande la invitato arivis a la pordo. Il esis ne Cezar Burgi, ma Arturo Chambelano.

–Bon dio, Paula. Me esperas ke me ne jenos vu.

–Nulamaniere. Vu nultempe jenas me, Tor. Enirez. Vi amba enirez. E sideskez. Romina ja arivis. Ka vu konocas Romina Jardiniero, Tor? El esas la filio di Sro. Quesada. Romina, il esas Dro. Arturo Chambelano, mediko policala. Ma pro quo vu ne dicis a me ke vu esis venonta, Tor?

La desquietesko inicala, e kalmeso posa igabis el parolema.

–Kande vu venis al hospitalo caposdimeze, Jorjo ne ja invitabis me. E yes, Paula. Me konocas Romina de ke el esis bebeo. Hola, Romina.

–Bona nokto, doktoro.

Li dineis kuna, segun konkordo tacita, sen parolar pri laboro. Kande li drinkis sua kafej, Quesada komentis:

–Vu esas ecelanta koquisto, Paula.

–Ho, danko, sioro. –Paula ridetis. –Ma vu exajeras.

–No –konkordis Chambelano. –Nula exajero. –Ni devas agar to plu freque.

–Danko –ridicis la hostizanto.

–Me odias dicar to –dicis la mediko, –ma me ne havas multa tempo plusa.

–Yes –adjuntis Romina, –anke me. Vu komencez, Paula.

–Nu, me ja savas qua esas la amoranto. Wilerme Talioro, la administranto dil Gimnastikeyo.

–Ho!

–Yes! Il konfesis lo. Ma me ne kredas ke il ocidis Adela. Il vere amoris el, e me saveskis pri nula disputo. Pluse, multa klienti asertas ke il esis en la gimnastikeyo en la quaradek e kin minuti dum qui mortis Adela.

–Do, la amoranto ne esas la acidanto, ka?

–Exakte. E me havas altro. Semble, Adela timis la polico, pro ke lua spozo, ma ne el ipse, permisabis la ocido di ulu.

–Me povas adjuntar ulo a to –dicis Quesada. –En sua pasinto en Marblua, le Marjorano esis fakte le Lugli, Raul e Sicilia. Raul esis policisto, ed il koaktis arestati laborar por il po la destrukto di lia arkivi. Ma me savis nulo pri ocido. Quan li ocidis?

–No. Li ne ya ocidis. Li permisabis o konsentis, o ne evitis ula morto. Me ne havas plusa detali. Me ne savas mem qua mortis, o ka to relatas la kazo.

–Oke. Ni havas multo inquestenda. Mea vizito a Marblua esis tre dociva. Me pensas exemple ke la demenajo di Dro. Kardelo relatas la violaco pri qua il esis arestata.

–To esas absurda! –klamis Romina. –Il violacis nulu. Me konocas il bone kom vicino.

–Yes, ma altri opinionas diferante –respondis lua patro. –E li havas la povo por divenigar lia opiniono ye ago.

–Do, ka ni povas exkluzar il kom suspektindo?

–Nu, la pasinto di ca viro esas murizita, Paula. Me ne ja imaginas quon ni trovus ibe. Kontree, la pasinto di Piero Olibano en Marblua semblas transparanta. La acidento ya esis acidento. E la viktimo esis la precipua kulpanto pri olu.

–Do lua sola kulpo esas uzar cinike singla muliero apud il.

–E se li aceptas lo –kompletigis Romina –lore esas ibe nula krimino.

–Koncerne Narvalo –duris Quesada –la alibio esas bona. –Il ridetis kelke dum memorar. –Mikra eroro organizala preske kuestas ad il akuzo, ma fine omno explikesis.

–Qua eroro? –questionis Paula.

–Ho, nura detalo. La fakturo esis misarkivita, kom pagita ye la 1ma., vice la 11ma. Ma la dato konkordis. Do omno standas korekte. Me anke saveskis ke Narvalo ne toleras audar la detali di la morto di sua spozo.

–Yes, me sentis same –konkordis Paula.

–Ho, e hodie me vizitis ta puero, Fred Leoni –dicis la detektivulo.

–Quale il standas? –questionis lua kolego.

–Ne tro bone, regretinde. Ma se vu volas exkluzar homi de vua listo de suspektindi, komencez per il. Il esas infanto en sua mento!

–Kontree, Agnes esas tre matura –komentis Romina.

–Yes, –dicis Paula. –Pro ke el esas homino.

Narkotanti

–Anke lua matro esas homino –objecionis Jorjo. –E via komenti pri elu ne esas tre favoroza.

–El esas la ecepto dil regulo, patro.

–El esas la motivo dil matureso di Agnes. Ulu mustas esar adulto en ta domo, Romina –respondis lua patro.

–Forsan, yes.

Jorjo remarkis ke Arturo, qua duris ne parolar, regardis insiste sua horlojo. Il ja dicabis ke il bezonas departar quik, pro ke lua labordio komencas tre frue. Jorjo rikomencis la diskutado dil kazo:

–Me pensis ulu. To esas nura teorio, ma ol esas posiblajo. Hike venas tua helpo, Arturo.

–Dicez.

–Quon agas “Dormigal” a kokainiko?

–Nulo. Quale aspirino a dento-doloranto. Dormigal ya dormigas la paciento, e lore lu ne uzas kokaino. Ma lu anke agas nulo altra intertempe.

–Ma se la paciento havas nulo agenda, o se lu esas tro depresata por pensar klare...?

–Lore, es posibla ke lu pensez pri uzar Dormigal, yes.

–Ka ni esas certa ke Tulio Marjorano, o Raul Lugli, suocidis?

La mediko pensis dum preske un minuto ante dicar:

–No. No, me ne esas certa. To aspektis suocido, e Paula esperis suocido. Me kompatis el ed agis stulte per ne konsiderar altra posiblaji, por alejar Paula.

–Lugli esis kokainiko. Kad esas posibla ke il uzis Dormigal, pro ke il havis krizo, ma esis tro tarda por saveskar ube komprar kokaino, en ica urbo deskonocata por il? E kad esas posibla ke ulu, profitante ke Lugli dormis, jetis il de la balkono?

–Yes, tote posibla. Omno konkordas perfekte.

–Lore, –dicens Romina –me ne devus esar hike. Me ne havas alibio por la tempo di **ilua** morto.

–Quante alta tu esas? –questionis Chambelano.

–Un metro e sisadek e kin centimetri.

–E tua pezo?

–Kinadek e non kilogrami, pro quo?

–Yen tua alibio –explikis la mediko. –Por agar to quon sugestas tua patro, oportas mezurar adminime 1,75 m. Tua alibio esas la fiziko. Ed ol ya esas nekontestebila.

–Me povabus stacar sur benko.

–Lore –respondis Paula –Marj... to es, Lugli, pulsabus vu de la balkono, tam balde kam vu esus sur la benko. Irgakaze, vu ne havas la forco bezonata por levar il, precipue desur benko. Tor esas justa. Vu duras esar nesuspektinda.

–Or, –questionis Quesada –ka mea bofilio esas anke exter suspekto?

–Il dormis kande Lugli kriis dum falar, e vekis me per to. Me iris a la strado por vidar quo eventabis, e retrovenis quik che me. Me probis vekar il, ma sen suceso. Do me iris itere a la strado, e pose me iris che tu, kun Paula. Segun mea savo, Kristian ankore dormis. Il uzas Dormigal, ed esas desfacila vekigar il kande ol ankore efikas.

Paula ne savis quale komencar explikar to quon el volis dicar. El preferabus ke Romina ne esez lore en la chambro. Ma el ya esis ibe, e la detektivo havis nul alternativo. Adminime ya esabis Quesada ipsa qua mencionabis Kristian.

–Tamen existas problemo quan me... quan ni bezonas konsiderar.

–Yes?

–Yes, Romina. Pri vua spozo.

–Quo eventas pri il?

–Nu, me saveskis hazarde ke il voyajas ofte a Marblua, e ke il ja voyajis lor ke le Lugli rezidis ibe.

–Ho, ma to nule relatias la kazo –asertis Quesada en maniero qua invitias klozar la diskuto.

–Ka vu kredas lo, sioro? –Paula esis skeptika. To esis por el desfacila stando. Kristian ya havis la alteso e forco bezonata por jetar Lugli ek la balkono, ed il dormis sola che su lor la krimino. Fakte, ne sola. Kun Romina, qua partoprenis omnia diskuti, e la

N a r k o t a n t i

inquesti. Kad esus posibla ke Kristian ya ocidis Lugli, e nun Romina alibiizis il? Kad esas posibla ke Kristian esis la groso qua ocidis anke Sicilia Lugli, malgre ke il havis la alibio...?

La voco di Romina finigis lua teoriizado:

–Patro, me kredas ke el meritas expliko.

–To esas tre privata.

–Ma to esas inquesto kriminala! Tu sempre dicas ke...

–Oke. Se tu pensas tale... –interruptis la patro, ma il ne finis sua propra frazo.

–E pluse, esas nulo pri quo shamar koncerne to.

Quesada dicis nulo plusa, do Romina duris parolar:

–Paula, la motivo di Kristian por voyajar a Marblua esas ke ni havas problemi por genitar filii. Ne nur il voyajas ofte a Marblua, de quar yari ante nun, ma anke me. Ni perdis multa tempo en kuracadi neutila. Nun aparis nova tekniko qua povus havar bona rezultaji. Ma la proceso esas ya tre longa.

–Ho! Me regretas lo! Me ne intencis...

–Nula problemo. Vu ya devis questionar. Do, ka mea spozo esas suspektindo? Kompreneble, vu havos la adreso di la mediko. Il nomesas Denis Kavalriano.

–No. To ne esos bezonata.

En Santa Fido, onu ne alegis problemi sexuala falsa por eludar akuzo, ne mem akuzo kriminala.

–Oke. Quon altra ni havas? –questionis la detektivulo.

–Me interviuvis Dro. Roko –respondis lua kolego. El explikis kurte la teorio qua duktabis a ta interviuvo. –Il voluntis serchigar sua domo, ma me certesas ke ni trovos nulo ibe. Mem se Sandra furtis la juveli, e Dro. Roko esis lua komplico, il ja havis suficanta tempo por desaparigar la furtajo.

–Nu, onu ne savas –komentis Quesada. –Kelkafoye krimineri fushas o facas erorachi stulta, pro qui li esas kaptita.

–Me vere mustas departar nun –dicis Chambelano.

–Regretinde –komentis Paula.

–Ed anke me –adjuntis Romina.

–Ma morgo esas saturdio! –protestis la hemestro.

–Por ni vendisti, la matino di saturdio esas tam bona kam ta di lundio o mardio, Paula.

Quesada darfabus restar. Il havis nulo agenda til la matino sequanta. Ma il ne esis restonta sola kun Paula. Il ne volis agar ulo nesaja, qua ruinus omno. Paula esis vere bela e dolca. Ed il esis sola. Ma el esis ankore konfuza ed il ne volis profitar lo. Il esis inventonta ula mentiuro por ekirar, kande sonis la klosheto. Paula regardis tra la vidtruo e vidis viro nekonocata da el. El apertis la pordo. La viro havis bendo en la nazo, ed il esis evidente ebria.

–Hola, Paula. Me esas Frederik Tundro. Me laboras kun tua spozo. Me pensis ke tu forsan volus irar ulaloke kun me cavespere, se tu ne ja havas altru. –La viracho enireskis la domo.

–Irez nun ek mea domo!

Ma Frederik ne ekiris. Il probis vicee kisar Paula. Il ne vidabis la altra homi en la domo.

–No! –klamis elu.

Paula esis entrenata policisto, ed el forsan sucesabus desembarasar su de la kerlo sole. Or, anke ilca esis policisto, ed il forsan povabus vinkar e dominacar el. Ed esas anke posibla ke la fakto ke Frederik esis evidente ebria permisabus a Paula vinkar la lukto. Omno esabus posibla. Ma to quo vere eventis esis ke Quesada e Chambelano quik staceskis. Li prenis la viracho ye la kolumo e, sen frapar il mem unfoye, li pulsas il violentoze tra la koridoro ed adsur la trotuaro.

–He! –il klamis. –Me ne savis ke vi arivabis antee. Pardonez! Me vartos!

Tala komentacho rivivigis la furio di Quesada, ilquan Chambelano apene sucesis tenar.

–Lasez me, Arturo! Lasez me e me perdigos singla dento lua.

–Il forirez, Jorjo. Lo ne pervaloras.

Ed irgakaze, la porkacho ja kurabis exter lia vido.

N a r k o t a n t i

Kande li rieniris la domo, Paula ploris inter la brakii di Romina.

21. "ES TEMPO INVENTAR KURAJO"

Omno chanjabis subite. Nun, on ne povis livar Paula sola. E Romina ed Arturo ya devis forirar. Jorjo restis kom la sola alternativo.

Segun sua impulso, Paula desmetis sua shui, e sidis en stulego. El tenis la gambi flexita kontre la korpo, e la pedi sur la sideyo. En stulego apuda, sidis Jorjo, en posturo plu tradicionala. El naracis la disputo di la nokto antea kun Cezar. Pose el explikis:

–Ne lua insinuo ke me esas nefidela jenas me, ma ke il ne kredis me kande me dicis ke me esis sola. Nu, anke la insinuo jenas me.

–Se to helpas vu, me ne kredas ke Cezar sendis ca idiotacho hodie. Me renkontris ilta plu frue ed il questionis pri vu.

–Ho! Quon vu respondis?

–Ke vu standas bone. Kompreneble, me ne savis pri hiero. Ho, ed il anke volis sendar a vu mesajo per me. Ma me dicis ke vu certe preferus audar ol direte de il. Il sendis nur kiso a vu.

–Ho, danko. –La vizajo ankore lakrimizita di Paula lumizesis da rideto. Dum un instanto, Jorjo sentis vidar ibe la cielarko. Ma beleso esas sempre efemera.

–Me esas tante sola! –el plendis.

–Ka vu ne havas familio?

–Yes. Mea genitori esas tradicionala familio Cisajana. Mea patro esas richa aferisto. Mea matro okupesas nur pri la domo, quale en familii ube la pekunio ne esas problemo. E mea fratino Andi esas kelke plu olda kam me. El ya satisfacis la ekspektaji di mea patro. El mariajesis a richego, e demenajis al Quartero Privata. Ulamaniere, el vivas quale la rati en la Klubo, ma el ne gajis sua cerebro por enirar la Quartero. E pluse, li vere interamoras. Irgakaze, el ja anuncis a sua spozo ke el ne toleros nefideleso. El minacis il, ube to doloras maxim multe: se il ulatempe trompus el, el saveskus lo, e per divorco, el ganos un duimo de lua richeso. Se me konocas el, el bezonos kin minuti por komprar apartamento, e disdonar la ceterajo ad organizuri sociala.

Jorjo ridis pro la komento. El duris parolar:

–Nedicinde, nia patro savas nulo pri la averto... –El aspiris profunde ante durar. –Me, vicee, selektis altra voyo.

El prenis kelka hari ek sua vizajo ante durar:

–Me sempre deziris esar heroo. E de infanto, me sempre esis tre desquieta ed interesata pri omno. Me klimis al arbori, me apertis aparati por saveskar quale li funcionis... o por simular ke me saveskis, pro ke fakte, me ankore lernis nulo pri elektronaji. Irgakaze, esas miraklo ke me nultempe ruptis ula osto. La kozo maxim grava quan me subisis esis kande me volis inquestar quo boliis en poto en la koqueyo.

–Quo eventis?

–Me evis sep yari. Mea matro desatencis me dum un instanto, e me levis la kovrilo. Ulo, me supozas ke kelka oleo, saltis a mea vango e brulis olu.

–Ho, yes! Me memoras to. Me savis ke vu esis diferanta nun. Quon divenis ta bruluro?

–Me desaparigis ol per mikra operaco.

–Nu, la chanjo favoras vu.

–Danko. Irgakaze, kande me anuncis mea decido divenar policisto, patro preske infarktis.

Jorjo ridis itere.

–No, serioze. Il ya preske infarktis. Pokope, mea vivo divenis desfacila che me. Patro ne ekpulsis me, ma ni interdisputis singladie. E matro sufris. Pose, me konocis Cez, e mea patro interdiktis il vizitar me che ni. Me saturesis. En la matino sequanta, me serchis nova rezideyo, ed ante un semano me ja esis hike. Patro ne pardonis lo. Ka vu povus kredar ke il ne mem venis a mea mariaj-festo e ceremonio?

–Quala stulto! Quon agas vua matro?

N a r k o t a n t i

–El vizitas me sekrete. O ni renkontras por drinkar kafeo. Ma el ne povas livar il. El dependas de il pekuniale, ed el savas agar nulo por vivar de ol. El amegus parolar a sua spozo libere pri me, ma il ne konsentas lo. Ankore mine, parolar pri Cez.

–E vua amiki?

–Me havas nula vera amiko, ecepte mea frato. Ma el havas sua vivo nun. Del amiko quin me havis olim, restas nulu. Ne ti quin me ganabis per esar filio di mea patro. Li ne esis trahizonta sua samklasani. Me ne kredas ke li esas koruptita, ma li ya havas sua sekretaji celenda. E li ne povas naracar li a policisto.

Paula experiencis sentajo stranja. El nultempe expozabis sua anmo tale por viro, ne mem por ti kun qui el dormabis (precipue ne por li), quale el expozis ol nun por Jorjo Quesada. Quo sequis nun? Kad il volus agar ulo? Lua instinto hominala dicis ad el ke ta viro sentis su atraktita ad el. E lua experienco montris ke ti qui volas ulo, agas konseque. Quon el agus, se il probus kisar el? Pokope el ganis akra konciesko ke lua kapo doloris, ed el ne povis pensar klare. To esis indico neambigua ke el drinkabis un glasedo troa. El ne ja esis ebria, to quo adminime igabus el ne komprenar to quo eventus. El esis en ta stando mivoya inter la tota kontrolo di su ipsa e la absoluta senkontrolo en qua la nekoncio protektas onu de sufragar. El ne nur esis vundebla. El savis lo. Se ta viro probus agar ulo, el forsan cedus. Ed el odius su dum semano, ed ilun dumvive.

Pos mikra hezito, Jorjo semblis adoptar sua decido. Il pozis vino en sua glaso e fine komencis parolar tale:

–Paula, ka vu savas...? –il semblis ne audacar durar parolanta.

–Yes?

Il prenis a sua boko la bordo di la glaso ante parolar. La kordio di Paula bategis rapide, ed el sentis bulo en la guturo. “He, parolez nun!,” el pensis. “Finigez la agonio!” En ta duadek sekundi quin Jorjo prenis ante parolar, el probis determinar kad el ne ya expektis to. Ma el esis tro afektata dal vino por decidir ulo tante definitiva por sua vivo.

Jorjo dicis:

–Kande me esis yuna, quankam ne tam yuna kam vu esas nun, me esis mariajita, kun Ester, la matro di Romina. Me esis ankore basranga, e me laboris harde. Multa mulieri laboris quale Ester, e vua matro, nur che su. E ni ja havis nia du filii. Me devis sorgar pri ni quar. Ester preferabus ke me laborez mine ed esez pluse kun li. Ma me ne askoltis el. Me divenabis ja laboremiko. Lore, me havis tre desfacila kazo. To esis krimino quale la vua, ma ol inkluzis grava politikisto lora kom suspektindo. Per grandega esforco, e laboro kuna, ni solvis la kazo. Yes! Ni! Ne la inspektero sola. Me esis euforioza. Me venis che me por rakontar lo a mea familio. Ma li ne esis ibe. Ester forprenabis nia filii che sua genitori. Li esabis ibe ja dum quar dii.

–Ho, quo eventis lore?

–Me fingis ke la laboro es plu importanta e kande me volis reaktar lo esis tro tarda. Ester ja igabis mea filii odiar me. Rezume, me nur vidas Ester lor la naskodio di Romina. Ne esas ke me volus vidar el plu ofte, he? Ma mea filiulon, me anke rare vidas, e kun Romina, ni rifacis nia relato erste ye kin yari ante nun.

–Ho! Me regretas lo tante!

–Danko. Paula, nia laboro esas tro tempivora ed esforcivora. Me sentas ke ol esas omno. Ma me savas ke me trompas me. Vu esos ecelanta inspektero. Me havas nula dubito pri to. Li ya agachis per promocar vu nun, e tale. Ma vu ya meritas vua promoco, pluse kam multi altra qui ganis ol ante vu.

–Danko.

–Ma la laboro ne esas omno importanta. Ulaloke, esas ta stulto Cezar Burgi. Il agis vere idiote hiero, e se il sufris pro to, il ganis lo. Ma se vu ankore havas amoro e pardono por il, vu devus konsiderar lo. Ne pro il, Paula. Pro vu.

Pokope, Paula komprenis quon Jorjo intencis agar. Il ne volis profitar yunino konfuza. Il volis vere helpar amiko. Il respondis a lua parfido ed intimeso, per sama parfido ed intimeso. El supozis ke il neofte diskutis tala kozi. Il donis ad el to quon el bezonis. Jorjo Quesada esis lua amiko. Il ofris su ad el kom to. Ed el amis il pro to.

–Dankego, Jorjo –el dicis emocante.

Jorjo kisis el afecionoze en la vango, e respondis nulo. Omno esabis dicita.

N a r k o t a n t i

–Me ya devas departar, nun –il dicitis.

–Yes, nedicinde. Me apertos la pordo por tu. –El staceskis ed akompanis il adibe.

–Ka tu standos bone?

–Yes.

–Klozez bone la pordo, kaze ke la kerlo insistus.

–Destimez, Jorjo. Bona nokto, e danko, itere.

–Bona nokto, Paula.

El regardis il marchanta alonge la koridoro. Ma il formarchis sen regardar retroe. Il savis ke kande on selektas voyo, ne utilesas konsiderar to quon on livis en la voyi cetera.

~

Malgre omno, pos sekure klefagar la pordo, tanokte Paula sucesis dormar pacoze, danke Quesada. Frue en la sequanta matino, e tre bone dorminta, el decidis ke esas kozi urjante solvenda. El vehis direte a la Policeyo Transajana.

–Yes, belino –dicitis la policisto qua recevis el. –Quale me povas helpar tu?

–Me esas Serjento Paula Flavi de la Policeyo Centrala, e me volas pozar denunco.

La chanjo nemediate dil atitudo dil policisto esis evidenta, e Paula devis esforcar ne ridegar ante il.

–Yes, sinioro! Nemediate, sinioro. Me prenos la paperi necesa e registragos vua denunco, sinioro.

Pos kelka nehabila e hastoza movi, la nefortunozo sucesis trovar la paperi bezonata.

–Me askoltas vu, sinioro.

–Me volas denuncar policisto di ca policeyo, pro intencata atako sexuala kontre me.

–Ho! –il ne sucesis represar la klamo. –Me sincere ne intencis... –La paniko ne permis ad il finar la frazo.

–Quo eventas?

–Voluntez vartar, sinioro.

Dum ke el vartis, du policisti trairis la chambro, dum komentar:

–La bando ja ne jenos li pluse.

–Yes. Esas bona ke ankore restas civitani responsiva, qui denuncas li. Mem se anonime.

–Nu, li volis evitar venjo. Esas komprenebla ke li ne revelis sua nomo.

La policisto qua forirabis retrovenis. Altra viro venis kun il. Ca viro dicitis:

–Bon jorno, serjento. Me esas Kapitano Terano. Ka me povas helpar vu?

Paula esis charmata. Ta policisto havis plu alta rango kam el, ma il decidabis donacar ad el sua trakto maxim ceremoniala.

–Yes, kapitano. Me komprenas ke en ica Policeyo laboras ula viro nomizita Frederik Tundro.

–Yes. Ma il ne esas hike nun. Il laboras dumnokte.

–Plu bone, me volas pozar denunco kontre il. Hiero il venis adche me, ed atakis me.

–Ho, me tre regretas lo, serjento! Ka vu standas bone?

–Yes, danko. Felice amiki salvis me. Ma ta individuo esas tre danjeroza, e me devas agar ulo por haltar il.

–Nedicinde, serjento. Me registragos ipse vua denunco se vu voluntos sequar me a mea kontoro.

–Certe, yes.

Kande la denunco esis registragita, Paula komentis al kapitano.

–Me laboras nun pri homocido en Edificio Universo. E me audis ke vi havas altra kazo en la sama edificio. Quon vu povas informar a me pri to?

–Ni recevis informo ke la furtaji esas celata ulaloke en ta edificio.

–Ma ka vi havas ulo konkreta kontre Alfred Leoni?

–Regretinde, to esas informo konfidencala, inspektero. Me ne darfas disdonar olu exter nia laborgrupo.

Quo eventabis a la decido kunlaborar inter omna Policeyi por kaptar la juvelfurtisti?

–Ma vi ya savas ke Fred Leoni esas fakte nur la amorato di adolecanto qua rezidas ibe? Fakte, til tre recente, il apene mem eniris la edificio. Il renkontris sua amorato extere.

Narkotanti

–Quale me dicis, me ne esas autorizata diskutar la detali til ke la tota bando esos kaptita.

–Ho, do vi pensas ke esas bando! E me supozas ke via sequanta ago esos kaptar la amorato di Fred, ka no?

La kapitano aspiris por dicar ulo.

–No, no. Dices nulo. Me savas: vu ne darfas diskutar la detali.

–Exakte, serjento.

–Bona jorno, kapitano. Multa danko pro registragir la denunco kontre Tundro.

~

Paula quik komprenis ke el esis obtenonta nulo de ta burokratacho. El agabis omno male por faciligar lua kunlaboro. El komencabis per denuncar kontre un de li. El timidigabis la yunulo en la acpteoyo. E nun el audacis demandar detali pri un de lia kazi! Esas nulu plu zeloza kam policisto pri lua propra kazo! Pro to quon el savis pri la pensomaniero policala, el decidis ne insistar vane.

Vice disipar sua tempo, el retrovenis che su. El pozedis ibe altra maniero, plu rapida ed efikiva obtenar informo fidinda: la journali.

Se el povabus, el lektabus nur “La Hodio”, qua esis plu koheranta kun lua vidpunti, ultre min exajerata ed impresema, kam “La Povo”. Ma kom inspektero di Polico, el bezonis esar informata, ne nur pri quo eventis, (to quon el ofte saveskis plu direte, per altra voyi) ma anke pri quon la journali rakontis de to quon li savis. Altravorte, el devis savar quanton savis la popolo, per la journalaro. Ed el devis agnoskar ke maxim multa Cisajani (altravorte, maxim multa influivi) lektis prefere ne “La Hodio”, ma “La Povo”.

En “La Hodio”, el lektis:

Minoro esis hiere arestata sub akuzo di furtar juveli di influiva dami “Pov-” oza di Santa Fido, ed altra urbi vicina. Kom sola pruvo kontre il, esas juveli obtenata de lua domo, per procedo policala di dubitinda regulozeso. La yunulo, di qua la nomon ni tacas, pro lua minoreso, asertas ke il esas inocenta, e ke il nultempe vidabis la dicita juveli.

Kontree, “La Povo” publikabis:

“Transajano arestesis”

La deliktero Transajana Alfred “Fred” Leoni arestesis hiere da nia Polico. La dicito furtabis juveli apartenanta a respektinda dami di Santa Fido. Pluse nia urbo montris sua maxim shamoza vizajo al lando, nam inter la viktimi dil krimin-ondo, esis anke vizitanti de altra urbi. Danke a la efikiva e neburokrata ago di nia Polico, nereprochinde direktata da Kapitano Konrad Terano, rekuperesis plura juveli. Tamen, deki di decanta membrini di la Klubo di la Rivo plendis a nia journalisti ke lia valoroza pozedaji duris ne trovesar. La Polico fidas ke li povos trovar la komplici di Leoni, qui certe tenas ankore la produkturo di lia nequalifikebla agachi.

Ka ca timiganta yunulo deliktista celas ankore sua komplici en la profundajo neacesebla di la Transajo? Ka ne omna esforco esas necesa por haltigar ca nejustajo e la impero di la nelegaleso? Korespondas a vi, civitani respektoza di la lego, decidir lo.

–To nule povas esar koincido!

22. “POR KOMENCAR LONGA VOYAJO”

En la prematino di ta lundio, Paula pulsas la butono por silencar la vekilo. Ma ol ne tacis. El apertis la okuli, e vidis nulo. El tastis por trovar la komutilo di sua litlampo e regardis la horlojo. Esis kin kloki e triadek-e-kin minuti. Duadek e kin kompleta minuti ante la kloko ye qua el intencis vekar. El odiis vekar ye tante poka tempo ante la kloko dezirata, nam el ja ne ridormeskos. Lua mento furtabis duadek e kin minuti de dormo ad el. Ol debis ad el ta tempo.

No. Ne la mento esis blaminda cafoye. La telefonilo sonadis delonge.

–Yes? –El respondis ankore midormanta.

–Paula? Ube tu esis! Ni iros a Marblua.

–Jorjo? Quo eventis?

Narkotanti

–Ulo vere importanta esas en Marblua, ma tu bezonesas, kom la inspektero oficiala di ta kazo.

La ecito di Jorjo aturdis Paula, qua, nur por tacigar il, promisis:

–Ni iros per mea automobilo. Me queros tu ante un horo.

En la tempo promisata, Paula arivis che Quesada. Il vartis ja sur la strado. Il eniris la vehilo, e kisis elua vango.

–Jorjo, ye qua kloko tu vekas?

–Ho! –Il shamis pro ke il senintence vekabis el. –Ka me vekis tu? Me regretas lo. Me recevis telefono hiero tro tarde. Me ne volis vekar tu lore, e camatine, me ne volis vartar tante, ke tu departabus.

–To ne importas. Me esis preske vekonta. Ma me insistas. Ye qua kloko tu vekis?

–Canokte, me ne dormis, pro la telefono di Manuele.

–Quo eventis?

–Ula karcerano havas informo por ni.

–Informo pri quo?

–Manuele ne volis dicar lo. Il volis ke ni audez la karcerano direte.

–Do to povus esar nulo importanta.

–Me ne kredas lo. Manuele savas la detali di la kazo. Me devis dicar li ad il por obtenar helpo adequata. Ma destimez. Il e Lulu esas amiki tote fidinda.

Alonge plura kilometri, li babilis pri trivialaji. Nulu audacis abordar **la** temo. Dum la tota semanofino, li ne mem telefonabis. La kazo esis la sola kozo qua justifikabus lo, ed olu ne ofris *nuveli por ke li interkomunikez dum ta dii. Kande Paula recevis nula telefono de sua nova amiko, el komencis questionar su quon exakte signifkis por Jorjo to quon il agabis e dicabis tavenerdie. Quon sakrifkis il por el? Yen questiono quan el ne povos pozar ad il, adminime dum tre longa tempo.

Fine Jorjo questionis:

–Quale tu standas?

–Multe plu bone, danko. –To esis kande Paula povabus questionar quale il standis. Ma to esabus tro direta. El sentis la impulso tacar la questiono, malgre ke el deziregis saveskar lo.

–Ka la ebrio problemizis tu pluse?

–Ho, no. Ta bastardo esos problemo por nulu dum longa tempo. Me denunciis il.

–Bone! Me gratulas tu!

–Espereble to funcionos.

–Yes, espereble.

–Ma nulo esos plu dociva por il kam la leciono tua e di “Tor”.

–Ho, ma Arturo salvis lua vivo. Me ne ja finabis kun la porkacho.

–Ka tu pensas ke la kerlo standas bone?

–Nu, lua gambi esis bona por kuradar. E me ne audis pri policisto grave vundita depos ta nokto.

–To esas bona signalo.

El ne povis vartar pluse.

–E tu? Quale standas tu?

–Bone, danko.

“Oke,” pensis Paula. “Il ne volas parolar. Ma se me abandonas abrupte la temo, lo shamigos il”. El preferis departar pokope.

–Me ne questionis tu tadie granda dubito de mea tempi kom policisto basranga. Pro quo tu ne esis promocata itere? Tu devus esar adminime kapitano, nun.

–E sidar dum ok hori singladie, de lundio a venerdio, en konfortoza stulego, an skribotablo, en kontoro etiketizita per mea nomo? No, danko! De tempo a tempo, li sentas ke esas lia obligo ofrar a me nova promoco. Do ni repetas la sharado periodala ke li ofras ol a me, e me refuzas ol. Se me aceptabus singla promoco quan on ofris a me, me devus esar nun la Policestro.

–Ma se tu havus tala povo, tu povus chanjar kozi plu facile.

–Nu, se me aceptabus un o du de ta promoci, li cesabus quik ofrar a me plusi. Li ne permisus a me arivar ibe. Ed irgakaze, me ne savus “chanjar kozi”, quale tu dicas. Men ne interesas to. Me esas bona por to quon me agas. E me amas mea laboro. Me standas tre bone hike.

Narkotanti

Paula judikis ke ja esis nula risiko nocar il, e li povis abandonar la temo, e parolar itere pri trivialaji, til lia arivo a Marblua.

~

La urbo, same kam Jorjo e Paula, esis apene vekanta, lor la arivo dil detektivi. Nulu ek li konocis ol bone. El, pro ke el ne havabis la posiblaĵo esar ibe suficante ofte. Ed il, pro ke il nulatempe prizabis urbo plu granda e min pacema kam Santa Fido. Per questionar, li fine arivis al Policeyo. Ante to, li provokis surprizo a paro de marchanti, lor questionar a li:

–Exkuzez ni, ube esas la Purgatorio?

En Marblua, la Purgatorion on nomis la “Varteyo”.

Erste kande li fine arivis, li pensis ke li povabus telefonar a Manuele, vice vagadar alonge la urbego.

Jorjo prizentis:

–Paula, me prizentas a tu Manuele Cibeli. Manuele, yen Paula Flavi.

–To esas mea plezuro, inspektero Cibeli. Jorjo parolas sempre tre bone pri vu e vua spozo.

–La plezuro esas mea, inspektero Flavi.

“Paula”? “Jorjo”? E ta bela muliero esas mariajita... ad altru? La okuli di Manuele pozis questiono quan la okuli di Jorjo decidis ne respondizar. La inspektero lokala dicitis:

–Me inquestis kelke la traci quin ni sequis venerdie. Me ne savas ka to esas importanta, ma me pensis ke vu, inspektero Flavi, povus judikar lo plu bone.

–Oke.

–La karcerano nomesas Ralf Bazalto, ocidisto profesionala. Il esas hike pro sep homocidi, nula relatanta vua kazo. Il kondamnesis ad enkarcerigo dumviva, unfoye pro singla homocido. E la verdikto esas ja definitiva. Il ne ekiros til sua morto naturala, ma il povas ankore plubonigar sua stando. Vi savas: privileji televizionala, celulo aparta, e tale pluse. Nu, pri to il volas negociar.

–Quon il havas por ni?

–Ton, me preferas ke vi audez direte de il. Me audis lua naraco, e... Me audabas multa kozi dum mea kariero, ma certe nulo simila a to. Me preferas ke vu audez ol direte e sparez a me la peno naracar to.

–Oke... –Paula sentis kelka timo audar la viro. Pos mikra hezito, el decidis: –Ni audez il.

Dek e kin minuti kun Bazalto suficis a Paula Flavi. El ekiris la questioneyo, sequata da sua kolegi. Nauzeagita, ma tote konvinkita, el questionis:

–Ka vu povas aranjar la transporto di la arestito, inspektero?

–Certe, yes. Donez a me ula minuti. Me preparos la paperaro por ke vu signatez ol.

–Danko. E me profitos ta minuti por rekuperar me de ito.

~

Por trairar la shoko, Paula e Jorjo iris a drinkeyo, dum ke Manuele finigis la paperaro. Kande el retroganis sua forco, el dicitis:

–Or, to ne solvas la kazo.

–No, ma ni havas bona indici.

–...e nula pruvo!

Manuele eniris e cirkumvidis til trovar li. Lore il proximeskis a li.

–La paperi esas pronta por vua signato, inspektero.

–Danko.

–Ni komentis ke ni ankore ne havas la pruvi –explikis Quesada.

–Ni povas ankore arestar nulu –adjuntis Paula.

–Quon on savas pri la kazo pro qua Lugli falis?

–Ho, me lektis la informo plurfoye, Jorjo. E me trovis nulo interesanta. La arestato nomesis Niko Vilajano. Il esis akuzata pri ocidar sua asociito, Dante Barko e lua spozo, por la pekunio di Barko.

–Ube trovesis la korpi di le Barko?

–Li ne trovesis. Li tote desaparabis. Semblis ke Vilajano ocidis li, e pose desaparigis la kadavri e transportis la pekunio a konti, posible exterlandana.

–Do, ta konti ne aparis.

Narkotanti

–Exakte. La teorio esis ke Vilajano portis la pekunio a lando ube la konti duras sekreta.

–Quale pruvesis la inocenteso di Vilajano.

–Nu, il esis absolvata pro manko de pruvi. Ma la pruvo maxim konvinkiva di lua inocenteso esis la aparo, pos la judico, di le Barko, vivanta, e perfekte sana. Li departabis en vakanco exterlande. E li dicabis nulo a Vilajano.

–E la pekunio?

–Nu, serchez ol en singla loko quan le Barko vizitis dum sua vakanci... Ka vi savas? To esas la unesma foyo ke me explikas to laute e to omno semblas...

–Nekredebla? –propozis Jorjo.

–Trapilo fabrikita –definis Paula.

–Yes. Ulo certe “flaras” male. –Manuele regardis sua horlojo. –Forsan Kiko povos helpar ni.

–Qua esas Kiko?

~

–Inspektero, ca yuno esas Kiko, nia arkivisto. Kiko, yen Inspektero Paula Flavi, de Santa Fido. E tu ja konocas Jorjo Quesada.

–Inspekteri...

–Quale vu standas, Kiko?

–Kiko, ka vu povus serchar tri plusa nomi por ni?

–Certe, yes! En somero eventas nulo. Me prizegus havar irgo agenda.

–Oke, la nomi esas Niko Vilajano... –diktis Manuele – Dante Barko... e lua spoza, irgequale el nomesas.

–Ho, yes! –La arkivisto ridis. –La ocidito qua ne mortis. Vartez. –Il taipis la unesma nomo. –Yen: “Vilajano, Niko. Nemariajita. Evo: 28 yari. Naskurbo: Marblua. Ofico: jeranto di ‘Apoteki Longa Vivo...”

–To esas la kateno de apoteki maxim granda en Marblua –explikis Manuele.

–E pose, esas la kazo quan vi konocas: “Absolvata pro manko de pruvi en la kazo pro la homocido di Dante Barko e Delia Prato.”

–“Prato”?

–Prato esas la surnomo patralla di la spoza di Barko.

–De ube me konocas ta nomo? –questionis Manuele.

–La sola homo surnomizita Prato quan me konocas esas Ulrik.

–Yes! Kompreneble. Ulrik Prato esis sempre la policisto qua akompanis Lugli – memoris inspektero Cibeli. –Ka tu ne savas hazarde...?

–Ube il esas nun? –kompletigis Kiko. –Se me ne eroras, il esas en la duesma etajo.

Paula esis astonata. Ta yuno esis la homo maxim simila a komputoro quan el konocabis. El ne savis ka dankar il ne enirigabus informo neprocesebla, e provokabus kurta cirkuito. Felice, il nur regardis el, e respondis per rideto tre homala.

~

Kiko esis justa: Ulrik Prato ya esis en la duesma etajo.

–Ka vu esas okupata, nun? –questionis Inspektero Cibeli.

–No, sioro.

He! En Marblua, policisti basranga ne devas dicar “sinioro” al detektivi!

–Ni volas parolar kun vu pri Raul Lugli.

La chanjo en la vizajo dil yuno esis neperceptebla, ma certe reala.

–Venez kun me.

Li quar eniris chambro ube li povis parolar tranquile. Kom la sola policisto kun autoritato ibe, Manuele devis duktar la interviuvo, dum ke Paula e Jorjo audis tacante.

–Ni audas vu.

–Me sempre savis ke Lugli esis koruptita. Il celis multa informo pri la kazi de me, por ke me ne havez pruvi kontre il. Ma ni laboris kune dum sep longa yari.

–Pro quo il sempre selektis vu por laborar?

–Me supozas ke il kredis ke il povis kontrolar me. Se altra policisti savabus pri lua agi, il ne sentabus tanta sekureso.

–Qua esas Delia Prato?

N a r k o t a n t i

–Mea frato. Quale me dicis, me savis ke Lugli esis koruptita. Ma me ne povis pruvar lo. Do, me facis trapilo por il. Mea bofrato e lua asociito helpis me.

–Vu savas ke vu misuzis la sistemo judiciala, ka no?

–Yes, sioro.

–Ma vu anke haltigis furterto qua uzis la polico por to. Or, skopi ne justifikas moyeni, ma me esas pronta obliviar omno –promisis Manuele.

–Anke me –adjuntis Jorjo.

–E me –dicis Paula.

–Danko, siori.

–Ma ni bezonas vua helpo –duris la detektivino. –Lugli esis ocidata.

–Ka me darfas dicar ke me ne regretas lo? Me savas ke me devus repulsar singla ocido, ma...

–Oke. Me komprenas vua sento. Ma anke lua spozo esis ocidata. Ed el esis inocenta. Do, ka vu havas irga indico, mem sen valoro pruvala, ke Lugli esis koruptita?

–Nu, la asociito di mea bofrato.

–To nur pruvas ke il agis to unfoye. Ni bezonas pruvar ke il agis to sistemale.

–Vartez hike –demandis Ulrik dum stacar. –Me retrovenos ante kin minuti.

Li esperis ke Prato adportos ulo, ma il retrovenis vakuamanue. Tamen, pos klozar la pordo, la yuno pozis la manuo en la posho, ed ektiris papero.

–To esis sempre en mea fako, ube nulu serchos ol. Ol esas sat olda e nura kopiuro mea de la originalo da Lugli. Ma me riskribis to vortope de lua noti.

Paula prenis la papero, e komentis:

–To esas literi e kruci. Du literi por singla kruco. La literi esas la inicali di la extorsati, ka no?

–Yes. Or, remarkez ke la literi finala ne esas krucizita. Me supozas ke li ne ja pagabis la extorso, kande me facis la kopiuro. To esis... –il pensis– ye kin o sis yari ante nun.

–Oke –propozis Jorjo, –ni komencez per la nomi nekrucizita. Forsan kelki ne ja pagabis la extorso, kande Lugli esis deskovrata. Ka vu memoros la nomi, Ulrik?

–Ho yes, sioro! Me lernis li por ca instanto. Se me darfas lektar la literi, me memoros la nomi instante. O mem ya sen lektar la literi...

Ma Paula retrodonis la papero al yuno. Il lektis ol e tradukis la literi a nomi kompleta. Quale la detektivi esperis, WS esis la inicali di Walter Saraceno, la nomo quan li audabis unesmafoye dal ocidisto Bazalto. Or, to quon li nule esperis esis ke la inicali RK korespondus a...

–Robert Kardelo? –klamis samtempe Jorjo e Paula.

–Kad il esas la *onkologiisto?

–Yes, sioro.

–Quon il agis?

–Il esis akuzata pro ocidar paciento intence.

–La paciento esis Sro. De la Palaco, ka no?

–Yes. Ma me sempre pensis ke il esis inocenta. Me supozas ke Lugli pose prenis la nomo de la listo.

–Ka vu havas listo plu nova?

–No, sioro. Me regretas lo.

–E me ne adportis la listo quan me trovis che Lugli –komentis el akre.

Do yen pro quo esis nula registro di la denunco di Magda De la Palaco. El ya realigabis ol, ma Lugli efacis ol po favoro dal *onkologiisto. Il ja pagabis, ma ka to esis vera garantio ke Lugli ne demandus nova favoro?

E to explikis anke pro quo Sandra parolabis pri ke Lugli konsentabis krimino. Kompreneble! Il permisabis ta ocidanto liberesar. E nun ilca ocidabis Lugli!

Paula adresis su a Manuele:

–To chanjas omno. Ta informo mustas inquestesar pluse. Ca doktoro esis en la etajo supera. Ed il celis ke il konocis Lugli. Kad esas multa jeno defacar la pazi dil transfero di Bazalto?

–Yen quon ni agos. Vu signatos la paperi, ma vu ne datizos li. Do, irgekande vu esos pronta, vu telefonos a me e me prenos Bazalto a Santa Fido.

Narkotanti

-Multa danko.
-Nedankinda. Do, ka vi retrovenos nun a Santa Fido?
-No, ne ja. Ni devas interviuvar la testi dil krimino di Bazalto.
-Ni agos lo. Quon vu bezonas?
-Testi, detali, la amoranto...
-Me serchos lo suficanta -promisis Manuele.
-Ka vu ne havas plusa laboro?
-Nulo urjanta. Pluse ta inquesto anke importas a ni, ulamaniere. E vu devas retrovenar quik. Ta Kardelo povus fugar.
-E quo eventos se Kardelo esas la oxidanto?
-Lore, ni havos Bazalto pro la altra krimino. Destimez, me havos nula problemo pro helpar vu.

~

-Vu mentiis a me! -reprochis Paula.
-To deskriptas la preske quaradek yari maxim recenta di mea vivo -respondis Dro. Kardelo. Ma Paula ne havis tempo por devinaji. El duris dicanta.
-Vu ne informis ke vu konocis Raul Lugli. E ne dicez ke vu ne savas qua esis Raul Lugli, pro ke...
-Me ne informis ke me konocis Lugli, pro ke me ne ocidis il.
-"Pro" ke vu ne ocidis il?
-Yes, "pro" to.
-Se vu ne ocidis il, vu havis nulo celenda. Vua taco esas suspektinda.
-Mea konoco di il nule relatis vua kazo. Me esas pragmatala, inspektero. Me ne volis deviacar vua inquesto.
-O vu ya volis deviacar ol, e pro to vu celis informo esencala. Il extorsis vu!
-Sicilia ne extorsis me. Pro quo me ocidus ya el?
-Pro ke el deskovris vu. E pose vu ocidis Lugli, simulante suocido. Vu esas alta e forta. Vu povabus agar lo, kande il esus narkotanta per Dormigal.
-E pro quo me agus to? Me povabus pruvar per simpla autopsio ke Sro. De la Palaco esis nesalvebla. Nur tre mikra quanto de pacienti travivas ta operaco. E homi multe min malada kam il mortas dume.
-Vua vera nelegalajo ne esis to, ma la violaco.
-La violaco! Til kande ta absurdajo persequos me?
Li amba tacias dum dek longa sekundi. Lore il dicis:
-Audez. Ke me violacez puerino, ultre aberaco, esas faktala idiotajo.
-Pro quo?
-Pro ke me ne prizas mulieri en mea lito, oke? Me esas homeosexuala. Me nultempe sexuagis kun muliero dum mea vivo. Se vu negligos la "detalo" ke me konsideras ke sexuagar kun minori esas repulsinda, e ke violaceri meritas enkarceresar dumvive, acceptez adminime la fakto ke me ne sexuagas kun mulieri! Irgaeva!
-Ho, Dro. Kardelo! Me regretegas to quon me dicis! -Paula sentis ke mankis la sulo sub lua pedi.
-Kande me esis akuzata, homeosexualeso esis ja legala. Ma netoleremi esis ankore tro frequa. Me portesis al Policeyo pro ke me videsis kun mea lora amorato, ekiranta hotelo. Ma li ne povis dicar pro quo li arestis me. Do, li inventis la violaco. En la mento malada di ta kerli, se me esus akuzata pri sexuagar kun mulieri, forsan to "korektigus" me.
-Pro quo vu ne explikis omno lore?
-Pro ke me celis mea sexualeso. Mea matro ne komprenabus lo. Lo mala esas ke me poltroneskis e me ankore nun celesas, quale deliktanto.
-Ma Magda De la Palaco deskovris vu.
-Yes. Ed el koaktis me operacar lua spozo, por ne dicar ad omni pri mea sexualeso. Kom Kristano, me kredas mirakli, e me esperis un por Sro. De la Palaco. E me laboregis harde por ol. Ma il mortis. Lore el dicis ke el denunciis me pro la morto di lua spozo. El agis lo, e pose ta kerlo Lugli venis dicar a me ke il desaparigus la akuzo se me donus ad il kokaino. Mea kariero ja esis fininta. Me ja oxidabis paciento. Me

Narkotanti

acceptis la propozajo, ed adminime me salvis la ceterajo di mea vivo. Ma pos ocidar ta viro, e faciligar a Lugli aceso a kokaino, me ne povis durar laboranta.

–Doktoro, vu ne ocidis vua paciento. Il mortabus irgakaze.

–Ni omna mortos “irgakaze”, inspektero. Lugli mortabus “irgakaze”, e lua spozo, anke. La krimino di ocidanto ne esas forjetar nemortivo de vivo qua povabus esar senfina. Vi ne arestas lu pro provokar morto a homi qui altrakaze vivabus eterne. La krimino di ocidanti esas hastar la morto neevitebla di lia viktimi. E ton me agis por Sro. De la Palaco. Yes, il mortabus “irgakaze”. Ma me hastis lua morto, por salvar mea intimeso. Pluse, mea tasko kom mediko esas precize lo kontrea: tardigar la morto di mea pacienti. Ma nulo de to eventabus se me esus heterosexuala.

–Ho, ne dicez to! Se vu pensas tale, lore Magda De la Palaco esos justifikata.

–El ya esas justa. Se me esus heterosexuala, lua spozo vivabus plu longe.

–Se me esus leda, mea spozo ne livabus me. Or, nek me selektis mea aspekto, nek vu selektis vua sexualeso. Ed anke se ni ya selektabus, ni ne esus responsenda pri to quon altri agus konseque.

Robert judikis ke la komento di Paula esis vere amuziva. Ed on savas ke rido esas kontagianta. Pose, il dicis:

–Ka vua spozo livis vu pro ke vu esas bela?

–Ho, viri povas esar tre stulta, kelkafoye.

–Me savas to sat bone, inspektero. E pluse, anke me esas viro.

–Ho! Exkuzez me! Me ne intencis dicar ke ya vu esas stulta.

–Che la stulti, me esas la unesmo, yuno.

–Or, quante mikra esas la mondo! De omna loki habitebla en Santa Fido, Lugli selektis venar a vivar en ca edificio, ube vu rezidas!

–Ho, no. To esis ya nula koincido. Il savis de sua tempi en la Polico, adube me demenajabis. Il venis serchar me, en kazo ke il bezonus me itere. Me savigis da il ke me ne esis faconta plusa favori ad il.

–E lore?

–E lore, vu dicez. Il igis Dora savar ke me esabis arestata pro violaco en Marblua. E se on igas Dora savar irgo, on igas la quartero kompleta savar olu. To esis lua maniero dicar ke il ankore havis me en sua manui.

–Vu esas tre audacoza per dicar to a me. Me venis hodie pensante ke vu ocidis vua vicini. E nun vu donas a me plusa motivi por pensar tale.

–Forsan, yes. Ma to ne importas. Me ne ocidis li.

Paula regardis la viro sen disimulo. Kad il rakontis la verajo? Ankorfoye, el ne povis decidir lo de lua vizajo. Il devinabis experto pri celar sua sekretaji dop dikega muro netrairebla.

–Ho, *quoniam vu esas hike... –il duris. –Lastalundie, ulu pulsus sub mea pordo ca papero. Ol esis en kuverto nesignatita.

Paula lektis la mesajo laute: “Fidez Quesada. Il ne esas quale le altra. Il helpos vu: 479-0921”

–Me ankore ne savas qua sendis to.

–Oke, Dro. Kardelo. Me inquestos vua misterio. E me savigos da vu la rezultajo. Me nur povas dicar ke la konsilo esis tre saja.

Paula regardis sua horlojo, ed esis diconta ulo. Probable, ke el devis departar. Anticipe, Kardelo hastis dicar:

–Inspektero, kande me esis arestata, omni savis lo. La aresto aparis en la jurnali dum dii. Pose, me esis liberigata “pro manko de pruvi”. To signifikas ke me nultempe esis vere absolvata. Vu arestis ta yuno. Vua devo nun esas prubar sendubite ke el kriminis, e lore enkarcerigar el dum la tempo indikata. O vicee, montrar ke el ne agis to, e certigar ke singlu qua parolis publike pri lua enkarcerigo, parolez nun anke publike pri lua inocenteso.

Paula ridetis kom aprobo. Il duris:

–Onu sempre dicas ke esas tre desfacila prubar violaco. E to esas tre neyusta por la viktimi qui nultempe vidos la bastardo kondamnita. Ma kande la sistemo judiciala ne funkcias, esas altra viktimi. La akuzati inocenta. Me ne montros koncerno cinika por Lugli. Me ne tristeskis pro ke il mortis. Me ne justifikas lua morto, ma me ne pensas ke perdesis multo. Ma ta netigisto evas nun preske same kam me evis kande

N a r k o t a n t i

me arestesis nejuste. Vu devas certigar ke el ne havez la sama vivo kam me havis. Kande esas nula kulpanto agnoskata, omni esas kulpanta, ulamaniere. Precipue, ti qui esis olim suspektindi. Do, netigez la reputeso di ca yuno, me pregas.

–Me certigos lo. To esas promiso.

–Multa danko, inspektero.

–Danko a vu, doktoro.

~

Paula permisabis a su celar a Kardelo ke el suspektis qua sendabis la mesajo. El decensis al duesma etajo, e sonigis la klosheto.

–Paula! Quala surprizo!

–Hola, Romina. Me kredas ke Dro. Kardelo meritas explikuro. –el montris ad el la papero.

–Ho, yes. Me vidis quale li traktas il. Me *jame kredis ke il violacis ta puero. Kom filio di policisto, me lernis identifikar certena indikili, e me ne vidis li en il. Ma me supozis ke se me parolabus ad il direte, il ne atencabus me. Do, me skribis la anonimo. To esis ante la krimini. Pose, pro omno quo eventis me obliiis la letro. Me iros nun ofrar ad il mea explikuri. Danko pro memorigar lo da me.

23. “TRA GRIZA PEIZAJO”

La rezidanti en Edificio Universo ne divenabis plu sociema, o plu autentike interesata pri sua vicini. Li havis pavoro pri restar sola. Li ne amis pluse sua vicini. Li fidis li mine. Ma la rezultajo finala esis ke li asemblis plu ofte en la kantino. Precipue, por dinear.

Esis nun la vespero di ta lundio. Preske omna vicino decidabis manjar ibe.

An diferanta tabli, sidis la vicini di singla apartamento. An un, esis Joakim. Agnes e lua matro sidis an altra. Felix Narvalo, qua ne havis nun aferi en Marblua, havis la sua. Irma sidis sen sua spozo, qua ne standis bone tadie, ma ya kun lia filio Piero. Le Jardiniero esis kuna. E Stela esis ne sola, ma kun sua nevo, Wilerme, qua ricevabis mesajo telefonala de Paula, sugestante ke il forsan prefere vizitus sua onklo por dinear. Dop la vendotablo, stacis Marcela. Robert, segun to quon on murmuris, esis che su.

–He, videz qua venas ibe! –klamis Kristian a sua spozo.

–Patro!

La unesma parto di la farso esabis finita. Kinminute plu tarde, quale se to esus fakto nerelatanta, Inspektero Paula Flavi arivis al kantino.

–Ni esas balde klozonta, inspektero.

–To ne prenos multa tempo, Marcela.

Desfacile, ed ankore dolorante dum marchar, Agnes probis staceskar lor vidar la inspektero. Elca remarkis lo e hastis marchar vers la adolecanto, por ke Agnes ne marchez. Elca questionis:

–Quon divenos Fred, inspektero?

–El esas tante trista! –komentis lua matro, qua kompreneble ne povis tenar su tacanta. El parolis koncernate, ma funde Paula sentis ke ta muliero juis havar en sua familio la *nuvelo maxim recenta. Paula ignoris la muliero e respondis a la yuno:

–Me ne savas exakte, Agnes, nam to ne esas mea kazo. Ma me kredas ke il ne restos longe en la karcero.

–Ka vere?

–Me ne povas promisar lo. Quale me dicis, to ne esas mea kazo. To ne dependas de me.

Paula povis sentar en sua korpo la chagreno di ta puero. Elca havis du alternativ: sive kredar ke la viro quan el amoris esis furtistacho repulsinda, qua uzabis el por sua agachi, ma quan el adminime ne devos renkontror depose itere, o ke il ya vere amoris el, ma il esis forpulsita a la mala voyo, e devis pagar, to quo esis separonta la paro dum plusa tempo kam yuna Agnes povus mem konceptar.

Paula remarkis ke la adolecanto ankore expektis respondo de el. El promisis:

–Fred standos bone.

Lukas Martino anuncis:

–Sro. Sandra Kavaliero e lua advokato arivis, sioro.

Narkotanti

–Danko, Lukas. Li enirez. Ho, Sandra, Sro. Urbano. Sideskez, me pregas. –Quankam restis tabli vakua, Joakim ofris du stuli an la sua, quin la jus-arivinti aceptis.

–Do, ni povas komencar –decidis Paula. El klarigis sua guturo, ante dicar:

–Siori, ka me darfas atencesar dum instanto? Multa danko. Quale vi savas, dum la semano pasinta, du regretinda morti afliktis ica domo. Du morti, qui povabus esar evitata.

–Nu, nulu savis ke Marjorano esis tante depresata, ke il povus mortar –komentis Dora. –Il standis pasable bone, il ya esis trista, pro la morto di Adela, ma il ne semblis depresata.

–Pro ke il ne esis depresata, Sro. Romario. La morto di Adela esis nula surprizo por il. Fakte, il programis olu dum du yari. Ed il sucesis lastamardie.

–Ma il esis en sua laboreyo –objectionis Romina.

–Yes, il ne ocidis Adela ipse. Il ocidigis el da altru, dum ke il celis dop falsa alibio. Pose il venis e venigis sua asociiti qui, maxim probable, sen savar lo, helpis la oxidanto eskapar, sub falsa identeso, vestizita kom grosego.

–Pro quo il ocidigis el? –questionis Joakim.

–Pro ke el havis amoranto...

–Ho!!! Qua esis la amoranto? –interruptis Dora.

–Ton, Sro. Romario, ni ne povis determinar.

La muliero montris decepto e kelka skeptikeso, quin Paula juis. El intence evitis regardar Wilerme, por ne trahizar su per sua regardo, ma el savis ke anke la yunulo juis ta instanto. El duris parolanta:

–Il deskovris lo, duyare ante nun. Ni *jame savos quon il pensis lore, quankam ni povas devinar lo. Irgakaze, Marjorano esabis policisto. E lore, il kustumis liberigar arestiti, se li aceptis facar favori ad il. Kande il venis a Santa Fido, il ja ne duris agar lo. Ma il ankore havis la telefon-numeri e la registro di kelka viktimi sua, qui esabis liberigita, ma debis ankore sua favoro, nam li ne havis la tempo pagar, ante ke il devis quik livar Marblua, sua urbo.

El remarkis ke omni atencis el interesate. El duris parolar.

–Il venigis sua komplico ed explikis a lu la favoro demandata. Kustumale, il nur demandis pekunio, o kokaino. Ma cafoye, la favoro esis plu granda: ocidar Adela. Se lu denunciabus Marjorano, lore il denunciabus anke lu. E se lu simple refuzabus kunlaborar, lu anke irabus al karcero, e la sola difero esabus ke lu havabus nulo kontre Marjorano, qua durus libera. Do, por sua libereso, lu devis aceptar.

–Mea Deo! –klamis Dora.

–La programo komencis per deskompozar la elevatoro. Tale, Joakim devus restar dum la tota matino, por kontrolar la reparisto. E li amba povus testar ke Marjorano ne retrovenabis por ocidar sua spoza. Il livabis el vivanta, e ne venis ante lua morto. To esis importanta, pro ke Marjorano, kom la vidvo, esis la unesma suspektindo.

Dora, en nekontrolebla extazo, ne povis represar ridego. Li omna ignoris el. Paula duris parolar:

–Ma la elevatoro ruptita havis anke altra skopo. Esis interesanta la fakto ke li praktikis sua programo plurfoye, e ruptis sempre la sama elevatoro. Pro quo sempre la sama? Ka ne esis plu sekura ruptar kelkafoye un, e kelkafoye l'altra, por evitar suspekto? Ya li amba esas identa. Yes, ma ica elevatoro, nequale la altra, esas trans la koridoro, de la pordo al apartamento di Adela. De olu, irga preterpasanto povabus vidar la apartamento, la viktimo o la kriminto. Esis preferinda ke ya olu ne funcionez dum la krimino, por minimigar la risko.

Omni ecepte Dora atencis tacante.

–Or, kande realigar la krimino? Mardio esis la semanodio perfekta. Venas maxim multa provizanti dil kantino. To signifikas plusa homi por blamar, e por extensar la suspekto, se lo esas bezonata. Ma precipue, mardie laboras Sandra, la netigisto, e suspektindo perfekta. El havas klefo al apartamento, do el enirus, deskovrus la krimino sola, sen alibio, ed esos blamata. Pluse, Adela donacabis koliaro ad el. On povis akuzar el pro furtir ol, ed Adela ja ne esabus hike por defensar el.

–Marjorano ne povis esperar ke me *gerus la koliaro tadie –objectionis Sandra.

Narkotanti

–No, ma il savis ke se vu ne *gerus ol, adminime vu havus ol che vu. Per metar la koliaro, vu nur hastis la plani di la komplici. Ma li povabus simple denunciar ke vu havas ol che vu.

–Ma takaze, –diciis la advokato –on ne povus dicar ke el ocidis Adela por forprenar la koliaro.

–To esas justa. Se Sandra ne havabus la koliaro sur su, la programo di Marjorano esabus forsan sugestar ke Sandra furtadis ad Adela dum multa tempo, ke elca deskovris elta, e konfrontis el pri la furti. E ke lore, Sandra ocidis el. Marjorano esis viro tre konvinkiva e persuadema. Se il diciis ulo, onu tendencis kredar il.

–Qua porkacho! –klamis la netigisto.

–Ma ulo povus ne eventar segun la programo. La reparisto povus finar antee sua laboro, o bezonar instrumenti quin il ne havis. En ta kazo, il devabus retrovenar plu frue a sua laboreyo. O Joakim povus esar fore dum instanto. Fakte, ya eventis ke Centuriono iris al kantino, exakte kande lua stando en la acepteyo esis maxim importanta por la alibio du Tulio. Konkluze, Marjorano bezonis sua propra alibio nekontestebla, qua ne dependus de ke la du viri esez sempre kuna en la enireyo. Por to, il decidis organizar sua kunsidi semanala en la fabrikerio, por singla mardio. Ne suficabus organizar nur kunsido por ta mardio sola, nam to esabus suspektinda. Kontree, se il tenabus la tradiciono kunsidar singlamardie, de sat multa tempo, to konsideresabus kom koincido, e ne kom la programo sorgoze parpensita quan to esis.

–Or, ka ne esabus multe plu facila postular divorco?

–No, ne por li, Sro. Narvalo. Il havis falsa identeso e falsa dokumenti. Ed el, anke, pro ilua agi. Li fugis la stato, e ne povis apelar ad ol, por divorco. Ma mem se il povabus divorcar, esis altro. Il perdabis omno en Marblua. Nun, il komencis retroganar sua stando sociala, sua membreso en la Klubo di la Rivo, sua prestijo koram la asociiti, qui ne savis pri lua vivo antea, o qui havis sua propra sekretaji, e devis pro to tacar ti di Marjorano. Parenteze, de omno quon ca paro perdabis, ulo importanta esis lia vera nomo. En Marblua, li nomesis Raul e Sicilia Lugli. Ne esas stranja ke li deformis la surnomo reala Majorano, por havar nomo plu simila a lia urbo perdita. Tamen to esas nura detali sen importo, o forsan, simpla koincido.

Paula permis a su tacar dum instanto por drinkar aquo, dum ke el donis a sua audienco tempo por komprenar to quon el explikis.

–Ed ultre omno, –el duris –il uzabis kokaino en Marblua. Hike, il sentis lua manko. Dum la tri yari e monati quin il pasis hike, il sucesis ne uzar drogo, ma programar ta krimino igis il bezonar ol itere. Il devis represar su. Il ne povis perdar sua klareso mentala. Ne nun, kande il bezonis ta kapableso maxim multe. Ma la anxio pro la programo esis ecesanta. E to omna trublis lua mento. Il ne esis il. Il divenabis ambiciko, qua perdabis omna perspektivo pri quo esas importanta. Il bezonis sua stando sociala, ed Adela, o Sicilia, riskis omno. En lia cirklo sociala, viro darfas havar amoranto. Il laboras por la paro, e to yurizas il havar sua privileji. Ma muliero, precipue muliero nelaboranta, mustas represar su. El mustas esar fidela kom rekompenco a la esorcio di la spozulo. He, ne regardez me tale! Me ne konkordas pri ta reguli. Me nur expozas li a vi, por explikar quo esis en la kapo di ta viro.

–Oke. Do qua esas la komplico?

–Sro. Urbano, vu savas tam bone kam me, ke dum la semano pasinta, kande me hastis akuzar ulu, me eroris. Permisez a me irar pazope, tale ke se me eroras en mea rezonado, vi povas sparar nova falsa akuzo. Ka yes?

–Justa demando –konkordis Gloria, invitante Paula durar la expliko.

–Dum la pasinta du yari, Marjorano –o Lugli– e lua komplico vartis la instanto apta. Li mem prepraktikis sua programo kinfoye, kompreneble sen la pazo finala. Ma li ya deskompozis la elevatoro. La komplico, forsan en sua rolo kom la groso, forsan en altra rolo, probis agar sua parto del programo, sen esar perceptata. Ni ne savas quo exakte eventis en ta kin mardii. Ni ne savas quo ne funcionis bone o pro quo li ne sequis la programo til la fino. Forsan nulo faliis, ma li decidabis agar omno sen la krimino, por deskovrar en la realeso la posibla falii di la programo.

Dora Romario, qua tacabis dum kelka minuti, rikomencis sua jemado.

Narkotanti

–Dum la nokto di lundio, la “groso” deskompozis la automobilo di Lugli, eniris la edificio e celis su til la instanto justa. Dum la matino sequanta, Lugli similis deskovrar problemo en sua automobilo, quankam il savis ke ya la komplico deskompozabis ol dum la nokto antea. La deskompozado ya mustis esar reala, por ke la komplici ne esez deskovrata pro to, se ulu ofrus helpar reparar ol. La vehilo ruptita plufortigis la ideo ke Lugli arivos tarde a sua laboreyo. E to, sualatero, permissis ad il demandar ke Joakim telefonez a lua spozo, por informar ke mankis detersivo por Sandra. La telefono mustis eventar pos ok kloki. To esas, pos ke il arivez a la fabrikerio, ed esez protektata da deko de testi pri lua inocenteso. Nun, on savis ke ye ok kloki, Adela ankore vivis, e la vidvo esis ne la unesma suspektindo, ma la unesma inocento.

Pos nova pauzo por certigar ke li sequis el, el rikomencis sua expozo:

–E la dicita telefono anke havis altra skopo. Ol irigis Adela ekche su, por komprar la detersivo. Intertempe, la komplico eniris la apartamento di le Marjorano por desordinar la salono, e simular la furto dil juveli. Pose lu vartis sua viktimo. Kande el retrovenis, lu pafis el, e kuris itere a sua celeyo, til la arivo di la asociiti di Marjorano.

–Pro quo til lore? –questionis la advokato.

–Pro ke lore, lu povis simular ke lu esis un de li.

–Ne por la vera asociiti. Li ya savis ke la grosso ne esis un de li.

–A li, la “groso” povis dicar ke lu esas vicino, Sro. Jardiniero. –Paula ne ja volis adresar Romina publike per lua premono, quale el agabis dum ta dii. –La risiko esis vere tre mikra, preske reduktata a ke vicino e asociito questionez samatempe qua lu esas. Ma lore, la grosso povabus dicar ke lu esas kuzo di la mortinto, o di la vidvo. Qua deskovrabus ke to ne esas justa? Yes, la programo esis preske perfekta. Esis nur du problemi. Por komencar, Agnes e Fred vidis la “groso” kande lu eniris la edificio. La solvuro, koncerne Fred, esis facila. Li senprestijigis il, per pozar juveli che il ed akuzar il false pri esar furtisto. Pro ke il esas Transajano, la akuzo esis plu kredibla. E se il dicabus ke il vidabis ta grosso, mem kande la vera identeso di la komplico esus konocata, nulu kredabus il, nam il esis nura furtisto akuzata.

Por la surprizo di omni, de la anmo e la boko adolecanta di Agnes Romario ekiris la vorti:

–*Merda bastardo!

–Tamen pri Agnes la laboro esis plu desfacila. El esas respektata puero Cisajana, e pluse filio di matro qua kontrolas el singlainstante. Esis neposibla senprestijigar el per akuzi taspeca. La sola alternativo esis eliminar el. Li savis ke Agnes retrovenas che su dum la nokto, kande nulu altra esas ibe. Li retenis la elevatori en ula etajo supera, por ke el devez uzar la eskalero, e li saponifis la arivo al duesma etajo, por faligar el, intence di ocidar el per la frapo. Felice li ne sucesis agar lo.

–Ho, yes! –klamis Dora Romario.

La klamo perdigis la policisto, qua questionis:

–Ube me esis?

–Vu dicis ke la programo havis du problemi –respondis Quesada.

–Ho, yes. Danko, sioro. La altra problemo esis la fotografuro, qua pruvis ke Sandra havis la kolaro ante ta sundio, kande Tulio asertis vidir ol *gerata da Adela. La proba blamar Sandra fiaskabis. Oportis agar ulo nova. Lugli sendis la “grosego” pozar plusa juveli che Sandra, cafoye ne kom grosego, ma kom employato di la kompanio pri elektro. E ni... nu, me falis itere en la trapilo.

–Do, se me permisabus serchar la fingroimprimuri en la juveli...

–Yes, Sro. Urbano. –Paula kompatis la advokato. E ne oportis ke elca agnoskez sua parto di la kulpo pro la nokto quan Sandra pasis en la Purgatorio. Se el permisabus a Paula serchar la fingroimprimuri, elca trovabus nulo, e to adminime esabus motivo por la quika ekkarcerigo di la netigisto.

Paula pauszis kurte itere por donar tempo a li por komprenar omno. *Quoniam el ne duris parolar, Dora demandis:

–Ne haltez! Ne haltez!

–To esabis tro multo por la “grosego”. Lu devabis ocidar Adela, probar ocidar Agnes, e blamar ambe Sandra e Fred pri la furto di juveli. E Lugli semblis ne haltar. La ambico ganabis il. Quo eventos pose? Li ya havis ankore plura posibla

Narkotanti

suspektindi plusa blamebla, ma quo eventabus kande omni esabus eskartita? La grosego komprenis ke lu havis nula ekiro. Lu devis realigar un plusa krimino, per qua lu preventabus omna futura krimini. Lu devis ocidar la cerebro dop la programo, Raul Lugli.

–Yes!

–Matro! –Agnes esis vere perturbata.

–La komplico havis la fortuno ke ye ta nokto, Lugli fine cedabis a sua drogikeso. Il ne trovabis kokaino, ma il bezonis prenar ula piluli di Dormigal por obliviar omno til la matino sequonta, kande il probable ya komprabus kokaino. Lo importanta esis ke tadie, ye la prematino di jovdio, il prenabis dormigivo. Pluse, pluvegis extere. Esis certe nulu sur la strado qua povus vidar to quo esis eventonta.

Dora kriegis en nova kolmo di sua ecito.

–La komplico eniris la apartamento di le Lugli per la sama klefo quan lu uzabis unesmafoye. Lu ne ja savis ke Lugli dormis, ma lor konstatar lo, lu serchadis en la domo la registro di sua krimino en Marblua. Pose, lu prenis Lugli, qua esante korpo nekoncianta, ofris nula rezisto, e jetis la viro adsur la strado. La kompatindo vekis erste kande il havis ja tempo por nulo.

Ye ta exakta instanto, Dora Romario esvanis.

~

Parto de la programo di Paula e Jorjo ruinesis pro ta esvano. Jorjo mustis prizentar su kom policisto, ultre patro di Romina, por helpar tenar la kalmo, e precipue pro ke ne ja arestesabis la ocidanto, qua povis ankore eskapar.

Robert Kardelo esis advokata kom mediko, ed il ne darfis refuzar lo. Sen movar el de ube el falabis, il konstatis ke el ruptis nula osto, e pose prognozis:

–El standos bone. El mustas nun repozar.

–Me akompanos el adheme –decidis Agnes.

–Nulamaniere! –protestis la matro. –Me ne iros ek hike til savar omno.

–Lo ne konvenas, Sro. Romario. Vu bezonas repozo.

–No, doktoro. Me bezonas savar qua probis ocidar mea filio, e certigar ke lu esez enkarcerigita. –La muliero semble riganabis sua saneso.

–Takaze, mea obligo esas restar kun vu.

–Ta stulo esas libera, Dro. Kardelo –invitis la muliero. –Do, inspektero. Ditez quik. Qua volis ocidar mea filio?

Paula enirigis du policisti Marbluana qui adportis viro manotagita.

–Quale vu nomesas? –el questionis al manotagito.

–Ralf Bazalto.

–Ka vu esas sub la tutelato di la Polico di Marblua?

–Yes.

–Pri quo on akuzas vu?

–Pri ocidar sep homi po pekunio.

Paula devis vartar til la fino dil murmuro generala ante questionar:

–Ka vu rikonocas ulu en ica chambro, Sro. Bazalto?

–Yes. Ta kerlo iba. Il prizentis su a me kom Walter Saraceno, nomo qua esis falsa quale me suspektis.

–Ka vu indikas Sro. Felix Narvalo, sioro?

–Do to esas lua vera nomo, ka?

–Quo!? –bramis Felix. –Me nultempe vidis ta kerlo!

–Sro. Narvalo, vu darfos defensar vu plu tarde. Voluntez permisar nun ke Sro. Bazalto explikez sua akuzo... o ni ne savos de quo vu defensas vu.

Felix risideskis lente e sen konvinko.

–Do, de ube vu konocas Sro. Narvalo, sioro?

–Me laboris por il. Me ocidis lua spoza.

–*Merda mentieracho!

–Sideskez, Sro. Narvalo! Rakontez a ni la detali, Sro. Bazalto.

–Il kontaktis me per amiko. Il havis programo pripensita. Il esis voyajonta dum un semano, e me devis ocidar el dum ta tempo. Me ne devis dicar ad il la detali, por ke il surprizez su kande il audus pri ol, de la polico.

Narkotanti

Narvalo probis protestar ankorfoyo. Paula sendis policisto stacar dop il. La ocidisto duris parolar:

–Lua spozo havis problemi pri alkoholo. El drinkis troe, ed esis ofte ebria. Do me decidis sequar el til ke el ebrieskez. Lore, me esis fingonta acidento per automobilo. Me ne devis vartar multatempe. Ye la duesma nokto, el iris a drinkejo kun amiko. Me sequis li adibe e vartis. Pos kelka hori, li ekiris, e l'amiko duktis el adhome. Regretinde el ne iris sola a sua domo. L'amiko akompanis el. Me vartis til lua departo, ed eniris per mea kopiuro de la klefo. Por mea surprizo, Srno. Narvalo ne esis ebria. Me mustis ebriigar el koakte. Me igis el drinkar til ke el esvanis. Pose, me pulsas el adsur la strado, e batadis el per mea automobilo, til ke el mortis.

Omni esis en tre granda shoko. Anke Paula, qua audabis lo duesmafoye, e Quesada, por qua to esis la triesma foyo. Subite, Felix Narvalo komencis plorar.

La ocidisto durigis sua expliko. Nequale la altri, il tenis ankore sua tono teknikala. Il memorigis sciencisto, qua explikas proceduro teoriala.

–Kande me savis ke el esis mortinta, me decensis del automobilo ed inklinis apud el, vartante la unesma testo. Quik vicinino aparis. Me rakontis ad el ke to jus eventabis, ke me vidabis la ocidanto, qua jus forvehabis en automobilo reda. Me promisis ke me sequos lu. Me acensis a mea automobilo, qua esas blua, e forvehis.

–Haltez! –klamis la vidvo. –To esas mentiuro! Me ne agis to! Me amoris el! Me ne ocidigus el!

–Ka Sro. Narvalo explikas a vu pro quo il ocidigis sua spozo?

–Segun to quon il dicis, pro ke el esis nefidela.

–Multa danko, Sro. Bazalto.

La ocidisto forduktesis dal policisti. Paula questionis:

–Quon vu havas dicenda nun, Sro. Narvalo?

–Ke to esas nura mentiurachi. Vi volas akuzar me pri ulo quon me ne agis.

La detektivo invitis sua kolego Mararana parolar:

–Quale vu nomesas, sioro?

–Manuele Cibeli, inspektero di la polico di Marblua.

–Quon vu tenas en vua manui, inspektero?

–To esas la registro policala pri la autopsio di Julia Narvalo, mariajita dumvive a Sro. Felix Narvalo.

–Ka vu voluntus lektar ta registro?

Manuele Cibeli lektis:

–"La ocidato prizentas vunduri koheranta kun acidento vehala. Observesis multopla traumati di diversa grado di graveso en plura parti di la korpo e deko de osti esis ruptita. Exekutesis proba *alkoholometriala, qua determinis tre alta grado di alkoholo, olqua sugestas ingesto de granda quanto di alkoholajo pokatempe ante lua morto."

–Vi mentias! –interruptis Narvalo ploranta. –Omni savas ke el esis alkoholiko. El mortis en acidento! En vera acidento! Vi havas nula pruvo!

–Ka me darf...? –demandis Manuele a Paula.

–Me pregas –invitis elca.

Manuele venigis altra viro. Il akompanesis da policisto basranga, ma il ne esis manotagita. Esis evidenta ke il ne esis karcerano.

–Dicez vua nomo, sioro –demandis Manuele Cibeli.

–Marko Salmarsho.

Lor vidar la kerlo, Felix ne chanjis videble sua atitudo. Ma kande il audis lua nomo, il sideskis en aparanta desvinko.

–Ka vu konocis Sro. Julia Narvalo, Sro. Salmarsho?

–Yes, inspektero.

–Quala relaton vu havis kun elu?

–Me esis lua amoranto.

–Kande vi du renkontris lastafoye?

–Ye poka minuti ante lua morto.

–En quala cirkonstanci?

–Ni dineis kune, en restorerio.

–Quanta alkoholon el drinkis dum la dineo?

Narkotanti

–El ne drinkis alkoholaji tanokte.

–Pro quo?

–Pro ke el havis nesuportebla kapdoloro.

Paula questionis:

–Ka ne esas vera, Sro. Narvalo, ke vu eniris ca edificio en la nokto di lundio, dio dekesma di ca monato, pos deskompozar la automobilo di Raul Lugli? Ka vu ne dormis tanokte en vua propra apartamento en ca edificio, til la matino sequanta? Ka vu ne vidis tra la fenestro ke Sicilia Lugli iris extere, o forsan audis lua pazi en la koridoro? Ka lore vu ne decensis al triesma etajo, por ocidar el, e pose retrovenis a vua apartamento, til ke vu povis mixar vu kun la vizitanti di Srlo. Lugli?

La akuzato ne respondis. Do el duris:

–Ka ne esas justa ke pos ke me forduktis Sandra Kavaliero, e vu restis libera por eskapar, vu desmetis vua travestio, e vehis a Marblua, por dicar la konfero quan vu havis programita por dekesis kloki?

Felix Narvalo semblis riviveskar. Sen altra argumento, il insistis:

–Mentiuro! To esas nura mentiuro! Vi havas nulu altra, e vi volas akuzar me, e sordidigar la memoro di mea spozo. To esas falsa! Do Julia trompis me! Nu, forsan. Ma quale to signifikas ke me ocidis Adela Marjorano?

–Quale nomesas la Klubo di la Rivo en Marblua?

–Exkuzez?

–Me intencas dicar ke anke vu havis stando sociala retenenda, sioro Narvalo. Anke vu ne povis permissar ke vua spozo ruinez ol per lua trompo.

–Me ya povis divorcar!

–Yes, ma vua spozo esis fervoroza katoliko. El ne konsentus divorcar.

–Oke. Ma to ne pruvas ke me ocidis Adela Maryorano, od... irgequale vi volas nomar el. –Il komencis plorar itere.

Pos un minuto, il reaktis ankorfoye:

–Me esis en Marblua tamatine. Me kompris inko, e me montris a vu la fakturo.

–Vu kompris inko ye la unesma di ca monato, kande restis ankore dek dii ante la krimino. Vu adjuntis la altra 1, kande la vendisto ne atencis vu. O forsan vu simple demandis regardar ulo en la fakturo, skope di modifikar ol. E vu selektis la butiko maxim populara di la urbo, por certigar ke nulu memorus la exakta detali di vua kompro.

–Vu povas pruvar nulo.

–La analizo montras ke la du 1 skribesis da homi diferanta. E danke la exemplo di vua skribmaniero, quan vu donis a me lor skribar la datumi pri la konfero quan vu dicis ye ta posdimezo, nia experti determinis sendubite ke vu skribis la altra 1.

–Oke. Me ne esis en la butiko tadie. Me altrigis la fakturo, por pasigar ol kom spenso por la konfero, e por ke la organizanti rimborsez la pekunio a me. E kande vu questionis me pri mea alibio, me pensis pri uzar ol anke por to. Ma to ne pruvas ke me esis hike. To pruvas nur ke me ne esis en la butiko. Arestez me pro mikra fraudo se vu volas, ma ne pro homocido! –e por emfazar sua vorti, il extensis sua brakii vers el, kun la karpi kuna, quale se il ja havus la manoti cirkume.

Omna regardi adresis su a Paula Flavi. Dum mikra instanto, el ne savis quon agar. Funde il esis justa, omno quon li havis kontre il esis cirkonstancala. Nulo esis vere konvinkiva. El savis ke il mentiis, ma el ne imaginis quale pruvar lo. El esis tante proxim la fino, e tamen el ne povis pruvar la krimino. El esis falionta en sua krimino somerala, malgre omno.

Quesada staceskis e proximeskis a Paula. Il murmuris ulo sekrete ad el, ed el donis ad il fotografuro. Il studiis ol, kun drola koncentreso. Sen prenar sua vido for la fotografuro, il komentis:

–Vu dicis ke vu nultempe vidis Srno. Lugli dumvive, ka no, Sro. Narvalo?

–Yes. To esas justa.

–Do vu vidis el nur en la fotografuro quan vu prenis ek la manui di Serjento Flavi, ye la dio pos la morto di Srno. Lugli.

–Yes.

N a r k o t a n t i

–Quante regretinda! Me pensas ke vu prizabus el. El esis multamaniere simila a vu. El esis same alta, el havis la sama aspekto intelektala. La sama regardo kalma. Mem la sama binoklo.

Dum duadek longa sekundi, Felix Narvalo regardadis la detektivo. Ilta savis ke esis trapilo ulaloke en ta komento. Ma il ne havis la klareso e kalmeso mentala por identifikar ol, od evitar ol. La detaloza deskripturo di la morto di Julia shokabis il, vole o nevole. Il devis ya dicar ulo, nam omni esperis lo. Ed il devis esar emfazozza por ke restez nula dubito pri lua inocenteso. Ma il ne savis quon dicar. Il devis pazar maxim sorgoze tra sulo minizita. Ma quale il agus, se on ne mem montris ad il ube celesis singla mino? La detektivulo duris regardar la fotografuro, sen vidar il en la okuli. La detektivino, sualatare, semble komprenabis ube esis la trapilo, ed el apene disimulis rideto di admiro por sua kolego. Opresate, Felix fine questionis:

–Qua binoklo, detektivo? Adela Marjorano ne *geris binoklo...

La murmuro generala apogis la komento. Felix riganis la sufido. La proba esabis satisfacante trairata!

–To esas justa, sioro. La Adela Marjorano quin multi konocis ne *geris binoklo. El esis detalema pri sua aspekto. Ma fakte por lektar, el ya bezonis binoklo. La fotografuro quan vu prenis ek la manui di Serjento Flavi montris el en la intimeso di la domo. Ibe el darfis sorgar mine pri sua aspekto, ed el darfis libere *gerar sua binoklo, precipue se (quale to semblas) el kredis lore esar sola.

Dum dicar lo supera, Jorjo Quesada levis sua vido for la fotografuro por regardar unope la cetera homi en la salono, finante per Felix. A singlu quan il regardis, il montris la fotografuro, quan Narvalo sizabis de Paula. Singlu deskovris lore ke Quesada esis ya justa. Ta fotografuro, qua esis pretekte, la sola imajo quan la vicino vidabis dumvive de Sicilia Lugli, ta qua, segun Paula, la mortinto odiabus expojar ad altri, montris el en la intimeso di lua hemo. El lektis jurnalo en stulego. El probis kovrar sua vizajo, pro koketeso, kande onu volis fotografar el. Ma el ne sucesabis komplete. El apene povabis celar tre mikra parto dil eleganta binoklo quan el metis por lektar che su.

Paula recitis:

–Sro. Felix Narvalo, me arestas vu nome di la Polico di Santa Fido, sub akuzo dil ocido di Sro. Sicilia Lugli, anke konocata kom Adela Marjorano, e Raul Lugli, anke konocata kom Tulio Marjorano, pro la intencata ocido di Sro. Agnes Romario, e pro la falsa kulpigo di Sandra Kavaliero ed Alfred Leoni; e nome di la Polico di Marblua, sub akuzo di aranjar la ocido di vua spozino, Julia Narvalo. Vu esas jurizita...

24. “SEN AMORO!”

Paula komandis:

–Franko, eskortesez a Sro. Narvalo al automobilo. Lukas, venez kun me.

–Yes, sioro.

El stacis an la tablo di Irma e Piero Olibano. Lukas esis dop el.

–Srlo. Olibano, me devas gratular vu. Vu esis tre inteligenta.

–Nu, pos to quon ni jus vidis, forsan vu meritas ta gratulo pluse.

–Ho, no! Me esas nura amatoro, ankore. Kontree vu esas profesionalo. To esas, trompisto profesionala.

El ne volis parolar apud Irma Olibano. El esperis ke il montrus la deco irgamaniere forsendar sua matro, e ke la diskuto durus nur inter li du. Paula ne povis separar la matro de la filio ipse, pro ke lore elca suspektabus ke ulo mala eventas, ed el ne volus forirar.

Tamen, la poltronacho celis su dop sua matro. E Paula devis durar parolanta, malgre su:

–Vu trompis me per la maniero maxim ingenioza: per verajo... –El interruptis su – Askoltez, ka vu vere permisos ke vua matro audez ico?

–Ho, ne sorgez pri me, inspektero. Me savas omno.

–Ka vere? –Piero ne povis kredar lo.

–Ho, yes! Tu sempre esabas nekapabla durar fidela ad un sola muliero. To esas tro evidenta!

–Pro quo tu dicis nulo?

Narkotanti

–Pro ke tu esas mea filio, ne mea spozo. Tu debas a me nula expliko pri to. E se tua unesma spozo ne reaktis til ke tu shamigis el troe, e la nuna decidis ankore ignorar tua agi, pro sua komforto, to esas ya lia problemo, ne la mea. E pluse, me dicis nulo, pro ke me ne savis reaktar olim, pri mea propra spozo, kande il agis same kam tu. Me sempre toleris lua nefideleso. Me ne povabus hipokrite skandalesar pro la tua.

Piero restis senvorta. Trifoye il probis dicar ulo, ma il sempre faliis trovar la vorti apta. Lua matro duris parolar:

–Or, to quon me ne imaginis esas ke tu interesesus pri mulieri tante yuna. –El indikis Paula per sua manuo. –El esas samevana kam tua filii plu olda!

Paula hastis explikar, ne sen repulso:

–Ho no, Sro. Olibano! Ne tale il trompis me! Irgakaze, la nefideleso di vua filio esas afero privata, e nedelikta, qua nule afektas la stato quan me reprezentas. La problemo hika esas tre diferanta.

–Pri quo vu parolas, inspektero?

–Quale me dicis, Srlo. Olibano, vu trompis me per dicar verajo. Vu savis ke ni balde saveskus pri la extorso da Srno. Lugli. Ma vu esis inocenta pri lua morto, e vu povis provar lo sendubite. Parenteze, me supozas ke anke la morto di ta muliero en Marblua esis acidento, quale vu explikis, ka no?

–Me ne esas ocidero, detektivo –ratifikis Piero.

–Oke, me kredas vu. Ma vu uzis ica kazo por vua profito. Vu agis ya riskoze, ma la gano esabus tre granda. Esas posibla ke Sicilia savis ke vu esas nefidela. Ma el havis ulo multe plu granda kontre vu. El savis ke vu esas furtisto di juveli.

–Quo? Mea filio esas ya nula furtisto, inspektero! Vu certe eroras!

–Regretinde no, sioro. Me regretas lo. La viktimi esas dami Klubana. Li agas en cirkli sociala tote exter la atingo di Fred Leoni. La sola maniero ke il furtabus la juveli a tanta dami esabus per violento. Ma to ne eventis. Kontree, vu havis omna posiblajo prenar la juveli en la Klubo ipsa, dum ke la dami natis en la Fluvo, exemple.

–Li povus esir spoliata altraloke.

–Lia sola loko komuna esis la Klubo. Kelki esis fakte ne mem Santafidana.

–Oke, ma la klubo havas mili de membri.

–E nur tri de li, kun aceso regulala ad Edificio Universo. Du mortis, e lia domo e vivhistorio parinquestes plurfoye. Ni deskovris sekretaji multe plu desfacile celebra kam to. Se li esabus membri di bando de furtisti, ni savabus lo. Restas nur vu.

–Se el savis tala kozo, pro quo el denunciis nulo a la Polico? –questionis Piero.

–Me kredas ke el ya agis lo. Esis denuncio anonima qua sugestis ke la Edificio relatis la juvelfurtisti. Ni ne ja savas qua agis lo, ma me konjektas ke ya el esas la denunciinto.

Dora Romario komentis:

–No, serjento. Kande la denuncio facesis, el ja mortabis.

–Dora, ka vu...? –Piero ne finis la frazo.

–Me ne savis qua esas la vera kulpanto. Me ne mem savis quo exakte eventis. Me nur audetis bruisi stranja en la edificio, de tempo a tempo.

–Ma vu esis narkotanta! Omni en ca edificio esis narkotanta¹⁹!

–Pos tanta yari, semblas ke Dormigal ne efektigas tante bone kam olim. Kelkafoye, me vekas.

–Lore ye ta dio –dicis Agnes, –kande Fred...

–Pri to, me audis nulo, Agnes –mentiis la matro.

¹⁹ Me inspiresis por ca titulo en la kansono "Sin piel", dal auctoro Arjentiniana Eladia Blázquez, quan me transskribas e tradukas komence di ca verko.

"Narkotanti" exemplifizas tre interesanta traito di nia linguo Ido. En altra lingui naturala, la vorto uzata por ta koncepto esas A: narcotised; F: narcotisés; G: betäubt, narkotisiert; H: narcotizados; I: narcotizzati; edc. Do, li omna esas participi pasiva. Tala formo verbala indikas esence ke ulu agas ulo ad ulu. E ke ca recevas pasive la agado di ta. La vorti nacionala por ta koncepto prizentas la homo qua narkotas kom pasiva viktimo dil agado di la drogo o drogatra aganto. Kontree, "narkotanti" en Ido montras quale la propra "viktimo" esas samatempe viktimidiganto. Narkotanti esas la sola responsivi pri sua stando. E nur a li korespondas chanjar olu.

Narkotanti

–Do, serjento. Pro quo vu dicus nun ke se Adela, o Sicilia, savabus ke me esez juvelfurtisto, el ne denuncus lo quik a la polico?

–Forsan, pro ke el savis ke vu savis pri lua nefideleso. El ne volis riskar sua afero.

–"Forsan"? Ka vu arestos me pro vua "for..."?

–Quale relatas la Edificio, inspektero? –interruptis Irma.

–La juveli celesis hike.

–Ube? En mea apartamento? Me kredas ke me vidabus ta juveli. Me ne havas multi, e me savas exakte quanti ed ube li esas. O ka vu kredas ke me e Mario esas komplici?

–Nulamaniere, sioro.

–Lore, quale vu kredas ke Piero povus celar juveli valoroza en mea apartamento?

–Ka vu savas exakte quon kontenas la flakoni quin vua filio tenas en sua anciena dormochambro, precipue ti qui esas en la armoro?

–To ne povas esar posibla! –dicens Irma, precipue por su ipsa.

–To explikas anke la furto en vua domo –adjuntis Paula. –Kande Sandra pruvis ke el ne prenabis la koliaro, oportis pozar nova juveli che el. E pluse li mustis destruktar la reputo di Fred Leoni. Lugli ne povis uzar juveli di Sicilia, pro ke tin ni ja fotografabis por nia inquesto. Oportis uzar nova juveli. Il povabus komprar li, ma to esabus chera, e precipue, riskoza, pro ke ni povabus deskovrar li. Posible, Sicilia komentis a Lugli pri la sekretajo di Piero. O forsan il savis pri to de altra fonto. Ma irgakaze, il savis ube celesis la juveli. En la matino di merkurdio, il eniris vua domo e forprenis kelka juveli de la flakoni. Kelki iris adche Sandra, e la ceteri iris adche Fred. Por esar plu konvinkiva, il serchis pose fotografuro de la vera pozedanto di un del koliari. To ne esis desfacila, nam ta dami prizegas fotografesar. Lore, il inventis ke ta damo donacis la juvelo ad Adela.

–Quale vu savas to? –questionis Irma. Per la tono on komprenis ke el ankore ne acceptabis to quon dicens Paula.

–Se Sandra forprenabus la juveli por rivendar li, el esabus tre stulta per ankore tenar li che su, kande ni perquizitis lua domo. E me sempre sentis ke to ne esis la speco de juveli quin Sandra furtus por su ipsa. Do, sive por su ipsa, sive por vendar li, esis absurda pensar ke el furtis la juveli. Ma pluse, anke Sicilia esis tre eleganta damo. Me vidis la juveli quin el pozedis. Li esis tre adequata por el. E ta juvelachi ostentoza, forsane multe plu chera, ma nule plu chika, ne semblis esar en lua stilo. Esis nekonceptebla ke Sandra furtabis li, ma esis anke nekonceptebla ke Sicilia havabis li.

–Me ne povas kredar lo –insistis la oldino.

–Se vu konsentas perquizito, ni savos lo quik.

–Me ne konsentas ke vu jenez mea patro, pro vua kapricoza teorio. –bramis Piero. – Nur pro ke vu deskovris hazarde la ocid...

–Tu ne esas la domestro, Piero –respondis la matro, tacigante il. –Inspektero, ka vi povos prenar la flakoni, sen jenar mea spoza?

–Sendubite, sioro.

–En ta kazo, vi havas mea konsento. Irez nun, e prenez li.

–Lukas, surveyez Srlo. Olibano. Srno. Olibano, vu devas venar kun me por validigar vua konsento. E me bezonas testo nepartala... Sro. Talioro, –el adresis Wilerme –ka vu dezirus akompanar me?

La juveli trovesis en la flakoni. Pos kelka minuti, omna policisti, ed amba arestiti abandonis la edificio. Pasinte experienco tante intensa, nulu savis reaktar, e dum kin kompleta minuti, nulu pronuncis mem un sola vorto.

25. EPILOGO

Quankam esis vespero, e Joakim esis nur un plusa vicino, il sentis ke esis lua responsiveso rivivigar la edificio.

–Do, omno solvita –il dicens a Sandra, ed al advokato.

–No. Ne omno. –respondis Sandra. –Me ne ja savas ulo.

–Quo?

–Qua pagis a Sro. Urbano por defensar me.

Narkotanti

–Ho, to esas sekretajo profesionala –ekzuzis su la aludato. –Pluse me kredas ke korespondas ad il dicar lo a vu.

–Ho, do vu kredas ke viro agis lo, ka?

–Yes. Viro qua kredas savar multo pri ni mulieri, e qua dicas kozi bela a ni omna, ma qua tamen ne audacas parolar ad un muliero. A ta quan il ya prizegas.

–Regretinda! Me amabus savar qua il esas...

Ye la komenco di ta dialogo, audanto extera pensabus ke Sandra vere ne savis la identeso di la employanto dil advokato. Ma nun, ta audanto extera ne esis tante certa.

–Oke, oke! –konfesis fine Joakim Genciano. –Yes. Me deklaras me kulpinta. Advokez itere la inspektero, ed el arestez me. Me konocas Gloria de kelka tempo, e lor la unesma aresto, me pensis ke to esis nejustajo. Do, me advokis el.

–Multa danko, Joakim –dicas Sandra. –Vu provizis mediko ed advokato a me. Quante atencoza!

Gloria staceskis. El finabis sua laboro ibe. El prizentis pretexto ne tro kredinda, e marchis ek la Edificio. Pos kelka plusa instanti, anke Sandra e Joakim ekmarchis kune.

~

La gesto di Joakim, komencar parolar pos la shoko, esabis efikiva. An altra tablo, Stela Talioro dicas a sua nevo:

–Me regretas lo multege.

–Quon tu regretas?

–Ho, tu savas! Ka tu kredas ke me esas stulta?

–Ho, onklo! –Il embracis Stela e kisis el amoze. Dum longa tempo, il tacadis. Il simple restis ibe, inter la brakii di la oldino. Elu, sualatero, joyis remarkar ke el sentis nula perturbo, lor montrar tanta afeciono a sua nevo. Fine, il risideskis sur sua stulo e promisis ad el:

–Irgakaze, me ne cesos vizitar tu.

–Ho, ton me ja savas. Nevo, se tu kredas ke tu bezonas dicar to, tu ya pensas ke me esas stulta!

~

–Ka vu standos bone, Sro. Romario?

–Yes, doktoro. Me standos bone. E vu devas repozar, nun. Me restos hike por drinkar ula biri plusa, e pose anke me kusheskos. Irez dormar. –La doktoro staceskis.

–Ho, doktoro! –Il regardis el. –E multa danko.

Kande la doktoro komencis marchar ek la kantino, Romina kuris vers il, ed advokis il.

–Doktoro! Vartez!

–Yes?

–Ka vu dicos nulo? –el murmuris.

–Nulo pri quo?

–Ke vu esas inocenta! Ke vu ne violacis ta puero!

–Por quo?

–"Por quo"! Nu, por... por ke li cesez lia idiotaji.

–Do, vu kredas ke li cesos pro ke me dicez lo?

–Nu, yes!

–E se me ya esus la violacero, ka me ne dicus anke ke me esas inocenta, Sro. Jardiniero?

–Yes, ma vu ne esas la violacero!

–Li ne savas lo. Li nur audos akuzato klamanta sua inocenteso, same kam li jus audis Narvalo.

–Ma Narvalo ya esis kulpanta!

–Audez, yuno. Me komprenas e prizas vua intenci, e me dankas vu. Ma to esas ja tro tarda. La polico devabus dicar lo ye triadek e ok yari ante nun. Ne me, e ne nun. Irgakaze, to ja ne importas. Me standos bone, quale sempre. –Ed il departis a sua apartamento. Romina stacis ibe, nepotenta, regardanta lua departo. De dope, aparis lore Kristian.

Narkotanti

–Amoro, esas tarda. E morgo ni devas laborar. Ni irez dormar. –Il kisis el, ed embracis lua shultri. El respondis mashinatre al kiso per altra kiso, ma evidente lua mento ne esis en ta chambro.

~

Kande Marcela Kampesho restis sola en la kantino, el prenis sua telefonilo porteblo. El pulsis ula telefonnumero, e vartis. Pose el dicis:

–Hola, karo! Me esos pronta pos dekekin minuti. Me devas ankore netigar... Yes... Yes, me savas ke esas tarda. Ma hodie esis dio eceptala... Yes, me rakontos omno a tu pose, ma li deskovris la ocidero... No, me rakontos omno persone. Ka tu queros me?... Yes, dekekin minuti... Anke me amoras tu.

El finigis la komuniko e netigis omno kun efikiveso surprizanta. Pose, el ekwichis la lumi, klefagis la pordo dil kantino, sospiris dum cirkumregardar la enireyo, e trairis la pordo aden la strado. Segun lo konkordita, en la exterajo vartis elun Oswaldo Centuriono. Li kisis e formarchis. Ed en elua vorti, rivivis ankorfoye la eventaji di ta vespero.

~

Ye la vespero sequanta, Quesada ofris festo pro la suceso di Paula en lua krimino somerala. Romina e Kristian Jardiniero, ed Arturo Chambelano kompletigis la listo di invitati.

Romina trovis hazarde papero sur moblo.

–Quo esas to, patro?

–Ho –klamis Arturo. –Anke tu recevis un?

–Quo esas to? –insistis nun Paula.

–La bestiacho qua atakis tu. Il audacis denuncar ni pro frapar il –explikis la mediko.

–To esas nulo. Ne sorgez pri to –dicis Quesada.

–To ne esas nulo –respondis Paula. –Il povus problemifar vi.

–Il esas poltronacho. Il ne audacos irar tante fore. E se il ya durigas la denunco, esas quar testi di to quon il agis antee. Ma ni ne parolez pri il. Lo ni penvaloras.

–Lore, ni parolez pri la kazo –propozis Kristian.

–Yes. Jorjo, me volas dankar tu publike pro tua helpo. Anke pri la lasta helpo, kande me ne savis quale durigar la akuzo. Ni perdabus il, se tu ne uzabus la fotografuro.

–Nulo dankinda. Ka ni ne konkordabis ke to ne esas profesiono por vanitato?

Pro ridegar, Arturo preske sufokis per sua drinkajo.

–Jorjo, tu ne vere kredas to, ka yes?

Romina e Kristian anke rideskis. Jorjo simulis ignorar li, e duris drinkar. Paula regardis li unope, ante demandar:

–Ka nulu explikos a me la joko?

–Ca kerlo –klamis Arturo –esas la homo maxim vanitatoza quan me konocabas dum mea tota vivo! Kad il vere dicis ke on ne devas esar tala?

–Forsan il ne volis konkurencanti, ka no, bopatro?

–Oke, oke. Vi vinkas. Yes, Paula. Onu laboras anke por la rikonoco e la famo. E por la suceso, e por instanti quala la nuna. Ma me ne povis dicar to a tu frue, o tu ne povabus solvar la kazo sola.

–Me ne solvis ol sola. Tu helpis me.

–Me ne helpis tu solvar la kazo. Me helpis tu kaptar la ocidanto.

–Irgakaze, to esis mea krimino somerala. Me devabus solvar ol sola. Nun, omni savos ke me fiaskis.

–Paula, tu esas tro yuna. Li ne povas esperar... –Romina cesis parolar kande el remarkis ke lua patro e Dro. Chambelano interregardis e ridetis. –Quo? Quo eventas?

–Ka vi povas tenar sekretajo? –questionis fine Jorjo, tre male simulante granda graveso.

–Yes.

–Ma konsiderez ke olu ne darfas livar ica salono –insistis Arturo en la sama atitudo.

–Yes!

–En kazo kontrea, ni devos ocidar vi. Vi savas tro multo. –Jorjo duris jokar.

–Parolez nun...!

–Oke. –Jorjo konsentis. –Paula, krimini somerala ne existas.

Narkotanti

–Quo!?

–Li esas mito. Ulo inventata dal poliestri por donar a vi inspekteri komencanta plusa intereso pri la profesiono, ed ulo pri quo fanfaronar. Ma fakte, nulu dum la tota historio di la Polico di Santa Fido, od altraloka, solvabas sua unesma kazo sole. Se tu ne demandabus mea helpe, to esabus ta di altra inspektero.

–To mustas esar joko! –klamis Paula. Ma el quik komprenis ke to ne esis tala.

–Porko! –klamis Romina.

Paula insistis:

–Ma se to esas mito, nulu ya havas ulo pri quo fanfaronar.

–Ho, yes. Onu savas ke onu fiaskis, ma la altri ne savas lo, precipue ne la policisti komencanta qui admiras ni pro nia heroala agegi.

–Do, anke ni esas quale la rati qui vivas de imaji senesenca.

–Nu, la porki, la rati e la mushi esas omni anke homi.

–Tu igis ta kompatinda puero sufradar neutile!– insistis Romina.

–No. Ne neutile. Por elu. La Paula quan tu adportis a me hike esis kapabla solvar nulo. El posible faliabus, e havabus nula fido por sua futura kazi. El bezonis reaktar. Kande el reaktis, e rikongiis pri sua kapableso, el solvis la kazo. Yes, el havis mea mikra helpe. Ma qua vere agas irgo tote sola?

–Irgakaze, tu esis tro krudela!

–Yes. Me admisas lo. Ma to esis por lua benefico... Paula, ulo quon me dicis ya esas vera. Tu esas ecelanta policisto, e tu esos ankore pluse tala. Li ne devabus promocar tu ankore, ma tu koaktis li.

–Me? Quale!?

–Videz la afero de lia vidpunto, ed esez honesta. Qua policisti basranga nuna esas plu apta kam tu? Ka ta idioto qua atakis tu? Ka l'altri qui parolachas pri tua reputeso, pro ke li esas tro mediokra por obtenar sua promoco? Me ne renkontrabas multa homi quala tu en la Polico.

El redeskis remarkinde.

–Danko, Jorjo. Danko, vi omna.

Kristian komprenis ke la yuno esis ploreskonta, e por evitar lo, il chanjis quik la temo.

–Me sempre suspektis altru pri la krimino.

–Yes, Robert Kardelo, ka no? –devinis la bopatro.

–Yes. Il esis la suspektindo perfekta. Anke il esas de Marblua.

–Fakte, no. Il esas Santafidano, qua rezidis ulatempe en Marblua.

–Yes, ma dum tempo qua konkordas kun la periodo kande Marj... kande Lugli agis.

–Nu, anke Mario Olibano esis en Marblua dum ta tempo –indikis Jorjo.

–Yes, ma il esas olda... tro olda, me dicus. Ed il ne havas la reputeso.

–La reputeso! Yen pro quo tu ne esas policisto...

–Pro to, e pro ke me ne volas lo –respondis Kristian.

–E pro ke me ne permisabus lo –kompletigis Romina.

–Yes, karo –acceptis lua spozo. –Ma quon vu volis dicar, Jorjo?

–Nu, ke reputeso ne esas krimino. To esas la kozo quan me odias pri ca urbo. Ol havas la hipokriteso tolerar pari mariajita neamoranta. Ol tacas pri la nefideleso, ma altralatre ol reaktas quik kande ulu...

–Me ne savis ke tu esas tante pudoroza pri nefideleso –komentis Arturo, ne kom moko, ma honeste surprizata dal vorti di la amiko.

–To ne esas pudoro, Arturo. Ne la sexuago extermariaja ipsa jenas me, ma la trompo sistemala ad onua spozo. E la konsento dil trompato, qua ne vere esas trompato, pro ke lu savas omno. Ma lu tacas por retenar sua stando sociala. Lu tacas, til ke lo destruktas la vivo di homi, sen discernar le inocenta de le kulpinda. E kelki de li finas en tablo, en tua laborchambro. Nu, se to ne iracigas tu, me ne savas quon tu agas en tua laboro!

Yes. To ya iracigis same la kin anmi kunsidanta en ta chambro.

~

Ulamatine, dum la sequanta dii, Paula juis itere tranquile sua dejuneto ante komencar nova labordio.

N a r k o t a n t i

El esis nun vekinta delonge, ma el ne jenesis desmetar la vesti quin el uzis por dormar, o nedicine metar irgaspeca shui. Nun el lektis sua exemplero diala di "La hodie", dum askoltar muziko. La telefono sonis.

-Serjento Flavi -el dicis.

-Paula, yen Jorjo.

-Hola. Kad ulo eventis?

-Yes. Ulo bona. Tundro ekpulsesis.

-Ka vere?

-Yes. Kande Burgi ruptis lua nazo, Tundro denunciis il...

-Ka Cezar ruptis lua nazo? Pro quo?

-Pro ke la kerlo insultis tu. Me kredis ke tu savis to.

-No. Me ne savis. Ma durez parolar. Me interruptis tu.

-Do, rezume tua spoza rakontis omno, ed anke on savis pri la incidento che tu. Do Tundro ekpulsesis.

-Nekredinda! Fine ulu esas ekpulsata pro atako sexuala e falsa denunci.

-No, pro atako sexuala ad inspektero, e falsa denunci kontre altra inspektero. To ne esas sama. Ho, e pro insinuo ke kapitano konsentus promocar ulu po favori sexuala.

-To esas absurda! Multi murmuris lo sama. E pluse, ne en ica kazo eventis to, ma onu ne povas asertar ke to nulatempe eventas!

-Ma nur Frederik dicis lo laute. Yen lua eroro.

Ye ta instanto, che Paula sonis la klosheto.

-Ulu sonigis -el informis.

-Oke. Me nur volis dicar to a tu. Kiso por tu.

-Same por tu.

Depos la incidento di la nokto di saturdio, el divenabis plu timema lor apertar la pordo. El regardis antee quale sempre, tra la vidtruo. Ibe stacis Cezar Burgi. El apertis la pordo.

-Hola -el salutis.

-Hola. Ka ni povas konversar?

El vartis dum dek kompleta sekundi ante fine invitar:

-Enirez.

Li sideskis sur stulegi. Il, formale vestizita per sua uniformo policala. El, same mivestizita kam kande el livis la lito. Il sidis rekte, movis frenezioze sua manui, e ne ja tushabis la dorsapogilo di la stulego. El, se el esis nervoza, ne revelis lo per sua korpo. Cez vartis til ke el invitus el parolar. Ma el dicis nulo, do il komencis:

-Me esis idioto.

-Yes -konkordis Paula.

-Kande me kritikis tu, pro esar che me, ed antee, kande me abandonis tu.

-Yes.

-E precipue kande me insultis tu.

-Ho, yes!

-Ma me ne sendis Frederik.

-Ton me ja supozis.

-Me ruptis lua nazo, pro ke il insultis tu, ed il venjis lo per atakar tu.

-Ya ton me ne ja savis. Quon il dicis pri me?

-Ho, ulo tre leda... e neoriginala.

-Nu, rakontez -el insistis.

-Ke tu e Kapitano Seglaro dormis kune, e pro to, tu ganis la promoco.

-Ha, ha! Itere! E kun la kapitano! Kad existas irga viro plu desprizinda en la Polico kam il?

-Yes. Frederik...

-Yes. Tu es justa. -Paula ja havabis sua amuzo. El decidis helpar il.

-Ka tu igis tu suspensata pro me?

-Yes. Nu, pro tu e pro Terano. Il trompis Fred Leoni por ke il tushez la juveli, e me darfis dicar nulo. Ma nun, danke tu, savesas ke la puero esas inocenta. Terano ne esos punisata, ma omni savos qua il esas. E Fred ja esis liberigata. Pluse, on rikonsideris mea suspenso. Me komencas laborar hodie, itere en la Centrala, e dumjorne.

Narkotanti

–Cez, quon divenos ni?

–Mea sentaji ne chanjis –komentis Cezar –Ne de ke me vidis tu unesmafoye.

Li single kontenis apene sua impulso kisar sua spozo, sen savar ke anke ta esforcio igis li nun sama.

–Quo eventos en la Policeyo? –questionis el.

–Ni solvos nia problemi unope. Me devos kustumeskar dicar “vu” e “Sinioro” a tu, ma to povus esar mem amuziva.

–To ne esos necesa. Me lektis la regularo. Nulo ibe postulas dicar “Sinioro” al detektivi. Me ja igas mea subalterni adresar me per “sioro”. Ed altra inspekteri yuna ja komencis imitar me.

–Perfekte! Omno standos bone, Pau. –Lua voco montris plusa volunto kam konvinko. El remarkis lo e demandis:

–Quo eventos kande ni devos laborar en la sama kazo? Tu savas ke la kapitano ya serchos singla posiblaĵo por to.

–Ni trovos la maniero evitar lo.

Judikante per la vizajo di Paula, to esis evidente ne la respondo quan el esperis. Il konfesis:

–Askoltez, mea kapo komprenas ke esas ya nulo mala pri esar subordinato ad onua spozino. Ma mea kordio e mea edukacho prejudikozza Cisajana ne ja volas aceptar lo. Me ja laboris por altra inspekterini, ma tu esas tu. Ni laboris komence kune e...

Subite, il tacis. Pose, il staceskis e konkluzis:

–To ne funcionos.

E sen adjuntar altro plusa, il marcheskis vers la pordo.

–Quo!?

El esis desvastata. Quo eventabis? El sentis ke li esis sur la bona voyo, ke li ja retroganabis l’unu l’altru. E nun, ico! El advokis il per klami laceranta. Ma il trairis la pordo e klozis ol dop su.

Paula sentis ke el mortis, ke se el ne apogabus su kontre la muro, el simple fuzesabus adsur la sulo. El volis plorar. En la intimeso di sua domo, el povabus agar lo sen desobediar la konsilo di sua matro. Ma la lakrimi ne venis a lua okuli. El volis maledikar Cezar, o la kapitano, od irgu. Ma la vorti ne venis a lua boko.

Pos eterneso de duadek sekundi, la klosheto sonis itere. El lansis su folatre apertar la pordo, e Cezar standis ibe. Nulo chanjabis, tamen Cez aspektis diferante.

Per tono tre formala, il questionis:

–Ka vu esas Sro. Paula Flavi? –Ulo en lua voco invitis el kunludar.

–Yes...

–Bona jorno, Sro. Flavi. Mea nomo esas Cezar Burgi.

–Bona jorno, Sro. Burgi.

–Sro. Flavi, me havas ca du cinem-bilieti por ca vespero, e me esus tre felica se vu konsentus akompanar me. To esas, se vu ne havas altra programo.

Paula komprenis lua ideo ed amegis ol. Li esos amorati itere. Li rikonstruktos sua relato ankorfoyo dekomence. To quon el ne savis esis ke ta procedo permissus ad il dicar ne ke il esis subordinata a sua spozo, ma ke il kurtezis sua serjentino. Ton el ne savis. O forsan yes, ma el preferis ignorar lo.

–Me aceptas, Sro. Burgi –el dicis. –E me ne havas programo por ca vespero. Ma se me havabus un, me ajornabus ol nemediate por irar al cinemo kun vu.

–Me joyas pro to.

–Ma qua filmon ni spektos, Sro. Burgi?

–Ho, me savas ke vu prizas komedii. Me esperas ke vu juos olca. E pos la filmo, ni transiros la strado, ed eniros restrorerio, ube esos tablo vartanta ni.

–Qua bela programo!

–Esas ulo, tamen, quon vu devas savar. Me esas mariajita.

–Ho, Sro. Burgi! –el simulis skandalesar. –To ne decas! Vu *jame povos duktar me a la Klubo di la Rivo!

–Mea spozo ne jenesos. Fakte el esus sorcata, se el konocus vu.

–Quante jentila! Ho, ma anke me havas mea sekretajo. Anke me esas mariajita.

–Senpudora! –Nun ya il fingis skandalesar. –Damo Cisajana ne agas tale.

–Anke il ne reprobos la ideo ke me renkontrez vu.

N a r k o t a n t i

Dum longa tempo, lia regardi repozis en la okuli l'unu di l'altru, e li dicis tote nulo. Li stacis ankore ye singla latero di la solio. E li esis felica ke li komencos voyo ja vizitita, ma qua promisis esar tote nova. Fine, il promisis:

-Do, me queros vu ye duadek e un kloki. Esez akurata. -Ma il savis ed esperis la respondo:

-Me sempre esas akurata.

-To esas bona. Me prizas to. -El ridetis. -Do, til la vespero, Sro. Flavi.

-Til la vespero, Sro. Burgi.

Itere en la koqueyo, Paula devis vidar quar horloji diferanta, ante konvinkesar ke la vizito di Cez durabis dum du hori. To esabis la du hori maxim kurta di lua vivo.

~

-La filmo esis tre amuzanta, Cez.

-Yes, me nultempe ridabis tante en cinemo.

-E ca dineo esas perfekta.

-Oke. Ni povas gratular la aktori e la koquisto.

-Ho, ne esez stulta. Forsan, me ne memoros ulatempe pri quo esis la filmo o quon me manjis. Ma me *jame oblivios qua sidis apude.

-Me amoras tu, Pau.

-Nu, to esas bonajo, pro ke anke me amoras tu, Cez.

-Tu esas diferanta, Pau.

-Ka vere?

-Yes. Plu bela, se to esas posibla. Quo to esas?

-Ho, me ne savas...

-Tua hararo esas same longa, e samkolora. Tua... Ho, yes. La bruluro!

-Tu remarkis lo sole!

-Quon divenis ol?

-Me operacigis ol.

-Me prizas tu pluse tale.

-Danko. Anke me.

Paula regardis sua horlojo.

-He! Esas noktomezo!

-Yes. -il konkordis, sen komprenar elua euforio.

-Hodie ja esas la 21ma.

Alarmo invadeskis la korpo di Cezar. Quo eventis ye la 21ma? Qua aniversario il obliivis? Paula naskis en aprilo; il, en januaro. E li mariajesis en junio. Lia unesma renkontro, lia unesma kiso... Nulo! Quon el volis celebrar hodie?

-Tu ne komprenas, ka yes?

-No -il fine konfesis.

-Hodie finas la damnita somero, Cez. Me esas joyoza!

-Ho! Lore, felica autuno por tu, Pau.

-Felica autuno, Cez. Por ni.

E li kisis amoroze, kom la paro quan li facis.

F I N O